Don ANĐELKO BABIĆ

IZIĐE SIJAČ...



CnaK

Mons. ANĐELKO BABIĆ

IZIĐE SIJAČ...

PROPOVIJEDI ZA GODINU B

MOSTAR 1985.

BIBLIOTEKA 'CRKVE NA KAMENU'

Priredili tekst: Don Petar Vuletić 'Šjor' i
Don Božo Goluža

Lektor i korektor: Don Ilija Drmić

Izdaje: 'CRKVA NA KAMENU', Mostar

Odgovara: Mons. PAVAO ŽANIĆ, biskup,
Šetalište JNA 18, 88 000 MOSTAR

Tisak: SOUR 'Veselin Masleša' Sarajevo, ŠRO 'Rade Bitanga' Mostar

PREDGOVOR

Don Anđelko BABIĆ, iako skoro cijelog života župnik na selu, bavio se uvijek knjigom, lako je čitao francuski i talijanski i nikako nije dopustio da ga "selo ubije". Bio je pravi intelektualac. To se vidjelo u njegovom govoru i pisanju. Bio je misaon, originalan i duhovit. Dobro je poznavao kulturni svijet, vjersku i profanu literaturu. Iz tih njegovih prirođenih i stečenih talenata rodilo se pozamašno propovjedničko blago, koje u više svezaka namjerava publicirati "Crkva na kamenu".

Ono što smatramo da je posebno važno i vrijedno u propovjedničkom opusu mons. Anđelka Babića jest njegova originalnost. Propovijedi nije prepisivao, nego su produkt njegovih razmišljanja nad svetopisamskim tekstovima. Propovijedi je pisao redovito. Rijetki su svećenici koji i u poodmaklim godinama pišu propovijedi ad verbum. Zato je potrebna sposobnost, bogatstvo duha i velika marljivost. Ima dosta svećenika koji lijepo govore i nastupaju, ali nisu kadri nešto zaokruženo napisati. Mons. A. Babić je pisao homilije, propovijedi, tematske i prigodne, sve jednakom lakoćom i za istu temu godinama je nalazio prikladne misli. Onaj koji ne piše propovijedi, ponavlja se u svojim nastupima i da neće. Onaj koji piše može uvijek pregledati napisano i tako tražiti novo.

Bilo bi dobro, kad bi svatko iz svojih meditacija, razmišljanja, čitanja, za svaku prigodu sam pisao propovijedi, ali to je utopija. Pa, eto ovim želimo pomoći onima koji nemaju vremena za spremanje propovijedi.

Kada je Isus ispripovijedio parabolu o sijaču, kao da je za uvjet roda naglasio samo tlo na koje pada sjeme. Polje je ili kamenito ili trnovito ili plodno. No, ono što Isus nije posebno naglasio jest to da i priprema polja ovisi o sijaču. Ivan je pripremao srca ljudi da bi mogla Riječ pasti na dobro tlo. Isus je pred sobom slao sedamdeset i dvojicu, da bi ga ljudi bolje primili. I sami dobar glas o nekom propovjedniku otvara srca ljudi da prime bolje Božju riječ.

Želimo da i ovaj prvi svezak propovijedi mons. A. Babića pomogne i sijaču i sjemenu i srcima u koja će Riječ biti posijana.

Još nam preostaje zahvaliti se priređivačima knjige don Petru Vuletiću – Šjoru, župniku Bijelog Polja i kapelanu u istoj župi don Boži Goluži, koji su uz mnoge svoje pastoralne dužnosti našli vremena za izabiranje i redigiranje tekstova.

Pavao Žanić, biskup

Došašće

1. NEDJELJA DOŠAŠĆA

Iz 63,16b–17.19b + 64,2b–7; 1 Kor 1,3–9; Mk 13,33–37.

BITI BUDAN

Ovom nedjeljom započelo je predbožično vrijeme. Sve se više približavamo dragom danu Božića i svakim ga danom radosnije očekujemo.

Meni je danas zapela za oko, odnosno privukla mi je pozornost riječ u evanđelju: "Pazite! Bdijte!" (Mk 13,33). To znači: Budni budite! Ne odnosi se to na budnost u fizičkom smislu, tj. da ne smijemo spavati. Nego budnost i oprez, da nas ne prevare ni prilike ni ljudi. Znači biti spreman i pripravan na svaku mogućnost. Znači ići kroz svijet otvorenih očiju.

Što znači pripravnost, budnost?

Što nam je Isus želio reći kad nam govori da budemo pripravni, budni, lako ćemo razumjeti, ako se poslužimo s dvije obične slike iz života. Kada sjedne vozač u automobil mora biti budan i oprezan ako želi stići zdrav tamo kamo je pošao. Pijano stanje, nervoza, pretjerani strah kao i nekakvo stanje bezbrižnog mahnitluka može se teško osvetiti. Ili kad se negdje pojavi epidemija tifusa ili kao neke godine epidemija velikih boginja, ljudi su i te kako oprezni, trče k vakcini, poduzimlju sve potrebne mjere da sačuvaju zdravlje. – Eto te bi vam slike mogle pomoći da lakše razumijete Isusovu riječ iz današnjeg evanđelja: "Pazite! Bdijte!". "Pijana glava ne nosi barjaka" – veli narod. Pijan vozač može prouzročiti katastrofu sebi i drugima. A čovjek kad "vozi" pijanom i suludom glavom "auto svog života", može biti nesreća i sebi i drugima.

Smisao Isusove opomene

Sve to što rekosmo za tjelesni život vrijedi još u višem stupnju za područje naše duše. Zapravo, kad nam je Isus rekao da budemo budni i oprezni, mislio je na našu dušu.

Isus tu riječ veli i nama **svećenicima**: "Pazite, bdijte, oprezni budite". Po našoj trijeznosti i riječi stotine će ostati trijezni i razumni, a u slučaju naše nevjere i bezglavnosti, na stotine duša će biti u pogibelji, propasti.

"Budni budite"!, poručuje Isus i **roditeljima**! Vi često upotrijebite riječ: "Došlo je teško vrijeme", a pri tom mislite na ekonomsku stranu. Ova moda, ovaj standard, ovi zahtjevi što ih mladi postavljaju, to

je nekim roditeljima jedina teškoća. Teškoća im je jer je njihov standard ugrožen. Ali, moj kršćanski roditelju, vrijeme je donijelo i teže nevolje, nevolje koje su ugrozile tvoju dušu i dušu tvoje djece. Ratovanje s Bogom, uporna i stalna propaganda protiv vjere, traženje načina da te se udalji od Crkve i svetinja, to su stvari koje bi trebale tebe u duši uznemiravati kud i kamo li više nego tvoj ugroženi standard. Pa, otvori oči, budi budan i razuman. Zašto se lako miriš s time da tvoje dijete ne pohađa vjeronauk, ne dolazi na sv. misu? Zašto se lako miriš s time, da tvoje odraslo dijete ne dolazi na sastanke kršćanske mladeži i na predavanja koja im se drže? Zašto bi olako gurnuo svoje dijete tamo gdje ti ne može ostati u duši zdravo, a samo radi nekakve sitne koristi?

Kad se u ljetnim mjesecima nađeš na magistrali, pa vidiš kako jure automobili, često se vidi kako poneki vozači veoma oprezno voze. I ne treba ti pitati, tko je s tim vozačem u njegovom automobilu. Odmah znaš, on oprezno vozi jer je uza nj žena i djeca. Shvaćaš?! On neće da se poigrava životima i sudbinom svoje obitelji. Eto zašto ti ja kažem, a zapravo govori ti Isus: "Budi budan, trijezan i oprezan". Ne poigravaj se životnom srećom i sudbinom svoje djece. Ti ne smiješ dopustiti da ih uvališ u ponor propasti. Ako zatvorenih očiju ideš kroz život, velika je vjerojatnost da ćeš ugroziti ne samo svoju dušu, nego i dušu svoga djeteta. Ti "voziš" i svoju i njihovu sudbinu, zato budi budan i oprezan!

Riječ opreznosti Isus upućuje i tebi **mladiću i djevojko**. Što se tiče tvoje prehrane, mislim da nema bojazni da će te netko otrovati. Ali tvoj duhovni život vrlo lako može biti zatrovan. Ono što se danas trpa u tvoju pamet kroz oči i uši, ako nisi oprezan, razuman i trijezan, vrlo brzo može izazvati zatrovanje. – Iz onih kanta za smeće ti nipošto ne bi uzeo komadić kruha, a u životu susrećeš mnoge kante za smeće i odatle ti nude hranu i to u ime progresa i napretka. A ti, otvori svoje oči, pa ono što je zdravo zadrži za sebe, a od onoga otrovnoga i zaraznoga, bježi što dalje. I još nešto: kad netko dobije bolest, on je nosi i drugima. Stoga bi i tvoja možebitna bolest duše bila i za druge otrov. Zato, budite budni, oprezni i trijezni!

Često se Crkvi predbacuje kako ona priječi svojim vjernicima da se u životu snalaze, da žive kao ljudi svoga vremena. To nije istina! Crkva nije nikome ni blokirala mozak, ni sapela ruke. Upotrijebi i mozak i ruke, pa stvaraj sebi život, ali ne bez mozga i bez truda – nekakvom prodajom duše. Budimo budni!

Neka nitko ne pomisli kako mi svećenici govorimo ovako, jer želimo držati ljude oko sebe da slučajno ne bismo ostali generali bez vojske, bez posla i zarade. Znam da će ti to netko reći, a što ćeš ti o tome misliti? E, što ćeš ti misliti to ne znam, ali znam što bi trebalo misliti.

Meni kao i svakom čovjeku koji ima duše, teško je bilo oko srca u nekoliko navrata kada su na cesti gubile život ni krive ni dužne osobe; možda čak moji župljani, prijatelji, znanci... Naleti netko na njih i usmrti ih. Ne možeš na to ostati ravnodušan. A kada netko duhovno strada, doživi duhovnu tragediju, onda me još više zaboli u duši. Ne plačem ja zato što se netko nije držao mojih upozorenja, nego zato što je stradao!.

Eto, u svakom slučaju, u svakoj životnoj situaciji, neka te prodrmaju ozbiljne Isusove riječi: "Pazite! Bdijte!"

2. NEDJELJA DOŠAŠĆA

Iz 40,1–5.9–11; 2 Pt 3,8–14; Mk 1,1–8.

"PRIPRAVITE PUT GOSPODINU!"

Često mi rekne netko od vas: "E, moj velečasni, nije lako živjeti u ovoj pustinji!" Gledajući na žitorodne krajeve s onu stranu naših gora i planina, može to izgledati i točno. Ali, ova zemlja, brate moj, iako škrta, opet te kruhom hrani – i ne možeš je zvati pustinjom. Znaš li ti što je to prava pustinja? To ti je šuma bez drveća. Nepregledna oranica bez zemlje. Kamen bez boje. Užareno rešeto, na kojem vrući vjetrovi rešetaju pustinjski pijesak i uvelu travu. Silne rijeke bez vode i jezera s gomilama soli. Nad nepreglednom pustarom, negdje u daljini srastao nebeski svod s kišobranom uzvitlanog pijeska. I karavana deva putuje "u mjestu", danima i danima. Kažu da u pustinji ne grmi, nego tutnji. Iznenada oluja sastavlja nebo sa zemljom, odnosno pijeskom. A voda navire u slapovima, da ne znaš s koje strane pada. Kao da si se zatekao pred raspuklom branom. A nakon sat–dva, kao da ništa nije bilo. Opet pustinja, suha, bezvodna, opet beskraj, opet pijesak, u koji nikada nisi siguran da spava i miruje.

Glas u pustinji

U takvoj neizmjernoj pustinji, gdje vjetrovi prave i premještaju puteve i magistrale – čovjek je malen, sitniji od mrava! Uzalud mu je oči upirati u horizonte, kojima se ne nazire kraj. Htio ne htio, pogled mu se diže gore, k zvijezdama, Bogu. I čudnovato, kad je čovjek sam – u toj "njegovoj pustinji" progovara glas. Najprije dalek, tuđ, neodređen. A onda sve bliži, mekši, blaži i draži. Dok ne dobije boju glasa Očeva. I onda čovjek, zatečen u svom sivilu i probuđen, počima shvaćati: "To mi govori Bog!...". Tako je nastala Objava. U pustinji! Svi veliki proroci, veliki ljudi, sveci, i Starog i Novog zavjeta, počeli su s Bogom razgovarati u nekoj pustinji: Mojsije, Ilija, Jeremija, Ivan Krstitelj, Jeronim, Bernard, Antun Pustinjak, Charles de Faucould... U pustinji progovara Bog Izabranom narodu. Daje mu zapovijedi. Hrani ga manom. Poji vodom iz stijene. Kroz pustinju ga vodi u obećanu zemlju. U bezvodnoj pustinji proroku Iliji gavran donosi kruh – i s njim prijateljuje Bog. A onda, na prijelazu vjekova, na klancu staroga i novoga doba: najveći prorok, i najveći "između rođenih od žene" (Mt 11,11) – Ivan Krstitelj. I najjači glas jednog glasnika, što ga Bog šalje pred licem svojim...

Pripravite put Gospodinu

Odjeknula je pustinja, duga, bezvodna. A glas Ivanov, tvrd i opor, hrapav i kao iz pijeska izronuo, zatekao je prve prolaznike uz obalu Jordana: "Pripravite put Gospodinu" (Mk 1,3). Ti prvijenci ostadoše zapanjeni i pojavom i glasom i odoše kućama, ne shvaćajući ni smisao ni težinu ove poruke. Ali iza njih dođoše drugi i treći. Senzacija! Malo po malo nagrnu k njemu sav Jeruzalem, sva Judeja i okolica judejska "da ispovijedajući svoje grijehe, prime od njega krštenje u rijeci Jordanu" (Mt 3,3).

Budući da je Ivan Krstitelj, svojom neobičnom pojavom i glasom, veliki dio svijeta upravo "zarobio", ljudi su morali pitati: "Tko je on?" Najprije su se skanjivali, a onda je sumnja prerastala u otvoreno pitanje: "Tko si ti"?

Kakvu li je samo imao šansu taj čudnovati prorok?! Kao nitko prije njega niti će je imati poslije njega. Mogao je progovoriti glasom jakim, proročkim, božanskim, da zadrhte sva srca i pustinja i rijeka: "Ja sam onaj, kojega vi čekate...". I nastao bi urnebes. U tili čas našao bi se na ramenima židovskih fanatika, koji bi ga bili spremni okruniti za kralja i navjestiti rat Rimljanima. Šta bi iza toga dalje bilo, teško je sada nagađati. – Ali Ivan je u taj čas pokazao svu svoju veličinu, pa je rastjerao sve sumnje, istim svojim glasom: tvrdim, oporim, pustinjskim, proročkim upozorava: "Onaj koji za mnom dolazi jači je od mene. Ja nisam dostojan obuće mu nositi" (Mt 3,11). Isti će taj velikan, mnogo kasnije, kad narod počne grnuti k Isusu, kad ga počnu i vlastiti učenici čak napuštati, i poći za Isusom, reći onu veliku riječ: "On treba da raste, a ja da se umanjujem" (Iv 3,30). To je posve naravno, rekli bismo mi danas. Ta on je i došao da samo pripravi put Spasitelju. To je točno. Ali je isto tako točno, da je u toj Ivanovoj pustinji boravio i đavao, onaj isti napasnik, koji je možda tih dana negdje tamo podalje kušao samog Boga: "Ako si Sin Božji, reci ovom kamenu da postane kruhom" (Lk 4,3). Posve je sigurno, da je taj sotona, kao ričući lav, obilazio svaki dan oko Ivana, da ga zbuni, da ga iskuša, da mu se naruga. I onda nije teško zaključiti da je taj Božji čovjek, za sve vrijeme svoga propovijedanja, bio "između dvije vatre": s jedne strane sotona, a s druge strane brojni "obožavatelji", masa, ovacije, ponude, prijetnja pučem. To izdržati mogu samo junaci, i to junaci odrasli ne u kraljevskim dvorima, nego u pustinjskim pećinama, junaci što su sami sebi mijesili medenjake od trave i skakavaca... Junaci koji su uvijek i bili i ostali: glas Božji, glas u pustinji: "Pripravite put Gospodinu!"

3. NEDJELJA DOŠAŠĆA

Iz 61,1–2a.10–11; 1 Sol 5,16–24; Iv 1,6–8.19–28.

SVJEDOČITI ISTINU I SVJETLOST

Jedan mislilac reče, da je lakše podnijeti stotinu lažnih pohvala, nego jedan istiniti ukor. Smisao je ovaj: Lakše je čovjeku podnijeti da mu drugi laskaju, da ga obasiplju brdima lažnih pohvala, nego da mu skrešu u brk i jednu samo "gorku istinu" s okusom ukora, prekora, ruga, sramote. Veliki ljudi ne nasjedaju ljudskim pohvalama. U žargonu ovoga kraja, mi bismo rekli: "Baš njih briga što o njima čaršija misli!" Već prošle nedjelje susreli smo se s jednim velikanom Božjim, glasnikom Velikoga Kralja. U stara vremena kraljevi su slali pred sobom birane glasnike, da najave njihov dolazak. Pojava Ivana Krstitelja, u ono doba, koje je po mnogim prorocima mirisalo na "puninu vremena", pojavak onoga, kojeg svi željno iščekuju – razumije se, da je unijela među svijet bezbroj pitanja bez odgovora, podijelila duhove. Ali Ivan je u svojim odgovorima bio začuđujuće iskren... Odlučno je odbijao od sebe napast, da možda svojom pojavom, riječima i znakovima ne bi koga uveo u zabludu da je on tobože Mesija. (Zašto krsti, ako nije?!). Oko njega su se svaki dan motali špijuni, uhode, farizeji, prvaci narodni, "mali proroci"... I dok one skrušene Ivan krsti vodom, ove gore spomenute krsti pravim imenom "leglo gujinje!" (Lk 3,7).

Onim pak dobronamjernima, koji su željeli saznati pravu istinu o njemu, govorio je i proročki i svjedočki. Razvio je pred njihovim očima svitak Izaijina proročanstva, u kojem se o njemu jasno govori, da je on samo Glas Mesijin, a za njim dolazi onaj Pravi. I taj više neće krstiti vodom. "On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem" (Mt 3,11).

Svjedoci Svjetla

Valjda ste čuli za već prilično raširenu sljedbu pod imenom "Svjedoci Jehove?!" Pada mi na pamet ova misao, da smo mi katolici, vjernici, pozvani, da u ovom vremenu i prostoru, svi od reda, budemo svojevrsni svjedoci, ne nekoga starozavjetnoga Jehove, nego "Svjedoci Svjetla", svjedoci Isusa Krista, Mesije, Spasitelja, Boga živoga, koji je "postao s nama u svemu jednak osim u grijehu" (Heb 4,15). I to ne samo u ovo Božićno vrijeme, već svaki dan. I svi mi odreda! I svećenik i časne sestre, i ti oče i ti majko, i ti mladiću i ti djevojko, i vi najmlađi također. Svi mi moramo, poput Ivana, biti Glas Isusov. Svi mu moramo pripravljati put, omogućiti njegov dolazak. Da preko nas i po nama

progovori ovome današnjem svijetu. Da preko nas poučava, opominje, pridiže, liječi, ozdravlja, da svima pokazuje put k Ocu...

Među nama je, a mi ga ne poznamo

Prošlo je od tada skoro već dvadeset punih vjekova, i trinaest vjekova da su naši hrvatski pređi pošli njegovim putem, pa opet i danas mogli bismo čuti isti glas Ivanov: "Među vama stoji koga vi ne poznajete!" (Iv 1,26).

On je onaj, koji je jedini imao pravo reći: "Ja sam Istina..." (Iv 14,6) a mnogi će ga od nas s Pilatom upitati: "Što je istina?" (Iv 18,38). E, moj Gospodine! Današnjem svijetu ne treba istine, nego kruha. Pogledaj, koliko je gladnih po svijetu! I bez krova nad glavom! Nahrani ih i smjesti ih pod bilo kakav krov – pa im onda propovijedaj svoju istinu! – Može od nas netko pomisliti: "Pametan prijedlog!" Nemojte se iznenaditi, ako vam reknem, da je taj prijedlog Isus davno čuo. Onda, kad se pripremao za svoj prvi javni nastup. I postio u pustinji. On, koji je mogao sav pustinjski kamen pretvoriti u kruh. I drugima i sebi. Šta će mu post?! A onda prilazi "mudrac" i umuje: Gledaj šta je kamena po pustinji. Reci samo riječ... "Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane kruhom..." (Mt 4,3). Znamo već pravo ime tome "mudracu" i znamo šta je Isus odgovorio, pa ipak smo slabi ljudi i na vagu stavljamo istinu i kruh – vagamo i odlučujemo se čas za jedno, čas za drugo. On je rekao: "Tko je god od istine, sluša moj glas" (Iv 18,37). To znači: samo njegov. A ne glas "mudraca" – đavla, sotone, prevaranta...

Nadalje, Isus je jedini mogao za sebe reći da je on ljudima Put. U stvari, tko posjeduje istinu, put mu se otvara sam od sebe. Istina mu ne da, da hoda stramputice. A mi još uvijek, nakon dvadeset stoljeća, pitamo skupa sa Židovima: "Dokle ćeš nam dušu držati u neizvjesnosti? Ako si ti Krist, reci nam otvoreno!" (Iv 10,24). Brate i sestro! Drugi neće i ne može nikada više doći. On je došao. Ovoga ćemo se Božića s radošću opet sjećati toga njegova dolaska. Svi naši putevi vodit će nas do njegova Betlehema, a onda od Betlehema do Kalvarije. I to je jedini put. I njegov i naš. Konačno: On je jedini mogao za sebe reći, da je on ljudima Život. "Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će" (Iv 11,25).

Eto, to je ono što nas kršćane ispunja nadom. Život ne svršava na Kalvariji. Ni Isusovoj ni našoj. Konačnica je čovjekova u uskrsnuću i novom životu. I za tu konačnicu isplati se i ovdje živjeti. Mučno i teško. Ali to je jedini put koji vodi u život.

Ovoga Božića, kad budemo prolazili pokraj njegovih jaslica, zaustavimo se malo. Možda ćemo opet čuti posve jasan glas: "Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu" (Iv 18,37).

4. NEDJELJA DOŠAŠĆA

2 Sam 7, 1–5. 8b–11. 16; Ps 89 (88); Rim 16, 25–27; Lk 1,26–38

P R A V E   J A S L I C E

Isus je blizu

Eto, Božić nam je pred vratima. Još malo, pa će na svih pet kontinenata zazvoniti draga Božićna zvona, zapalit će se svjetla u Božićnoj noći, zaiskrit će nakiti na borovima, jelkama; po crkvama, trgovima, zatitrat će dragulji u očima djece, probuditi se pjesma u srcima i starih i mladih. I suha pustinja orosit će se suzama vrelim i okititi ponoćnim cvjetovima, što će ih svuda prosuti ruke anđela. "Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!" (Lk 2,14). Kolone i kolone, pješaci, saone, automobili, avioni, brodovi – svi će koraci krenuti u jednom smjeru: k Betlehemskoj štalici.

Imate li prave jaslice?

Pročitao sam negdje. Muž i žena, rodom iz ovih naših krajeva, sada žive u Americi, došli u svoj rodni kraj. Kako nisu imali od srca poroda, uzeli i posinili jednog dječačića, iz najbliže rodbine. Poveli ga sa sobom u Ameriku. Baš se približavao Božić. U Americi božićno ozračje počinje odmah početkom adventa. Kupuju se nakiti, jelke, darovi... Novi roditelji poveli svog dječaka ulicama raskošnog grada, od trgovine do trgovine, da gleda, da se nagleda, da se nauživa i da mu kupe šta mu srce zaželi. Svakom bi djetetu srce zaigralo kad bi se našlo u moru žarulja, kuglica, nakita, čokolada... A mali, za čudo, samo hoda i tupo gleda, mrtav–hladan... "Šta bi ti, srce, da ti kupimo od svega ovoga?!" – šapće djetetu nova majka. A mali progovara, nekako zaneseno, daleko, kao da je još tamo negdje u domu svojih pravih roditelja ili u župnoj crkvi kod običnih Božićnih jaslica: "Ja bih malog Isusa! Eto šta bih ja!" – "Dobro, srce!" – spremno će pomajka. I pitaju prodavača: "Imate li jaslice?" – "Naravno! – odgovori ovaj – kako bismo bili bez jaslica?!" I donese im jaslice. A kad dječak ugleda jaslice i u njima prekrasno Dijete, lice mu se razvedri, oči mu zaiskriše, prihvati ljubiti Isusa... i sav radostan uhvati za skute svoju pomajku: "Ajdemo kući!". Bilo mu je dosta. Imao je sve.

Braćo, evo i nama Božića sasvim blizu. Vjerujem da smo u svom stanu već dobrano pripravili sve što nam treba: od hrane do božićnih svijeća. Možda smo već uredili jelku, bor, štalicu. Već planiramo, kako

ćemo se u božićnim danima proveseliti, obići svoje najdraže, rodbinu, prijatelje, znance, da svima čestitamo, da svi vide: Eto tako se slavi Božić!

A je li to sve? Gdje je tu Isus? "Ja bih maloga Isusa" – uzviknuo je dječak. I nije mu bilo više ni do kakvih igračaka. A ovo što mi pripremamo zar to nisu sve same igračke? Na sve ćemo misliti ovoga Božića a najmanje na sam Božić – na Isusa. Jer Božić nije dan ni bogata stola ni obilna pića ni "nakrivljenih" gostiju. Božić je Isusov dan, Isusov rođendan, spomen njegove trajne ljubavi prema nama. Ostalo je manje važno, da ne reknemo, nije uopće važno. Jer ipak je i to nešto: kad se sastanemo i skupa jedemo i pijemo i veselimo se, ali bi bilo važno, neizrecivo važno, da ovog Božića ne pravimo jaslice, nego ometemo svoje jaslice, pa da se Dijete rodi u svakoj kršćanskoj duši, u svakoj našoj obitelji...

I ove Badnje večeri

Zamisli nešto. Da se ove Badnje večeri uputi Isus po našem gradu, ne da se rodi (rodio se on davno!), već da samo pohodi svoju braću, na šta bi sve naišao?

Zamisli, dođe do prvih vrata, hoće da pozvoni, a pratilac mu kaže: "Ne zvoni tu!" – "Zašto ne, pa to je kršćanska obitelj?" – "Ma, jest da je kršćanska, ali znaš... čovjek ti radi u nekom poduzeću, i sutra će na posao, pa šta da se sazna da si ti večeras bio kod njega...!" – "Nisam li ja rekao: "Tko se odreče mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred svojim Ocem koji je na nebesima" (Mt 10,33). – "Jesi, Gospodine, ali eto taj ti se, nažalost, više boji ljudi nego Oca nebeskog..." Pošao bi Gospodin dalje. Taman da pritisne zvonce, a pratilac će opet: "Nemoj ni ovdje, Gospodine! Tu ti i čovjek i žena i djeca svi psuju, da te Bog sačuva. Kao da se natječu tko će bolje. Badava je što bi znali tko si ti. Moć navike! Prevarili bi se, pa bi neugodno bilo i tebi i njima..." Ide Gospodin dalje... Na trećim vratima potegao bi ga pratilac opet za ruku: "Idemo dalje, nemoj ovdje. Znaš, čim pomoliš na vrata, domaćin će pobjeći i sakriti se od tebe. Godinama se nije ispovijedio, pa će jadan pomisliti, da si ti sam glavom došao da ga izružiš i saspeš na nj vatru..." Tko zna koliko bi tako palo izgovora i koliko bi kuća Isus mimoišao!

A mi? Hoćemo li dopustiti, da ovoga Božića Isus prođe i mimo našu kuću, naš stan?! Nipošto, Gospodine! Sagriješili smo, slabi smo... ali smo ipak spremni da te primimo. Otvaramo ti širom vrata svoga srca i svoga stana: Dođi, Gospodine Isuse!

Božićno vrijeme

BOŽIĆ (Polnoćka)
Iz 9,1–6 + Tit 2,11–14 + Lk 2,1–14

MIR BOŽJIM MILJENICIMA

Za nas kršćane ima jedna noć u godini, koja nas na poseban način puni radošću i veseljem. Rado je svi čekamo, danima i tjednima za nju se pripravljamo, mnogi se iz daleka svijeta zapute da je dočekaju skupa sa svojim najbližima. To je ova noć između 24. i 25. prosinca kad slavimo rođenje našega Spasitelja, kad slavimo najznačajniji datum ljudske povijesti, kad je Bog uzeo ljudsko tijelo i kao maleno dijete rodio se u Betlehemu.

I vas je, braćo i sestre privukla ovamo divna ljepota ove noći, pa ste se zaputili k ovoj crkvi da uz zvuke orgulja, uz pjevanje božićnih pjesama, uz svjetlucanje žarulja na ovim borovima doživite punu radost ove noći.

Bog je pokazao svoju **svemogućnost** u onom početku vremena kad je snagom svoje volje učinio da nastanu brojni svjetovi, kada je nebeska prostranstva ispunio milijardama zvijezda, kad je i ova naša sićušna zemlja sa svim svojim nakitom dobila svoj postanak i opstanak.

Bog je pokazao svoju **mudrost** kada je tim bezbrojnim svjetovima dao zakone gibanja i razvoja, a ljudskoj mudrosti ostavio dovoljno posla za sve vjekove da proučava sile prirode i pronalazi tajne koje je Božja mudrost stavila u ovaj vidljivi svijet.

A Bog je pokazao na osobit način svoju **ljubav** ljudskom rodu one davne noći, kad je poslao na svijet svoga Sina, da po njemu spasi svijet. Svake godine u ovoj noći slavimo uspomenu na taj događaj Božje ljubavi.

Svijetu potreban mir

Sve božićne pjesme, i naše hrvatske i strane, u raznim inačicama opetuju misao da je ove noći Božja ljubav pružila ljudskom rodu ruku pomirenja i ujedno objavila pod kojim je uvjetima pomirenje moguće. Uvjeti su sadržani u onoj pjesmi kojom su anđeli, nebeski glasnici, najavili svijetu dolazak Sina Božjega na zemlju: Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje.

Svijetu su, nema sumnje, potrebne škole; svijetu je potreban tehnički napredak, ali više od svega i prije svega svijetu je potreban mir. I u onom času, kad Sin Božji dolazi s neba na zemlju i kad njegovi anđeli pjevaju Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje, Isus

hoće da nam obznani da je za punu sreću ljudskog roda potreban mir među ljudima i mir između čovjeka i Boga.

Mir među ljudima... Današnji čovjek ne može se kretati cestom, gradom ako ne zna saobraćajne propise. Kad ne bi bilo tih saobraćajnih znakova i propisa, pri ovakvom mnoštvu vozila ceste bi bile svaki dan tragičan metež.

Kako postignuti mir

I vječni Bog stavio je u ljudska srca svoje saobraćajne propise. Ako se svaki čovjek drži tih Božjih saobraćajnih propisa, neće biti sudara i katastrofa među ljudima. Neka svatko od ljudi vozi svojim pravcem, poštujući pravo drugoga, računajući da nije sam na životnoj cesti – i neće biti nezgoda. Ako bi netko mislio da je samo njegova cesta, da se svatko mora njemu sklanjati, nužno mora doći do sukoba, nemira i kaosa.

Božanski je Spasitelj svijetu navijestio mir, ali ujedno je i riječju i primjerom pokazao kako se stvara i održava mir. A to se postiže ne samo poštujući pravo drugoga, nego da sve ljude držimo za svoju braću. A braća se moraju među se lijepo gledati i voljeti. Ako shvatimo ovu Kristovu misao, onda znamo na čemu se temelji mir među ljudima.

Mir među ljudima... Čini mi se da postoji još jedan uvjet za taj mir, a to je da svaki čovjek nosi u svom srcu mir. Nemoguće je ratovati s Bogom, a biti nosilac mira među ljudima. Tko u svom srcu nema mira, čije je srce unutarnje ratište ne može oko sebe širiti mir. Ako nepravde prema ljudima stvaraju nemir i skukobe, i nepravde učinjene Bogu stvaraju nemir i zbrku.

Proslava Kristova rođenja nije samo vanjska parada, to nije samo neko tradicionalno slavlje davnog događaja, to je poticaj da damo slavu Bogu i ostvarimo međusobni mir.

Nađimo se i mi među onim sretnim dijelom ljudskog roda koji razumije poruku Božića. Neka s nama i po nama svaki dan raste broj onih koji i mole i pjevaju i žive po anđeoskoj pjesmi: Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje.

BOŽIĆ (Danja misa)
Iz 52,7–10 + Heb 1,1–6 + Iv 1,1–18

ROĐEN U ŠTALICI

Zašto smo na Božić radosni

U godini nema dana koji unosi više veselja, više topline u srce i više radosti kao Božić. Zašto? Zar zato što je čovjek sit? Sigurno ne. Svatko od vas i više puta u godini bude sit, ali ipak ne toliko radostan kao na Božić. Zar smo na Božić radosni zato što se lijepo obučemo? Sigurno ne. Bude i drugih dana kad se lijepo obučemo, ali ne osjećamo se veseli kao na Božić.

Po čemu sve ovo? Zar smo mi kršćani podjetinjili pa da ovo svoje božično veselje činimo radi neke starinske priče o dolasku Sina Božjega na zemlju, kako nam drugi predbacuju. Zar smo mi tako male pameti, pa se tako lako damo zavaravati? Baš naprotiv.

Noćas su bile pune crkve u svim gradovima i selima naše zemlje, u svim gradovima i selima zemaljskog globusa. Ne samo djeca nego i odrasle osobe svake dobi. Našli se u crkvama i radosno pjevali. Ne samo radni svijet žuljavih ruku, nego i najznamenitije ličnosti našeg vremena, državnici, diplomati, učenjaci... Tko će se usuditi reći da su svi oni podjetinjili i da vjeruju u prazne priče? Noćas preko stotina radio stanica Evrope i obiju Amerike čule su se božićne pjesme u svim jezicima. Zar se netko usuđuje reći da je najnapredniji dio ljudskog roda toliko zaostao što slavi Božić? – Glavna skupština Ujedinjenih Nacija svake se godine pred Božić raziđe. Mnogi nisu kršćani, ali su svi na neki način prisiljeni poštivati kršćanski Božić i prekinuti o Božiću s radom.

Slavimo Isusov rođendan

Sve ovo božićno veselje u svijetu i kod nas što ga uz Božić osjeća i seoski siromah i najveći državnik ima svoj razlog. Slavimo rođendan Sina Božjega, slavimo Njegov silazak na zemlju, slavimo Njegovu ljubav koja Ga je prisilila da uzme ljudsko tijelo, da proživi na zemlji sve nezgode ljudske sudbine i da na koncu život dade za nas.

Zato ljudski rod slavi Božić već duge vjekove. I ne trebaš se bojati da se tvoja vjera oslanja na neku starinsku priču. Temelji se na dokazanoj istini. Tu istinu vjeruju danas s tobom najveće glave ljudskog roda. Tu istinu vjerovali su najveći umovi kroz povijest. Za ovu istinu dali su

svoje živote milijuni. Za ovu je istinu dao svoj život sv. Stjepan, čiji blagdan slavimo drugi dan Božića, a za njim nepregledne čete kršćanskih mučenika u svim vremenima do današnjeg dana.

Budimo ponosni

Ponosni budimo što slavimo Božić, što slavimo Isusovo rođenje. Ponosni budimo što smo učenici Isusa koji je ponizio bogataše i silnike time što je prezreo njihovo bogatstvo i rodio se u štali. Ponosni budimo što smo učenici Isusa koji je proglasio jednakost svih ljudi i donio nauku koja robove, bespravne i izrabljivane izjednačuje s njihovim gospodarima i gazdama. Ponosni budimo što smo učenici Isusa koji je prvi proglasio bratstvo među ljudima. Braća mogu biti samo oni koji imaju zajedničkog Oca, a Isus je poučio ljude da je Bog njihov Otac i učio nas moliti: Oče naš...

Budimo ponosni što smo učenici Isusa koji je prvi donio nauku o jednakosti čovjeka i žene, i jednu djevojku uzeo za svoju majku i uzdigao je iznad svih ljudi i iznad anđela.

Budimo ponosni i što smo sinovi Katoličke Crkve, koja već 20 stoljeća pokazuje izvanrednu snagu. Ona privlači poglede svih koji, makar nisu katolici, žele da se održi poštenje, miroljubivost, pravda i milosrđe. Kat. Crkva nikad nije bila puno milovana od mogućnika ovoga svijeta, a mnogo puta bila je žrtva progonstva i mržnje, kako joj je prorekao i sam Isus: "Ako su mene progonili, progonit će i vas..." Ali patnje je nisu uništile, nego su je vazda činile mlađom i jačom. Imamo razloga i temelja da se ponosimo što se smijemo zvati kršćani – katolici.

Ponosni budimo i na ono nebrojeno mnoštvo vjernika što su priznavali i ljubili Isusa i Crkvu. Svjedočili su za Isusa svojim životom i svojom krvlju. Na svijetu nema nijedne ideje za koju su ljudi više žrtvovali svoje tjelesne ugodnosti, svoje materijalne probitke, svoje zdravlje, svoju snagu, pa i svoj život, kao što su žrtvovali za Isusa i Crkvu. Nema na svijetu jedne ideje za koju je palo više života i koja je dala više junaka od Krista i Crkve. Mi smo braća i sestre tih junaka kršćanstva.

Možemo biti ponosni što poštujemo i priznajemo istu vjeru koju su poštovali i poštuju najveći učenjaci, pisci i dobročinitelji ljudskog roda. Na svijetu nema nijedne ideje koja može pokazati na tolika slavna imena svojih pripadnika kao kršćanstvo. Ako gledaš na ugledne osobe, toliki su predsjednici država tvrdi i uvjereni katolici. Ako gledaš na velike pameti, sve gotovo najveće glave prošlosti i sadašnjosti bili su nam braća po vjeri: Newton, Pasteur, Marconi, Claudel itd. Sve ove velike glave molile su iste molitve, postili iste postove, slavili istu sv. misu kao i mi. Kako ne bismo bili ponosni što se nalazimo u njihovu društvu.

U ljetu 1958, prva podmornica na atomski pogon "Nautilus" prešla je put od Havaja do Islanda dugačak 16 200 km. Na tom putu prešla je ispod sjevernog ledenog pola. Prvi put je tada ljudsko oko zavirilo u morske dubine ispod vječnog sjevernog leda. Sav je svjetski tisak o tom pisao. Pisalo se da će u budućnosti tuda ići putnički saobraćaj, jer je to dva puta kraća veza nego dosadašnja između Atlanskog i Tihog Oceana. Veličale su tada novine um i tehniku XX vijeka. Govorilo se tada: Što više treba moliti Vjerujem u Boga...? Trebalo bi govoriti: Vjerujem u čovjeka, u tehniku... A posada prve atomske podmornice bila je daleko od tih oholih misli. Kad su bili ispod sjevernog ledenog Pola, kapetan je pozvao momčad da se pomole Bogu i da mu se zahvale.

Čovječe, najveće glave današnjeg vremena poštuju Boga i vjeruju, pa zar da ne budeš ponosan što se nalaziš u takvom društvu.

Ponosan budi što i ove Godine slavimo skupa Isusov rođendan!

SVETI STJEPAN
Dj 6,8–10; 7,54–60 + Mt 10,17–22

STOPAMA PRVOG SVJEDOKA

Bog je došao na zemlju iz ljubavi. I što želi drugo, nego da taj hladni svijet ljudskih duša zapali?! Je li onda čudo što baš danas slavimo sv. Stjepana? Odmah uz Isusove jaslice?! Prvi dan Božića: ljubav Boga prema čovjeku. A drugi dan Božića: naš odgovor Bogu. I to ne sa običnim slabim ljudskim riječima, nego onako pravo! Životom! Svjedočanstvom krvavim. To nam poručuje današnji blagdan. Stjepan, čovjek mlad, nevin, s djetinjom dušom i žarom u očima daje život za svog Krista. Hrabro gine. I ne bi to bilo tako čudno, da u taj čas, u posljednjim trzajima života, ne moli za one, koji ga kamenuju – za neprijatelje svoje: "Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh" (Dj 7,60). Eto, takva ljubav prema neprijateljima, zlotvorima, zatornicima može se naći samo kod kršćana, jer je Isus postavio zahtjev svima onima, koji žele ići za njim, da ljube i neprijatelje svoje.

Engleski industrijski grad Coventry bio je u Drugom svjetskom ratu često cilj njemačkih teških bombardera. Najteže je razoren od svih engleskih gradova. Za vrijeme jednog takvog bombardiranja, dok su crne "ptice" sipale iz zraka vatru i smrt, jedna bomba padne pred pročelje neke kuće i kuću zahvati požar. U podrumu bijaše dosta svijeta. Sve izbezumljeno i u strahu napušta sklonište i bježi još nesigunijim ulicama grada. Među tim izbezumljenim svijetom trčala i neka žena. Najednom, pred njezinim očima, nasred ulice, ugleda njemačkog zrakoplovca. Onog, koji je malo prije sijao gradom smrt, pa iz oborenog aviona eto sam pao na ulice tog nesretnog grada. Leži ranjen, u nesvijesti. Žena zastade. To je dakle taj strašni neprijatelj i njezin i dobre polovice tadašnjega svijeta. Ali je u duši te dobre žene kršćanke proradio Kristov zov svim ljudima i svim vremenima i svim situacijama: Ljubite i one koji vas progone! I sagnula se. I pridigla tom nesretniku glavu! I izvadila maramicu i pokušala mu s lica obrisati krvave suze. I tako je na njezinim rukama izdahnuo... Tko je bila ta junačka žena, nitko joj imena ne zna. Nisu sve takve, ne nisu takve, ali takve su samo kršćanke. Ovih dana i blagdana trebali bismo se sjetiti i takvih junaka i junakinja, koje svoje kršćanstvo žive, javno svjedoče, bez straha i rumenila na obrazu. Svojim životom i primjerom slijede stope sv. Stjepana. I ovoga Božića i naš sv. otac Papa i mnogi državnici svijeta uputit će ispaćenom i pobješnjelom čovječanstvu poruku mira. Mir! To je najljepša stvar na svijetu. Samo, nažalost, ne možeš je proizvesti ni u jednoj tvornici, ne možeš je kupiti ni u jednoj trgovini, a s njom se opet najviše trguje od svih stvari na svijetu. Mi to zovemo diplomacijom, pregovorima, dogovorima. I uvijek smo sigurni u jedno, da mir, pravi mir, nije nikada rezultat nekog političkog nadmudrivanja, nego da je trajni mir među ljudima rezultat međusobnog poštovanja, praštanja, ljubavi. A to više nije ljudski mir, takav mir svijet ne može dati, to je već Kristov mir. Gdje se neprestano govori o događajima crne kronike: svađama, zavistima, mržnjama, diobi, pljački, osveti, ubojstvu, nasilništvu – tu nema mira. Gdje ljudi istežu i potežu i pokazuju stare nepodmirene račune, umjesto da ih jednostavno zaborave, tu nema pravog mira i tko zna kad će ga biti! Eto, zašto vam ponavljam danas tu istu misao više puta: "Praštajte svima! Pa i onima, koji vama nisu spremni to isto učiniti. Praštajte onima, koji bi vas popili u čaši vode. Praštajte dušmanima svojim". Nije to samo neka Kristova preporuka. To je zapovijed. To je jedini kompromis, to je jedini način da se ne pojedemo kao zvijeri u kavezu. Čovjek je po svojoj naravi krvoločan. Ali tu je Krist i njegova nauka i njegova medicina. Tu su svi sakramenti, posebno sakramenat ispovijedi, pomirenja – to su stalne injekcije, koje čiste našu nečistu krv i od kukavica prave junake. Eto, baš tako! Po primjeru današnjeg junaka, sv. Stjepana, potrebno je to spomenuti i ovoga Božića. Neće na zemlji biti mira, ako ne bude junaka, koji će taj mir životom jamčiti, pronostiti, svjedočiti.

NEDJELJA U OSMINI BOŽIĆA – SVETA OBITELJ
Sir 3,2–6;12–14 + Kol 3,12–21 + Lk 2,22–40

OBITELJ – ZAJEDNICA LJUBAVI

Obitelj izvor

Danas je blagdan sv. Obitelji. Sjećamo se kako je Sin Božji proveo u jednoj obitelji 30 godina života dok nije počeo javno naučavati. Ujedno je dan kad govorimo o kršćanskim obiteljima.

Čitao sam kako je za vrijeme prošlog rata jedan grad uhvatila panika i strah. Gradom se pronio glas da je ona vojska što se povukla otrovala sve izvore i gradski vodovod. Grad je zahvatio strah. Što sad? Bez vode se ne može, a čatrnja nema. Međutim se ubrzo ustanovilo da je vijest bila lažna. Izvori nisu bili zatrovani. Panika se stišala.

Mnogi od vas i čitate i po svijetu hodate. Naslušate se svega. Obitelj je izvor odakle ljudsko društvo crpi svoju snagu. Odatle ljudsko društvo dobiva nove članove i Crkva svoje vjernike. Mnogi ljudi misle da je danas taj izvor onečišćen i zatrovan. Bračni se drugovi rastavljaju, djeca rastu bez odgoja, od njih rastu huligani i kriminalci. Ponekad ljudi padaju u paniku jer vide da su zatrovani obiteljski izvori i da sve ide u propast.

Obveza odgoja

Novi obrednik krštenja traži da kod krštenja, ako je ikako moguće, budu prisutna oba roditelja. Prvo zato da oba roditelja zahvale Bogu za sretan porođaj. Drugo, da svećenik oba roditelja blagoslovi. Treće, da im napomene ovu misao: Evo, dijete vam je Bog darovao, vi ga donesoste na sveto krštenje, a time preuzimate na se obvezu da dijete odgojite u kršćanskom duhu, da svome djetetu i riječju i primjerom pokazujete putove ljudstva i poštenja, da svom djetetu budete prvi učitelji i svjedoci vjere.

To se traži od roditelja. Većina se roditelja naše župe zaista oko toga trudi. Trude se roditelji da im djeca imaju sve zgodnije i ljepše nego su oni imali u djetinjstvu, trude se da im djeca imaju bolju i ljepšu budućnost nego su je oni imali. Vi dobro shvaćate i to da samo dobrim odgojem možete osigurati sebi ljubav i poštovanje svoje djece. Oko čestitog odgoja djece i mladeži uz vas, dragi roditelji, trudi se i župnik, trude se časne sestre. Sve su to i vaša i naša djeca, i vaša budućnost i budućnost Crkve i hrvatskog naroda. I zato složno jedni druge poduprimo u tim naporima.

Složna obitelj

Priča se u povijesti kako je car Konrad opsjedao grad Wiensberg. Našao je na jaki otpor branilaca pod vodstvom kneza Würtemberga. Kad je ipak otpor slomio, dao je vojnicima nalog da sve odrasle muškarce poubijaju. A ženama je dao dozvolu da mogu izaći iz grada i sa sobom ponijeti onoliko koliko mogu na leđima iznijeti. Žena pobjeđenog zapovjednika priupitala je cara hoće li održati riječ. Zakleo joj se da hoće. Pazite, ne radi se o šali. Onda je ona uzela na leđa svoga čovjeka, a sve druge žene svoje muževe, a sve sestre svoju braću. Iznijeli ih iz pobijeđenog grada. I nitko nije poginuo.

To ti je slika lijepo sređenog obiteljskog života. Jedni druge treba da spasavamo i čuvamo. I muž ženu i žena muža, i djeca roditelje i roditelji djecu. I brat sestru i sestra brata. Da čuvamo i spasavamo i duhovno i tjelesno. Zato je Bog povezao vezom ljubavi sve članove iste obitelji.

Ako doživiš negdje zlobu i mržnju, među svojom obitelji naći ćeš ljubav. Ako doživiš nerazumijevanje i podvale, među svojom obitelji naći ćeš mir i razumijevanje. Svi su članovi obitelji dužni da jedni drugima život učine ljepšim i lakšim. I neka danas ni jedan čovjek, ni jedna žena, ni jedan mladić, ni jedna djevojka ne odu iz crkve, a da se ne upita: što ću učiniti da mojoj obitelji bude još ljepše i ugodnije.

Vama u tuđini

Draga braćo i sestre! Danas je oko 2 milijuna Hrvata razasuto po svijetu. Mnogi se neće nikada vratiti u domovinu, jer su u tuđini zasnovali život. A od onih, koji se nalaze na privremenom radu, više od 400 tisuća je Hrvata. I Katolička Crkva u Hrvatskoj nije mogla gledati kako se najbolja snaga naroda razasipa svijetom, pa je poslala svoje svećenike po svijetu da naše ljude okupljaju, da im pomažu u svakom pogledu. Osobito da našim ljudima pomognu da se u svjetskom metežu ne izgube, nego da se opet vrate svojoj djeci i obiteljima. Osjetili ste valjda kako je lijepo imati u tuđini školovana čovjeka kao prijatelja, kako je lijepo kad čuješ od njega pouku na svom jeziku, kako je lijepo kad se nedjeljom okupite na sv. misi, a poslije mise porazgovorite. Vjerujte, Katolička Crkva nije imala druge nakane kad šalje svoje svećenike tamo, nije imala drugog cilja, nego da vas sačuva od zastranjenja, a hrvatske obitelji od rasula. A vi, kad se opet nađete u tuđini, nastojte doznati o mjestu i vremenu sv. mise na našem jeziku, nastojte se upoznati sa našim svećenicima, nastojte svagdje čuvati čast i ponos svog naroda i vjere.

Mi se veselimo da se vi ekonomski podižete, veselimo se da osiguravate sebi i djeci bolji život, ali nemojte se nikada uzdizati i prezirati susjede koji nemaju ono što vi danas imate. Nemojte nikada dopustiti

da nekakva sila i oholost vama zavlada. Ja se veselim ako neki od vas dođu svojim automobilima ovamo. Kako bi bilo divno i dobro djelo da uza se nedjeljom dovedete i nekog starca i staricu koji inače ne mogu doći u crkvu na slavlje sv. mise.

U hrv. povijesti poznati je junak Nikola Šubić–Zrinjski. Našao se opkoljen od Osmanlija u Sigetu sa 2 tisuće Hrvata. Pri opsjedanju Sigeta izginulo je oko 30 tisuća Turaka, ali se i broj branitelja oko Zrinjskog smanjio na nekoliko stotina ljudi. Zrinjski se odluči na juriš. Uza nj je bila i žena. Prije juriša rekao joj je: "Idi, spasavaj se!" A ona? "Što će mi život bez tebe? Ako ti gineš, nek poginem i ja..."

Što će tebi život bez tvoje obitelji, bez tvoje djece? Kad se nađeš u tuđini na njih misli. I oni misle neprestano na te. Za njih moli i oni mole ovdje za te.

A svi skupa molimo svetu obitelj da naše obitelji blagoslovi, da podrži među njima ljubav i slogu, da ostanu jedni drugima vjerni, a svi skupa vjerni Bogu.

BLAGDAN SVETE BOGORODICE MARIJE – NOVA GODINA

Br 6,22–27 + Gal 4,4–7 + Lk 2,16–21

N A   P R A G U   N O V E   N A D E

Sretna Nova Godina

Stupili smo na prag Nove godine. Neki su je dočekali u pijači, a vi ste unišli u prve sate Nove Godine trijezni i razabrani. I jer ste je dočekali trijezni, pamet je radila i dovela vas na prvi dan godine gdje treba. Ovdje pred Boga da od Njega zamolimo blagoslov i pomoć za razdoblje od 365 dana.

Danas je na ustima ljudi po gradu, a i po selu jedna riječ: Sretna ti Nova Godina. Od koga neka čeljad žele sreću, nije nam jasno. Niti je sami mogu dati niti je mole od Onoga koji bi je mogao dati. Drugi će ti možda dobaciti frazu: sretna Nova Godina, a sve će učiniti da ti ne bude sretna i ugodna.

Nekad smo Novu Godinu slavili samo mi – danas je slave svi. Time su svi – znajući ili ne znajući – priznali Isusovo rođenje, jer tkogod bude pisao 1985. morao bi znati da je toliko godina proteklo od Kristova rođenja. To je početak tzv. naše ere.

Uzdajući se u Isusa Sina Božjega, od Njega pomoć tržeći i moleći – mi ulazimo u Novu Godinu. I svima onima kojima želimo sretnu Novu Godinu, želimo je sretnu od Isusa i po Isusu.

Sretnu Novu Godinu želim vama domaćini koji ćete i u ovoj godini nositi teret briga za kuću i djecu. Vi ćete se i u ovoj godini znojiti i truditi, i u ovoj godini imati mnogu neprospavanu noć. Neka Vam dragi Bog blagoslovi trud i olakša brige. Vi ćete i u ovoj godini biti u svojoj kući čuvari hrvatskih i katoličkih svetinja i nastojati tim duhom nadahnuti one koji će iza vas ostati.

Molimo za duhovna dobra

Dragi domaćini, Isus nas je učio da molimo kraljevstvo nebesko i pravdu njegovu, a ostalo će nam se dodati. To znači da molimo najprije duhovna dobra, a onda tjelesna. I u ovoj godini molimo Boga da nam dade hrabrosti i snage da uza Nj ustrajemo, da u nama ne utrne sveta nada u Božju pravdu i moć, da nam dade pameti da možemo sobom vladati, a i drugima put pokazivati; da onaj koji bude u vas tražio razuma da ga i nađe, tko bude tražio savjeta da ga i nađe, tko bude želio vidjeti primjer ljudstva i poštenja da ga na vama vidi.

Molimo i za tjelesna dobra

Iza ovih duhovnih dobara, želim vam, dragi domaćini i tjelesna dobra. Onaj je pametni i sveti čovjek, zapisano je u Bibliji, ovako molio Boga: "Gospodine, niti mi daj bogatstva ni siromaštva, nego mi samo daj ono što mi je potrebno za život". Razumijemo zašto je molio Boga da mu ne da bogatstva. Bogatstvo čovjeka uzoholi, napuha, učini ga umišljenim, nemilosrdnim — kamena srca i gladne duše. Što tko više ima, više želi, kaže stara pametna riječ. Riječi su Kristove: "Lakše će proći deva kroz iglene uši, nego bogataš u kraljevstvo nebesko" (Mk 10,25).

Razumijemo zašto je molio da mu ne dade Bog siromaštva. Siromah je svakom pod nogama. Siromah je spreman da za koricu kruha svakom služi i robuje. Siromah je spreman da proda za jedan kruh sebe i djecu; siromah je spreman na kukavičluk, da odobrava ono što je nepravedno i bezdušno, a da šuti kad bi trebalo stupiti u obranu poštenja i pravde. Siromah nema hrabrosti za takve stvari, jer vazda sebi govori onu izreku svih bijednika i robova: "Koga je moliti, nije ga ljutiti...".

Čestitka

Prijatelju i domaćine, sretna ti Nova Godina. Ako si možda u ovom vremenu postao pohlepan i lako bi se okrenuo turati djecu kud treba i ne treba, mogu ti reći što je rekao prorok Elizej: sad imaš para i haljina, ali imaš i gubu u kući. Imaš čeljad koja se ne ispovijeda i u crkvu ne ide, imaš čeljad koja gazi djedovske svetinje. Imaš para i haljina, ali nemaš od djece ni sreće ni ljubavi ni poštovanja. Imaš u kući para i haljina, ali i gubu svađe, nezadovljstva, mržnje. Kamo sreće da je lakomosti bilo manje, a da guba nije došla.

Vama drage majke, želim također sretnu Novu Godinu. I u Novoj Godini Božju pomoć u odgoju djece. Vi ste se brinule do sad da ne izumre rod Hrvata i rod onih koji Boga slave. Neka vas u tom krijepi Božja pomoć i unaprijed. Sitnu djecu k Bogu vodite, a onu odraslu uz Boga čuvajte, a izgubljene k Bogu vraćajte. Majke, što se psovkom u kući popljuje, to vi čistite i Bogu nadoknađujte svojom molitvom, postom i žrtvama. Majke, ne dajte da u vašim kućama zašuti zajednička večernja molitva. Ako obitelj zajednički Boga ne priznaje večernjom molitvom, u kući neće biti blagoslova ni sreće, pa makar sve imalo penzije i plaće.

Vama draga mladosti, želim također sretnu Novu Godinu. Za vaše godine kažu: kud oči, tud i pamet. Neka bi Bog dao da u Novoj Godini i oči i pamet budu usmjereni k štovanju Boga i naših svetinja. Neka vam budu odvratni i odurni oni koji pogazište kršćanski ponos. Neka vam budu odvratni širitelji kuge, truleži i smrada u našem narodu. Vi ste nada naše budućnosti. Ne mogu nam biti nada mučki, kukavice, bijednici bez obraza i ponosa. Ne, mi se takvih stidimo i odričemo, a svoje oči upiremo u onu čvrstu mladež koja će i u ovoj godini puniti crkvu, primati svete sakramente, čuvati svoje poštenje i svoju čast.

Draga mladosti, ja se nadam da vi još imate u sebi snage i energije, razuma i duše, pa će vam Nova Godina biti uspon na putu poštenja i vjernosti Bogu. Novi korak k zagrljaju dragog Spasitelja.

Braćo i sestre! Na početku Nove Godine i mi znamo da će u Novoj Godini biti smijeha i pjesme! Neka bude! Neka Bog blagoslovi sva vesela srca. I neka ih čuva da u veselju ne pobenave i ne polude.

Bit će u ovoj godini, kao i u svakoj prijašnjoj, nezgoda, patnja, ponegdje i suza i plača. Neka Bog pokrijepi one koji budu plakali da svoju tugu podnesu hrabro i kršćanski!

Vedro i mirno uđimo u Novu Godinu očekujući od Boga pomoć i sreću, a obećavajući Bogu da ni mi nećemo raditi o svojoj nesreći

2. NEDJELJA PO BOŽIĆU

Sir 24,1–2.8–12 + Ef 1,3–6.15–18 + Iv 1,1–18

ISUS SPASITELJ

Spasava li?

Ovih božićnih dana neprestano pjevamo božićne pjesme. Na mnogo različitih načina pjevamo o Isusu Spasitelju. Kada se spomene Spasitelj, na što ćeš pomisliti nego na **onog koji spasava**. A daj ti čovjeku dokaži da Isus spasava. On će ti kazati: Evo, naši su stari vjerovali u Isusa, a bili su kroz vjekove kmetovi i roblje. Je li ih Isus oslobodio iz tog bijednog stanja? Koliko se puta zlotvori uzdižu i napuhuju, a pošten čovjek stradava, skapava, biva ponižen i ismijan, pa **je li ga Isus oslobodio od tih nepravdi?** Bezbroj je onih koji trpe glad, golotinju, studen, pa da li ih Isus spasava iz te bijede? Koliko je sakatih, hromih, bolesnih, pa je li i njima Isus pomogao?

Čovjek često prigovara

Mogli bismo ovako nizati ljudske jade, prigovore, tužaljke Isusu cijeli dan. Mnogi vjernici ovakve prigovore bacaju Bogu u lice, te im vjera malaksa, sumnjaju u Boga, okreću mu leđa.

Kad ovakve prigovore sluša Isus, nije mu to nešto novo. Dok je visio na križu, onaj je jadnik, razapet s njegove lijeve strane, povikao: Ako si Sin Božji pomozi sebi i nama... Slično su se rugali i drugi, a Isus je šutio, trpio do kraja. Da mu nije bilo lako, svjedoči bolni uzdah: Bože moj, zašto si me ostavio.

Ako čovjek dopusti da se u njemu razvija nezadovoljstvo, da izlaze prigovori na Boga, onda će Boga napadati bolesnik što je bolestan, starac što je obnemogao, udovica što je obudovjela i ostala bez zaštite, dijete što je ostalo bez roditelja. Prigovarat će ljudi zbog nerodne godine, velikih kiša, suša, ljetne žege i zimske studeni... Ali ne samo to nego i to što smo rođeni npr. u Hercegovini. Djevojke jer nisu ljepotice, a mladići što nisu snažni itd.

Kad počnemo istresati svoju nervozu na Boga, onda često govorimo djetinjarije, gluposti, ljutimo se na nj bez potrebe, jaučemo i bez velika jada. Premda se mora priznati da čovjeka katkad pritisne nevolja, pa ako plače i za muku mu je. I strpljivi je Job u jednom času izgubio strpljenje i povikao: neka je proklet onaj čas kada su rekli mom ocu: rodilo ti se muško dijete...

Nismo uvijek trijezni

Vi ćete se sada začuditi što ću reći: većina naših dana prolazi nam u pijanom stanju, u većini dana mi nismo posve trijezni. Kad nam prođe taj dim iz glave, onda se danas čudimo što smo jučer mislili i govorili. I tako biva bezbroj puta u životu.

Kad padnemo i poderemo odjeću, šteta je velika. Ali se čovjek tješi da se nije ozlijedio. Tko bi plakao za odijelom... Kad čovjek u prometu slupa automobil, odmah pitamo što je s ljudima koji su bili u njemu. Ako su ostali zdravi i čitavi, nitko ne žali slupano gvožđe... Dakle, mi znamo i Isus je rekao da je tijelo vrednije od odijela, vrednije od automobila, ali zaboravljamo da ima nešto što je još vrijednije od zdravlja i od tijela.

Ma koliko ovo tijelo čuvali i njegovali, držali u udobnosti i štitili od bolesti jednom će se ono oboriti svakako od istrošenosti organizma. A mi ćemo i dalje postojati bez tijela. Za to postojanje vrijedno je brinuti se, trpjeti, mučiti se. Nije bijednik onaj koji je bez košulje pola minute dok se opere, niti onaj koji je bez jela tri sata, nego je onaj bijednik koji je bez jela nekoliko dana i bez košulje nekoliko mjeseci. Tako isto nije pravi bijednik onaj koji trpi patnju i nekoliko godina, nego onaj koji je osuđen na patnju zauvijek. Sigurno razumijete što želim kazati.

Od čega spasava Isus?

Nije nas Isus oslobodio ni od bolesti, ni nerodice, ni patnje, nego nas je **spasio od vječne patnje i proklestva.** Ni sebe nije oslobodio patnje na ovoj zemlji, pa ni one koje je spasio. Ako živiš u siromaštvu, on je u još težem; ako tebe taru neprijatelji, njega su još gore. Ni svoju Majku nije poštedio patnja na zemlji. Kad mu je bilo 40 dana i Majka ga donijela u hram prikazati Bogu, tada joj je starac proročki prorekao: mač boli probost će ti dušu...

Ponavljam: Isus nije sebe poštedio muke, niti svoju Majku, niti ostale prijatelje i apostole, pa nemojmo očekivati da Isus diže s nas svaki teret. Jedino ga molimo da ne meće na naša leđa teret za koji nismo dorasli, koji ne možemo nositi. Ma, On to i neće učiniti. Kao što otac meće na pleći djeteta samo onoliki teret koliki može ponijeti, tako i Bog,naš Otac,dobro izmjeri teret prije nego ga navali, metne na nas.

Ne sumnjaj u Božju dobrotu

Doći će nezgoda, bolest, žalost i tko bi znao kakvim sve patnjama idemo u susret. U danima zadovoljstva prikupimo snage za takve crne dane. A kada dođu crni dani, nemoj se izvrnuti protiv Boga i posumnjati u Njegovu dobrotu i pravdu. Ima trenutaka u životu kada se

čovjek mora pokazati ili junak ili kukavica. Nema srednjeg puta. U takvim trenucima nezgoda pokažimo se Božji junaci.

Veli kineska poslovica: "Kad te uhvati tuga, pogledaj oko sebe". To znači, netom pogledaš oko sebe vidjet ćeš druge koji pate gore i više od tebe. Ako slabo čuješ, ima onih koji bi pristali da ništa ne čuju kada bi se mogli osloboditi patnje. Ako slabo vidiš, netko bi pristao da nikako ne vidi kad bi ga netko oslobodio raka. Ako netko boluje od raka, radije će i tu bolest prihvatiti nego pristati da izgubi svijest te ga strpaju u ludnicu...

Kakva god došla bolest ili patnja ako je pripusti Bog, nemoj se na Boga ljutiti. Bog će dati i **dovoljno snage da je snosiš.**

Braćo moja, živimo trijezno. Nemojmo u pijanom i zbunjenom stanju govoriti riječi kojih se u trijeznom stanju stidimo.

SVETA TRI KRALJA

Iz 60, 1–6; Ps 72 (71); Ef 3, 2–3a. 5–6; Mt 2, 1–12

DAROVI I POKLONI MUDRACA

U božićnom nizu blagdana dolazi i ovaj koji se zove Sveta Tri Kralja, ili Bogojavljenje ili Vodokršte. Svaki od ovih naziva ima svoje značenje. Prvi naziv Sveta Tri Kralja želi nam reći da su osim pastira došli novorođenom Bogo–Čovjeku ugledni ljudi koji su u svojoj zemlji bili vladari. Njih evanđelje zove sveti Mudraci. Ova riječ "mudrac" u našem govoru nema baš lijepo značenje. To se kaže za čovjeka lukava i prefrigana, ali evanđelje to ne želi o njima reći, nego kad ih naziva mudracima, želi time reći da su bili pametni, načitani i bistri ljudi.

Ovaj se blagdan zove i Bogojavljenje, jer se time želi reći da se Bog istiniti, pravi i živi Bog, objavio ovim svetim kraljima koji do tad za nj nisu znali. Oni su rođeni i odgojeni u sredini, koja nije ni znala ni vjerovala u pravoga Boga. A sveti kraljevi kao pismeni ljudi došli su do Svetog pisma, čitali ga i tamo pronašli Božje obećanje da će se svijetu roditi Spasitelj i kad se on rodi pokazat će se na nebu neobična zvijezda neobičnog sjaja. I kad su oni tu zvijezdu ugledali, odlučili su da pođu u Izrael, da pronađu Spasitelja i da mu se poklone.

Put ih je doveo do Jeruzalema. Po gradu su se počeli raspitivati gdje se to rodio novi kralj. Kad je kralj Herod čuo da se govori o nekom novom kralju, pobjesnio je. Odmah mu je misao pošla da to netko njemu želi preuzeti vlast. Ali, pred svetim kraljevima lukavo je krio svoj strah. Dozvao je židovske vjerske poglavare i poznavaoce Sv. pisma i tražio od njih da mu kažu: gdje se to ima roditi novi kralj? Oni mu brzo i lako odgovoriše: u svetim je knjigama još davno napisano da se ima roditi u Betlehemu.

Događalo se više puta da naivno seosko čeljade dođe u veliki grad i tu se ne zna odmah snaći. A ima bezdušnih lopova koji odmah uoče takvo čeljade, pa mu se napravi prijatelj, pa mu ponudi, da će mu on pomoći, da će ga povesti kud treba. I u tom umiljatom čovjeku naivno čeljade ne vidi zvijer koja ga želi opljačkati ili osramotiti.

Tako se lukavo i Herod napravio prijateljem svetim kraljevima. Veli im: pođite vi u Betlehem, pronaći ćete po svoj prilici onoga koga tražite, a onda se vratite, pa ćete mi kazati gdje je, pa ću i ja otići da mu se poklonim. Želio je na taj način doznati za Isusa i ubiti ga. Ali znamo kako je Bog svetim kraljevima obznanio da se više ne vraćaju Herodu i oni se drugim putem vratiše u svoju zemlju.

Ovdje na ovim jaslicama vidimo uz pastire i svete kraljeve. Vidimo ih kako nose svoje darove: zlato, tamjan i dragocjenu pomast. Mogu darovati Božansko Djetešce i hoće darovati. Mogu i hoće. Radosno daju i srce im uživa što im se pružila prilika da ga daruju.

I zabilježi sv. evanđelje njihov dolazak. Osta zabilježeno i to šta Isusu darovaše. Osta zabilježeno da se dovijeka kazuje kako su bili radosni i Bogu zahvalni što im se objavio Bog u liku malenog Djeteta, pa su po dolasku u svoju zemlju o Spasitelju kazivali svima.

Ali osta zabilježeno i nešto drugo. Židovski duhovnici i poglavari znali su stranim, nepoznatim ljudima kazati gdje se rodio Spasitelj, ali nisu ni koraka napravili da k njemu dođu i da mu se poklone. Drugima su pokazali pravac ali sami nisu pošli tim pravcem, valjda da se ne zamjere Herodu. I šta misliš na to, dragi vjerniče? Kad bi mi svećenici vama kazivali za Isusa – sve kako treba – i da mu se molite i da mu ostanete vjerni, pa i uz žrtve i terete, da se ne prilagođavate i ne pužete pred onima koji Isusa danas ne trpe... Da vam mi sve to kazujemo, a sami drugačije radimo, šta biste vi na to? Šta biste vi na to da se mi po čnemo prilagođavati kojekakvim situacijama, pa da se nastojimo danas dodvoriti prodajući Isusa i vjeru, da na takav način tražimo sebi zgode i lakoće? Šta biste rekli?

A vidiš, sv. Tri Kralja, kad su vidjeli da židovski svećenici ne mare za Isusa, premda su ga očekivali i oni i njihovi očevi, sveti kraljevi su to vidjeli, ali to njih nije smelo ni pamet im oduzelo. Oni idu svojim pravcem. Oni idu Spasitelju i cijelog mu života ostaju vjerni. Tako bismo i mi svi trebali biti toliko u vjeri poučeni, toliko čvrsti, toliko uz nju privrženi, pa kad vidimo da i svećenik gubi pamet i dušu, postaje Bogu nevjeran, da mi ostajemo pri svom pravcu, posve sigurni da nas samo taj pravac vodi spasenju.

Da smo mi pravi i istinski vjernici, ne bi nas mogao uzljuljati ni nevjerni otac ni nevjerna majka, ni nevjerni komšija, ni nevjerni prijatelj. Pa da vjeru ostavi i svećenik, pa i deset svećenika, pa i biskup, mi ćemo biti uz ono što znamo da je istinito i što nas vodi spasenju, mi ostajemo vjerni onom što smo jednom zavolili kao svoj životni pravac. Sveti kraljevi su ostali pri svome pravcu, iako su vidjeli loš primjer židovskih svećenika.

A ti moj kršćanine, vidiš ovdje i svećenike i časne sestre, koji se trude ne samo da nam pokažu ispravan i istinski put, nego se trude da i sami taj pravac drže.

Bilo je ovdje nekih nezgodnih vremenskih razdoblja, kad su meni neki naši vjernici govorili: "Ne bih ti bio u koži za milijun". A ja danas kažem svakom onom našem katoliku, koji je sam sebi preprriječio put u crkvu: Ne bih mu bio u koži ne samo za pet njegovih plaća, nego ni za svu Evropu, ni za cijeli svijet. Jer nama apostol Božji govori: Znajte braćo da smo iz smrti prešli u život". I tako je. I čovjek se ovog Božjeg života u sebi ne bi odrekao ni za kakvu dobit na svijetu. Ne bi dok pamet radi, a kad mjesto mozga radi trbuh, onda je moguće sve.

Nema težeg časa za čovjeka, nego kad mu najbliže i najdraže biće leži u bolnici, a šef odjela u bolničkom hodniku sažimljući ramenima kaže: nema nikakve nade. Sve je gotovo. Žao mi je...

Mislim da je još teže kad čovjek toliko u pameti zastrani, pa veliš: nema tu više nade da će doći pameti. Nema nade da će mu duša ozdraviti... Možda ne susrećeš baš takve, ali možda susrećeš takve katolike na kojima vidiš očite znakove bolesti... A u tu bolest ja sam uskočio. Taj rak duše sam je sebi tražio. I moramo ga sažaljevati, pogotovo ako ti je u kući i u rodu. I moramo nastojati da ozdravi, ako imamo srca I još nešto moramo. Čuvati zdravlje svoje duše od takve bolesti.

Ovaj se blagdan zove i Vodokršte. To je blagdan kad se voda blagoslivlje i nosi u kršćanske domove. Svećenik blagoslivljajući vodu moli da ta blagoslovljena voda bude na duševno i tjelesno zdravlje ukućana, da odgoni i bolesti i napasti.

Neka snaga Božja dadne da sveta voda odgoni iz naših kuća i bolesti i napasti, a osobito neka sila Božja otjera od nas onu napast, koja nas želi rastaviti sa našim životom – Isusom.

Lažu oni koji kažu da je to staromodno. Staromodno je biti kukavica i biti duhovna crvotočina i biti stoka koja skače na solilo, a uvijek je suvremeno i moderno biti čovjek, koji ima svoj ponos i svoj pravac, koji su imali i sveti Kraljevi i mnogi drugi velikani što su se Kristu klanjali.

KRŠTENJE GOSPODINOVO

Iz 42, 1–4.6–7 Dj 10,34–38+ Mk 1,7–11

SVJEDOČITI SVOJE KRŠTENJE

I mi smo kršteni

Još smo bili sasvim mali – u kolijevci i u majčinom krilu – ništa nismo ni znali ni razumjeli, a ipak smo u tim danima doživjeli najsretniji trenutak svojega života: nebeski rođendan, svoje krštenje! To je bio čas, kad smo postali djeca Božja. To je bio dan, kad je naša duša oprana od ljage istočnoga grijeha, ponovno postala anđeoski čista; kad je Bog u nama opet prepoznao svoju sliku i zavolio nas jače i žarče nego li ti ikada možeš zavoliti svoje rođeno dijete. Sakramenat krštenja: svetinja, tajna preporođenja, posinovljenja. Krštenjem smo zakoracili na stazu spasenja, i kao djeca jednoga Oca postali i braća Onoga, koji nam je pokazao put spasenja. Ujedno postali smo članovi jedne velike zajednice, koju nazivamo Katoličkom Crkvom.

Ivanovo krštenje

Još prije nego li je Isus ustanovio ovaj sakramenat krštenja, evanđelisti spominju krštenje Ivanovo. Svako polijevanje vodom označava neko čišćenje. Čovjek, koji je bio spreman činiti pokoru, zamrzio svoj nevaljali život, obratio se s krivog puta, prilazio je Ivanu, da ga krsti. To je znak: pokorio se Bogu, obratio se! I dok je tako jednoga dana Ivan propovijedao narodu: "Nakon mene dolazi jači od mene... Ja vas krstih vodom, a on će vas krstiti Duhom Svetim" (Mk 1,7–9), eto preda nj stupa nepoznati čovjek, isposnička figura, ali na prvi pogled ništa drukčiji od ostalih ljudi, koji su prihvaćali Ivanov put pokore i obraćenja. Međutim, Ivan, na poticaj Duha Svetog, prepozna da to nije samo čovjek, već da je to Onaj "jači od njega, kojemu on nije dostojan odriješiti remenja na obući", kako kaže sveti Marko u odlomku iz današnjeg evanđelja (Mk 1,7). A onda Ivan, sav uzbuđen, veli: "Ti meni treba da krstiš, a ti – ti da k meni dolaziš?" (Mt 3,14). Drugim riječima: Tebi ne treba nikakvog krštenja, ni obraćenja. Premda ja drugima propovijedam to obraćenje, ja sam još uvijek neobraćen pred tobom. Ti mene trebaš politi vodom, a ne ja tebe! Ali ga Isus umiruje: treba se na njemu ispuniti ono što su proroci o njemu rekli. Premda Bog, sama svetost i dobrota, izjednačuje se s grešnicima u znak poniznosti. – "Njega, koji ne okusi grijeha, Bog za nas grijehom učini, da mi budemo pravednost Božja u njemu" (2 Kor 5,21). Ali taj isti Otac nebeski svog poniženog Sina, u isti čas, i uzvisuje i pred Ivanom i pred mnoštvom Ivanovih obraćenika: "Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!" (Mk 1,11). U isto vrijeme svi su vidjeli iznad glave Isusove sjajnog goluba. To je treća Božanska Osoba, Duh Sveti! Onaj Duh, koji od tog časa ima ulogu novog stvaranja, preporađanja. Novog krštenja! Ne reče li Ivan jasno, da će Isus (koji dolazi iza njega) krstiti Duhom Svetim?!

Svi mi kršteni!

Kršćanine i kršćanko! Tako se zoveš po svom krštenju! Dijete si Božje, brat i sestra Kristova, član velike Kristove zajednice – Crkve, živi svjedok Krista i njegove nauke. Po svetom krštenju mi svjedočimo, propovijedamo i predstavljamo, u ovom mjestu gdje nisu svi obilježeni znakom sv. Krsta, svjedočimo, da je Kristova nauka životna, istinska, prava. Ne samo svećenik ili časna sestra ili koja pobožna bakica što svaki dan ide u crkvu, nego SVI MI KRŠTENI! I ti oče, i ti majko, i ti mladiću, i ti djevojko, i ti dijete! Svi! Nećemo možda nikoga uvjeriti svojim riječima. Mi smo pozvani da svojim životom to pokažemo! I svojim radom, svojim poštenjem, svojim trijeznim i razumnim držanjem, svojim međusobnim lijepim gledanjem, praštanjem, svojim kršćanskim vladanjem!

Eto, moj kršćanine! Ti ne nosiš samo svoje ime, bilo to u selu ili gradu, već ti moraš svojim vladanjem pokazati vrijednost Isusove nauke, svuda! I u kući, i na putu, na ulici, na radnom mjestu, u školi, svuda! Najlakše je svjedočiti među ova četiri zida crkve, ali to ne znači puno, da ne reknem ništa, ako zatajimo u svakidašnjem životu.

U davna vremena, kad bi netko tvoga ili moga djeda želio uvrijediti do dna duše, onda mu je psovao "krst". A to znači, psovao mu je ono nešto što mu je u duši najdraže: krštenje, pripadnost Bogu, Crkvi, psovao mu njegovo lijepo krsno ime. Ne treba se čuditi, da su nekršteni ljudi u ta stara vremena tako znali vrijeđati svoje susjede, ali je neobično, i čudno i drsko: da poneki kršćanin sam psuje svoj krst. Uvijek mi se činilo, da je ili bez pameti ili kukavne pameti svaki onaj, tko sam sebi psuje rođenu majku, a što tek reći za onog kukavnog kršćanina, koji gazi po svetinji, koja je i veća i časnija, nego li rođena majka?!

Braćo moja! Istina je to, da mi vrijeđamo svoj krst, kad ga tako jezikom blatimo i psujemo, ali mi ga ustvari i gazimo i sramotimo kadgod činimo nešto što Boga vrijeđa. Bilo kad vrijeđamo Boga i njegove svetinje, bilo kad vrijeđamo brata bližnjega, kad se međusobno tužimo, ružimo, koljemo, mrzimo, ne podnosimo, nismo Bogu mili i blatimo svoje krštenje. I to je svjedočenje! Ali ne svoga krštenja, nego nečega drugoga!

Korizma

1. KORIZMENA NEDJELJA

Post 9,8–15; 1 Pt 3,18–22; Mk 1,12–15.

ISUSOV NAPASNIK JE I NAŠ

Mnogi vole da se o njima govori i priča, mnogi ne žale ni troška ni truda da naprave sebi reklamu. Neka narod o tome trubi. – Ipak ima netko tko najradije ostaje skriven, želi ostati nezapažen. Ne zato što je ponizan, baš naprotiv, njegova se oholost diže protiv nebesa. Želi ostati nezapažen samo da može lukavo i iznenada zaskočiti svoju žrtvu. Najdraži su mu oni koji ne vjeruju da on uopće postoji. Sličan je vuku koji najviše voli da ovce misle kako njega uopće nema, kako bi ih lakše zgrabio. Mislim da već shvaćate o kome se radi. To je đavao. Njemu su najdraži oni, koji misle da ga uopće nema, a mnogo mu brige zadaju oni koji znadu da on postoji i kakvim se poslom bavi. Njegov je jedini posao da čiste duše, duše Bogu posvećene, odvodi na svoj put, put propasti i nesreće.

Đavao je duh, nema tijela. Ne nalazi radosti ni u tijelu ni u piću ni u odijevanju ni u bludnosti. Jedina mu je radost da što više ljudi potegne sa sobom u vječnu propast, da skupa s njim proklinju sebe i Boga po sve vijeke u mukama pakla. Da to postigne, svim se silama trudi da ljude obezumi, da ih uvjeri kako nema ni njega ni pakla, kako mogu bez straha i uzrujavanja griješiti, kako je ludost uzdati se u neki drugi život i u Božju nagradu, pa radi toga propuštati radosti i zadovoljstva ovog života.

Đavlu je svatko važan

Ima na zemlji osoba o kojima nitko ne vodi računa, nitko se za njih ne zanima, niti se ističu ugledom, bogatstvom, ljepotom, znanjem... Međutim, đavao se za svakoga zanima, njemu je svatko važan. Ne pušta na miru ni bogataša ni siromaha. Nastoji uvući u svoje mreže i onoga koji je vrlo učen, a i onoga koji je skromna znanja. Napastuje i stara i mlada. Nastoji uvući u zlo i one što stanuju u seoskim zadimljenim pušarama i one što se šeću asfaltom.

Otkad se pojavio čovjek na zemlji, đavao se pokazao neprijateljem njegove sreće. Prve je ljude zaveo na grijeh, unesrećio ih i od onda ima udjela u svim nesrećama ljudskog roda.

Svakoga dobro proučava, svakome ispituje slabe točke njegova kara-

ktera, traži s koje će ga strane lakše zaskočiti. U svako doba, za svaki naraštaj ovaj stari dušmanin smišlja nove krilatice i nove parole. Jednoga podjaruje na oholost, drugoga na lakomost, trećega na bludnost, četvrtoga na svašta... Onima koji su još sačuvani i čiste duše, šapće: "Pa nije to veliki grijeh; pa oprostit će Bog; pa svatko tako živi". A onima koje je već zgrabio u svoje pandže, a savijest im se buni, đavao govori: "Što se uzrujavaš? Kakav Bog? Tko zna ima li išta?"

I Krista je napastovao

Zar đavao može i nas kršćane napastovati? Nas koji smo obilježeni Božjim znakom sv. krštenja? Može! Pa, zar i nas koji svaki dan molimo: "I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla?" Može! Zar može napastovati i nas koji smo u ispovijedi očistili svoje duše i primili Isusovo tijelo u sv. Pričesti? Može!

Čuli smo u današnjem evanđelju da je napastovao čak i Isusa. Kad je Isus postio četrdeset dana u pustinji, približio mu se napasnik. Nastojao ga je zavesti na oholost, lakomost i preuzetnost. Ako je, dakle, đavao napastovao čak Sina Božjega, kako neće onda i nas napastovati, uznemirivati? Što je netko bliži Bogu, to se đavao više upinje da ga obori i odvede u grijeh. I vjerujem da mu je draži grijeh jednoga vjernika nego gomila grijeha onoga koji svakodnevno griješi.

U evanđelju stoji da je u nebu više veselje nad jednim grešnikom koji čini pokoru nego nad 99 pravednika kojima ne treba pokore. – Nešto slično se događa i u paklu. Sigurno je đavlu draže kad jedan kršćanin–vjernik opsuje Boga ili Božju svetinju, nego stotinu grijeha koje čine okorjeli grešnici. Sigurno mu je draže kad jedna Bogu posvećena duša ohladi u pobožnosti i napusti Boga, nego stotinu onih koji nikada nisu ni bili vjerni.

Braćo i sestre, ne bi bilo tako teško boriti se samo protiv đavla. Ali, kad ti đavao dođe u liku tvoga znanca, u liku tvog prijatelja, u liku tvog susjeda, pa se počne rugati tvojoj pobožnosti i vjernosti, najčešće se ne snalaziš. Čovjek postaje malodušan i zaključuje: "Zašto da se ja ističem i da mi se rugaju? Najbolje je ne isticati se previše i ne biti na udaru".

Dva puta

Pred nama su dva puta. Jedan je Božji: prilično trnovit, težak i nepriznat od "svijeta". Taj put nije za slabiće, nije za one kojima je duhovno zdravlje narušeno, nije za one koji su neodlučni. Taj je put za

zdrave i čvrste vjernike. Iako je patnički i mučan, on vodi sigurnoj sreći. – Drugi je put prividno mnogo laganiji; ne moraš se obazirati ni na Božje ni na crkvene zapovijedi, ni na roditelje ni na prijatelje, možeš baciti pod noge sve Božje i ljudske obzire; neka umjesto Boga zapovijeda tijelo i nagon. Jednom riječju imaš ugodan i lagan život. Đavao je obećavao i Isusu sva kraljevstva ovoga svijeta, samo da padne i da mu se pokloni.

Mi smo izabrali onaj teži – Isusov put, makar nas mnogi ne razumiju, jer se moramo uhvatiti u koštac sa raznim napastima. Već tisućama godina išli su takvim trnovitim putem tisuće naših predaka. Nisi ti jedini ni jedina. I stoga ne boj se! Ostani s Bogom u danima kušnje, pa ćeš s njim poslije dijeliti i radost pobjede.

2. KORIZMENA NEDJELJA

Post 22,1–2.9a.10–13.15–18; Rim 8,31b–34; Mk 9,2–10.

KRIST JE SIN BOŽJI

Nama ne treba dokazivati da Bog postoji. Mi smo vjernici na čistu s tim. A s nama se u tom slažu i najveći učenjaci prošlosti i sadašnjosti. Netko je od vas možda i čuo za jednog iz plejade "velikih". Francuz, liječnik, fizičar i biolog, jedno vrijeme rektor pariškog sveučilišta, L. du Nouy, napisao je knjigu "Čovjek i njegova sudbina". Odmah, na prvim stranicama svoje knjige on očituje svoju nepokolebivu vjeru u Boga, ovim riječima: "Otišao sam u život kao bezvjerac. Trebalo mi je 30 godina naučnog rada, pa da dođem do spoznaje da su mi hotimice lagali oni koji su imali dužnost da me prosvijetle...". A na drugom mjestu kaže: "Ljudski rod će naći svoj spas jedino u vjeri. Nikada u ovo 2.000 godina otkad postoji Katolička Crkva nije ona bila čovječanstvu toliko potrebna kao danas, da mu bude tješitelj i voditelj...".

Znamo da je Bog ljudskom rodu mnogo puta govorio preko proroka, a najljepše i najčistije nam je progovorio u drugoj Božanskoj Osobi – Isusu Kristu. Preko njega mi najjasnije znamo što Bog od nas traži i želi. Svi se učenjaci današnjice, i oni na zapadu i oni na istoku, slažu da je Isus historijska osoba, da je zaista rođen i mučen. Doduše neki od njih ne priznaju, da je bio Bog, ali svi se slažu u jednom: da je bio vrlo neobičan, sposoban, pravedan i dobar čovjek.

Nama u današnjem evanđelju sam Bog o njemu svjedoči, da je On njegov Sin. Samo trojica najprisnijih apostola čula su Očev glas: "Ovo je Sin moj. Ljubljeni! Slušajte ga!" (Mk 9,7).

Slušajte ga

Danas ćemo se zaustaviti na toj kratkoj rečenici: "Slušajte ga". Mi ne hodamo svijetom zatvorenih ušiju i očiju. Čujemo svakovrsne glasove. Dopiru i do naših ušiju glasovi, koji nam dovikuju, da Krista ne slušamo, da Ga ostavimo, da Ga zabacimo. Naše se oči i uši pune raznim pričama i slikama, koje nas žele odvesti od Boga, Krista i evanđelja. Zablješćuju nas varava obećanja sreće, na drugoj strani. Hoćemo li jednostavno zatvoriti uši da to ne čujemo?

U staroj grčkoj književnosti poznat je junak Odisej. Poslije trojanskog rata otisnuo se na lađi s nekoliko svojih ljudi, namislio se vratiti

kući. Međutim, oluja ih je bacila u daleka mora. Lutali su dvadeset godina dok su stigli na cilj. Jednom su, veli ta davna priča, prolazili lađom pokraj nekog otoka na kome su bile morske vile što su svojom pjesmom i smijehom mamile mornare na otok. Tko bi se prevario i tamo otišao, platio bi glavom. Odisej je znao za tu opasnost, pa kad su bili pokraj toga otoka dao je svojim mornarima začepiti uši da ne čuju zavodljivu pjesmu vila. A ni sebi nije vjerovao, nego je sebe dao privezati uz jarbol da ga ne primami njihova pjesma...

Hoćemo li i mi tako? Bilo bi to smiješno! Ali ćemo zato biti i razumni i dovoljno mudri, da na vrijeme uočimo opasnost, i da se ne damo zavesti i odvesti u propast.

Sjetimo se onoga događaja, kad je Isus stajao svezan, pred poglavarima židovskim, na službenom saslušanju. Nakon prvog njegova odgovora zaletio se jedan stražar i udario mu šamar. A Isus mu veli: "Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo! Ako li pravo, zašto me udaraš? (Iv 18,23).

Svima onima, bili oni gospodari ili njihove sluge, koji udaraju na Isusa, mi bismo postavili slično pitanje: Što su to našli kod Krista što ne valja? Što to u njegovoj nauci ima krivo, zlo, štetno... za ljudski rod?! Pa, ako je govorio samo ono što je za sav ljudski rod dobro i korisno zašto ga još i danas udarate?!

Nekada su ti udarci po Isusovu licu bili češći i žešći nego danas. Nekada su ti udarci bili srditi, a danas uvijeni i sa smiješkom. Ali udarci nisu nikada prestali. Da li nas to zbunjuje i uznemiruje? Ne bi trebalo. Isus nam je rekao punu istinu: "Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije nego vas" (Iv 15,18).

Povratimo se na onu glavnu i bitnu riječ današnjeg evanđelja kad za Isusa dolazi svjedočanstvo s neba: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni! Slušajte ga!" Sjetite se vi odrasli! Slušali smo Isusa kad su nas od Crkve vraćali, ali nas nisu mogli vratiti; kad smo bili bez kuća ili u praznoj kući, kad smo k misi dolazili u tuđoj odjeći, ne imajući ni pristojne odjeće. A što je danas? Je li nas taj posluh Isusu umorio? Jesmo li klonuli? Ne, ne, još je u nama nekadašnja snaga, još u nama kucaju nekadašnji kucaji. Brate kršćanine, ako te prije nisu od Isusa otjerale prijetnje, psovke i kamenja, neka te ni danas od Isusa ne odvoji ni standard ni ekonomska moć!

A ti, mladiću i djevojko, što ti misliš kad čuješ ovaj poziv Oca nebeskog: "Slušajte ga?" Život je pred tobom, a život je neprestano rvanje između dobra i zla, između svjetla i tame. Imaš li snage za to rvanje? Imaš li dovoljno ponosa i razuma da slijediš Isusa koji je suncem i srećom obasjao na tisuće ljudskih sudbina prije tebe? I tebi će obasjati ži-

votnu stazu, samo ako ti to želiš. Tisuće je tvojih vršnjaka u kasnijim godinama života blagoslivaljalo oca i majku za dobre savjete i pouke, a još ih je više blagoslivljalo časove kada su poslušali Isusa i uzeli ga za životnog prijatelja.

Ja ću završiti, a vi razmislite!

3. KORIZMENA NEDJELJA

Izl 20,1–17; 1 Kor 1,22–25; Iv 2,13–25.

DESET SPASONOSNIH ZAPOVIJEDI

Mađarski pisac Dr Toth opisuje kako je jednom za vrijeme studija u Beču, prolazeći ulicom, naišao na staricu, pogrbljenu, poderanu. Stajala je na kraju ulice i prosila. Ništa neobično, ali neobično je bilo to što je starica, pružajući svoju smežuranu ruku, zamolila milostinju na francuskom jeziku: "Monsieur, avez pitiè du moi". – "Smiluj mi se, gospodine!" To ga je zainteresiralo, pa je staru prosjakinju upitao: "Zar vi govorite francuski?" "Da, gospodine, još i engleski". Dr Toth je izmijenio s njom nekoliko riječi i na engleskom, i čudom se čudio kako ta prosjakinja dobro vlada i tim jezikom. Sad je pisac nastavio s njom razgovor da dozna tko je zapravo ona. Ispripovijedila mu je ukratko svoju životnu priču: U mladosti je učila školu, imala dosta novaca, proputovala mnoge zemlje, bila lijepa..., ali nije sebi dozvoljavala nikakvih zabrana ni ograničenja. Provodila se kako joj je srce željelo. Rušila je tuđe brakove. Donijela nesreću mnogima. I eto na što je spala.

Božje zapovijedi – sreća čovjeka

Danas smo slušali u 1. čitanju kako je Bog dao svojih Deset zapovijedi. Dao ih je Izraelcima u času kad ih je oslobodio sužanjstva. A znači li ovih Deset zapovijedi za čovjeka ropstvo ili jamče čovjeku slobodu? Kršćanin nekada dođe u napast da pomisli: Eto onaj tko se ne drži Božjih zapovijedi, on smije sve, a ja ne smijem ništa. On smije gledati bestidne slike i filmove, a ja ne smijem. On smije potjerati ženu i rastaviti se, a ja ne smijem; on smije lagati, ukrasti, a ja ne smijem. On bez Božjih zapovijedi može ugrabiti bolje mjesto nego ja koji uvažavam i poštujem Zapovijedi.

Eto pitanja koja traže odgovor! Iako odrasli, više smo puta djetinje pameti. Malom djetetu nije baš ugodno kad ga roditelj neprestano opominje: ostavi, ne diraj, odmakni se. Ali zamislite da ga roditelj pusti da radi što hoće?! Dijete bi se i spržilo i osakatilo i oslijepilo, a možda i usmrtilo. Ako mu roditelj nešto brani ili nešto naređuje, ne čini to zato da drži dijete u ropstvu, nego da ga očuva od nesreće. Gdje je djetetu pamet da shvati i razumije veliku roditeljsku ljubav i brigu kojom roditelj želi ukloniti od njega sve što je štetno i opasno?!

Ali kad dijete dođe do zrelije pameti, onda počne shvaćati da svaka roditeljska zapovijed dolazi iz srca, kao znak ljubavi i brige, kao dokaz roditeljskog životnog iskustva, kao želja za srećom djeteta. Onda to dijete sve roditeljske riječi uvažava i izvršava. I radi svoje koristi, a i zato

što cijeni roditeljsku ljubav. I baš zato ne želi ništa na žao učiniti roditelju. Nekoj djeci to zrelo shvaćanje dođe na vrijeme, nekima pokasno, a nekima možda nikada.

Do takvog zrelog shvaćanja morali bismo i mi doći u našem odnosu prema Bogu i njegovim Zapovijedima. Morali bismo znati da je svaka Božja Zapovijed prodahnuta njegovom ljubavlju, njegovom brigom za naše dobro i za našu sreću. Morali bismo i prema Bogu postati zrele pameti, pa njegove Zapovijedi izvršavati i zato jer ih je Bog propisao za našu korist, a i zato jer Boga volimo, pa kako bismo onda mogli učiniti nešto što Njega vrijeđa.

Zrela pamet kaže ovako: Što god nam Bog zapovijeda, zapovijeda nam iz ljubavi prema nama. Što god nam zabranjuje, brani nam za našu korist. Međutim, netko može biti odrastao čovjek, a pameti djetinje. Drži se Božjeg zakona samo zato što se boji sramote pred susjedima, a radi Boga bi on mogao svakako živjeti. I kad dođe u drugi kraj i drugačije životne okolnosti, onda se vlada nedolično čovjeka, a kamo li kršćanina.

Kud takva djetinja pamet vodi, pokazuje nam primjer prosjakinje, koji smo čuli na početku. A Isus nam je rekao još ljepši primjer u svoj pouci o rasipnom sinu, skitnici, neradniku, propalici... U tuđem svijetu, gladan i poderan i ponižen, sjetio se očeve kuće i očeva savjeta i opomene. O, kako bi sad znao cijeniti očeve riječi! Sada, kada sve izgleda prekasno. Sad bi se vratio, ali kako će na oči ocu koga je osramotio? Kako će na oči bratu koji se stidi brata propalice?! Ipak, on pozna dobro srce svog oca, zna da ga otac još uvijek voli i ljubi. I stvara odluku: "Ustat ću, poći k svome ocu i reći mu: 'Oče, sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim. Primi me kao jednog od svojih najamnika" (Lk 15,18–19). I vraća se k ocu. Otac mu oprašta i ponovno ga prima kao svoje dijete.

Eto, Bog je uvijek spreman na praštanje. Na nama je da se što prije ostavimo djetinje pameti i počnemo shvaćati, da su Božje Zapovijedi proizašle iz Božje ljubavi. Prema tome, nisu zapreka, nego put; put u vječnu sreću, u vječni život.

4. KORIZMENA NEDJELJA

2 Ljet 36,14–16.19–23; Ef 2,4–10; Iv 3,14–21.

PUT U ŽIVOT VJEČNI

Za nas je Gospodin Bog velika tajna. Mi ne umijemo i ne možemo sebi predočiti kako on izgleda. Cijelu ćemo vječnost to otkrivati i tome se radovati. Mi ne shvaćamo neke Božje naume. U rajskoj vječnosti to ćemo istraživati i diviti se njegovoj mudrosti. Ali nije ni čudo što mi sad Boga ne možemo razumjeti, kad ne shvaćamo i ne razumjemo ni sami sebe, a ni ljude oko nas. Kakvih li sve ljudi i ne ljudi?! Što si ti njemu bolji, to je on tebi gori. Što si ti njemu ljudskiji, to je on prema tebi drskiji. Što ti njemu ljepše, on tebi grdnije. Što ti u njemu više poštuješ čovjeka, to se on bolje upinje da prema tebi bude manje čovjek. Svaki je čovjek jedan svijet za sebe i svaki je čovjek jedna velika tajna. I nema toga Kolomba ,koji bi taj svijet mogao otkriti i razjasniti. Ne shvaćamo mnogo puta ni naše međusobne odnose, ne shvaćamo ni Božje odnose prema nama, a ni naše odnose prema dragom Bogu.

Sam Bog otkriva svoju tajnu

I dok tako ostajemo zamišljeni nad tom nedokučivom tajnom: Bog – čovjek; sam Gospodin progovara i meni i tebi i svakom Nikodemu: "Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni" (Iv 3,16). Bog je zamislio čovjeka i dao ga na svijet. Kad je taj kukavni čovjek po prvom grijehu Bogu okrenuo leđa i na neki način Bogu rekao: "Ne trebam te", Bog ga nije ni odbacio ni zgazio, nego je sebe učinio čovjekom, da palog čovjeka podigne. Ali umjesto da ovakva Božja dobrota ljude oplemeni, raznježi i Bogu približi, oni i dalje bježe od njega i ne žele biti u njegovoj blizini.

Bog nam ispada neshvatljiv jer su naše kategorije razmišljanja i življenja krivo postavljene. Što god Bog pokazuje više dobrote, čovjek sve više divlja. Što god se Bog više približava čovjeku, to čovjek sve više bježi od njega. S čovjekom je kao sa razmaženim djetetom: što god je roditelj bolji prema njemu, dijete postaje sve bezobraznije. I ljudi, istina ne svi, Božju dobrotu ne shvaćaju kao očinsku ljubav, nego kao slabost i povod za izrugivanje. To je općenito oznaka duhovnog i kulturnog primitivca, da ne shvaća tuđu dobrotu, jer je sam nema, pa ako je netko prema njemu dobar, to u njemu ne pobuđuje ljudske osjećaje. On, u stvari, prezire svakoga tko u ruci ne drži batinu i šibu, i ako ga ne gaziš, on je spreman gaziti. Tako i Bog neprestano doživljava da nje-

gova dobrota ne osvaja svakoga, nego neke ljude još više razdivlja, pa kad On njih nije zgazio, oni pokušavaju Njega gaziti.

I što je najnerazumnije: kad Boga odbacuje, gazi i mrzi, ne pita sebe, zašto to radi? Šta time postiže? Kud ga to vodi? Ne, tu logika ne radi. U akciji je samo slijepo divljanje. Nema dana kad ne čuješ grdnu psovku, mržnju na Boga, izrugivanje... Čovjek se u čudu pita dvije stvari: prvo, zašto veliki dio ljudi vrši baš takav izbor: mjesto svjetla izabire tamu, mjesto istine izabire laž, mjesto humane pitomosti izabire divljanje, mjesto dobrote izabire drskost? To je jedno pitanje, na koje je skoro nemoguće dati odgovor. Drugo pitanje: Ako je čovjek već toliko tvrdoglav, zašto Bog uza sve to i dalje nastavlja sa svojom dobrotom i strpljivošću, kad vidi da neki ljudi dobrotu ne razumiju? Razumjeli bi samo gromove, munje i udarce! Ne razumiju oni Božju ljubav. Ona im izgleda kao slabost i nemoć.

Iako nam je ljudska ludost neprotumačiva, Božja dobrota izgleda ipak ima svoje zašto. Bog čovjeka ne želi prisliliti da ga poštuje, jer u sili nema poštivanja. Bog bi mogao čovjeka prisiliti da obdržava njegove zapovijedi, ali tu ljubavi nema, a ni mi ne volimo da nas netko voli na silu. Stoga Bog daje čovjeku slobodu, daje mu mogućnost da mu se može i suprotstaviti.

Svaki čovjek sam kroji svoju sudbinu! "Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni" (Iv 3,16). Ali ako netko jednostavno ne želi taj vječni život, neće ga Bog silom spasavati, neće da bude na silu njegov prijatelj.

Sjetite se samo slike: Isus među dvojicom razbojnika... Tu smo negdje i mi svi. Na ovoj zemlji raspeti smo nevoljama, brigama, mukama i patnjama; svaki od nas je razapet na svoj križ. I tako razapeti jedni se Bogu rugaju kao i onaj lijevi razbojnik, a drugi se uzdaju u Boga i u njegovo spasenje, kao onaj desni razbojnik. E, koja je korist onom nesretnom lijevom razbojniku da se Bogu ruga? Ali đavao nikad ne miruje!

Svi mi na ovoj zemlji nosimo svoje terete. Svi strahujemo od bolesti. Svi s vremena na vrijeme idemo na sprovode. Konačno, svi idemo u susret smrti. Pa, koja je korist čovjeku da se ruga Bogu i da ratuje s njim? Trpi i desni i lijevi, pati i jedan i drugi; umire i onaj koji vjeruje i onaj koji ne vjeruje. Samo jedan se Bogu ruga, a drugi govori: "Isuse sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje" (Lk 23,42).

I šta onda? Znamo, da sudbina nije obojici jednaka: jedan je primljen u Kraljevstvo mira i sreće, a drugi proklet za svu vječnosti.

Dragi moj slušatelju,o tom sad razmišljaj i sebi izaberi put. Nadam se da ćeš izabrati onaj, koji vodi u život.

5. KORIZMENA NEDJELJA

Jr 31,31–34; Heb 5,7–9; Iv 12,20–33.

IŠČEKIVANJE RADOSTI

S uzdrhtalom i ranjenom dušom stojimo pred nekim događajima, ni malo ugodnim, i postavljamo, Bog zna po koji put, uvijek isto pitanje: Zašto? Nevolja kuca oporom šakom na svačija vrata. Smrtni slučaj, nenadani nestanak najdražeg bića, teška i neizlječiva bolest, razvaljen brak, pregaženo dijete na putu, nepodnosiv udarac, iznenadna spoznaja da se dijete odalo drogi, piću, pokvarenosti; sve to pritišće čovjeka kao mora, kao kamen odvaljen od brda, pa sad stoji na putu i zatvara i onako uzak prolaz.

Ako zrno ne umre

Čudnovato! To malo pšenično zrno kao da stoji pred slobodnim izborom: Ili ćeš umrijeti, pa tako donijeti novi rod – ili ćeš odbiti smrt i ostati zrno samotno, jalovo, sebično. Zar je moguće, da tom malom zrnu jedino smrt omogućava plodnost? Moguće je! Gospodin veli: "Ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod" (Iv 12,24). – Od te posve poznate činjenice prelazi Isus, i slikovito i stvarno, na nešto drugo; nešto što ni apostoli nisu mogli ili nisu htjeli shvatiti, a to je: sudbina zrna je i njegova vlastita sudbina. Smrt! Umiranje! To je jedini put, put koji vodi u uskrsnuće, život i plodnost. Božje zrno, koje će proći kroz tešku sudbinu smrti, da bude Kruh gladnima – to je Isusov put, slobodno izabran. A izabran je iz ljubavi. Taj velikodušni čin ljubavi daje hvalu Bogu Ocu i ujedno proslavlja Sina. "Došao je čas, da se proslavi Sin čovječji" (Iv 12,23).

"Uzdignut sa zemlje"

Križ na Kalvariji, križ na raskrižju, križ na svakom putu! Križ je postao znak raspoznavanja. Uz ime Isusovo nužno se veže instrumenat njegove Muke. Zar ti se ne čini tragičnom jedna religija predstavljena takvim znakom? Zar kršćanstvo ne propagira više smrt nego li život? Zar službenici Crkve ne daju veću reklamu križu, odricanju, žrtvi, poniženju..., nego vedrim pojmovima: radosti, smijeha i sreće?! Točno bi to bilo, kad bi sreća jednoga zrna bila u tome, da ostane samo. Ali, već rekosmo: ono mora umrijeti, pa da donese plod. I tek onda ima se

čemu radovati; i ima se pravo radovati. Dakle, radost ne dolazi odmah. Radost treba iščekivati, tražiti, ispružiti ruke, otvoriti srce i ići tamo, gdje radost savija gnijezdo neprolazne sreće. Težak je to put! Neprekidno uspinjanje i posrtanje! Tješi te jedino to, da nisi ni prvi ni posljednji, koji ideš tim putem bolnog uspinjanja. "A ja, kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi" (Iv 12,32). Znači, to je Isusova, moja i tvoja vječna Kalvarija, koja plijeni pameti i srca. I zove glasom vjekova, glasom milijuna, glasom "najmanje braće" – na svim meridijanima i paralelama otkupljene, ali ne i spašene zemlje. Usta Raspetoga vape i danas: "Žedan sam" (Iv 19,28). Čega? Moje i tvoje vjere. Moje i tvoje nade. Moje i tvoje ljubavi. Moje i tvoje spremnosti, da svojim životnim patnjama "upotpunimo" patnje Njegove, te tako dademo obol otkupljenju. U tom svjetlu, upravo je smiješno govoriti, da kršćanstvo nije okrenuto životu, nego da Kristova Crkva sije smrt. Ta Crkva iz proslavljenog Kristova života crpi snagu za **život**. Kršćanstvo živi sadašnjost – mučnu i tešku, jer takva jest – ali je okrenuto k sretnijoj budućnosti, vječnosti, gdje će nam Gospodin "otrti svaku suzu s očiju, te smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti" (Otk 21,4).

Brate, reci pravo, da je kojim slučajem tebi zapalo udio, da na nekom velikom raskrižju pomakom svog kažiprsta izabereš put za sebe i za sve čovječanstvo koje dolazi iza tebe, da li bi izabrao ovaj Isusov povijesni put spasenja, ili neki posve novi, kojim još nitko nije prošao? Ako bi se odlučio za taj "novi", tvoj izbor ne bi bio put, nego stramputica i pustolovina. Ali, u luku spasa drugog puta nema, osim onog Isusovog – preko Kalvarije.

VELIKI ČETVRTAK

Izl 12,1–8. 11–14; Ps 116 (115); 1 Kor 11, 23–26; Iv 13, 1–15

VEČER PREOBRAZBE

Mi smo ljudi takvi: kad imamo, to ne znamo cijeniti, a kad to izgubimo, onda se po glavi lupamo. Koliko je dječaka, mladića ili djevojaka u mladim godinama uzalud potratilo svoje dane. Kad im se pružila prilika učiti nisu htjeli, a kasnije kad je pamet nadošla, kasno je bilo, vrijeme je otišlo.

Nema toga među nama koji nije iskusio još jednu žalost. Makar roditelje dobro poštivao, kad ih izgubi onda žali zašto ih nije poštivao još bolje, još ljepše. Tim mu je žalije što vidi da je to mogao.

Neka slična tuga nas mora obuzeti večeras. Ali ipak nešto malo drugačija. Mladić ne može popraviti ili veoma teško može popraviti što je u ranoj mladosti propustio. Kad roditelji umru, ono što im je za života propustio teško više može nadoknaditi. A o onim propustima našim koje večeras spomenem, srećom možemo reći da se još mogu popraviti.

Što slavimo?

Večeras slavimo uspomenu kako je Isus ustanovio svetu misu, ustanovio način da ostane među nama, premda ga naše oči ne vide. To je bilo upravo na Veliki Četvrtak uvečer. Onda kada su mu ljudi spremali najkrvaviji postupak. On je odlučio da ljudima pokaže najveći stupanj svoje ljubavi. Kada su se ljudi prihvatili posla da ga između sebe uklone i ubiju, Isus određuje da će ostati među nama do konca svijeta pod prilikama kruha i vina.

Ove večeri On je rekao nad kruhom: OVO JE TIJELO MOJE. Ove večeri On je rekao nad vinom: OVO JE KRV MOJA. I od kruha postalo je njegovo tijelo, a od vina njegova krv. Ove večeri On je rekao apostolima: ovo činite na moju uspomenu. Ove je večeri dakle Isus ustanovio sv. misu. I prvi je On prvu misu na zemlji Bogu prikazao. Prije nego je na Golgoti prinio Bogu krvnu žrtvu, dao svoj život za naše grijehe, prije toga je na nekrvni način prinio Bogu svoje tijelo i svoju krv.

Te večeri su apostoli bili svjedoci toga. Gledali su kako je Isus pretvorio kruh u svoje tijelo i vino u svoju krv. Pričestili su se, dobili su vlast da i oni mogu pretvarati kruh i Isusovo tijelo i vino u njegovu krv. Ali uza sve to nisu do kraja razumjeli vrijednosti svega toga. Nekoliko sati kasnije, kada su došli krvnici i Isusa svezali i poveli, svi su se apostoli jadno razbježali. Nisu shvaćali važnost toga časa.

Odazovimo se Kristu

Kada sam na početku spomenuo kako nama neke stvari postanu jasne tek onda kad je kasno, tako nam i Isusova prisutnost među nama u sv. misi i u sv. pričesti postane jasna ili pri koncu života kad je već kasno, ili onda kad više ne možemo sudjelovati u sv. misi.

Sjećam se kako su mi ljudi pričali kad je poslije mnogo mjeseci iza rata ovdje prvi put došao svećenik. Počela misa i zapjevao prije evanđelja: "Gospodin s vama", sav onaj svijet što se našao u crkvi, počeo plakati od uzbuđenja. Svi su oni propustili bezbroj misa kada su mogli doći, ali su osjetili što je sveta misa tek onda kad je nisu mogli nigdje imati. I poslije, kada su mogli sudjelovati često, opet su zaboravili šta to znači ne imati mise.

Mnogim katolicima, pa i onima koji su zaista vjerni katolici, prolaze nedjelje i nedjelje bez mise, mjeseci i godine bez pričesti. Hoće li se oni ikada sjetiti kakav propust čine kad tako malo mare za Isusovu blizinu? Možda hoće kao dijete kad izgubi roditelje, pa se sjeti koga je imalo. Ali onda je kasno!

Gledamo često djecu, uglavnom katoličku, koja se po podne igraju pred crkvom, a kada zvoni za misu onda se razbježe. To pokazuje da ni roditelji nisu još uspjeli protumačiti djeci šta je to sveta misa.

U sv. misi Isus je među nama. Sv. pričest je Isus s nama. Sjetimo se toga, sjetimo se večeras kada slavimo uspomenu na onaj davni četvrtak kad je Isus ustanovio sv. pričest i sv. misu. Nastojmo rado sudjelovati u svetoj misi, rado biti živi dio kršćanske zajednice. To jest moliti ono što zajednica moli, pjevati ono što zajednica pjeva, dati slavu Bogu, a zahvalnost i poštovanje Isusu među nama. A Isus će blagosloviti i naš rad i naše obitelji, i našu sadašnjost i našu budućnost.

VELIKI PETAK

Iz 52, 13–53, 12; Ps 31 (30); Heb 4, 14–16; 5,7–9; Iv 18,1 – 19,42

OTKUPITELJEV KRIK S KRIŽA

Stradalnici, patnici, nevoljnici pogledajte! Nisu postojale na zemlji ruke koje su više dobra učinile a sada su prikovane na križ. Nije nikad na ovoj zemlji kucalo svetije srce, a sada je probodeno. Nikad nisu postojale oči koje su ljude gledale sa više topline i ljubavi, a sada ih je smrt zatvorila.

Plače tužna Majka nad bolnom smrti Sina, plaču malobrojni prijatelji gledajući tragediju i tužni završetak. Već od noćas suze Majci teku. Čim je čula da je Sin uhvaćen, jecaji postaju sve bolniji kad je gledala kako ga tuku, kako mu u lice pljuju, kako ga udaraju bičevima. Očevi i majke, šta mislite kako je Isusovoj Majci bilo pri duši kad je gledala šta rade od Njezina milog Sina, kad je slušala kako pobješnjela gomila traži Njegovu smrt? Kako je bilo pri duši i Sinu i Majci kad su im se pogledi na križnom putu susreli! Kako joj je bilo kad je gledala kako ga pribijaju na križ? I sada – sada je sve gotovo. Još samo očekuje kad će mrtvo tijelo skinuti s križa, da ga uzme u svoje naručje!

Hoćemo li stisnuti svoje šake i okrenuti svoju srdžbu prema zlotvorima koji ubiše Isusa, a njegovoj Majci tolike prirediše bolne prizore koji joj razguliše Srce? Da smo se našli onog tužnog petka u Jeruzalemu, kako bismo se osjećali?

Kriv je Juda, što je Isusa za bijedan novac izdao i kroz sva vremena sebe zabilježio sramotnim znakom izdajice. I sam je priznao da je kriv i viknuo: "Sagriješio sam izdavši krv pravednu" (Mt 27,4).

Krivi su za Isusovu smrt židovske starješine koje su zavele i uzjarile ludi narod da svojom vikom i galamom traži od Pilata Isusovu smrt. Vikali su Pilatu: "Krv njegova na nas i na djecu našu" (Mt 27,25).

Kriv je za Isusovu smrt kukavički Pilat. Iako je pred narodom oprao ruke nije mogao oprati duše.

Da, svi su oni krivi, ali nisu sami krivi. Svi smo mi njima pomagali. Svi smo mi krivi za smrt Raspetoga. On tu visi ne samo radi Judine izdaje, nego i radi naših izdaja. On tu visi ne samo radi židovske mržnje nego i radi naše mržnje. Visi raspet ne samo radi Pilatova kukavičluka, nego i radi naših kukavičluka.

Juda, Pilat, Židovi – bili su samo instrumenat kojim se đavao poslužio u svojoj mržnji na Boga. Juda je ostavio za sobom braće i potomaka!

Koliko je puta đavao pokušao da nas dovede dotle da i nama bude miliji novac nego Bog. Mnogo puta pokušao, a možda ponekad i uspio. Isuse, mi se danas osjećamo pred Tobom krivci, mi smo pomagali da se toči krv iz Tvojih rana i da se toče suze iz očiju Tvoje Majke.

Mi smo sa Židovima vikali, dizali dreku, pljuvali po Tebi i šamarali Te, a znamo – to je bilo kad smo poganim ustima, nesretnim jezikom psovali Božje svetinje. Žao nam je danas Isuse, što smo dopuštali da đavao kroz naša usta na Te riga. – Ti si nas nahranio svojim Tijelom u sv. pričesti i naša usta posvetio, a mi ih napunismo blatom psovke i prljavštinom bestidnih riječi.

Mi smo Te Isuse sa kukavičkim Pilatom osuđivali, kad god smo se uklanjali da radi Tebe ne doživimo kakvu nepriliku. Pilatu su prijetili: "Ako ovoga pustiš nisi prijatelj caru (Iv 19,12). A mi se bojimo, ako znamo za Isusa i Crkvu. Računamo da nam može smetati. A Ti očekuješ da Te ljubimo svim srcem i svom dušom.

Gospodine i Spasitelju naš! Znamo tko si Ti. Znamo da Te na ovo drvo razapela ljubav prema nama. A šta Ti od nas doživljuješ? Mi više volimo da se zamjerimo s Tobom, nego s drugima. Ti tražiš da se među se gledamo kao braća, a mi se međusobno ujedamo i mrzimo. Ni Božić, ni Uskrs, ni ispovijedi, ni propovijedi ne mogu donijeti mira među zavađene.

Ti tražiš da nedjeljom znamo za nedjelju i sv. misu, a mi smatramo da imamo boljih prijatelja nego si Ti i njih tražimo nedjeljom umjesto Tebe.

Ti Isuse tražiš da ženidbeni život bude čist i po Božjoj volji, a mi Ti Isuse kažemo da se u to ne miješaš.

Isuse, osjećamo danas da smo krivci i Tvoji dužnici. Ali Ti si Isuse, milosrdan. Nemoj nas osuditi i odbaciti, nego nam daj novo srce i novu pamet!

Znamo Isuse, da će na svijetu uvijek biti Juda. Ali mi to ne želimo biti. I ne želimo da izdajice postanu naša djeca.

Znamo Isuse da će na svijetu vazda biti kukavica i Pilata, ali mi to ne želimo biti i nećemo svoju djecu učiti da budu vječiti kmetovi i kukavice, nego ponosni ljudi XX stoljeća i otvoreni Tvoji priznavaoci.

Znamo Isuse, da će đavao uvijek nalaziti usta, kroz koja će Boga i svetinje pogrđivati, ali mi mu nećemo dati svoja usta i nećemo dopustiti da đavao kroz usta naše djece na Boga pljuje.

Braćo i sestre! Isus je svoje djelo završio. A mi sad počnimo svoje djelo. Poljubit ćemo sv. rane, ali neka više naša usta ne ljube psovke i gadaluke. Kad se naše srce nađe u blizini ovog probodenog srca, neka se napuni ljubavlju – i neka bude Isusu vjerno. Vjerno u sve dane! Vjerno svim Njegovim zapovijedima!

Isuse, za prošlost – oprosti nam – za budućnost – pomozi nam!

Uskrsno vrijeme

USKRS (Polnoćka)
Dj 10,34a–43 + Kol 3,1–4 + Iv 20,1–9.

SVJETLOST USKRSNE NOĆI

Veseli se i raduj se kršćanski narode, Aleluja! – Jer uskrsnu Gospodin zaista, Aleluja!

Tko bi mogao izmjeriti ono nepregledno more, mira, radosti i sreće što se svijetom razlilo kroz ove 2 000 godina otkad se prvi put pronijela vijest da je Isus uskrsnuo!

Radosti. Da, ali ne one radosti, koja jedan čas opije srce, da ga čas kasnije baci u gorčinu. Ne one radosti koju je okusila Eva, kad je zagrizla u zabranjeno voće, pa zatim i Adam, ne one radosti koju traže njihovi potomci u zabranjenom uživanju. Bezbrojna su srca kroz ovih 20 stoljeća osjetila uskrsnu radost, koja je posve drugačija od one radosti koju donosi grijeh.

Radost grijeha, radost je kratka. Takva radost iscrpljuje srce, ispražnjuje dušu, stari nas i usmrćuje.

Takva prokleta radost donosi za sobom odvratnosti i suze, a ova uskrsna radost podiže dušu, krijepi srce, uznosi naše osjećaje u visine do kojih ne dopire smrad grijeha i prljavština strasti. A uskrsna radost ne ubija dušu, nego je podiže i daje joj poleta.

Na tu radost pozvala nas je ona crkvena pjesma koju smo slušali na početku ove noći. Pozvala i anđele na nebu i sve otkupljene i spasene na zemlji. Jer ovo je noć, uskrsna noć koja je tamu grijeha raspršila. Ovo je noć, koja po svemu svijetu one koji u Krista vjeruju otima od magle grijeha, povraća milosti i pridružuje svetosti.

Ovo je noć u kojoj je Krist iz groba uskrsnuo i vedar ljudskom rodu zasjao...

U svečanom raspoloženju ove noći najprije čestitamo uskrsnulom Isusu, našem Gospodinu. Njegovo uskrsnuće nas podsjeća da je jača pravda od nepravde, da je jače svjetlo od tame, da je jača istina od laži – da je jača sila Božja od sila pakla.

Bezbrojne su se ljudske duše u trenutcima boli i suza , u trenutcima svojih teških stradanja i Kalvarije krijepile ovom nadom da poslije suza dolazi radost, da poslije V. Petka dolazi Uskrs!

Zatim čestitamo njegovoj i našoj majci: Veseli se i raduj se Djevice Marijo – Jer uskrsnu Gospodin zaista. Prošla si kroz sve patnje: znaš što je siromaštvo, iskusila si šta znači osjećati na sebi izljeve mržnje silnika i mogućnika, iskusila si šta znači gledati kako Tvoga Sina muče, a ne možeš mu pomoći, gledati kako Ga ubijaju, a ne možeš Ga obraniti. Iskusila si šta znači metati sina u grob. A sad je to sve prošlost!

Zaboravi Majko svoje boli, ali ne zaboravi u momentima boli pomoći majkama koje budu trpjele kao Ti.

Zatim čestitamo jedni drugima, puni svetog ponosa. Ove noći slave uskrsnuće ne samo katolici na svih pet kontinenata, nego i milijuni pravoslavnih i milijuni protestanata. Neka bi Uskrsnuli dao da dođe dan, da svi oni koji u Njega vjeruju, zajednički Njega slave pod vodstvom jednoga vođe i pastira, da se rastavljena braća ujedine i da zajednički slave zajedničkog Oca na nebesima.

Čestitajući Uskrs sjetimo se, da je Spasitelj pobjednik! Neka nam porastu nade, neka se skupi u nama energija za one dane, kad se tuga svije oko srca, kad nam se bude činilo da nas i Bog ostavio, da i u tim danima ne zaboravimo da će doći vedro uskrsno jutro.

Molimo Uskrsnuloga da nam podrži u srcu uskrsnu radost i u onim danima, kad blagdani prođu, kad ova svečana odijela budu zamijenjena radnim odijelima. – Neka nam da milosti i snage da Ga i u radnom odijelu volimo i priznamo – i Njegovoj se utjehi vazda radujemo.

USKRS (Danja misa)

Dj 10, 34a. 37–43; Ps 118 (117); Kol 3, 1–4; Iv 20, 1–9

ISUS JE USKRSNUO!

Proživili smo tešku zimu. Kad je snijeg pritisnuo zemlju, kad su slijegale grane drveće pod teretom snijega i leda, kad je hladnoća prodirala u kuće i u kosti – jesmo li onda izgubili nadu da će snijeg ipak otići, da će proljetno sunce zagrijati zemlju, da će zamrlo drveće prolistati i baciti iz sebe cvjetove?

Bog, koji svakog proljeća probudi prirodu na novi život, pokazuje nam tako svakog proljeća svoju moć. I pomaže nam da lakše shvaćamo tajnu Njegova Usksnuća.

Mrtvi ne ustaju, a Jedan je ipak ustao. Mrtvi se iz groba ne vraćaju. Jedan se ipak vratio. Sam je svoje ubijeno Tijelo oživio i na taj način svima dokazao da je On Svemoćni BOG. Božansku je snagu pokazivao i onda kad je mrtvog mladića iz Naima uskrsnuo, pokazao je božansku snagu kad je povratio život Lazaru koji se već u grobnici počeo raspadati. Ali najveći i nepobitni dokaz svoga božanstva dao je onda kad je živ iz groba izašao i pokazao se svojoj majci i svojim prestrašenim prijateljima i učenicima.

Kad su ga ubili i mrtva su Ga se bojali. Grob mu zapečatili, pojačane straže oko groba postavili. Nečuveno. Živi se plaše mrtvoga, pobjednici strahuju pred pobijeđenim. – I ispunilo se ono čega su se njegovi neprijatelji bojali. Dogodilo se ono, čemu se poplašeni prijatelji nisu nadali.

Ubijeni Isus napustio je grob. Vojnici, koji su kod groba čuvali stražu, bili su očevidci njegova suskrsnuća i kasnije istinu o uskrsnuću raznosili kud god su ih premještali po raznim dijelovima rimske imperije. Svojom su vjerom i svojim pripovijedanjem oduševili mnoge za Isusa.

Kao što proljetno sunce razbija u prirodi zimske okove, te budi novi život, pun ljepote i radosti, tako je uskrsnuće Isusovo polako ali sigurno oživilo vjeru i u preplašenim apostolima i u zastrašenim učenicima i u mnogim prijateljima, koji su se na Veliki Petak razočarali i posakrivali; uskrsnuće Kristovo dalo je vjeru, nadu i snagu tisućama i milijunima onih koji su postajali njegovi vjernici, iako su znali da se time izlažu opasnostima progona i mučeništva. Umirali su na mučilištima sa vjerom i nadom da će s Isusom uskrsnuti na novi i ljepši život.

Razapeti i ubijeni Isus je uskrsnuo. I milijuni svake godine na ovaj dan pjevaju radosni i veseli Aleluja. U ovim uskrsnim danima u dušama

se obnavlja vjera da nepravda i nasilje ne mogu vječno carevati, obnavlja se vjera da mi koji na ovom svijetu trpimo, s nevoljama se hrvemo, bolujemo i umiremo – imamo tvrdu podlogu i nadu, da ćemo preko tjelesne smrti doći u bolji i ljepši život radosti, koji neće imati kraja.

I za taj pobjednički život uz Isusa Pobjednika isplati se trpjeti poniženje i prezir, pa i mučeništvo. Isplati se žrtvovati ovaj zemljski život koji i tako nismo u stanju trajno sačuvati, makar ga ne znam kako brižno čuvali. Isplati se vršiti dužnosti koje nam nalaže Isus i Njegova Crkva, isplati se u sv. ispovijedi ponizno priznati svoje prekršaje... Da, sve se to isplati, jer nam to omogućuje pristup Uskrsnulom Kristu, jer nam to osigurava vječni život i radost s Njime.

Nestala je tama Velikog Petka i zasjala zora uskrsnuća! Sve laži, vjekovna nasilja, sve klevete i lažno mudrovanje nije uspjelo ugasiti to svjetlo. Ono svijetli u tami vjekova i pokazuje svim ljudima dobre volje i iskrene duše put k sreći i spasenju. I pokazivat će do konca svijeta.

Krist je uskrsnuo. I doći će i naše Uskrsnuće u slavi i radosti, ako svoj život i svoju sudbinu privežemo uz Uskrsnulog Krista Pobjednika.

Ostanimo s Isusom sjedinjeni po vjeri i nadi! Ostanimo s Isusom sjedinjeni u zajednici njegovih vjernih! Ostanimo s Isusom sjedinjeni po nedjeljnoj sv. misi! Ostanimo s njim u radosti i žalosti! Kad nas slave i kad nas grde! Ostanimo uz Isusa i kad nas vole i kad na nas lažu! I u zdravlju i u bolesti. I u obilju i u siromaštvu. I u životu i na smrti!

S Njime ćemo živjeti ovdje, s Njime ćemo živjeti i u vječnosti slaveći po sve vijeke Njegovu i našu pobjedu i pjevajući po sve vijeke pjesmu uskrsne pobjede ALELUJA!

2. USKRSNA NEDJELJA

Dj 4,32; 1 Iv 5,1–6; Iv 20,19–31.

MIR USKRSLOGA

Kakva bi to bila sreća kad bi sada ovdje namjesto mene stao sam Isus, pa nam svima opisao kako je izgledao prvi susret između njega i apostola; taj susret što smo ga danas slušali u sv. evanđelju. Apostoli su prvi put vidjeli Isusa uskrsnulog. Znali su da je na Veliki Petak prošao kroz sve muke i poniženja, da je umro, a evo ga treći dan iza toga gledaju živa pred sobom. Kakvo li iznenađenje za njih! Nitko nam to ne bi mogao tako vjerno ocrtati kao Isus. Nikoga mi ne bismo pažljivije saslušali od Njega.

Iako nam o tome susretu ne govori direktno Isus, govori nam jedan očevidac. Govori nam Ivan apostol, koji je to svojim očima gledao i doživljavao. Iz njegova smo opisa slušali kako je izgledao prvi Isusov susret s apostolima, i kako kod tog prvog susreta nije bio prisutan Toma, i kako Toma nije htio vjerovati apostolima da su vidjeli živog Isusa i s njim razgovarali. Kazuje dalje kako je do osam dana bio i Toma s apostolima kad je ponovo među njih došao Isus, i kako je onda tekao razgovor između Isusa i Tome.

Ali, braćo moja, naše kršćansko slavljenje Uskrsa nije samo spominjanje nekog davnog događaja, nego naš životni dodir s Uskrsnulim, ponovni susret sa živim Kristom. I danas ćemo kod svete mise doživjeti taj susret. Istina, nećemo vidjeti Isusa u ljudskom tijelu, nego ćemo ga samo svojom vjerom osjetiti u hostiji. Ništa zato. Mi ćemo kao i Toma znati da je pod prilikom Kruha On, Gospodin i Bog naš. Tu će biti među nama i reći nam isto što je rekao svojim apostolima nakon uskrsnuća:

"Ne bojte se" (Mt 10,26.)

Prva je Isusova riječ bila kod toga susreta: "Ne bojte se!" Svakakvih ste nevolja u životu prebacili preko glave, ali vas strah nije nikada učinio malodušnima pa da pomislite: "Bog nas je ostavio". Svakakvih je tereta prešlo preko vaših leđa, ali niste nikada zbog straha izdali Boga i od njega bježali. Ako vas onda nije strah slomio, ne bojte se ni danas. Ne bojte se vi stariji što Crkva danas uvodi neke novosti u službu Božju. Nije to da u nama vjera bude slabija, nego da nam bude razumljivija, draža i bliža. Ne bojte se onoga što Crkva uvodi. Imajte povjerenja u Papu i biskupe.

Ne bojte se ni budućnosti. Zar se niste dovoljno osvjedočili da se događaji ne ravnaju po ljudskim predviđanjima, prognozama i planovima

nego po Božjim odredbama. Ne bojte se Božjeg blagoslova u djeci. Ne bojte se djece, nego im se veselite. Blago vama, ako ste i u tome pokorni Božjoj volji.

Ne bojte se! Strah čovjeku oduzima radost i polet. Strah često oduzima čovjeku pamet i trijezno rasuđivanje.Strah uvijek stvara jadnike i kukavice. Strah stvara bjegunce od Boga i dezertere iz kršćanske zajednice. Stoga nam Isus veli: "Ne bojte se"!

"Mir vama"

Druga Isusova riječ glasi: "Mir vama"! Jedna je danas bolest postala sveopća, i na selu i u gradu, na svim kontinentima. Nitko nije zadovoljan s onim što ima. Jada se što nema više. Nije nitko zadovoljan s onim što je u životu postigao. S nemirom sebi predbacuje: "Mogao sam više i bolje". Nemir i nezadovoljstvo muči i pojedine ljude i čitave narode. A nemir rađa zavist i mržnju.

Uskrsnuli Isus upravlja svima svoju riječ: "Mir vama". Našu sreću neće povećati ljepši ormari i kredenci, ni mekši ležaj, ni punija zdjela. Sreću i radost ne stvara nova kuća ni nove stvari u njoj, nego novo srce bez stareži i truleži. A to su divne riječi sv. Pavla: "Krštenjem smo, dakle, zajedno s njime ukopani u smrt, da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života" (Rim 6,4).

Ljudi, otvorimo i uši i pameti da shvatimo što Apostol kaže: težite za onim što je gore, a ne za onim što je na zemlji. Biljku možeš i pojiti i gnojiti, ali ako je držiš u mraku i podrumu, bez svjetla i sunca, nema joj nikakva života. Stvorena je tako da bez svjetla i sunca ne može. A uz to treba i dobru zemlju i vlagu. To ti je slika nas ljudi. Mi smo stvoreni tako, da ne možemo bez Onoga gore kao ni biljka bez sunca. Potreban nam je novac i druga materijalna dobra, ali bez Boga u srcu ne možemo biti sretni i zadovoljni. Bez Boga nema u duši svjetla ni topline kao ni biljci bez sunca.

Stoga Isus veli: "Mir vama". Dok god budemo mislili samo na to kako ćemo ovdje lijepo živjeti i uživati, nikada nećemo velike sreće doživjeti, nikada se nećemo osloboditi nemira i nervoze. Jedino kada shvatimo što znači riječ: "Gore srca", tj. pomisli i na Boga! I kad na riječ "gore srca" mognemo reći: "Imamo kod Gospodina", tj. naša su srca i misli uz Boga, onda će u srcu biti i vedrina i mir.

Ne budi nevjeran, nego vjeran

Slušajmo i treću Isusovu riječ. Veli i svima Tomama: "Ne budi nevjeran, nego vjeran". (Iv 20,27). Jer, ako je netko pola vjernik, a pola ništa, onda mu se ateisti rugaju. Stoga, kada se izjutra dižeš, pomoli se Bogu makar i kratko, jer Isus veli' "Ne budi nevjeran, nego vjeran".

Kad nedjelja dođe, i onda ne budi nevjeran. Kada su u pitanju Božji zakoni u ženidbi, i tada budi vjeran.

Kažu kako je u davna vremena mladi poljski kralj ostao bez oca. Pala na nj teška odgovornost, a on još mlad i neiskusan. Nosio je neprestano uza se sliku očevu. Po nekoliko bi je puta na dan izvadio, u nju se zagledao i rekao: "Oče, neću te osramotiti".

I mi se po više puta na dan sjetimo kako nam Isus govori: "Ne budi nevjeran, nego vjeran". A mi mu recimo: "Isuse, dobro nam ti napominješ. Nećemo sramotiti ni sebe ni Tebe".

Nakon susreta s Isusom učenici su neustašivo svjedočili njegovo evanđelje, sve s radošću poduzimali, činili sve da se krug Isusovih prijatelja poveća i proširi njegova radosna vijest.

I mi se danas kod svake mise susrećemo sa živim Isusom. Neka taj susret pridonese, da mu budemo vjerni i da mu drugi budu vjerni.

3. USKRSNA NEDJELJA

Dj 3,13–15.17–19; 1 Iv 2,1–5a; Lk 24, 35–48.

PUTNICI U EMAUS

Ne treba se nitko previše junačiti! Kad padne noć, kad stisne mrak, čovjek se nerado daje na put. Što znaš na kakvu prepreku u mraku možeš naići, tko te iz mraka može napasti. Noć je vrijeme, kada zvijeri izlaze iz svojih jazbina i započinju svoj opasni lov. Isto tako noć je vrijeme, kad razne dvonoge zvijeri, razni kriminalci, lopovi i zlotvori vrše svoj posao.

Sad bih mogao navesti kakav jezovit primjer kako je netko ogrnut plaštem noći izvršio ovakav ili onakav zločin, ali nije potrebno. Svi znamo da noć zna biti neugodna. Sve sam ovo spomenuo, da lakše dođemo do pouke, koju mislim za nas izvući iz današnjeg evanđelja.

Prisjetimo se što smo čuli. Dvojica učenika i prijatelja su se zaputili na sam dan Isusova uskrsnuća iz Jeruzalema u svoje selo Emaus. Putem su razgovarali o događajima tih dana, o Isusovu hapšenju, suđenju i smrti. Putem im se pridružio Isus, ali ga nisu prepoznali. Kad ih je vidio klonule, malaksale i tužne, tumačio im je kako je upravo trebalo da bude baš tako i da su sve to proroci unaprijed prorekli. Ova dvojica učenika, iako ga nisu prepoznali, zadivljeno su ga slušali. Njegove su riječi padale na njihovu dušu kao melem na ranu i kao proljetna kiša na suhu zemlju. Svaka Isusova riječ otvarala im je nove vidike i u sebi su govorili: "Jest, tako je i nikako drukčije". U to su se približili selu i svojim kućama. Isus je htio poći dalje, a oni ga stadoše toplo moliti: "Ostani s nama, jer zamalo će večer, i dan je na izmaku!" (Lk 24,29).

Ostani s nama, Gospodine!

Tu istu riječ ja bih želio da svi danas reknemo Isusu: "Ostani s nama, Gospodine, vidiš da se mrači, dolazi noć..."

Nije to samo jednom bilo, kada današnji čovjek, vjernik, katolik dođe u stanje da zataji Isusa kao Petar, da ga izda kao Juda. Kada su to učinili Petar i Juda? U onim trenucima kad su pomislili: ovo što smo u Isusa vjerovali, ono što smo se od njega nadali, nema od toga ništa. Smračilo im se u glavi, i duhovna katastrofa je bila neizbježna.

Eto i mi se često nađemo u takvim napastima. Čuješ svašta, vidiš svašta, pročitaš svašta, i najednom u glavi zavlada mrak, pa se pitaš: "Ima li smisla držati se Božjeg zakona? Ima li smisla radi Boga i svetinja izlagati sebe neugodnostima?" Eto, to su časovi kada se u glavi mrači. Ostani s nama da te ne izdamo, da te ne zatajimo. Kada se počne javljati u glavi mrak, rasvijetli nam pute da se ne sunovratimo u ponor, da ne strmoglavimo sebe i drugoga. Ostani s nama, Gospodine!

Samo Bog zna, što nam nosi slijedeći dan, što nam nosi slijedeći mjesec, što nam nosi slijedeća godina! Na komu je red da ga zaliju suze, na čijoj je kući red da se iz nje čuje cika i plač? Kad bolest danima i mjesecima ruši organizam, pa dođe smrt kao kraj muka, i tada boli, iako su smrt svi očekivali i nadali joj se. Ali kad čovjek zdrav za sekundu biva zgnječen i mrtav, to je strašno iznenađenje i bolna rana. To su trenuci, kada se u duši smrači. Nikakva ljudska riječ u takvim časovima ne može donijeti olakšanje. To su trenuci, kad treba Isusu reći: "Ostani s nama, Gospodine, jer pada u duši mrak i bez tebe, Isuse, nemoguće je nositi takve križeve, pa još ostati pri zdravoj pameti."

Danas si još zdrav i uspravan. Dokle će to trajati? Svaki od nas misli, da su nevolje, koje donosi bolest i starost još daleko, daleko pa se ne treba uznemiravati. Međutim, nesreća znade doći i prije nego što očekivamo. Tako sam čitao izjavu jednog školovanog čovjeka koji je zbog poremećaja u glavi sve više gubio vid. On veli: "Strašan je to osjećaj kad gubiš vid i osjećaš da ćeš oslijepiti i da više nikad nećeš gledati". To su časovi kad treba reći: "Gospodine, ostani s nama." Bože, noć pritišće našu dušu, strah nas hvata, budi uz nas.

Kakav li je tek osjećaj kad čovjeka muči ova ili ona tuga, ova ili ona bolest, a vidi da je životu došao kraj. I sv. Malu Tereziju, koja je sav život provela kao anđeo, uhvatio je pred samu smrt nekakav strah. Napast ju je mučila: "Eto, žrtvovala si Bogu i mladost i zdravlje i ljepotu i umne sposobnosti, a od toga nema ništa..." Sretno je svladala tu krizu pred smrt zovući Isusa u pomoć.

I sv. Bernardica je pred izdahnuće tražila da je poškrope blagoslovljenom vodom, jer je valjda trpjela navale zloga duha koji i u zadnji čas uznemiruje čovjeka.

I kada se nama bude takav mrak nad oči spuštao, da li će to biti nekad tamo daleko ili će radi kakve nezgode doći prije nego što mislimo, to Bog zna; ali kad bude padao na oči takav mrak, govorimo Isusu: "Ostani s nama, Gospodine, jer pada noć..."

4. USKRSNA NEDJELJA

Dj 4,8–12; 1 Iv 3,1–2; Iv 10,11–18.

ČUTI NJEGOV GLAS

Da nam je čuti davni glas

Mnoge stvari današnje tehnike čovjeka začuđuju. Npr. kada se danas preko radija ili televizora spominje pok. predsjednik SAD John Kenedy i preko magnetofonske vrpce reproducira njegov glas. Zamislite, on već godinama leži mrtav u grobu, njegove su se glasnice davno raspale, a njegov glas čuješ kao da je sada živ i kao da je sad tu pred tobom.

Koliko bi svaki od vas starijih dao da tako može čuti danas glas svoga oca i svoga djeda, glas pok. majke, pa da taj glas prepoznaš i da ti taj glas uputi koju riječ? To bi ti bilo skoro toliko drago kao da vidiš živu osobu kraj sebe, osobu koje više nema.

Koliko bismo mi svi dali da možemo danas čuti pravi glas našeg davnog Tomislava ili Krešimira ili Zrinskog! Znati kakav mu je bio glas. A koliko bismo tek dali da možemo danas čuti Isusov glas. Da je netko u ono pradavno doba imao tu tehničku napravu da snimi Isusov glas, da nam ga na vrpci sačuva, pa da ga danas možemo čuti i ja i vi ovdje u pobožnoj šutnji i s punom pozornošću saslušati njegovu riječ izgovorenu njegovim glasom! Da se to doživi, čovjek ne bi žalio poći u bilo koji kraj zemaljske kugle.

To nam nije moguće! Samo je moguće da nam se prenesu one riječi koje je Isus nekad izgovorio. I prenose nam se. I slušamo ih svake nedjelje, kada se čita njegova radosna vijest, njegovo evanđelje. I morali bismo ih slušati kao da ih izgovara izravno sam Isus.

Moji slušaju moj glas

Što maloprije čusmo u evanđelju kad Isus veli: "Ovce moje slušaju moj glas", (Iv 10,3) moramo razumjeti ovako: ti vjerniče dvadesetog stoljeća, nećeš čuti glas moj, onaj tjelesni glas, ali ćeš čuti riječi, koje sam ja govorio. I ako si zaista moj prijatelj, osjetit ćeš da ti te riječi govori prijateljsko srce, koje ti želi sreću i spasenje. Kao što ovca pozna glas svoga pastira, ide za njim kad je on pozove, tako i prijatelji Isusovi slušaju njegov glas i idu za njim.

Majka ne tepa uvijek djetetu. Bilo bi nerazumno. Nekad majka govori oštrije, nekad opominje, nekad ruži, nekada zagalami. Ali i kad majka govori nježno i kad govori oštro, dijete uvijek zna da ga majka voli i da mu nitko na svijetu toliko dobra ne želi kao majka. Ni Isus nama ne tepa. Nekada nam govori umiljato, nekad oštrije, ali mi uvijek znamo

da nas njegovo srce voli i da nas nijedno srce na svijetu nije toliko voljelo koliko nas voli Srce koje se dalo probosti za nas. Zato uvijek njegove riječi prihvaćamo, jer ih je nadahnula ljubav prema nama.

Isus je rekao Židovima: "Vi ne vjerujete jer niste od mojih ovaca" (Iv 10,26). Drugim riječima: tko nije predao i prodao svoju dušu zlom duhu, taj će osjetiti da mu je Krist–Bog prijatelj, pa će njegove riječi prihvatiti i usvojiti. Dakle, siguran je znak da smo Božji, kad Isusove riječi slušamo i uvažavamo.

Kad djeci na vjeronauku tumačim odnos prema roditelju, nastojim da me shvate u čemu je bit toga odnosa. Pitam ih: "Kakvi vi morate biti roditeljima?" Djeca obično kažu: "Trebamo ih slušati". Onda im velim: "Kad tvoj tata natovari konja, pa mu zapne, pa ga dekne, da li ga konj sluša?" Odgovori: "Sluša, ide..."A koja je razlika između tvoga posluha i konjskoga posluha?" – Onda im tumačim: "Ti roditelja slušaš jer ga voliš, a konj sluša jer se boji batina". U životu nam je tako – nastavim – nekoga slušamo jer se bojimo batina i nezgoda, a nekoga slušamo zato jer ga volimo, jer ne bismo željeli da ga svojim neposluhom ožalostimo". Zato mi Isusove riječi slušamo jer Isusa volimo, jer ne želimo da ga ožalostimo". Neće Isus na nas poći puškom, ako ne molimo, ako ne idemo k misi, neće nas kandžijati ni batinati, ali hoće ga naša ne–ljubav začuditi i ražalostiti. Zato nećemo propustiti ono što Isus očekuje, ni činiti ono što nam zabranjuje.

I poslušati i slušati

Mi znamo još jednu stvar: slušati je jedno, a poslušati drugo. Sada su iz evanđelja došle Isusove riječi do tvoga uha. Znači čuo si ih. Ali Isusove riječi treba da dođu i do tvoga srca, a to znači prihvatiti Isusove riječi i po tim riječima živjeti, da nam budu životni pravac. To znači poslušati, izvršiti što Bog traži.

Sigurno ste nekada slušali onaj slučaj iz evanđelja kad je Isus jednom poučavao svijet, a neka žena iz naroda povika: "Blažena utroba koja te nosila i prsi koje si sisao". On odgovori: "Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju i čuvaju je!" (Lk 11,27–28). To isto rekao bi Isus danas svima onima koji slušaju Njegov glas.

5. USKRSNA NEDJELJA

Dj 9,26–31; 1 Iv 3,18–24; Iv 15,1–8.

ODLOMLJENI PRUT

Kada se grana odsječe od stabla, neminovno se osuši. Kada se negdje prekine žica dalekovoda, žarulja ne može svijetliti. Kada se otkine prut na trsu, njemu više nema života. Mora se osušiti.

Slično veli Isus danas u evanđelju meni i tebi: "Ja sam trs, vi loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda" (Iv 15,5). Ako se ta veza između Isusa i nas prekine, onda nema od nas ništa. Slični smo odlomljenoj grani, slični smo otkinutom lozinom prutu.

Slažemo li se mi s Isusom? Možeš ti u sebi misliti: "Šta meni treba Isus i njegova pomoć da uzorem njivu, posadim duhan, načinim kuću, sašijem odijelo...? Mogu ja i bez Isusa ručati, bez Isusa spavati, bez Isusa raditi. Tisuće i milijuni žive bez njega, stvaraju sebi egzistenciju, bez njega na ovome svijetu žive i bez njega s ovoga svijeta odlaze".

To je donekle istina, ali ipak ostaje još veća istina što nam Isus u evanđelju govori da smo bez njega odsječena grana, odrezani prut, da neminovno idemo u bezvrijednost i u propast. Isus je to rekao, i kad je to rekao nije se zaletio. Dobro je znao što govori i zašto govori.

Isus spasitelj čovjeka

Mi Isusa zovemo Spasiteljem, Otkupiteljem. Nije nas on spasio od toga da se na ovome svijetu ne znojimo, nije nas spasio od bolesti i nevolje. Ostavio je nama i našoj pameti da se od toga branimo i spasavamo. Isus nas je spasio od vječne osude, propasti. Nije mu bila zadaća osigurati nam neku sreću koja će trajati nekoliko godina ili koje desetljeće, nego sreću koja će trajati navijeke.

Čovjek je sastavljen od duše i tijela. Tijelu je ograničeno trajanje, kratak ljudski vijek. A duši nema svršetka, nema smrti, živjet će vječno. Isusovo spasenje sastoji se u tome da nam duši osigura sreću bez kraja. Toj se sreći možemo nadati, tu sreću možemo postići samo onda ako smo povezani s Isusom. Kao što prut može živjeti samo ako vuče iz korijena sokove, tako i čovjek može postići vječnu sreću samo ako kroza nj struje božanski sokovi koji nam dolaze od Isusa – po milosti i sakramentima.

Mi smo loze

Svi znate što je vinograd. Ako želiš da vinograd bude koristan, da na onoj lozi nešto bude, ne možeš pustiti da pruta i raste kako hoće. Onda bi se razdivljala i nikakve koristi od nje. Zato se loza obrezuje, polijeva, zato se zaperak s nje lomi i čisti.

Isus nas smatra svojim lozama. Želi da rodimo rod za vječni život. I ne čudite se ako nam na ovome svijetu ne ispunjava sve želje, ako često pusti kakve nevolje, pa i suze. Kad bi se loza pitala, nikad ne bi dala nožicama na sebe. U proljeće kad krenu sokovi kroz obrezanu lozu, loza kao da plače. Nije njoj gazda neprijatelj što ju je obrezao. Da je nije obrezao, bila bi beskorisna. Zato se ne čudi ako Isus nekada pripusti suzu i na tvoje oko. Nije tebi Isus neprijatelj, nego te obrezuje da ne podivljaš, da doneseš rod za vječnost... Kad bi se loza pitala, nikad ne bi pristala da je umaže i pomalo sprži modra galica. A gazda zna da bez toga od loze neće biti ništa. I kad bi se nas pitalo, ne bismo sebi nametnuli nikakav teret, ali Bog vidi da bi nas to dovelo do beskorisnosti, pa nas zato nekada polijeva i znojem i nezgodama i bolestima.

Iz svega onoga što nas kroz cijeli život evanđelje poučava, mi uočavamo da Bog ima drugačija mjerila nego ljudi. Kod većine ljudi, pa i kod vjernika, računa se da je u životu uspio onaj tko je sagradio kuću, nabavio lijep namještaj, školovao djecu i kome je život donio mnogo radosti i ugodnosti. A Božja su mjerila drugačija. Isus nam kaže: "Šta koristi čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svom naudi?" (Mt 16, 26). Drugim riječima znači: Lud je onaj tko želi biti sretan pet minuta, pa onda plakati pet godina. I još gore! Šta je cijeli naš život na ovoj zemlji prema onom drugom životu koji vječno traje?!

Isuse moj, kad bismo mi razumjeli svaku tvoju pouku, zar bismo bili ovakvi kakvi jesmo?!

6. USKRSNA NEDJELJA

Dj 10,25–26; 1 Iv 4,7–10; Iv 15,9–17.

BUDITE MI PRIJATELJI

Na međunarodnom euharistijskom kongresu u Melbournu god. 1972. prisustvovalo je 15 kardinala, oko stotinu biskupa, mnogo drugih pametnih i znamenitih glava iz Evrope i s drugih kontinenata. Ne biste lako pogodili koja je bila najzapaženija osoba na kongresu. O kome su novine najviše pisale, o kome je TV najviše govorila? To je bila redovnica Majka Terezija iz Indije. Mala stasom i slabašna izgleda, ali se ljudska veličina ne mjeri ni centimetrina ni kilogramima, nego veličinom duha. Pokazala je da u sebi nosi veliku i plemenitu dušu. Ostvarila je ideal kršćanstva: ljubav prema bližnjemu, a osobito prema potrebnome i bijednome.

Ostanite u mojoj ljubavi

Kad nam Isus u današnjem evanđelju govori: "Ostanite u mojoj ljubavi", (Iv 15,9), to znači: ostanite mi prijatelji, ostanite povezani sa mnom. Sjetite se pouke iz prošle nedjelje kako trebamo biti povezani s Njim kao što je na lozi prut povezan s trsom. Ako se od trsa odlomi ili odreže, osuđen je na propast. Jedino ako ostane na trsu, iz trsa dobiva sokove za život i rast.

I veli nam dalje Isus: "Budete li vršili moje zapovijedi, ostat ćete u mojoj ljubavi" (Iv 15,10). Po tome se dakle mjeri naša ljubav prema Isusu, naše prijateljstvo s Njim ukoliko vršimo njegove zapovijedi.

Koliko roditelja volimo, to pokazujemo ne pričanjem i frazama nego time što činimo ono što roditelj od nas traži i očekuje. I koliko Boga volimo mi to pokazujemo time koliko smo mu prijatelji i s koliko ljubavi vršimo ono što Bog od svojih prijatelja očekuje. Nije toliko važno koliko smo se negdje izjavili i pisali vjernicima, više je važno da smo živjeli i radili kao vjernici, da smo se na djelu pokazali Isusovi prijatelji.

Živjeti po vjeri

U katoličkom listu "Marija" piše književnik (Hrvoje Ban) kako je u minulim godinama imao velikih teškoća u službi, a tim njegovim nevoljama ponajviše bio kriv jedan odvjetnik katolik koji se svugdje izjavljivao katolikom. Veli taj književnik kako se jednom svećeniku potužio da mu taj odvjetnik zaista mnogo škodi, a sebe računa vjernikom. Svećenik mu je odgovorio: nisu svi oni koji se nazivaju vjernicima zaista

vjernici. Vjernik nije onaj koji trubi o vjeri, nego onaj koji živi po vjeri. A živjeti po vjeri, znači ljubiti Boga i bližnjega.

Stoga, ne trebamo mnogo pričati i trubiti da smo vjernici, nego trebamo živjeti kao vjerni Isusovi prijatelji. Nikada ne bismo smjeli iznenaditi Boga ni psovkom, ni propustom sv. mise, ni drugim grijesima, a niti ljude iznenaditi svojim neljudskim postupcima.

Ljubite jedni druge

Još nam zvone u ušima Isusove riječi iz današnjeg evanđelja: "Vi ste prijatelji moji ako činite što vam zapovijedam. Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge" (Iv 15, 14.12).

Počujte kako je jedan mladić ispunio Isusovu zapovijed. Bila je nedjelja po podne. U gradu gdje živi otišao je u blizinu kolodvora i tu šetao promatrajući svijet oko sebe. Svijet se motao tamo–amo. Najednom vidi starca gdje ide na kolodvor, nosi nekakav prevelik kofer i svaki čas premeće s jedne ruke u drugu. Vidi se da mu je težak. Mladić pomisli kako bi trebalo da on tome nepoznatom starcu pomogne ponijeti taj teret. Pristupi starcu i kaže: "Dajte da vam ja ponesem kofer." Starac ga nekako čudno pogleda. Možda se i bojao da mladić pobjegne s koferom. A mladić mu veli: "Ne bojte se, ja vam želim olakšati teret". Starac mu prepusti kofer. I mladiću je bio težak. Poslije nekoliko koraka ugrijao se i on i promijenio ruku. U sebi pomisli: "Meni je danas dan odmora, šta mi je trebalo da se gnjavim s ovim koferom nepoznata čovjeka". Ali se onda sjeti Isusovih riječi: "Što god učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učinište"! (Mt 25,40). I nastavi dalje nositi kofer.

Tisuću puta dođemo u mogućnost da drugome olakšamo teret i patnju. Kad god to učinimo, mi smo se pokazali kao oni koji evanđelje znaju i izvršavaju, odnosno Isusovu zapovijed poznaju i provode u život.

Mnogo puta dođemo i u drugačije situacije. Pruži nam se mogućnost da drugoga olajemo, da drugome napakostimo, da mu prkosimo i otežamo i onako težak životni teret. Eto prilike da se pokažemo ljudi,odnosno neljudi. Tada se sjeti one Isusove: "Što god ste učinili..."

Kad bismo danas vidjeli Isusa gdje put Golgote nosi križ, trčali bismo jedan mimo drugoga da mu pomognemo. Kad god vidiš u susjedstvu kako netko nosi svoj preteški životni križ, pomozi mu, jer tako si Isusu pomogao.

7. USKRSNA NEDJELJA

Dj 1,15–17.20c–26+ 1 Iv 4,11–16+ Iv 17,11b–19

JUDIN KONOPAC

Upražnjeno mjesto

U ovim nedjeljama poslije Uskrsa često se spominje činjenica: apostoli su svjedoci Kristova života, smrti, uskrsnuća. Sve što je Isus činio, govorio – iako je to bilo učinjeno i rečeno u "židovskom krugu" – trebalo je predati svim naraštajima, na svim merdijanima, u svim vremenima. Isus je izabrao 12 glavnih svjedoka, da budu nosioci njegove poruke. Jedan se poskliznuo, izdao, nestao. U današnjem odlomku iz prvoga čitanja, pred našim očima pokazuje se ta prazna stolica, na kojoj je sjedio Juda, apostol, izdajnik, kukavica. O njemu je zapisano u Knjizi psalama: "Njegova kuća nek opusti, nek ne bude stanovnika u njoj, njegovo nadgledništvo nek dobije drugi!" (Dj 1,20). Tada prvak apostolski, Petar, poziva sakupljenu braću na molitvu, da Gospodin između dvojice biranih ljudi izabere novoga apostola, svjedoka, očevidca svih događaja od krštenja na Jordanu, pa do Isusova uzašašća. I bi izabran Matija. I zauze mjesto, koje je Juda sam napustio. I upotpuni broj 12. Bilo je dvanaest plemena Izraelovih, pa 12 apostola i stvarno i simbolično predstavljat će 12 novih stubova Kristove Crkve, koja će otkupiti u svoje krilo sva plemena i sve narode i sve kulture i jezike. To je blagdan Duhova (kad počeše govoriti različitim jezicima) na poseban način označio.

Može netko biti i crnji od Jude!

Prije Uskrsa, u korizmeno vrijeme, obrađivao sam s đacima Muku Gospodinovu, pa sam napravio jednu malu anketu među polaznicima IV razreda. Zamislite, na pitanje: Šta ti misliš o Judi? – jedna djevojčica odgovorila ovako: "Juda je izdao Isusa i ja o njemu ne mislim ništa. Misliti o njemu, bilo bi isto kao i voliti njega i njegov novac!". Tako ta djevojčica. Kamo sreće kad bi sva djeca i odrasli govorili tako. I klonili se izdaje svoje vjere, svog ponosa, svog dostojanstva! Slušajte ovo: Juda je zbilja najcrnja osoba povijesti, najcrnja i najjadnija ličnost jedne neponovljive drame. Pa ipak, kakogod bio taj kukavac odvratan u svojoj izdaji, opet se nije pred apostolima hvalio da se "pametno i lijepo snašao", nikom od apostola nije predbacivao "ti si lud što još uvijek vjeruješ u Isusa", ili "šta ćeš vjerovati u njega, kad ti kruha ne daje?" ili "zar ti misliš, da će ti on dati posao, namještenje?" Ne. Juda je sebe upropastio, ali nije druge za sobom tada vukao. Što više.

Sam je uvidio svoju pogrešku. I pokajao se: "Sagriješih predavši krv nedužnu!" (Mt 27,4). Teško je to reći, ali možda je Juda najviše pogriješio, što je poslije svoje izdaje naprosto bježao od Isusa, da se ne susretne s njegovim pogledom. I Petar je osramotio i sebe i svog Učitelja, ali nije bježao od pogleda. U međusobnom susretu, suze su orosile njegove oči i lice i bradu, njegovo kajanje (kroz taj susret) prerasta u nadu i ljubav, ponovnu, čvrstu, nepokolebivu – do smrti! Juda je promašio jedan takav susret, uzalud se kajao – njegovo kajanje (kroz očaj) dokrajčio je konopac. To i jest, rekli bismo mi, zaslužena plaća svakom izdajici. Međutim, Bog je uvijek spreman na praštanje, pa i najcrnjem izdajici, ako taj ne izbjegava susret s njim. Mučan i gorak je to put. Ali je moguć. Jer milosrđe Božje ne poznaje granica.

Naša situacija

Svima nama Gospodin je prorekao, da ćemo radi njega i njegova imena biti okruženi i zlom i mržnjom. Znamo mi, to očekujemo, da nas neće dobro gledati oni, koji za Isusa možda nikada nisu ni čuli. U redu, recimo tako. Može tu biti i neznanja, ali pustimo to kraju. Istina je ovo: Ni meni ni tebi, nikada ne bi bilo teško ni živjeti kao kršćanin, niti se izložiti u životu za to, pa ni pretrpjeti mnogu nepravdu za to, kad bi uz mene i uz tebe stajali, i srcem i dušom, svi oni što se "hvale" da su kršćani. Tko će te prvi podbosti radi tvoje vjere, nego "brat" kršćanin? Tko će ti reći, da si lud i zaostao; ako to i to vjeruješ, ako ideš u crkvu, ako šalješ dijete onom "mahnitom popu", i stotinu takvih krilatica – tko, ako ne tvoj i moj "brat" kršćanin?! Možda je netko od tih nazovi kršćana od sebe zamlaćen, smušenjak ili slično, ali nije isključeno, da su mnogi takvi izravni potomci Jude Iškariota. Spomenuh to: Juda barem nije, u svoje vrijeme, zavodio druge za sobom, a njegovi potomci u tome nadmašiše svoga praizdajicu.

Oporuka i zapovijed

Kako se visoko, iznad svih tih naših kukavičluka, sumnja, kleveta, izdaja, izvija kao plamen zapaljenog Božjeg Srca najljepša i najdivnija molitva što je jedna usta izgovoriše, molitva Velikog Svećenika Isusa Spasitelja, molitva za sve one, koji će povjerovati u njegovo ime, molitva Ocu?! Čuli smo je danas, u ovom lijepom odlomku iz evanđelja. Tu ljepotu jedino zasjenjuje spomen izdajnika, a Isus i moli svog Oca: "Oče sveti, sačuvaj ih u svom Imenu, njih, koje si mi dao... Posveti ih u istini!" (Iv 17,11.17).

Živimo u toj njegovoj istini! I budimo jedno, kako je on molio svog Oca za sve nas. Bog nas čuvao od laži i lažne braće i izdaje!

UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO
Dj 1,1–11 + Ef 1,17–23 + Mk16,15–20.

POGLED U NEBO

Prolaze dani. Evo nam i Spasovdana ili drugim riječima blagdana na koji slavimo Uzašašće Gospodinovo na nebesa. Četrdeset je dana prošlo od Uskrsa. Četrdeset je dana poslije Uskrsnuća Isus još boravio na zemlji, apostolima i prijateljima razjašnjavao mnoge istine o svome kraljevstvu, a 40–ti dan, ovaj dan polako se s njima uputio na Maslinsko Brdo poviše Jeruzalema, sa apostolima i prijateljima se pozdravio, blagoslovio ih – i pred njihovim očima počeo se penjati u nebeske visine. Apostoli su zadivljeni gledali za Njim dok Ga nije sjajan oblak zaklonio njihovim očima. Isus je uzašao na nebo!

U sv. misi koja se slavi na blagdan Uzašašća ima jedna molitva u kojoj molimo da naša misao i naše srce bude okrenuto prema nebu gdje nas čeka naš Spasitelj koji je uzašao na nebo.

Nije svatko sposoban za veliko razmišljanje, ali svatko je od nas sposoban i razmisliti i shvatiti kako je i lijepo i korisno, ako često u životu mislimo na nebo.

Glasoviti pisac Tolstoj opisujući jednu bitku spominje i ovaj prizor: Spušta se noć, među mnogim drugim jedan vojnik teško ranjen leži na leđima. Gleda ležeći kako se javljaju na nebeskom svodu zvijezde i razmišlja: "Vidi, kako je lijepo nebo, nikad prije nisam imao vremena da promatram nebo". Kad mi u crkvi govorimo o nebu, mi ne mislimo na ovaj nebeski svod okićen u noći zvijezdama, nego mislimo na ono mjesto radosti i slave kamo je na ovaj dan uzašao naš Spasitelj. – Kako malo ljudi, pa i malo kršćana misli na radosti neba. Trče i skaču za radostima ovoga svijeta, a za radosti neba misle da to spada u priče za djecu. Trče i muče se da dobiju radosti i uživanja na ovoj zemlji, a svaku radost plaćaju znojem, plačem, suzama i gorčinom – i nikad prave radosti i smirenja ne doživljuju. A opet sebe varaju nadom: ako im je sreća izmakla jučer i danas, sutra će im se nasmijati, a sutrašnjica donosi nove brige i uznemirenja. I unatoč svemu tome ponovo i ponovo trče za radostima ovog svijeta, a na radosti neba neće da misle.

A valja priznati: čovjek teško može i zamisliti radosti neba. – Šta dijete koje je još u bešici zna o Parizu i New–Yorku? Šta ono dijete zna o ljepoti crkve sv. Petra u Rimu? Šta ono zna o slobodi i demokraciji? Možeš ti tom djetetu kazivati kako radnici u nekim dijelovima svijeta imaju lijepu zaradu, kako imaju udoban život, kako mogu stupiti u štrajk, ako im gazde neće da plate pravednu zaradu, sve ti to djetetu možeš kazivati, ali dijete od toga ništa neće shvatiti. Ima li to dijete razum? Ima, ali njegov razum nije tolikog dometa da bi mogao shvatiti što mu kazuješ.

Naši pojmovi o slavi neba su također slabi, jer naš razum teško shvaća ono što nije vidio, teško razumije ono u čemu nema nikakva iskustva. Budući da radosti neba slabo razumijemo i nedovoljno shvaćamo, zato na nebo i ne mislimo koliko bi trebalo. Sv. Pavao apostol nam sa nekoliko riječi vrlo lijepo opisuje radosti raja. Veli ovako: "Ono što oko ljudsko nije vidjelo, što uho ljudsko nije čulo, što srce ljudsko nije osjetilo, to je pripravio Bog onima koji Ga ljube".

A Isus kad hoće da ljudima predoči radosti neba veli da je to kao svadbena gozba samo s tom razlikom što svaka svadbena svečanost kratko traje, a svečanost rajske radosti traje bez kraja, po sve vijeke.

Da ti slika neba bude nešto malo jasnija zamisli ovako: sve one radosti što si ih nekad u životu želio, svu onu sreću i zadovoljstvo o kom si sanjao – doživjet ćeš u raju. I tamo sreći i zadovoljstvu neće biti kraja!

Raj će biti ostvarenje svih onih želja za srećom koju smo ovdje na zemlji toliko željno tražili, a nismo je našli.

Mi smo na zemlji željeli mir i slogu, ne samo mir da nas niko ne bije i da mi nikog ne napadamo, onaj jadni mir gdje možda niko nikog ne napada, a jedan na drugog mrko gleda i reži – nego smo željni mira gdje će jedan drugoga poštivati i s ljubavlju susretati. A toga mira na zemlji nema – imat ćemo ga tek u nebu.

Mi smo na zemlji željeli pravdu, ali ne onakvu pravdu gdje jedan drugom krv pije, gdje se jedni znoje, a drugi se na njihovu znoju tove; ne onakvu pravdu koja štiti nepravedno stečene pozicije, tobožnju pravdu koja zlotvore časti, a one koji dobro čine bagatelizira, nego pravdu, koja zaista dobro vijekom nagrađuje, a zlo vijekom kažnjava.

Mi smo na zemlji željni ljubavi, ali ne one ljubavi kao ovdje na zemlji gdje svatko gleda svoje sebične interese, gdje jedan drugog želi iskoristiti, nego prave nesebične ljubavi, koja je na zemlji vrlo rijetka – a u nebu će vječno takva ljubav vladati.

Sve što nas na zemlji veseli, sve što privlači naše poglede i želje, sve što naša srca na momente razigra – sve ćemo naći u punoj mjeri u nebu, a bez bojazni i straha da ćemo to ikad izgubiti.

Za nebom čeznu vjernici, koji su na ovoj zemlji doživljavali služeći Bogu mnoge jade. Oni znaju da ih čeka ispunjenje one Isusove riječi: Kad vas progone i izgovore sve zlo protiv vas radi mene, veselite se i radujte se, jer je plaća vaša velika na nebesima.

Za nebom i ne znajući čeznu i nevjernici, kad vazda trče za srećom i zadovoljstvom, a ne nalaze ga.

Dobro je da nas neki blagdani potsjete na radosti koje nas u nebu čekaju, da nam nada u buduće veselje olakša terete i patnje što nam ih ovaj život meće na pleća.

Pogledaj onog teškog patnika – bolesnika za koga više nema nade u ozdravljenje. Šta njega još može veseliti na ovoj zemlji? Njega može još veselit samo misao, da će izmučeno tijelo naći svoj privremeni počinak u zemlji, a duša i tijelo naći svoju radost u nebu – poslije sudnjeg dana.

Mi mislimo na nebo, računamo s tim u patnjama života isto tako sigurno kao što ti danas znojeći se kopajući duhan računaš sa sigurnošću da će ti se taj znoj isplatiti.

Gledajući nered na zemlji računamo na red koji nas čeka u nebu. Gledajući nepravde na zemlji računamo na pravdu koja nas čeka u nebu. Gledajući na pokvarenost i prljavštine na zemlji računamo na ljepotu i čistoću duša koje će nas u nebu okruživati. Gledajući mržnju na zemlji računamo na ljubav koja će u nebu vladati.

Mi živimo još uvijek na zemlji, radimo i gradimo, ali svjesni smo da će to sve jednom ostati drugome da uživa, a mi otići. Stoga radimo i gradimo sebi sreću i u nebu, odakle nas nitko nikad neće potjerati. A tu sreću gradimo i pripravljamo vršeći sveti Božji zakon, noseći u srcu vjeru, ufanje i ljubav.

DUHOVI

Dj 2,1–11 + Kor 12,3b–7,12–13 + Iv 20,19–23

OBASJANI SVJETLOM

Nama kršćanima blagdan Duhova nije samo uspomena na jedan davni događaj, za nas je ovaj dan zapravo početak naše vjere. Bez silaska Duha Svetoga ne bi bilo ni evanđelja, ni Crkve, ni nas kršćana.

Mi zapravo danas slavimo onu Božansku silu koja je pokrenula srca apostola i srca prvih kršćana, slavimo onu Božju snagu koja se brinula da se Isusova riječ spasenja širila i osvajala zemlje i narode, slavimo onu Božju silu, koja se brinula da se Radosna Vijest evanđelja raširi na svih pet kontinenata. I neprestano se širi. Mi danas slavimo onu Božju snagu, koja je nas same obasjala sv. krštenjem i osnažila u sv. krizmi, koja nas je bezbroj puta potakla i pomogla da možemo svoju vjeru priznavati i po njoj živjeti.

Kad sam spomenuo ovu riječ vjeru, ja ne mislim time samo na one naše svetinje koje su nam ostale od očeva i djedova, nego mislim više na ono osvjedočenje koje smo mi stekli kao odrasle osobe, osvjedočenje da nam naša katolička vjera pruža i radost i sigurnost, pravca u ovom životu, i pruža nam nadu da ćemo poslije smrti biti dostojni onih obećanja, koja je Isus dao svojim prijateljima. A za svoje prijatelje, to znamo, rekao je: gdje sam ja, tu će biti i moji prijatelji. Pa, znamo šta to može značiti: ako je Bog Bogom, on je sebe opkolio svakom srećom i radošću. A to Isus obećava i svojim prijateljima. To je naša vjera, to je naša nada.

Biblija nam kazuje kako su u pradavno vrijeme ljudi mnogo puta pobenavili i poblesavili, a u jednom periodu to se pokazalo na ovaj način: počeli su u Babilonu graditi kulu, a plan je bio da vrh dopre do neba. Međutim, Bog se usprotivio njihovoj oholosti, kulu je potres srušio, a njima Bog pomrsio i pobrkao jezike da više jedan drugog nisu razumjeli.

Šta želim reći s time? Bog je čovjeku dao razum i sposobnost da sebi ovdje na zemlji život unapređuje i uljepšava, da otkriva tajne prirode i da prirodne sile učini sebi korisnima.

Ali neki to ne shvaćaju tako, nego misle što god čovjek više izgradi, što god oko sebe vidi više tehničkih dostignuća, to će manje vidjeti Onoga iznad sebe. Što god se više popne u zračne visine, to će prije vidjeti da Boga tamo više nema. Uostalom, tako kažu, nije Bog stvorio čovjeka nego je čovjek u strahu stvorio Boga, i vrijeme je došlo da se čovjek oslobodi ideje Boga, koja je svijet vukla nazad. Ti ljudi sami sebe zovu naprednima, a morali bi biti zabrinuti zbog svoje kratkovidnosti i zbog opasnosti od potpunog sljepila. Onaj tko ima još normalan

vid, zna da ni motika ne može sama od sebe nastati, a kamo li komplicirani sustav zvjezdanog neba, a kamo li još neispitani sastav prirode oko nas,a kamo li zadivljujući sastav ljudskog organizma.

Kad već govorimo o tome kako netko govori da prizna samo ono što može očima vidjeti i rukama dohvatiti, moramo se čuditi i čuditi kako odrasla osoba zna biti djetinje pameti. Da li razmišlja kako njegove oči ne vide daleko, kako su njegove ruke prekratke, pa još kad isključi pamet iz upotrebe, čemu naliči?

Uzdati se samo u moć gvožđa i betona, odbacivati duhovne vrijednosti, znači upasti u istu ludost koju su počinili prastari stanovnici Babilona, kad su gradili kulu da se narugaju Bogu, a Bog im i porušio kulu i pomrsio jezike.

Nadati se nekom napretku, a ništiti duhovne vrijednosti, ne znači nikakav napredak nego povratak u divljaštvo i beznađe.

Zar nije povratak u divljaštvo u suvremenom svijetu ubijanje djece još prije rođenja, kao da se radi o gnjidi ili buhi koju ucmekaš da ti ne dosađuje?

Zar nije povratak u divljaštvo na tisuće rastavljenih brakova u suvremenom svijetu, kao da se radi o stoki, koja se čas sastaje, čas rastaje?

Zar nije povratak u divljaštvo pojava maloljetnih kriminalaca, koji nisu samo nešto malo ukrali, nego su često teške ubojice krvavih ruku. Iako su po godinama bez punoljetnosti, nose na duši teške zločine od noćnih provala do silovanja. Pa kad sam to spomenuo, tu je čovjek ispod životinje. Ljudima se pomrsili i jezici i pameti...

Spomenuo sam samo neke stvarčice, zapravo smo uočili samo jedan dio stvarnosti današnjice, a to je dovoljno da uvidimo šta nastaje, kad čovjek gradi neki napredak bez odgoja duha, bez Boga, ili usprkos Bogu.

Potrebno je da Duh Sveti učini isti onakav zahvat koji je izmijenio i preobrazio apostole. Apostolima je dao dar razuma da im je odjednom postalo jasno sve ono što im je Isus prije kazivao. Jasno kao sunce. I kad im je jednom postala Božja istina jasna, onda ih nije moglo ništa odvratiti da za tu istinu žive i rade. Onda više strah nije mogao na njih utjecati. Nama bi Duh Sveti trebao otvoriti prilaze mozga i pameti, da je Isusova Radosna Vijest temelj naše sreće, temelj sporazumijevanja i ljubavi među ljudima, to je reflektor koji pred nama baca daleko svjetlo u budućnost i pokazuje nam pravac spasenja. A isto bi nam Duh Sveti trebao dati bistrinu mozga da uvidimo, kako odbacivanje Isusove Radosne Vijesti znači gradnju babilonske kule, znači unošenje zbrke i darmara u naš život, znači povratak u divljaštvo, znači odbacivanje one komponente koja je bitna za sreću čovjeka i na ovom i na drugom svijetu. Neka nas Duh Sveti prosvjetli i obnovi u Istini!

PRESVETO TROJSTVO

Pnz 4,32–34.40 + Rim 8,14–17 + Mt 28,16–20.

NEDOKUČIVA TAJNA

Zahvalni smo Bogu što nam je dao snagu mišica, bistrinu očiju, stabilnost nogu, ali zahvalni smo Mu na nečemu drugom mnogo više. Od čovjeka je jači vol i konj, jastreb i sokol imaju puno jače oči nego mi, mnoge su četveronožne i krilate životinje od nas brže. Ali, što životinji vrijedi snaga kad mali dječak može pred sobom goniti gomilu goveda i konja. Ni jedna ptica na svijetu ne može tako brzo preletjeti zemlje i oceane kao što može čovjek u zrakoplovu.

U čovjeku ima nešto izvanredno što mu daje moć nad životinjama i nad prirodom. Lako pogađate što je to. To je naš razum. Zahvalni smo Bogu i na tjelesnim darovima, ali ponajviše smo Mu zahvalni što nam je dao razum.

Kako je silne stvari stvorio ljudski razum! Pritisneš dugme na svom tranzistoru i čuješ novosti sa drugog kraja svijeta. Otvoriš televizor i gledaš spuštanje astronauta na povratku s Mjeseca. Za nekoliko sati avion prebaci putnike iz Evrope u Kanadu. Čovjek je izumio strojeve koji imaju po nekoliko tisuća konjskih snaga. Gdje je nekada trebalo tisuće ljudskih ruku, zamjenjuje ih danas jedna jedina mašina.

Čovjek svojim razumom razmišlja, istražuje, kombinira, slaže i sastavlja. I kad nešto novo pronađe, smatramo ga pametnim. A pametan je ne samo onaj tko to pronađe, nego i onaj tko zna to upotrijebiti. Pametan je bio ne samo onaj tko je izumio slova, nego je pametan i onaj tko ta slova nauči i upotrebljava. Životinja može dane i godine zuriti u tih tridesetak slova, a da nikad neće naučiti što ti znakovi znače. Životinja može dane i godine gledati u mašinu, a da je nikad neće naučiti koristiti.

Smatramo dakle pametnim čovjeka koji zna čitati, a sigurno još je pametniji onaj tko je knjigu napisao. Smatramo pametnim koji zna mašinom rukovati. Još je pametniji onaj tko je zna sastaviti i rastaviti. A još je pametniji onaj koji je tu mašinu izumio.

A sad dolazimo do onoga što je glavno u današnjoj pouci. Ako mi ljudi imamo razuma, a imamo ga, jer vidimo da je u nama nešto što nas neizmjerno izdiže iznad životinja, mora biti netko pametan, svemoguć i svesilan, tko nam je dao tu sposobnost. Ako mašinerija u jednoj tvornici ne može raditi, ako je ne pokreće i ravna razumska ljudska pamet, mora biti i neka pamet koja pokreće zamršenu mašineriju prirode pa izmjenjuje dane i noći, ljeta i zime. Mora biti neka silna pamet koja je stvorila i pokreće milijarde zvijezda. Ako je pametan biolog koji pozna sastave biljaka i životinja, koliko mora biti pametniji

onaj koji je stvorio biljni i životinjski svijet, tako tajanstven i zamršen da će ljudi imati što proučavati dok god ih bude na zemlji.

Ako je pametan onaj tko je pronašao atomsku energiju, koliko mora biti pametniji onaj koji je tu energiju stvorio. Jer atomska je energija bila u prirodi otkad je Bog stvorio prirodu, a ljudima je trebalo tisuće godina dok su tu energiju otkrili. A sam Bog zna kakvih još tajni krije priroda. Ljudi će ih otkrivati i pamet će im kazivati o mudrosti i svemogućnosti Boga koji je sve to stvorio.

Ako je pametan liječnik koji dobro pozna sastav ljudskog organizma, koliko mora biti pametan onaj tko je taj organizam stvorio. Bog mi je dao ruke, noge, srce i oči. Nisu mi otac i majka dali srce. Oni ne znaju stvoriti tako savršen aparat koji razgoni krv po čitavom tijelu. Bog mi je dao oči, a ne otac i majka. Bog se samo s njima poslužio kao što se majstor služi svojim alatom.

Što želim time reći? To, da je Bog dao razum da možemo vladati prirodom i životinjama, ali još za nešto – da možemo spoznati Njega, svoga Stvoritelja.

Ima nešto kod Gospodina Boga što mi nikad ne bismo mogli svojim razumom spoznati i dokučiti. Ima i u tvom srcu stvari koje ja nikad neću znati, ako mi ih ti ne kažeš. Kome se otkrivamo? Onom koga cijenimo i volimo. I Bog je ljudima otkrio tajnu svog unutarnjeg života, jer nas cijeni i voli. Otkrio nam je da su u njemu tri božanske osobe: Otac, Sin i Duh Sveti. Sve tri božanske osobe zovemo jednim imenom Presveto Trojstvo. Danas slavimo blagdan Presvetog Trojstva. To znači, Crkva želi da se jednom godišnje sjetimo ove temeljne istine naše vjere, da je samo jedan Bog i da su u Bogu tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti. – Mi tu istinu znamo, jer nas je o njoj poučio sam Sin Boži, Isus Krist. Kako je to moguće, mi to ljudi svojim razumom ne shvaćamo nego vjerujemo autoritetu Isusovu.

Tisuće i tisuće ljudi upotrebljava televizor. Oni ne znaju kako se to iz daljine prenosi slika, ali vide slika je tu. Mi također ne znamo kako je to: jedan Bog, a tri božanske osobe, ali znamo da je tako jer nam je to Bog otkrio.

Bog je počastio naš razum i otkrio mu tu tajnu. A nama je da u srcu nosimo vjeru u Presveto Trojstvo i zahvalnost.

Ima jedna divna molitva, prva koju smo u životu naučili, molitva koju smo najčešće u životu molili, a potsjeća nas na Presv. Trojstvo. Ovi mališani koji idu na vjeronauk, veselo gledaju. Znaju o kojoj se molitvi radi. To je molitva: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga...

To je molitva koju smo prvu naučili. Možda će to biti molitva koju ćemo zadnju pred smrt izgovoriti.

Kad mi kažemo: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga, to znači vjerujem da je jedan Bog i da su u Bogu tri osobe – Otac, Sin i Duh Sveti.

Kad kažemo: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga – to znači da ja sebe stavljam pod zaštitu Boga Oca, Boga Sina i Duha Svetoga. Pod zaštitu presv. Trojstva.

Kad kažemo: U ime Oca... to znači da ja molim pomoć Oca i Sina i Duha Svetoga.

To je dakle prva molitva koju smo naučili. Molitva kojom počinjemo sve druge molitve.

Mnogo puta smo tu molitvu izgovorili. Koliko? Nitko ne zna osim Boga. A zna Bog još nešto, a znamo i mi. Znamo da smo tu molitvu vrlo rijetko izgovorili pobožno, pažljivo i s razmišljanjem. Ponajviše se puta prekrstimo nepažljivo i rastreseno.

Nastojmo se uvijek prekrižiti lijepo. Nastojmo sa razmišljanjem izgovoriti riječi: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Mi time pokazujemo svoju vjeru u presv. Trojstvo i time sebe preporučamo zaštiti presv. Trojstva.

I neka i vas i mene prati pomoć Oca i Sina i Duha Svetoga – Amen.

TJELOVO

Izl 24,3–8 + Heb 9,11–15 + Mk 14,12–16

PRISUTAN U KRUHU I VINU

Nije važno da li si uhvatio mjesto bliže oltara ili se nalaziš pri dnu crkve, jednako si blizu Bogu i bila bi mi želja da i ova riječ s oltara dođe blizu tvoga srca i u srcu nađe mjesta. Čini mi se da ću najlakše pouku ovog blagdana započeti jenim događajem. – U jednom gradu teško obolio starac od bolesti bubrega. U bolesti ga obilazili prijatelji i susjedi, a obišao ga i svećenik. Ispovjedio ga i podijelio mu bolesničko pomazanje. Do nekoliko dana umro starac. Iskupilo se u kući mnogo ljudi, došao i svećenik. Ljudi razgovaraju o pokojniku. Ističu kako je bio dobar i plemenit čovjek koji je svakome izlazio u susret, kako je bio uzoran vjernik, kako nije nikada propuštao misu.

Od tri sina jedini je tu najstariji. Drhtavim glasom veli ljudima dok iz džepa vadi dva papira, dva pisma što ih je njegov pokojni otac napisao dvojici svojih sinova u dalekoj Australiji. Evo što je između ostaloga pisao sinovima: "Dragi sine! Piše ti otac sa samrtne postelje. Ja umirem. Nije mi teško umrijeti. Nemoj plakati. I u ovim zadnjim časovima mislim na te. I ljubim te. Molit ću se Bogu za te. Zbogom sine moj. Zauvijek te ljubi tvoj otac..." Najstariji je sin jedva od uzbuđenja dočitao pismo. A svi su prisutni brisali suze... Divan je to roditelj koji u najtežim časovima, pred izdahnuće, misli na svoju udaljenu djecu.

I Isus je mislio na nas

Danas se na blagdan Tijelova sjećamo našeg Isusa koji je, nekoliko sati prije nego je bio uhvaćen, suđen i mučen, u najtežim časovima mislio ne samo na svoje učenike i prijatelje nego i na svoje prijatelje u dalekoj budućnosti. Mislio je u tim časovima, kad je sjedio na posljednjoj večeri, i na nas i na one koji će doći iza nas. Želio je ostaviti trajan dokaz koliko na nas misli i koliko nas ljubi. Nije nam ostavio pismo nego nam je ostavio samoga sebe, svoje tijelo i svoju krv u euharistiji. Uzeo je kruh i vino i božanskom moći pretvorio u svoje tijelo i svoju krv. Rekao je apostolima i svim svojim prijateljima u dalekoj budućnosti: ja vas ostavljam, umirem za grijehe svijeta ali ostajem s vama pod prilikama kruha i vina. Ovo činite na moju uspomenu.

Ostaje s nama

Danas slavimo uspomenu na ovu Isusovu ljubav prema nama, uspomenu na zadnju večeru kad je pronašao način da ostane s nama i među nama do konca svijeta. Po njegovoj odredbi i želji i danas će na našem olatru On s neba saći na oltar u svetu hostiju, a od vina postat će njegova krv. Kad u sredini mise kucne zvono i svećenik nad kruhom izgovori Isusove riječi: "Ovo je tijelo moje"; a nad vinom: "Ovo je krv moja", znajte da u isto doba Isus gleda na nas i blagoslivlje nas.

Isus je našao način da ostane s nama. Od djetinjstva smo u tom poučeni. U danima patnji i nevolja minulih godina okupljali smo se u crkvi na slavlje sv. mise, znali smo da dolazimo u Isusovu blizinu i vraćali se svojim kućama okrijepljeni njegovom snagom. U veselim danima naših blagdanskih radosti, On je blagoslivljao našu radost. Odavle s oltara, od Isusa koji je kod svake sv. mise među nama, struji nevidljiva snaga koja nas krijepi, diže i pomaže. Kad ti ovdje pod misom moliš ili pjevaš, On sluša tvoj glas, On se veseli da ga slavi toliko prijateljskih srdaca.

Zamisli se sada dobro. Kod svake sv. mise Isus je među nama. Ne dolazi da od nas nešto traži, nego da nas svojom blizinom usreći. Što čini prema nama ne čini iz želje za dobiti, nego iz ljubavi prema nama.

U prošlim vremenima francuski liječnik Clot Bey osnovao je prvi medicinski fakultet u Egiptu. Jednom je poveo svoje studente na izlet u Francusku. Čim su u Marseillu izašli iz parobroda, susretnu svećenika koji je nosio sv. Pričest bolesniku. Liječnik klekne. Divili se studenti.

Dragi Isuse, pogledaj ti ovaj narod, ove ljude, ovu mladost, ove žene i djevojke. Oni su tu, baš zato jer vjeruju da si ti među nama, jer znaju da ih ti ljubiš, pa i oni tebe ljube. Mnogo puta su te primali u sv. Pričesti i prije sv. Pričesti slušali: "Evo Jaganjca Božjega, evo onoga koji oduzima grijehe svijeta. Blago onima koji su pozvani na gozbu Jaganjčevu".

Da braćo i sestre, svi svo pozvani! Pozvani svake nedjelje i svetkovine. Pozvani smo i na njegovu gozbu sv. mise i na gozbu sv. Pričesti. Na gozbu se pozivaju prijatelji. Isus nas smatra svojim prijateljima. Jesmo li doista njegovi prijatelji? Razmišljajmo o tome upravo danas kad slavimo blagdan Tijelova, blagdan Tijela i Krvi našega Gospodina Isusa Krista.

Nedjelje kroz godinu

2. NEDJELJA KROZ GODINU

1 Sam 3,3b–10.19; 1 Kor 6,13c–15a.17–20; Iv 1,35–42.

ISUS – JAGANJAC BOŽJI

Mi kao razumni ljudi ne smijemo poput magnetofona ponavljati neke riječi kojima ne znamo značenje. Odnosno: u običnom govoru ako nešto govorimo, moramo znati što govorimo. Tako isto u molitvi. Kad u crkvi ili u molitvi nešto govorimo, moramo znati što govorimo da ne budemo kao tranzistor ili magnetofon.

Kad kod sv. mise čujemo riječi: "Evo Jaganjca Božjega, evo onoga koji oduzima grijeh svijeta...", znamo da se te riječi odnose na Isusa, ali ne znamo možda zašto se On zove janjetom Božjim.

Tim riječima je Ivan Krstitelj kod Jordana pokazao narodu Isusa. Narod je do tada u njemu vidio samo čovjeka kao što su bili i drugi oko njega. Ali kad je Ivan povikao pred narodom: "Evo Jaganjca Božjega koji odnosi grijeh svijeta" (Iv 1,29), narod je tada znao što znače te Ivanove riječi i zašto je Ivan nazvao Isusa Janjetom Božjim.

Taj je narod znao iz proročkih knjiga da će Spasitelj ponijeti na sebi grijehe svijeta i za sve ljudske ispade, ludovanja i zločine dati Bogu dostojnu nadoknadu.

A zašto ga zove "janje?" I to ćemo čuti. Kad bi Izraelac htio od Boga zamoliti oproštenje grijeha, onda bi uzeo janje i cijela bi obitelj metnula ruke na to janje kao znak da njihovi grijesi prelaze na to janje. Janje bi onda zaklali i prinijeli Bogu kao žrtvu. To su nazivali "žrtva pomirnica". – A onda, davno je prije Isusova rođenja prorok Izaija rekao da će Isus biti žrtvovano janje ne samo za grijehe jednog čovjeka, nego za grijehe ljudi svih vremena. Ponijet će na sebi grijehe svega ljudskog roda.

Zato kad je Ivan povikao narodu: "Evo Jaganjca Božjega..." sav je narod znao: To je Spasitelj koga mi čekamo...

Svaki put kad se nađemo kod sv. mise, mi čujemo riječi: "Evo Jaganjca Božjeg..." Te se riječi ponavljaju već dvije tisuće godina. Ponavljaju se svaki dan u tisućama crkava. Ulaze u uši i svijest milijuna ljudi. To znate i vi i ja. Ali ja, kao da čujem gdje mi govoriš: "Kako Spasitelj diže grijehe svijeta kad je svaki dan grijeha sve više?" Upravo to i ja ovoga časa mislim. Narodi se neprestano naoružavaju, ponegdje se među se kolju i ubijaju. Čitate i slušate o ratovima. A gdje se ne kolju, tu jedan na drugoga reži i čeka svoj čas. A gdje jedan na drugoga ne reži javno i otvoreno, u sebi kuha puneći sebe mržnjom i ne znaš kad će provaliti, kakvu će tragediju napraviti. A što se tiče pojedinih ljudskih osoba, gomilaju se grijesi i zla kao da je svijet podivljao. Sve se više gomilaju bračne rastave, obiteljske tragedije, a raste broj djece bez odgo-

ja, bez roditeljske topline, množi se broj kriminalaca i zločinaca. Čitate svaki dan vijesti o provalama, o krađama, o silovanjima, o ubojstvima...

I kad to sve čovjek sabere, onda se zbilja mora pitati: Gdje je to Janje što diže grijehe svijeta, kad su grijesi i zlo u porastu?

Tako je i nije tako! Što rekosmo za ratove i mržnje među narodima, nitko ne može poreći da ima ljudi koji neumorno rade za mir i uklanjanje mržnje među narodima. Jedan od tih je i naš sveti Otac Papa, koji ne samo da o Božiću pošalje cijelom svijetu svoj apel za mir..., nego i putuje cijelim svijetom s maslinom mira u ruci. I gdje god vlada napetost, nasilje, rat..., Papin se glas pronosi kroz eter: kao poruka, opomena, molitva... To čini nadahnut Isusovom naukom o miru i bratstvu među ljudima. I ne možemo reći da se njegov glas ne sluša i ne uvažava.

Nitko ne može reći da uz razvaljene i nesređene obitelji ima puno više složnih i sređenih obitelji u kojima se poštuje svetost bračne zajednice, gdje se zna da je sreća obitelji u vjernosti ženidbenih drugova i u savjesnom odgoju djece. I nitko ne može poreći da mnogi i mnogi postižu obiteljsku sreću držeći se Isusove nauke.

Nitko ne može poreći da danas ima dobro odgojene djece, vrijednih sinova i kćeriju koji slušajući Isusa i njegovu zapovijed, nastoje starim i iznemoglim roditeljima vratiti dio duga lijepim gledanjem i brižnom pažnjom da roditelji uz njih mirno i zadovoljno prožive svoje staračke dane bez strepnje da će pasti na tuđe ruke i u staračke domove.

Nitko ne može poreći da uz one koji unose u ljudsko društvo nemir i bojazan svojim zločinima, ima puno više onih koji, nadahnuti Isusovom zapovijedi o ljubavi prema bližnjemu, nastoje tuđu nevolju ublažiti, olakšati, pružiti pomoć, prema svojim mogućnostima.

Dakle, kad kažemo da je Isus Jaganjac Božji koji oduzima grijehe svijeta, moramo priznati, da je Isus svojom naukom mnoga zla spriječio, mnoge potaknuo na dobra djela, unaprijedio u ljudima ono ljudsko, a potisnuo ono što je divlje i životinjsko.

A što još ima na svijetu mnogo mržnje, zla, nevolja i nesreća, nije krivo Janje Božje – Isus, nego su krivi ljudi sami.

Shvatit ćete: ako netko umire od žeđi, a nalazi se kraj izvora, nije izvor kriv, nego je kriv on što taj izvor ne koristi. Ako netko samire od bolesti a ima lijek koji bi mu donio zdravlje, a neće da taj lijek upotrijebi, onda nije lijek kriv nego čovjekovo neshvaćanje. Ako se netko mrzne i neće da se primakne vatri, onda je takav sam sebi kriv što se smrzava.

To možemo reći i kad govorimo o zlu i neredu u svijetu i u čovjeku. Isus je ostavio lijekove za to, a ako ljudi neće da ih upotrijebe, nego zabacuju i preziru, onda su sami krivi svojoj nevolji. Isus, Janje Božje, digao bi to zlo sa svijeta, ali što može kad neki ljudi neće i ne žele!

A mi koji to želimo, i mi ponekad pustimo da zlo bude jače od naše želje, pustimo da nas zlo zgrabi i povuče. I tu dolazi opet Isus – Jaganjac Božji, pa u sv. ispovijedi diže s naše duše grijehe, daje nam nove snage da se rvemo protiv grijeha i zla u sebi i oko sebe.

Braćo i sestre! Iz ovoga što smo danas čuli, ponijet ćemo pouku: Isus je zaista Jaganjac Božji koji oduzima grijehe svijeta, samo ako mi to želimo i hoćemo.

Prije nekoliko godina u Zagrebu je u dvorani "Istra" održao svoj koncert poznati pjevač Richard Cliff. Koncert mu se sastojao od samih duhovnih pjesama u kojima slavi Isusa i njegovo evanđelje. Kad ga je naš novinar upitao kako to da se on opredijelio za tu vrstu pjesama, on je odgovorio: "Učinio sam to zato, što je Isus za mene mnogo učinio. Ja mislim da su ljudi sami po sebi već sve pokušali i nisu uspjeli. I ja sam samo čovjek, ali držim da je Krist jedini izlaz iz situacije".

A ja ću dodati riječi sv. Pavla: "Nema, uistinu, pod nebom drugoga imena dana ljudima po kojemu se možemo spasiti" (Dj 4,12).

3. NEDJELJA KROZ GODINU

Jon 3,1–5.10; 1 Kor 7,29–31; Mk 1,14–20.

N E M A   P O P R A V N O G   I S P I T A!

Prije nekoliko dana nađoh se u gradu s jednim našim čovjekom. Krenuli smo ulicom u razgovoru. Reče mi da davno nije silazio u grad, pa nije išao ni na svetu misu. Kriva je i gripa i ružno vrijeme. I nastavlja ovako: "Jest i gripa i ružno vrijeme, ali da vi svakom dolazniku u crkvu dijelite po hiljadarku, bila bi i po svakom vremenu puna crkva. Najhitriji bi vam bili oni koje rijetko viđate..." Tokom tjedna u više navrata razmišljao sam o riječima ovog čovjeka. Rekao je istinu, i mnogima ta istina ne služi na čast. Zar toliko malo cijenimo misu i sve što čujemo u crkvi da bismo smatrali deset n.d. vrijednijma?

Svaki je evropski narod proživio svoje doba ludovanja, pa tako i Englezi. Ali njihovo je doba mahnitanja i progona katoličke vjere bilo prije 350 i više godina. Bio je period kada su odani vjernici plaćali teške globe zato što su išli k misi. Pa ipak su išli. Jedan je od njih tada izjavio: "Koliko god je platio globe za misu, ona vrijedi još više!"

Misa se ne može novcem platiti ni mjeriti, ali niti evanđelje ni Božja riječ koju čujemo u crkvi. U crkvi čujemo što nigdje ne čujemo. Tu učimo što nigdje ne učimo. Tu i stariji primaju pouke kako će odgajati mlađe i čuvati svoj auktoritet. Tu i mlađi čuju što će ih potaknuti na dobro i očuvati od zla, što će im koristiti da se sutra ne moraju stidjeti svojih današnjih postupaka; uče kako se postiže da ih Bog i roditelji vole. Svi učimo u Božjoj školi kako ćemo proživjeti dane na zemlji u ljubavi s Bogom i s ostalima.

Obratite se, vjerujte u evanđelje

Čuli ste u današnjem odlomku evanđelja: "Približilo se kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte evanđelju" (Mk 1,15). To znači: imaš priliku da čuješ divnu blagu vijest o kraljevstvu Božjem. A ono drugo: "Obratite se i vjerujte evanđelju", znači: smirimo se, urazumimo se. Ima vrednota, koje su ljepše i skuplje od novca i materijalnih dobara. Vjerujte evanđelju!

Nedavno sam čitao kako su jednog engleskog strojovođu, po imenu Williama, nazvali novinari "čovjek čudo". Nalazio se kao strojevođa na lokomotivi koja je jurila velikom brzinom. Osjetio je da s lokomotivom nije nešto u redu. Izbi plamen te ga posve opeče. William zabrinut za život mnogih putnika, skupi toliko smirenosti i snage da se probio do kočnice koja je već bila u plamenu. Zgrabi kočnicu, zakoči vlak i pade onesviješćen. Nikome se u vlaku nije ništa dogodilo, samo je tijelo strojovođe Williama bilo pokriveno opekotinama i 70% kože spaljeno. Borio se sa smrću. Liječnici izjaviše da se jedino može spasiti ako se nađu davaoci kože. Nađoše se i takvi: njegovo četvero djece, dvije kćerke blizanke od po 20 godina i dva sina, Filip od 21. godine i Harold od 23. godine. Njima su u bolnici liječnici skinuli kožu između kuka i koljena i prenosili je na njihova oca. Žrtvom djece ozdravio je, ljubavlju svoje četvero djece!

Pitam vas, koliko vrijedi ovakva ljubav djece? Može li se takva ljubav ikada platiti ili kupiti novcem? A ovakvoj se požrtvovnoj ljubavi uče djeca u crkvi slušajući Božji nauk, evanđelje. Kad bi se ovdje svake nedjelje dijelile hiljadarke, da li bi ti propustio da ne dođeš i da li bi dijete zaustavio da ne dođe? A zar nije ljubav djece vrijednija od hiljadarke?

Sva djeca staju žrtve roditelja, deru roditeljima kožu s ruku na kojima nastaju žuljevi dok podignu, prehrane, školuju djecu... A kad dođe vrijeme da djeca deru svoju vlastitu kožu za roditelje, onda to čine samo ona djeca koja imaju na pameti Božju naredbu: "Poštuj oca svoga i majku svoju..." (Izl 20,12). A postoji samo jedna škola gdje se to uči i gdje se o tom govori: to je Crkva! Bog se brine i za sretan i bezbolan naš život na zemlji, a i za to da postignemo nebo. Zato ono što Isus kaže: "Vjerujte evanđelju", ja bih stoput ponovio: Ljudi, vjerujmo evanđelju!

Evo još jedan primjer. U Nebraski, u Americi, majka živi sa sinom jedincem. Imućna obitelj i sve je imanje na majci. Kada se sin oženio, majka mu predložila: "Daj da sve prenesem na tebe, to će biti s manje takse i troška nego da to prenosiš poslije moje smrti". Tako su i učinili. No, nije dugo potrajalo, i nezahvalni sin John Sheron potjera svoju majku iz kuće. Neki se odvjetnik zauze za jadnu staricu i sudski prisili sina, da mora majku uzdržavati. Opaki je sin smišljao način kako bi se osvetio odvjetniku. Jedne večeri dođe u odvjetnikov stan i na hodniku kod ulaza otvori košaru što ju je nosio u ruci. Iz košare istrese opasnu zmiju otrovnicu. Ali zmija pade na pod i odmah se izvi i omota oko njegovih nogu. John vrisnu, uhvati da je odbaci, a ona ga stade ujedati. U tom strahu pade na pod u nesvijest. Dotrči odvjetnik, ali nesretniku nije bilo spasa, izdahnuo je. Reče odvjetnik: "Božja je kazna stigla nezahvalnog sina".

Nema tih novaca na zemlji, koji bi mogli platiti ljubav roditelja prema djeci i koji bi mogli zamijeniti ljubav djece prema roditeljima. Da ti netko daje milijune, a tebi manjka radost u djeci, manjka ti vjernost ženidbenog druga, svi milijuni ne mogu zaliječiti te rane.

Ljudi, shvaćate li da ima stvari koje su vrijednije od novca i potrebnije od novca? Uvažimo što nam dovikuje Isus: "Vjerujte evanđelju!"

Ja sam spomenuo samo nešto da vam to dokažem. A otkada živiš, to ti se dokazuje, i ne bi bilo dobro ako sve to nismo dosad shvatili.

4. NEDJELJA KROZ GODINU

Pnz 18,15–20; 1 Kor 7,32–35; Mk 1,21–28.

"K A O R I Č U Ć I L A V . . ."

Među našim katoličkim časopisima nalazi se i "Radosna Vijest". To je na našem jeziku ono što smo inače navikli zvati evanđelje. Evanđelje je Isusova nauka, a ako je dobro shvatimo ona je radost za svakog čovjeka, pa i za tebe i mene. Radosna vijest da smo Božja djeca, da nas Bog voli i ljubi kao svoju djecu, da smo već na ovom svijetu osigurali sebi sreću držeći se onih pravila koja nam daje Isusova radosna vijest, i da nam je osigurana sreća na nebesima.

Međutim, ima jedna mračna i prokleta pamet koja nam drukčije govori. Govori nam da je Isus smetnja našoj sreći, našem napretku. Govori nam da uz Isusa ostadosmo zatupljeni i da uz Isusa uskraćujemo sebi radost i zadovoljstvo života. To je ona prokleta sila koja je nevidljiva, a ipak svugdje prisutna; ona prokleta sila koja nam je zakleti neprijatelj, a uvijek nam se pravi prijateljem. Ona sila koja se susrela i s Isusom, kako nam kazuje današnje evanđelje. A mi tu tajnu i tamnu silu nazivamo imenom đavao. Kada su Isusu doveli jednoga u kojem je bio đavao, tada je đavao iz njega povikao Isusu: "Došao si da nas uništiš!" (Mk 1,24).

Isto viče svima nama. Svima nam želi pamet prevrnuti pa nam neprestano lupeta: Ovo je takvo vrijeme, prilagodi mu se! – Ispočetka ti neće reći otvoreno protiv vjere nego će ti se praviti prijateljem koji je zabrinut za tvoju budućnosti, pa ti povjerljivo govoriti: Eto, u srcu ti vjeruj i drži što god hoćeš, ali nije uputno da to iskazuješ. Može ti smetati. Ta vidiš što drugi rade, kako se snalaze... Neka Isusa, ali nemoj ti da tebe Isus uništi...

Govori tebi domaćine: što će ti Isus donijeti? Uz Isusa ćeš ti vazda biti prosjak. Ne budi lud. Crkva govori svoje a ti radi svoje... Neće ti ona djecu hraniti... Isus će tebe uništiti.

Govori tebi mladiću i djevojko: Uz Isusa ostade ti bez životnih radosti i bez životne sreće. Nema ti ništa žalosnije, nego da ti svežu zvono kao nekom pobožnjakoviću, pa te svatko drži budalom, svatko bježi od tebe, ne možeš nikud u život kročiti. Drugi uživaju život, a ti gnjiješ uz Isusa.

Đavao je otac laži

Eto tako i slično govori nam sotona, đavao, naš i Isusov neprijatelj. I tko može reći da on uzalud brblja svoje brbljarije? Tko može reći da mu ponetko i od vjernika ne vjeruje! Tko može reći da netko i od vjernika ne smatra da mu takve riječi govori jedna prijateljska duša?

Jadni mi, učimo se cijelog života a nikada doći do pameti. Poučavani smo da nam đavao kazuje lažnu sreću, da radi o našoj propasti, ali se nama ipak čini da je to pretjerano. Govorimo: nije ni đavao crn toliko koliko pričaju. A Isus zove sotonu ocem laži. Štogod govori, laže. Kakvu god nam sreću kazuje, laže. Štogod radosti obećava, laže. To smo se uvjerili, a opet nas zaluđuje.

Adamu i Evi govorio je da će biti sretni i veliki tek onda kad pogaze Božju zapovijed, a kad ih je upropastio, nimalo se nije stidio svoje laži nego i dalje i poslije toga njih i njihovo potomstvo uvjerava kako im on želi sreću i obećava radosti, kako je Bog neprijatelj čovjeka i njegova napretka, a on sotona prijatelj. Zamisli samo koliko smo se puta uvjerili da nam taj zloduh laže, pa nas opet prevari. Kolika je moć laži!

A s druge strane: znamo da je Bog temelj sreće, temelj morala i poštenja, njegova nas nauka uči svakoj sreći, njegove zapovijedi žele da osiguraju naše sređene odnose počev od odnosa prema roditeljima pa do odnosa prema nepoznatim osobama. Njegove nam zapovijedi osiguravaju miran život na zemlji i putokaz su nam prema vječnoj sreći. Isusova radosna vijest sadržana u evanđelju ukazuje nam na najbolja rješenja za sve probleme ljudske sudbine, pa ipak iako to sve znamo, prokleti zloduh nas podjaruje da i mi kažemo Isusu: Isuse, ti ćeš nas upropastiti, uništiti...

Karakteristika sotone: Oholost

Ima još jedna oznaka sotone, a to je oholost. Nije to onaj normalni ljudski ponos koji mora imati svako svjesno ljudsko biće. Oholost je upravo manjak ponosa. Sotona je pripravan sve uraditi, ali nipošto se Bogu pokoriti. I ohol je čovjek isto takav. On će se ne samo kao Izraelci klanjati zlatnom teletu nego će se klanjati i onima što ne znaju više nego tele, klanjat će se svakoj ljudskoj maloj i velikoj veličini, ali Bogu se pokoriti – to ne! Poslušat će i gluplјeg od sebe i mahnitijeg od sebe – i to mu nije ispod časti, ali Boga neće. Oholica će pustiti da ga onaj koji ima moć šiba kao psa, ali ako mu se njegov susjed nešto malo zamjerio, neće mu oprostiti godinama. Oholica čuva tobože svoj obraz i nekakav ponos tamo gdje to i nije bitno, a tamo gje bi trebalo pokazati obraz i ponos, tamo pokaže bijedni kukavičluk. Oholica pokazuje svoju smjelost kada treba prkositi Bogu, roditelju, Crkvi, a kad treba pokazati smjelost i svoje ljudsko dostojanstvo pred moćnima onda je tu sitniji od mrava. Eto, na kakve ludosti đavao nagoni ljude.

A što mi mislimo? Zar smo mi toliko naivni, zalupani i slijepi da vjerujemo kako nam đavao nosi više sreće nego Bog?!

Braćo moja, otvorimo oči, i otvorenih očiju hodajmo kroz život.

5. NEDJELJA KROZ GODINU

Job 7,1–4.6–7; 1 Kor 9,16–19.22–23; Mk 1,29–30.

JOBOVSKI KRIKOVI

Kad pročitamo kako se negdje tamo u Urugvaju prevrnuo autobus i poginulo 15–20 putnika, nije nam drago, ali se nitko od nas zbog toga ne uzbuđuje. Kad pročitamo kako se na autoputu Zagreb – Karlovac dogodila prometna nesreća i u sudaru poginulo 5 – 6 osoba, to nas već zanima malo više, ali nezgoda tih nepoznatih nimalo ne utječe na naše raspoloženje. Ali je drukčije kada se nezgoda dogodi u našoj blizini, kada su u pitanju osobe koje mi poznamo, ta nas tragedija zaboli u srcu, pa makar se ne radi o bližoj rodbini.

Nešto je slično u našem držanju i prema onima koji se nalaze u bolnici. Kad prolaziš pokraj bolnice pa vidiš na prozoru nepoznate bolesnike, znaš da su to patnici ali te njihova patnja toliko ne uzbuđuje, jer se radi o nepoznatim osobama. Malo se više uzbudiš kad u bolnici vidiš nekoga iz svoga susjedstva, pa mu znaš prilike kod kuće. Ali se mnogo više uzbudimo, mnogo više na nas djeluje ako u bolnici posjećujemo nekoga svoga, nekoga iz uže porodice. Pogotovo ako je u težem stanju. S njim skupa proživljavamo njegove patnje. S njim podržavamo u sebi nade, makar i slabe, u ozdravljenje. Nadamo se i onda kada se vidi da nema mjesta nadi.

Mnoge bolesti koje su do jučer bile neizlječive danas ih medicina kao od šale uklanja. Znanost i tehnika dale su moćna sredstva u ljudske ruke da se održi zdravlje i da se povrati narušeno zdravlje. Ali ne možemo biti slijepci za stvarnost koja je oko nas.

Što misliš da će samo drugi ići u bolnicu, a tvoja čeljad i ti nikada? Jednog dana i ti ćeš osjetiti u srcu bol kad budeš u bolnicu spremao svoje čeljade ili sebe. Nevolja i patnja bolesti dolazi iako je i neželjena i nepozvana. Dolazi i u kuće sirotinjske i bogataške, dolazi i kod mladih i starih, i kod slabašnih i kod snažnih. Bila godina dobra ili loša, rodna ili nerodna, sušna ili kišna, bolest uzima svoje žrtve kao nekadašnji aga svoj hak (prihod u naravi). To svi znamo, pa što? Eto to da s tim računamo, da takve trenutke očekujemo, da imamo razumijevanja i strpljenja s onima koji su danas udareni, pa će drugi imati razumijevanja kad sutra i nas bolest obori.

Zdravlje veliko blago

Slušali smo u današnjem evanđelju kako je Isus izliječio Šimunovu punicu i kako su sa svih strana navalili patnici k Isusu s različitim nevoljama. Moramo znati da su u ono vrijeme bolesti morale biti brojne.

Razumljivo, slabi su bili higijenski uvjeti, slaba ishranjenost stanovništva, liječenje slabo i nestručno, a bolnica nikako. I čim se pročuo netko da liječi trčali bi k njemu svi u nadi da će dobiti izgubljeno zdravlje. I razumljivo, dovoljno je bilo da je Isus dva slučaja ozdravio. To se već pročulo po cijelom kraju i svi su trčali k njemu i molili zdravlje. I zaista, mnoge je ozdravio.

Spomenuo sam maloprije da svako živo biće, svako ljudsko biće može očekivati bolest, neugodnosti zdravlja. I u kući i u sebi. U tom slučaju može se čovjek vladati pametno, a može nepametno. Pametno se vlada onaj tko traži svojoj bolesti lijeka i to kod onih koji su osposobljeni da mu ga daju. A nepametno se u bolesti ponaša tko traži bajalice, gatare i zapise. I ne samo da je to s pametnog stajališta bezvrijedno, nego s kršćanskog stanovišta još i grijeh. Eto vidite, i u ovom našem stoljeću tehnike i napretka, leta na mjesec i svemirskih satelita treba kao i prije 500 godina svijetu kazati da je gatanje i ludost i primitivizam i grijeh, da je isto takav primitivizam i grijeh "salijevanje" i "zapisivanje".

Možda će Bog biti milosrdan, pa neće ljude suditi za tu ludost i za tu nevjeru onako kako bi objektivno trebalo suditi. Bog zna da čovjek želi živjeti, da se ne može pomiriti s mišlju na smrt. Pa ako liječničko znanje i medicina ne pruži lijeka, onda se udara na sve strane pa makar bez nade i koristi.

Mi se moramo pomiriti s tom mišlju da svaki život na zemlji ima ne samo svoj početak nego i svoj kraj. Mi se moramo pomiriti s mišlju da jednom nekakva bolest, nekakva nezgoda dođe i u našu kuću. I da se to ne može izbjeći.

Kada gledaš kako u tvom susjedstvu čeljad plaču oko mrtvačkog sanduka, znaj da takav prizor čeka kad–tad i tvoju kuću. Kada gledaš kako netko na groblju kuka za majkom ili za ocem, znaj kad–tad i tebe čeka to. Nema na svijetu grada, nema sela, nema kuće koja bi bila od takvih prizora pošteđena i sigurna. I kad gledaš kako nekoga spuštaju pod zemlju, znaj jednom to čeka i mene i tebe. Hoće li to doći naglo u prometnoj nesreći, naglo od srčane kapi, od izlijeva krvi u mozak ili poslije duže bolesti u kojoj smo izmijenjali i liječnike i lijekove, tko zna? Hoće li to biti uskoro ili poslije nekoliko godina, to ne znamo ali znamo da će jednom biti. I s time se valja miriti.

Zašto se mora patiti?

Umirati, to se mora, ali zašto se mora patiti? Zašto kršćanin mora bolovati, stenjati u mukama pa makar molio Isusa za ozdravljenje? Zašto i danas Isus ne čini ona čudesa koja je činio za života na zemlji? – Nije ni onda Isus sve bolesnike ozdravio. Ozdravio ih je možda stotinjak, a bilo ih je na tisuće. Izliječio ih je samo onoliko koliko je bilo potrebno da ljudi uvide da je pri njemu božanska moć i da prihvate

njegovu nauku koja je bila potkrijepljena tako jasnim znakovima s neba. Izliječio je samo toliko bolesnika koliko je bilo potrebno da ljudima najavi radosnu vijest o onom drugom svijetu u kome neće biti bolesti, patnje, tuge i suza.

Na početku današnje službe riječi slušali smo u 1. čitanju izvatke iz knjige patnika Joba koji postavlja pitanje čemu zapravo život? Čemu zapravo to naše življenje u kome su radosti kratke i prolazne, nejednako porazdijeljene, a onda sve svršava patnjom i smrću?

Tko bi znao dati pravi odgovor osim Boga? Ali možemo i mi nešto domisliti. I muke su i patnje i tereti na nama, pa znamo da mogu doći i bolesti. Sve to podnosimo, sve to znamo, a opet od bijesa mahnitamo. Znamo da nam je ovaj život kratak, a borimo se svim silama za nj i za njegove ugodnosti. Znamo da će nam onaj život koji dolazi biti vječan, a tako malo i bezvoljno radimo da nam bude i sretan.

Da nam ovdje život teče bez muke, bez jada i suza, pa makar bio taj život i kratak, nitko ne bi mislio na drugi život, uopće nam ne bi dolazilo u svijest da držimo do Boga i do njegovih obećanja.

A ovako Bog ima svoju pedagogiju, ima svoju odgojnu metodu. I slava mu i hvala budi!

6. NEDJELJA KROZ GODINU

Lev 13,1–2.45–46; 1 Kor 10,31–11; Mk 1,40–45.

GUBA I GRIJEH

Najbjedniji bijednici

Guba je zarazna bolest koju prouzrokuju mikrobi. Očituje se tumorima na koži. Razvitak te bolesti traje godinama, izaziva odvratne čireve koji ponekad izjedaju lice, a ponekad prsti otpadaju. U zapadnim zemljama gotovo je i nema. Međutim, još uvijek bijesni u nekim toplim predjelima zemljine kugle. Jedan noviji lijek, iznašašće jedne redovnice, omogućuje da se bolest može izliječiti. Prije ovog lijeka guba je bila neizliječiva, a budući da je zarazna, osuđivala je bolesnika na izolaciju, kao neku vrstu predsoblja smrti.

Zaista bijahu gubavci u Kristovo vrijeme bijednici. Bijahu radi mjera opreza, odbačeni ustranu, isključeni iz svojih sela. Za njih se govorilo da ih je Bog udario i da podnose kaznu za svoje grijehe. Napušteni od ljudi, smatrali su gubavci da ih je i Bog odbacio. Pritiskivao ih je užasni osjećaj da su prokleti. Tako je gubavac bio najbjedniji među bijednicima.

Uslišano povjerenje

Kada se stavi u ovaj okvir Kristov postupak, onda se vidi vrijednost njegova čina. Kako ne bi ovaj gubavac, predstavnik sve nevoljne braće, zaklinjao Isusa da ga izliječi? Sigurno je o Isusu čuo podosta. Kad je ugledao Isusa, probudila se u njemu izgubljena nada u ozdravljenje. Njegov bolni povik jest povik povjerenja. Isus pun osjećaja za strahotu zla i za nepodnosiv položaj bolesnika, čuje njegovu molbu i uslišava. Oslobađa čovjeka od njegove teške bolesti, od njegove nesreće. I eto ga posve očišćena i zdrava. Može nanovo živjeti među ostalim zdravim ljudima; može se povratiti u društvo.

Jedino mu ostaje ispuniti što propisuje zakon, potvrditi ozdravljenje kod svećenika koji ga jedini može povratiti među ljude, dignuti s njega izopćenje.

Izopćeni kao gubavci

Bog liječi gubu. Sve naše gube. Evo gubavca koji je ozdravio, pravi gubavac neizlječivi gubavac. Nemojmo to odviše brzo zaboraviti. Takav Kristov postupak i takvo držanje stavlja u pitanje kakvo je naše držanje. Krist je vrlo osjetljiv na patnju najzapuštenijih, najodbačenijih.

Ne miri se s time što je čovjek isključen iz društva, ozdravlja ga, vraća u društvo.

A mi? Naše držanje, ponašanje? Jesmo li mi zabrinuti za one koje društvo izbacuje, za one na rubu života, pa zvali se duševni i neizlječivi bolesnici, alkoholičari...? Kako bi s njima Krist postupao kad bi danas živio?

I mi smo gubavci

Zar možda ne zaboravljamo odviše brzo ono što nas podsjeća na unesrećene? Svaki je od nas nekakav unesrećenik. Zar nismo i gubavci? Guba je u Bibliji jedan od simbola grijeha. Treba se sjetiti da grijeh, kao i guba, ima strahovitu moć zaraze. Evanđelje nam zabranjuje da grešnike isključimo iz svojih ljudskih odnosa. Štoviše traži da ih ljubimo pravom i snažnom ljubavlju po primjeru Isusa Krista. Ali traži također od nas da se znamo čuvati od zaraze grijeha i zla, makar i uz cijenu teških jada kao što je gubitak oka ili ruke. "Ako te oko sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe. Bolje ti je jednooku u život ući, nego s oba oka biti bačen u pakao ognjeni" (Mt 18,9).

Naš nas grijeh osuđuje, te time sami sebe isključujemo iz zajednice Božje djece. Ali nas Krist može i hoće očistiti od naše nečistoće i ponovno privesti u zajednicu živih. Pod uvjetom da ponizno to od njega molimo i da se pokažemo pred svećenicima koji imaju u Crkvi nalog da ozdrave po sakramentu ispovijedi, i ustanove ozdravljenje koje stalno čini uskrsnuli Krist. "Blažen onaj, kome je grijeh otpušten!" (Ps 32,1).

7. NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 43,18–19.21–22.24b–25; 2 Kor 1,18–22; Mk 2,1–12.

VJERA KOJA OZDRAVLJA

Kako znamo ponekad biti jedan drugom dobri, ljudski, puni sažaljenja i suosjećanja, ma upravo onakvi kakvi bismo i trebali biti po Božjim odredbama. Kad nekoga zadesi šteta, svi ga žalimo, kad netko oboli svi smo mu spremni pomoći, kad nekome dođe život u pitanje, nađe se ogroman broj znanaca koji će mu dati svoju krv. Kad netko umre, dođe iz sažaljenja, iz humanih osjećaja i rodbina i ne rodbina. Dođe na sprovod. Slažeš se, sve je tako. – Hoćeš li sada pomisliti: Bože moj, što smo mi u ovo sadašnje vrijeme postali dobri, ljudski, plemeniti i duševni? A što smo postali? Kad nam oboli susjed, stvarno ga žalimo, možda obilazimo, a dok je bio zdrav podmetnuli bismo mu nogu da posrne. Kad dođe netko u bolnicu dali bismo mu krvi, a kad među nama hoda, sisali bismo mu krv. Kad netko umre onda ga žalimo, a dok među nama živi, onda bismo ga gazili. I ne bi nam bilo mrsko da ga nešto lupi po glavi. Roditeljima nad grobom podižemo spomenike. Na to nas goni sinovska zahvalnost i odanost, a dok su živjeli manjkalo nam je i zahvalnosti i ljubavi prema njima.

Eto, takvi smo mi ljudi. Kad netko dođe u nevolju, onda ga žalimo, a dok je zdrav među nama, stoput bismo mu iz neke zavisti skuhali nevolju. Kad nekome kuća izgori, onda ga žalimo, a kad je gradi i u nju nabavlja, onda bismo mu je iz inata i zavisti zapalili.

Ljudski je suosjećati s drugima u nevolji, ali je kršćanski s drugim suosjećati i kad ga nevolja ne tare. Ljudski je s drugima tugovati, ali je kršćanski i tuđem se dobru veseliti i tuđoj se sreći radovati.

Kakvi su bili oni ljudi svome susjedu dok je bio zdrav, (o kojima nam govori sv. Marko u današnjem evanđelju) ne možemo ništa zaključiti ni znati, ali čusmo kad je obolio skočili su u pomoć da ozdravi. Proširio se glas da je Isus mnogima pomogao, pa su svoga susjeda paraliziraňa, nepokretna metnuli na nosila i donijeli u Kafarnaum do kuće u kojoj se nalazio Isus. Jeste li razabrali iz evanđelja kako se tu našlo mnogo svijeta, puna kuća i dvorište? Ne može se ni pojedinac progurati do Isusa u kući, a kamoli njih pet, šest s nosilima. Kad vidješe da ga ne mogu unijeti kroz vrata do Isusa, domisliše se drukčijem rješenju. Izvana su vodile stepenice do krova kuće, izađoše na krov, otvoriše krov i na užetima spustiše bolesnika pred Isusa. Smililo se Isusu na tog nevoljnika, ali mu je isto tako bila draga i požrtvovnost i dosjetljivost njegovih susjeda i njihova vjera da će on bolesniku pomoći.

Ljubi svoga bližnjega

Sad još jednu misao uz ovo evanđelje. Po svoj prilici nikad ovaj jadnik ne bi ozdravio da nije imao onako dobre, ljudske i sažalne susjede koji su ga donijeli do Isusa. Isus je ozdravljenjem bolesnika i njih nagradio još više na drugi način. Znamo kako je Isus rekao: Ako nekomu radi njega, radi Boga, pružimo i čašu hladne vode, to Bog nagrađuje. Pa kako ne bi nagradio ovo požrtvovanje njegovih prijatelja? Dakle, svojim djelom usrećiše oni sebe, a još više svog bolesnog susjeda. Nisu ga usrećili samo time što je ozdravio od paralize, nego su ga usrećili još više time što su ga doveli u blizinu Isusu koji mu je ozdravio dušu.

Zamislimo se malo kakvu pouku možemo izvući iz ovoga? Mi imamo svoje braće i po krvi i po vjeri koji kao i onaj paralizirani u evanđelju ne mogu doći do Isusa. Ne smiju u crkvu, ne smiju na sakramente. Sami su se zapetljali u tu bolest računajući da će nekako bez Isusa bolje živjeti i snalaziti se. Na mnogima je od nas krivnja da oni upadaju u takvu bolest. Nismo im nikakvi prijatelji kad ih olako ispričavamo da tako moraju raditi. Zapravo ih na taj način guramo u bolest.

Naravno, ponajprije bi bila dužnost svećeniku da ih dovede Isusu da ih ozdravi. Ali kako će svećenik doći do njih? A ti dolaziš s njima u dodir. Možda i takvih imaš u kući. Pa što si do sada učinio da tog bolesnika privedeš Isusu koji bi ga ozdravio. Otac bi mogao spasiti sina. I majka. Nisu mu prijatelji ako to ne pokušavaju. Prijatelj bi mogao spasiti prijatelja. Nije mu nikakav prijatelj ako smatra da to nije važno. Djevojka bi mogla svoga mladića dovesti u crkvu. A koliko djevojaka sudjeluje u misi i pričešćuju se i moli se a da joj nikada nije palo na um da i svoga mladića dovede Bogu. Dapače, kao da se ponosi što joj je mladić takav.

Slušaj me, čovječe, ženo, mladiću, djevojko, kad ti ne bi bolesniku pomogao da dođe do zdravlja, morao bi sebi reći da si siromašan u ljudstvu i jadan kao čovjek. A kad mi mirno gledamo svoga susjeda, prijatelja ili ukućanina kako je duhovno bolestan a nećemo i ne želimo mu pomoći kako bi došao do zdravlja, onda smo mi bijedni kršćani.

Nemoj sebi reći: nisam ja nekakva sveta osoba, pa da mogu drugoga dovesti do pameti i obraćenja. Ja ću ti na to odgovoriti. Čitamo u evanđelju kako se Isus našao na bunaru sa ženom Samaritankom. Bila je to žena za koju bi svatko od nas rekao da je propalica. Ali kad se ona iz razgovora s Isusom uvjerila da je On obećani Spasitelj, ona je u svom gradiću sve ljude zagrijala za Isusa. Bolje ih je predobila za Isusa nego bi to učinio bilo koji apostol. E moj slušatelju, ja računam da si ti i bolje duše i bolje pameti od žene Samaritanke. Pa što ne bi barem nekog doveo do Isusa.

Ja nekako slutim što od vas neki misle. Učili ste u Bibliji kako je Kain ubio brata Abela. I poslije drsko odgovara: "Ne znam, zar sam ja čuvar brata svoga?" (Post 4,9). – Možda i tebe Bog sada u duši pita: Ti si kod mise, ti si na ispovijedi, ti si uz Boga, a gdje ti je brat, gdje ti je susjed, gdje ti je prijatelj? Ako ti kao i Kain rekneš Bogu: Što je mene briga za njega. Neka se svatko misli za sebe, neka svatko radi po svojoj pameti! Boga je Kainov odgovor teško uvrijedio. A zar misliš da će tvoj odgovor biti Bogu po volji?

Sveto pismo veli: budi slijepcu oko, budi hromu štap. To znači: on ne vidi, ti ga povedi. On ne može hodati, ti ga podrupri. Eto, što Bog od nas očekuje kad su u pitanju duhovni slijepci i duhovno hromi.

Sinko, otpuštaju ti se grijesi

Bolest može zahvatiti poštena i nepoštena, i pravedna i nepravedna, i čestita i nevaljala. U ovome se slučaju radilo po svoj prilici o čovjeku koji je nerednim životom i grijesima navukao bolest na sebe. Zato Isus prije nego će izliječiti tijelo, liječi dušu. Veli mu: "Sinko, otpuštaju ti se grijesi" (Mk 2,5).

Nemojte misliti da je tu oko Isusa bio sve pobožan i čestit svijet. Bilo je i onih drugih. Ti "Drugi" počeše u sebi mozgati: "Što to ovaj govori? Huli! Ta, tko može grijehe otpuštati doli Bog jedini?" (Mk 2,7). I ti možeš počesto na tuđem licu čitati što netko misli i kada šuti. Možeš pročitati da li ti odobrava ili ne odobrava, a kako ne bi mogao Isus–Bog znati što netko u glavi mozga. I veli nam evanđelje: "Isus duhom odmah proniknu da tako mozgaju u sebi, pa će im: 'Što to mozgate u srcima. Ta, što je lakše? Reći uzetome: Otpuštaju ti se grijesi, ili reći: Ustani, uzmi svoju postelju i hodi?' " (Mk 2,8–9).

To Isus pita one neke nevjerne oko sebe, a ja to pitam vas vjerne. Lako je reći opraštaju ti se grijesi, jer tko može nadzirati učinak tih riječi. Tko može vidjeti u dušu, jesu li mu zaista izbrisani grijesi? A reći mu: Hajde budi zdrav? Može svatko vidjeti hoće li to biti ili neće. Zato Isus hoće urazumiti svoje kritičare. Po onome što će vidjeti na bolesnikovu tijelu mogu zaključiti da je on u mogućnosti ozdraviti mu i dušu, skinuti s nje bolest grijeha. I onda veli uzetome: "Tebi zapovijedam, ustani, uzmi svoju postelju i pođi svojoj kući" (Mk 2,11). I svi su vidjeli kako taj nepokretni skoči s nosila zdrav i veseo. Prisutni ostadoše zapanjeni. Slavili su Boga.

8. NEDJELJA KROZ GODINU

Hoš 2 16 b 21–22 + 2 Kor 3,1b–6 + Mk 2,18–22

NOVO I STARO

Krist nije došao ukinuti sve staro. "Ne mislite, da sam došao dokinuti Zakon ili Proroke. Nisam došao dokinuti, nego ispuniti" (Mt 5,17). Pa ipak, kad se Isus obraća direktno Židovima, više puta stavlja ih na raskršće: "Čuli ste da je rečeno starima... A ja vam kažem..." (Mt 5, 21–23). Veliko je pitanje, što je tim "starima" stvarno rečeno, radi tvrdoglavosti i možebitne povijesne situacije, u kojoj se nalazio Izabrani narod, okružen stvarnim neprijateljima..., a drugo je opet pitanje koliko su židovski književnici i farizeji sami iskrivili stare otačke predaje. U Isusovo vrijeme takav iskrivljeni stari Zakon nalazi se u žiži svakidašnjih žučnih rasprava između pojedinih židovskih sljedbi. Razumljivo je, da su u takve međusobne obračune i svađe htjeli uvući i Isusa. Tobože: Ti si učitelj Zakona, barem se takvim predstavljaš mnoštvu, pa što ti onda kažeš na ovo ili ono... Nisu oni tražili prava razjašnjenja. Nisu ih ustvari, bili ni spremni prihvatiti. Njima je prva namjena bila: uhvatiti Isusa u riječi. Jer, ako se obori, on kao učitelj Zakona, na otačke predaje, optužit će ga kao vjerskog buntovnika i ukloniti ga između naroda. Političke smicalice još su brže sredstvo takvoga uklanjanja. Znamo, da su političke smicalice opalile na sudu pred Pilatom: "Ovoga nađosmo kako zavodi naš narod i brani davati caru porez, te za sebe tvrdi da je Krist, kralj" (Lk 23,2).

Novo vino u nove mješine

Od početka svog javnog nastupa Isus se obara na farizejski formalizam. Farizejima je bilo jedino važno "oprati čašu izvana", a što je tu, u srcu čovječjem, u duši, tko te pita. Prema nekim pouzdanim izvorima, čini se da je u Isusovo vrijeme, bio strogo obvezatan post samo na dan Zadovoljštine i Isus ga je sigurno obdržavao. "Toga se dana prinosi za vas pomirenje, da budete očišćeni... i imate postiti po naredbi, što vrijedi zauvijek!" (Lev 16,30–31). U toku svoje povijesti, Židovi su sami odabirali i mnoge druge dane posta i pokore. Te su dane obdržavali i Ivanovi učenici, što se jasno vidi iz pitanja, koje su, kako vidimo u današnjem odlomku iz evanđelja, postavili farizeji Isusu: "Zašto učenici Ivanovi i učenici farizejski poste, a tvoji učenici ne poste?" (Mk 2,13).

Drukčije bi oni pitali, da se nisu bojali naroda! Ne bi oni tobožnji prekršaj zakona svaljivali na učenike, nego na onoga tko ih vodi. Znao je to Isus vrlo dobro, pa ipak im odgovara na pitanje onako kako su ga

oni postavili. Upotrebljava sliku svadbe: prijatelji zaručnikovi ne mogu postiti na svadbi! Sliku svadbe Isus upotrebljava na više mjesta u svojim prispodobama, jer je tada, i sada, i uvijek će tako valjda biti, u očima svijeta, svadba trenutak doživljajne radosti, veselja, oduševljenja, razgovora, pjesme, zajedništva. Isus poistovjećuje sebe sa zaručnikom, jednako na svom prvom dolasku kao i na onom posljednjem, kad će srušiti sve staro i uspostaviti novo, novi Jeruzalem... Pa kada govori farizejima, da nije pravo, da uz njega, Zaručnika, njegovi učenici poste htio je reći: "Nastupa čas novih zaruka između Boga i ljudskog roda, pa je pravo, da oni prvi svjedoci (svatovi), apostoli budu veseli." Doći će već dani kad će im se ugrabiti zaručnik" (Mk 2,20), pa će ne samo postiti, nego i glavom platiti svoje pristajanje uz njegovu nauku i svoje neprekidno svjedočenje. "Stari zakon žrtvi novoj nek se sada ukloni!" (crkveni himan). Postavlja se pitanje: Šta će uopće ostati od stare religiozne prakse u novoj situaciji? Stara odjeća i stara mješina nešto ipak vrijede, ali je od njih jadna korist. One ne mogu u sebe primiti novi duh, evanđelje. Učenici će to malo po malo shvaćati. Iz Djela Apostolskih naziremo, kako su to neki od njih vrlo bolno shvaćali i teško se rastajali od nekih predaja otačkih, starozavjetnih. Duh ih je poučavao, da stara religiozna praksa, koja ne koristi razvijanju živog prijateljevanja s Bogom, stvarno više nema smisla. Od tog vremena, odkad je Bog progovorio po svom Sinu, zastor hrama i čovječjeg srca mora se raskinuti. Crkva i sadašnja i buduća mora biti otvorena Isusovoj riječi: "Evo sve činim novo!" (otk 21,5). Premda će se to u potpunosti ostvariti poslije njegova zadnjeg dolaska, On svoju Crkvu usmjeruje u tom pravcu. "Novo vino u nove mješine!" (Mk 2,22), a to bismo mi morali shvatiti ovako: Nova Crkva, novi ljudi i novo srce u njima!

Današnji trenutak

Vrlo aktualno bi bilo iznijeti, na kraju, jedan cijeli spektar svega onoga što naše pokoljenje naziva novim u Crkvi, pa da onda (nažalost) ustvrdimo, da smo se mi kršćani, vjernici, zbog takvih "novih vina" (tu nije pitanje samo posta, nego mnogih drugih stvari!), našli u sumnji, previranju, da ne reknem u opoziciji duhu najnovijeg Vatikanskog koncila. Molimo danas: Novi duh stvori nam Bože, da se ne pokolebamo, nego da budemo otvoreni tvom Svetom Duhu, koji je zato i ostao u Tvojoj Crkvi da je obnavlja, čisti i posvećuje.

9. NEDJELJA KROZ GODINU

Pnz 5,12–15 + 2 Kor 4,6–11 + Mk 2,23–3,6

NEDJELJA – DAN GOSPODNJI

I ova nedjelja, u drugom doduše obliku, stavlja pred nas opreku između "staroga i novoga". Prošle smo nedjelje vidjeli Isusov "dvoboj" s farizejima u pitanju posta i pokore. Danas je pitanje "sedmoga dana," koji je kod Židova bio subota, kod kršćana nedjelja.

Subota radi čovjeka

Čuli smo taj odlomak iz današnjeg evanđelja. I mogli bismo se slatko nasmijati. Isus s apostolima prolazi kroz polja, zrela za žetvu. Subota je. Apostoli gladni, i prolazeći pokraj zrelih klasova, s vremena na vrijeme otrgnu po koji, smrve među dlanovima i jedu. Kakav samo ukusan objed?! Ali to smeta farizejima. Ne što oni trgaju klasje, nego što to rade subotom. A subota je bila kod Židova vrlo stroga. Propisi, šta se subotom smjelo, a šta nije, bili su do u tančine razrađeni. Može nam se danas činiti smiješnim, a ja se sjećam, da se sve do nedavno (barem po našim selima) nešto slično obdržavalo i kod nas nedjeljom. Evo nekih "teških poslova" u starim židovskim spisima: udjenuti u iglu, brojiti novac, hodati, voziti, jahati dalje od kilometra, njegovati bolesne životinje, pa i ljude, osim da su u stvarnoj smrtnoj opasnosti. Svako kuhanje je zabranjeno, jelo se smjelo samo podgrijati. Neki židovski rabini su se nadmudrivali: koliko bi se slova smjelo subotom napisati!

Može nam to biti, u prvi čas, i smješno. Međutim, Bog u svojim zapovijedima nalaže Židovima, da poštivaju dan subotnji: "Sjeti se, da svetkuješ dan subotnji. Šest dana radi i obavljaj svoj posao. A sedmoga je dana subota, počinak posvećen Bogu tvojemu. Tada nikakva posla nemoj raditi" (Izl 20,8–10). Pobožni su Židovi stvarno mislili, da će u tančine ispuniti Božju volju, ako subotom jednostavno budu "ležali". Za njima se povode i mnogi kršćani, koji ni za živu glavu ne bi nedjeljom ništa uradili, da ne bi, ne daj Bože, prekršili Božji zakon. A što bi i nedjeljom trebali učiniti koje dobro djelo bližnjemu: posjetiti bolesnika, nekoga u bolnici, pomoći sirotinji, sudjelovati u nedjeljnoj misi, ispovijediti se,... To nikako! To bi već bio "prekršaj nedjeljnog počinka", odnosno nedjeljnog izležavanja. Zato, eto, Isus pita farizeje: "Je li dopušteno subotom činiti dobro ili činiti zlo?" (Mk 3,4). I dalje: "Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote!" (Mk 2,27).

Dan odmora

Rad čovjeka oplemenjuje i diže, rad mu potpomaže, da može pri-

stojno živjeti, izdržavati sebe i svoje, s kojima dijeli kruh i krov nad glavom. Uvijek je bilo prijeporno pitanje: da li čovjek previše radi? To nije jednostavno odgovoriti. Netko ne radi skoro ništa, a živi kao lord, a drugi se opet raskinu od posla, pa jedva veže kraj s krajem. Tu se može govoriti o nepravednom položaju, o kastama među ljudima, o nepravednoj podjeli itd. Nazovi ti to kako god hoćeš: uvijek će netko bjesnovati, a netko oskudijevati, a mnogi i od glada umirati, na istoj zemlji, na istom meridijanu, u istom selu, u istom gradu, u istoj ulici. Nije mi to ni cilj dalje pojašnjavati, nego sam htio reći ovo: kolikogod ljudi radili, svakome je potreban neki odmor. To je zakon i tijela i duha. Bog nas je takve stvorio. I ako je Židovima dao subotu a nama nedjelju za taj nužni odmor, to je zato, što je mislio na nas i na naše potrebe. Pa ipak, taj je odmor postavljen tako, da se ni nedjeljom ne bi čovjek trebao jednostavno izležavati. Potrebno je čovjeku odahnuti. Zaboraviti na sivu svakidašnjicu. Doći malo k sebi. Naći vremena za susrete. U prvom redu za susret s Bogom. U radu za svoj svagdašnji kruh, čovjek pomalo zaboravlja, da ne živi čovjek samo o kruhu i za kruh – potreban mu je jedan predah, jedan dan, kad će se susresti s Bogom, zahvaliti mu za sva primljena dobročinstva prošlog tjedna, susresti se kod Stola Gospodnjega sa Kristom živim Kruhom, podijeliti radost toga sastanka sa župnom zajednicom, posjetiti bolesne, prijatelje, roditelje negdje na selu, znance, potrebne... i toliko toga dobra što se ne može zvati besposlica i izležavanje. Dan odmora je dan naš i dan Gospodnji. Tako je od prvih kršćanskih vremena. U nedjelju je Isus uskrsnuo i susreo se s apostolima prvi put poslije svoje muke. Taj je susret ovjekovječen u blagdanu Uskrsnuća i svakoj nedjelji, kad se vjernici i svjedoci Kristova uskrsnuća sastaju sa svojim Gospodinom za jednim stolom i skupa s njim "lome kruh". Tako je bilo od prvih vremena mlade Crkve, tako je i danas i uvijek će biti, dok naše zemaljske susrete ne zamijeni susret u vječnosti. A dotle, kršćanine brate, spomeni se, da svetkuješ dolično i pošteno Dan Gospodnji – nedjelju!

10. NEDJELJA KROZ GODINU

Gen 3,9–15 + 2 Kor 4,13–5.1 + Mk 3,20–35

"VI STE MOJA BRAĆA I SESTRE..."

Klevete

Tko od nas nije doživio, neugodne trenutke, kad smo bili nazivani svakakvim imenima? Kad je na nas nešto rečeno, što je možda izazvalo veliku smutnju, mržnju? Nešto, što nas je opeklo tako silno, da nismo mogli mirno spavati? Nešto, što nam jednostavno nije dalo doći među ljude, da pogledamo ljudima u oči itd. To 'nešto' nije obična laž. To mi zovemo klevetom. To je puno teže od laži. Klevetu rađa oštri, pogani ljudski jezik, koji bespoštedno udara po tuđem dobrom glasu, časti, imenu, ponosu. Laž se nekako može zaustaviti, otkriti, popraviti. Kad doznaš da je netko nešto lagao, to se u tvojoj pameti jednostavno izbriše, kao da nisi ni čuo. Ali kleveta se strahovito usijeca u ljudsko srce, pa i onda kad se dokaže da je kleveta, teško ju je zaboraviti. Uhvati korijenje, koje se lako ne čupa. Rekoh, tko od nas nije već doživio gorke časove u životu? Čije srce nije već davno okusilo oštricu tuđeg poganog jezika?! Zašto vam ovo govorim? Eto, zato da vam reknem, da na ovom bijelom svijetu ni sam Božji Sin nije prošao bez klevete, što je pogani jezici objesiše o njegov vrat! Reći čovjeku, da je đavao, sotona u njemu, jest uvreda poštenu čovjeku. Ali, nije isključeno, da đavao može ući u čovjeka, zaposjednuti njegove moći, govoriti iz njega... Čuli smo to već toliko puta, i vidjeli i osvjedočili se sami, možda. Međutim, reći za samog Božjeg Sina, kako čusmo u današnjem evanđelju: "Beelzebuba ima, po poglavici đavolskom izgoni đavle!" (Mk 3,22) i dalje: "Duh je nečisti u njemu!" (Mk 3,30) – to više nisu riječi ljudske, to samo sotona može govoriti i takvu najružniju klevetu na Boga izreći.

Ne može sotona sotonu izgoniti

Da smo mi takvo nešto doživjeli, bili bismo kadri klevetniku oči iskopati za to, a Isus, premda duboko povrijeđen, ostaje miran. Samo ih pita: "Kako može Sotona Sotonu izgoniti?" (Mk 3,23). Drugim riječima: Vrana vrani ne vadi očiju! To isto vrijedi i za sotonu. Svi su đavli u jednom složni: kad je u pitanju čovjek i njegova vječna sudbina, tu bi svi đavli sve od sebe, da ga upropaste. Da ga dovedu, i uvedu, već ovdje na zemlji, u svoje društvo, da ga dobro čuvaju, da se ne bi pokajao, vratio na pravi put, pobjegao iz njihova jata, pa kad umre, da

ga onda objeručke zagrle i povedu u svoje kraljevstvo tame, laži, prokletstva... U tom su svi složni. U tom je sav pakao na jednim nogama i u jednom dahu. Zato i kaže Isus: "Ako je Sotona ustao sam na sebe i razdijelio se, ne može opstati, nego mu je kraj" (Mk 3,26).

Isusova braća i sestre

I još smo nešto čuli u današnjem evanđelju. Jednu klevetu na Isusa, nešto doduše u blažem obliku. Isus je počeo propovijedati, silan je svijet grnuo k njemu, donosili mu svoje bolesnike, da ih izliječi, djecu, da ih blagoslovi. Razumije se, da tu nije bilo vremena ni za jelo ni za odmor. I stoga je Isus, a i apostoli s njim, često izgledao preumoran, ispaćena lica. Ali zlobni jezici iznesoše na njega ružnu klevetu: "Izvan sebe je!" I to se pročulo nadaleko. Čak se to dočulo i do Nazareta, do ušiju Isusove Majke i njegove bliže rodbine. Nikakvo čudo, da se majka zabrinula za svoje Dijete. Majka je uvijek majka, pa makar to njezino dijete bio odrastao čovjek, Učitelj, čudotvorac. Ta riječ "izvan sebe je", uznemirila je srce materino i ona se oprema na put, da se sama uvjeri, šta se dogodilo. A s njom je na put pošla i bliža rodbina Isusova. Možda netko od Marijinih sestara i njihove djece. Takva bliža rodbina, kod Zidova (a ponegdje i u našem narodu) zove se zajedničkim imenom "braća i sestre". Nisu to Isusova prava braća, jer on nije mogao ni imati druge braće, ali ima nekih zlobnika, koji se pozivaju na ove riječi iz današnjeg evanđelja, pa kažu: nije istina da je Marija rodila samo Isusa! Vidiš li, da se spominju i druga njegova braća i sestre.

I što se dogodilo s tim posjetom, nenadanim? Od silnog mnoštva nije majka, ni rodbina, mogla ni blizu svoga Sina, pa mu poručuje po nekome, da prekine svoj govor, da iziđe, da se malko vide, porazgovaraju, kako bi se osvjedočila, da je sve u redu. I kad glasnik dojavi Učitelju: "Evo vani majke tvoje i braće tvoje, traže te!", On im odgovori: "Tko je majka moja i braća moja?" I pogleda one koji su sjedili oko njega u krugu i kaže: "Evo majke moje, evo braće moje! Tkogod vrši volju Božju, on mi je brat i sestra i majka!" (Mk 3,32–35). Na prvi pogled izgledalo bi, kao da je Isus tim riječima "ponizio" svoju majku?! Ali to nije točno. Voli on svoju majku, kao i svoje rođene oči, samo je htio okupljenom mnoštvu reći jednu svoju poruku, na prvi pogled čudnu, ali veliku i istinitu: Svi oni koji slušaju njegovu riječ, koji se obraćaju s krivoga puta i slijede njegov put, tj. vrše volju Očevu, čine s njim jedno duhovno srodstvo, koje on izdiže iznad krvnoga. U tom srodstvu, duhovnom, jasno da je i njegova majka, jer je Ona (uz to što mu je krv dala) cijeli svoj život izvršavala tu volju Očevu! Isusovo poslanje je bilo: propovijedati, obraćati, pokazivati pravi put! A odmor i jelo, to je bilo zadnje. I zato, na jednom drugom mjestu, u Ivanovu evanđelju, kad apostoli govore Isusu: "Učitelju, jedi!" – On im odgovara: "Jelo

je moje vršiti volju onoga koji me posla i dovršiti djelo njegovo!" (Iv 4,34).

Eto veličine Isusove. I veličine njegova poziva. I poziva svih onih, koji ostaviše sve radi kraljevstva nebeskoga! "I tkogod ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi Imena mojega, strostruko će primiti i život vječni baštiniti!" (Mt 19, 29).

Na kraju pitanje svima nama: Ako se Isus zbog mene i tebe odrekao i jela i odmora, ostavio i kuću i majku i prijatelje, da svi mi postanemo Božji prijatelji i njegova braća, jesmo li se mi sposobni u svom životu ičega odreći za Boga i za Isusa, za njegovu nauku, za njegovu istinu, za njegovu ljubav? I to stvarno, a ne samo na riječima!

11. NEDJELJA KROZ GODINU

Ez 17,22–24 + 2 Kor 5,6–10 + Mk 4,26–34

ZAKON STALNOG RASTA

Sjeme gorušice

Sitno, neprimjetno, možda se i ne vidi na dlanu ruke. To sjeme gorušice posije čovjek u nadi, da će jednoga dana tu uzrasti stablo–gorostas, da će se ptice gnijezditi na njegovim granama, a umoran čovjek otpočinuti u njegovoj hladovini. Sjeme gorušice, najmanje od svih sjemena. A možemo s pravom reći i o svakom drugom sjemenu, koje čovjek posije u nadi da će niknuti, rasti, uzrasti, procvjetati i donijeti željeni plod... Čudo Božje dobrote, koja daje malom sjemenu snagu razvoja, rasta, cvjetanja, sazrijevanja. Može netko reći: Što je u tom čudno? Sunce, vlaga i zrak daju snagu sjemenu i ono se razvija posve prirodno. E, moj brate, grije sunce i kamen, vazda ljušti kiša po njemu, a zraka mu ne manjka, pa opet kamen ostaje uvijek kamen. Pitam ja tebe: kakva je to luda priroda mogla dati život malom sjemenu i stvoriti zakon kako će se ono razvijati? Reći ćeš: Nije to ludo, ima tu pameti! Pametno si rekao, sigurno da ima! I sve što vidimo oko sebe, što ima neku snagu života, rasta, dozrijevanja, da o čovjeku i ne govorimo, sve je to netko mudro uredio.

Krist i gorušica

I Krist je u svojem nastupu, recimo tako, poštivao ovaj zakon polaganog rasta. Ustvari, rodio se neprimjetno, bez neke velike najave, reklame. Do tridesete godine, kao da je samo "rastao", a tek u tridesetoj godini "počeo donositi prave plodove". U svojim susretima, govorima, poukama, čudesima skoro se nikada nije odrekao toga zakona rasta. Često u slikama i usporedbama spominje sjeme, sijača, zrno pšenično, kvasac za kruh i u tom nalazi zgodnu sliku da protumači tajnu kraljevstva Božjega, milosnog života, spasenja. Kao što sijač sije sjeme, tako Bog stalno sije svoju istinu u ljudska srca: u St. Zavjetu po prorocima i svetim ljudima, u Novom Zavjetu po svom Sinu, a onda (poslije njegova uzašašća) po Crkvi do konca vremena.

I sve to teče polako, neusiljeno. Mi znamo ponekada biti nestrpljivi, pa prigovoriti samom Kristu: moglo je to i brže! Vidiš koliko svijeta propada svaki dan?! Trebalo je tu neki drugi način ostaviti, da se svijet brže obraća. Neko stalno čudo, neki znakovi, koji bi cijeli svijet opominjali: vidiš, čovječe, to ti je znak da ima Bog! A ovo ti je siguran znak, da je Isus njegov Sin. A ovo ti je opet siguran znak, da smo mi

kršćani u pravu. I tako nekako. – Može ovo sve izgledati opravdano. I bilo bi opravdano, kad bi sudbina ovoga svijeta stajala u mojoj ili tvojoj ruci. Šta li bismo mi sve od ovoga svijeta napravili? Ne treba nam ići daleko. Pogledajmo šta sve ljudi, koji ne priznaju Božji zakon i red, ne izvrnuše?! Svijet bez Boga vodi u propast! I da budem jasniji: Spasenje svijeta, koje ne bi bilo postavljeno samo onako kako ga je Krist postavio, ne bi bilo spasenje nego diktatura. Pa nisu ljudi životinje, da ih gazda na uzici drži i vodi. Ljudi su slobodna Božja bića, koje je Bog stvorio, da žive u slobodi njegove djece. Ako ih ta sloboda odvede i na stramputicu, Bog ih silom ne vraća na pravi put. Ni na jedno dobro djelo Bog silom neće natjerati čovjeka. Gdje je sila, tu dobro djelo i nije dobro. Samo je ono dobro, što čovjek slobodno učini i svjesno da je to dobro i lijepo i plemenito i korisno, spasonosno! Ljudi nisu cigle! Ova je crkva kao građevina, možda, učinjena od kamena i cigle. Ali živa Božja Crkva nije sagrađena od kamena ni od cigle, nego od svjesnih i slobodnih ljudi, koji mogu biti i sveci i grešnici! Upravo tako. Ni jedno stablo, od zrna do ploda, ne uzraste bez muke. Tako i čovjek, kršćanin, vjernik. Bez stalnog uspinjanja i posrtanja nema rasta. Stara je riječ: Bez muke nema nauke. A mi bismo mogli to primjeniti na naš kršćanski život: Bez muke nema ni kršćanske nauke ni kršćanskog života. Najlakše je dijete krstiti, ono i onako ne zna šta se s njim događa. Ali, kako će se ono dalje razvijati, rasti? To je već mukotrpan put.

Ako zrno padne u dobru zemlju

Lijepo kaže pisac i mislilac Chersteton: "Ako u tamnoj zemlji iz sjemenke može nastati divan cvijet, što tek može nastati iz ljudskog srca na dugom putu prema zvijezdama?!" Ovdje bih ja posebno naglasio ono "na dugom putu". Mogli bismo to nazvati "od kolijevke pa do groba". Jer, od kolijevke pa sve do groba, čovjek putuje i raste. Čovjek nikada nije zreo, potpuno zreo, gotov. Pa ni kao kršćanin. Premda se mi često znademo pohvaliti, kako smo "zreli kršćani". Kad Krist na jednom mjestu spominje sudbinu sjemena i sijača, gdje sve može pasti zrno, pa donijeti ili ne donijeti ploda, sam ovako kaže: "Zrno koje pada u dobru zemlju, to su oni koji u plemenitu i dobru srcu slušaju Riječ, zadrže je i donose rod u ustrajnosti!" Eto, brate kršćanine, to ti je zakon stalnog rasta: dobro zrno, dobra zemlja i stalni rast u ustrajnosti. Tu nema stanke. Kad rast prestane, to znači sušenje, kraj, truljenje... A to od nas nitko sebi ne bi poželio!

12. NEDJELJA KROZ GODINU

Job 38,1.8–11; 2 Kor 5,14–17; Mk 4,35–41.

ISPIT VJERNOSTI KRISTU

Malo je ovdje osoba koje nisu išle u školu. I znate kako u školi biva. Učitelj najprije poučava, tumači, a onda ispituje da vidi koliko su đaci shvatili gradiva. Tada moraju učenici pokazati što su naučili.

I Isus je došao na svijet kao učitelj Božje nauke, Božje mudrosti. Poučavao je sve koji su ga htjeli slušati, a znalo ga je slušati po nekoliko tisuća ljudi. Imao je posebne svoje učenike, a među njima je izabrao Dvanaestoricu koje je nazvao apostolima. Njih je poučavao na poseban način, jer ih je želio izobraziti i osposobiti da budu tumači njegove nauke, koji će raznositi njegove ideje. Mnogu su puta Dvanaestorica slušali Isusa kad je govorio narodu i kada je posebno njima govorio.

Dođe dan kad je Isus htio vidjeti koliko su apostoli shvatili, što su naučili. Došao dan da apostoli polože ispit pred Isusom. Nije to bio ispit u onom smislu kako smo mi navikli polagati ispite, nego je Isus upotrijebio drugu metodu.

Ispit na Genezaretskom jezeru

Dan miran i tih. Nalazio se s apostolima na obali Genezaretskog jezera. Uđe s njima u lađu i reče da veslaju na drugu obalu jezera. Isus legne na dno lađe, nasloni se i zaspe. Najednom nastane oluja, navale valovi. Zamalo napunišе lađu. Apostoli se naprežu, veslaju da ih vjetar ne prevrne. Uzalud. Nasta užas, panika. Očekuju da im vjetar prevrne lađu u jezero. Zagledaju se. Pogledaju na Isusa koji još spava. Pade odluka: treba ga zvati, buditi! Tako učine i povikaše: "Gospodine, spasi, pogibosmo" (Mt 8,25). Isus im veli: "Što ste plašljivi, malovjerni?" (Mt 8,26). Kao da im kaže: Eto, svi ste sad propali na ispitu!

Vidjeli su prije u mnogo slučajeva da pred sobom imaju živoga Boga, gospodara života i smrti. Mogli su se o tom osvjedočiti kako ozdravlja bolesnike, mrtve vraća u život, njima je jedinima otkrio istinu da nije običan čovjek, nego pravi Bog u ljudskom tijelu... I kada je sad došao čas da se apostoli toga sjete, kad je došao čas nevolje, oni sve to zaboravljaju.

U tom času oluje i nevolje trebalo je da apostoli pokažu koliko vjeruju u Isusovo božanstvo, trebalo je da polože ispit o svojoj vjeri u Isusa. Čuli smo kako propadoše na tom ispitu. Jednostavno u strahu i panici zaboraviše da je Bog među njima. Zato ih je Isus ukorio: "Malovjerni zašto ste se tako prepali?"

Mi ćemo u životu polagati ispit

I nas je u životu mnogo puta udarala oluja, ako nije udarat će. Tada ćemo polagati pred Isusom ispit koliko u njega vjerujemo, koliko smo mu vjerni.

Đaci dobro znaju da bi bilo lako ići u školu da nema ispita. Tako je i u životnoj školi. Dok dani teku mirno, bez velike nevolje lako je biti Isusu vjeran. Ali kada dođu životne oluje, tj. nevolje i patnje, tada mi polažemo ispit vjernosti. Tih časova bude podosta u životu: bolesti, neimaština, neuspjesi, razočaranja, propale nade, neizvjesna budućnost...

Koliko puta u takvim trenucima, u životnim olujama i mi vjerni propadnemo na Božjem ispitu. Klonemo, malakšemo, prigovaramo da ni Bog neće pravo, da ne vidi koliko mu mi činimo dobra, a on dobra daje onima koji mu se rugaju...

Biti vjeran Bogu u čemeru i suzama

Lako je u crkvi obilaziti oltare, ići od slike do slike, ali pokaži vjernost Isusu onda kad te breme počne žuljati, kad te suze zaliju, kada se srce napuni čemera. To su časovi kada ti polažeš ispit vjernosti Isusu. Nažalost u takvim nevoljama zaboravljamo da je Isus među nama, da je gospodar života i smrti i da se bez njegova znanja i dopuštenja ništa ne događa. Zaboravljamo njegovu dobrotu i ljubav prema nama. Mislimo ako mu se molimo i u crkvu idemo da nas Bog mora vazda hraniti čokoladama i mititi kao djecu.

Nema što, mnogo smo puta, priznajmo, propali na takvom ispitu, pokazali se bez pouzdanja u Boga, pa bi nam Isus mogao uputiti ukor: "Malovjerni, zašto ste posumnjali?"

Primjer svetog Petra. Nismo li slični?

Sveti Petar je imao toliku vjeru u Isusa, koji ga zbog toga hvali: "Blago tebi, Šimune..." (Mt 16,17). Petar je govorio Isusu: Ako te svi ostave, ja te neću nikada ostaviti. Ali je došao onaj nesretni trenutak kada se Petar našao u dvorištu židovskog poglavara. Napala ga sluškinja: "I ti bijaše s Nazarećaninom, Isusom" (Mk 14,67). To je bio čas kad je Petar morao položiti ispit svoje vjere u Isusa. Znamo kako je Petar na tom ispitu sramotno propao.

Koliko ima nas kršćana koji se molimo, idemo u crkvu, ispovijedamo se, ali je bilo časova kad smo se pod pritiskom i strahom stidjeli svoje vjere, pokazivali da nam i nije puno do nje stalo. Drugim riječima: propali smo na ispitu. Što ti drugo treba spominjati, dovoljno se sjetiti da se stidiš znancu i prijatelju otvoreno reći: Oprosti, nemoj me nedjeljom zvati, a niti k meni dolaziti, jer nas Bog nedjeljom očekuje kod mise...! Bojimo se, ustručavamo se to reći. Više volimo zamjeriti se Bogu. Bogu radije nego čovjeku. Tada smo propali na Božjem ispitu.

Petar je kasnije položio popravni ispit s odličnim. Položio ga sjajno, dokazao Bogu da ga ljubi i za njega dao svoj život.

Ako smo i mi nekada propali kad je trebalo položiti ispit vjernosti Bogu, doći će prilika da položimo popravni ispit. Svaka ti je nedjelja zapravo prilika za takav popravni ispit, prilika da pokažeš vjernost Bogu sudjelujući u svetoj misi. Ne dopusti da neprestano u životu propadaš na takvom ispitu.

Brate, sestro, za svaki se ispit treba pripraviti. Tko dođe nepripravan, propao je. Pripravimo se za one časove kad će Isus zatražiti da položimo ispit vjere i vjernosti prema njemu!

13. NEDJELJA KROZ GODINU

Mudr 1,13–15; 2 Kor 8,7.9.13–15; Mk 5,21–43.

VJERA NAS SPAŠAVA

Isus traži vjeru

Ne čita nam se evanđelje samo kao povijesni dokument da znamo što je bilo, nego ponajviše zato da za životni put dobijemo korisne upute.

Za neke su teške bolesti imali nekoć ljudi naziv "nemila bolest". Nijedna bolest nije mila, ali neke su ipak teže i brže unište čovjeka. Od jedne je takve bolesti bolovala i jedna žena, koju opisuje evanđelje. Dvanaest je godina bolovala od krvarenja, potrošila imanje tražeći lijeka. Uzalud. Čula za Isusa. Čula kako je ozdravljao beznadne slučajeve. Čvrsto je vjerovala da će i njoj pomoći. Lako je doći, ali kako mu ispričati svoju bolest pred tolikim svijetom. Bilo joj to veoma neugodno. Ali je znala da sigurno Isus zna što nju muči. Zaključila je da je on Bog. Stvorila je u sebi odluku: samo ako se dotaknem njegovih haljina ozdravit ću. I jednom se u strci naroda probila do Isusa i dotakla se njegova ogrtača. Isus se okrene apostolima i upita: "Tko se to dotaknu mojih haljina" (Mk 5,30). Apostoli se čude: Što to uopće pita, kad od tolikog mnoštva ne možeš nogom stati na slobodan pedalj zemlje, kamo li ćeš znati tko koga dotakne. Žena je na Isusov glas sva protrnula od straha, kao kakav krivac, a Isus je blago pogleda, pa je pred svima javno pohvali: "Kćeri, vjera te tvoja spasila! Pođi u miru!" (Mk 5,34).

I mnoge je druge bolesnike Isus ozdravio. Sjetimo se samo onog slijepca od rođenja, pa desetorice gubavaca, uskrsnuća Lazareva... Od svih je Isus tražio vjeru, direktno ili indirektno.

I od nas traži vjeru

Mi smo još danas zdravi, a Isus traži da vjerujemo u Njega srcem i dušom. I vjerujemo. Ta, što nas je danas ovdje sakupilo nego čvrsta vjera u Isusa! Šta nas ovdje drži da u pobožnoj molitvi i pjesmi provedemo sat vremena nego vjera da se nalazimo u Isusovoj blizini i da nas on gleda iz svete hostije!

Jednom Isus reče ovu sliku: Netko sagradi kuću na pijesku. Puhne vjetar, navale kiše i kuća se sruši. Nije imala tvrdog temelja. Drugi sagradi kuću na stijeni. Puhnu vjetrovi, navale bujice i potresi, ali kuća osta jer je imala čvrste temelje (Prema Mt 7,24–28). Tom slikom htjede

Isus reći da naša vjera mora stajati na tvrdim temeljima: u srcu i u pameti. Pa neka onda dođu ne znam kakva vremena, puhnu bilo koji vjetrovi, neće vjera popustiti.

Sada razumijete zašto je kod nekih ljudi vjera jeftina stvar, zašto netko lako klone u vjeri, zašto počne sumnjati u istine vjere. Vjera kod njih nije nikada imala tvrda temelja. Kada slabom kućom drmne potres, popucaju zidovi i ona se ruši. A koja je tvrdo građena, na dobre temelje postavljena, potres joj neće naškoditi. Tako isto nikakav potres neće narušiti vjeru u kršćaninu koji ima tvrde temelje u sebi.

Zašto vjera slabi?

Različiti su životni potresi koji prijete da uzdrmaju vjeru. Nekome se vjera uzdrma u duši onda kada se domogne zadovoljstva i bogatstva; nekome se uzdrma kada zapadne u nevolju. Jedna je od takvih nevolja i bolest. Čuli smo na početku. Braćo, kad bolest dođe, ako već gubimo zdravlje, ne gubimo pameti. Normalno je bolesti tražiti lijeka, ali bi bio znak slabe vjere i nikakve vjere ako tražimo bajanjem, čarolijama i zapisima. Bio bi to znak nepismenosti, i što je još teže: bio bi grijeh pred Bogom. Razuman će vjernik tražiti svojoj bolesti lijeka i Boga moliti za pomoć. U bolesti i nevolji neće posumnjati u Boga i njegovu dobrotu, nego će mu to biti prilika da pokaže svoju čvrstoću vjere.

Najteža bolest

Dolazili su k Isusu mnogi koji su imali zdrave ruke, oči, pluća i srce, sve zdrave organe, ali su imali takvu bolest koja je teža i gora od svake druge bolesti. Veli nam evanđelje da su mu dovodili one koje je opsjeo đavao. To je najteža vrsta bolesti, jer kod takvih osoba đavao upravlja i njihovom pameću i riječima i postupcima.

Šta mislite ima li danas takvih bolesnika? Braćo, kad je nekome teško pa sve što je Božje odbija, što je drugo po srijedi nego utjecaj Zloduha? Kad teško psujemo, kad govorimo riječi koje teško vrijeđaju svetinje, šta bi drugo bio uzrok nego Zloduh? Kad živimo u dugotrajnoj mržnji i to je utjecaj Zloduha.

Za sve tjelesne bolesti tražimo lijek, pa i Boga molimo da nas nevolja riješi, a za ovu vrstu bolesti smatramo da nije bolest. A za tu bolest nema lijeka u apoteci. Samo je Isus može liječiti. Recept je dobra ispovijed i naša dobra volja.

Ako bismo u dvije riječi htjeli skupiti sve što je danas rečeno, onda bi to bilo ovako: Ne daj Božje, da ikakav životni potres ili bolest uzdrma našu vjeru u Tebe, a od Zloduha oslobodi nas Gospodine!

14. NEDJELJA KROZ GODINU

Ez 2,2–5; 2 Kor 12,7–10; Mk 6,1–6.

ISUS IZ NAZARETA JE BOG

Na svom putu po svijetu došao sam i u indijski grad Bombay. U pristanišnoj zgradi na uzletištu nalaze se mali dućani u kojima putnici mogu kupiti suvenire, stvarčice koje će ih sjećati da su prošli kroz Indiju. Između drugih stvari vidim tu u trgovini kipove indijskih fetiša, ali vidim i kipove Isusa, Gospe, sliku Posljednje Večere, krunice itd. Mislim u sebi: Evropejac ne zna puno o tim njihovim poganskim božanstvima, ali Indijci još možda manje o Isusu. I ne treba se tome čuditi. Mnogi od njih nisu imali prilike da se upoznaju s Isusom i njegovom naukom.

Tko je Isus?

Indijcima se ne treba čuditi ako o Isusu malo znaju, ali nama bi se trebalo čuditi ako o njemu ne znamo dovoljno. Mene i vas današnje evanđelje upravo sili da se kroz nekoliko minuta pozabavimo pitanjem: tko je Isus?

Mi bismo mogli odmah upitati bilo koje dijete sa vjeronauka i ono bi nam ispravno odgovorilo: Isus je Sin Božji, pravi Bog i pravi čovjek. Tako je, ali time nije sve rečeno, niti je dovoljno rečeno. To je kršćanski odgovor, ali moramo namah napomenuti da svi ljudi ne govore tako o Isusu.

Jedni, vođeni nekakvim inatom i sljepilom, govore da je Isus starinska priča, mit, bajka, da nikada nije postojao. Tako pišu i školski udžbenici. Međutim i djeca znaju da je takvo mišljenje odraz zaostalosti onih koji tako pišu. Nijedan ozbiljan učenjak, bio vjernik ili nevjernik, neće tako reći. Ujedinjeni narodi izdali su "Povijest svijeta" na kojoj su radili najpoznatiji povjesničari svijeta. Naravno i ta knjiga kao i sve druge govore o Isusu kao o povijesnoj osobi.

Ne znači da svi o Isusu misle onako kao što mi mislimo. Neki govore da je postojao, ljude učio ljubavi i miru, pravdi i sreći, ali da je bio čovjek kao i drugi ljudi. Rodio se, proživio svoj vijek i bio ubijen.

Pravi Bog i pravi čovjek

I mi usvajamo rečene tvrdnje, ali držimo o Isusu još nešto više. Naime, da nije bio samo čovjek nego Bog i čovjek u istoj osobi.

Ponekad mislimo kako mu je bilo lako govoriti i naučavati o dobroti, o ljubavi među ljudima, o opraštanju i pravednosti. Ta, On je bio

Bog, mogao je strpljivo podnositi zlobu i nepravde i podvale, nije on imao istrzane živce kao mi, tijesnu i ljutitu narav kao mi. Tijesan i ljutit stvarno nije bio, ali je nepravde i zlobu i podvale osjećao isto tako bolno kao ti i ja. Osjećao je bolno svu težinu laži i podvala, osjećao se neugodno zbog mržnje i progona, osjećao kao ti i ja radost s prijateljima na svadbi u Kani, a tugu za pokojnim prijateljem Lazarom iz Betanije; tugu u tolikoj mjeri da je kod Lazarova groba zaplakao.

Dakle, bio je čovjek kao i mi, osjećao glad, umor i san kao mi, znojio se kao mi. Veli sv. Pavao da je bio u svemu jednak nama, osim u grijehu. Imao je pravu ljudsku narav kao i mi. Njegovi susjedi u Nazaretu nisu u njemu vidjeli ništa drugo nego čovjeka kao što su i drugi ljudi... To nam kazuje upravo današnje evanđelje. Kad je Isus u drugim krajevima svoje domovine već bio poznat kao propovjednik Radosne vijesti, a po svojim čudesnim djelima od mnogih priznat kao Sin Božji, u Nazaretu su ga zamalo ubili kad je za sebe rekao da je on obećani Mesija, Spasitelj. A bilo je to u toku molitve u nazaretskoj bogomolji, sinagogi.

Rekli su: Šta on ima nama kazivati? Znamo gdje je rođen, znamo mu majku Mariju, znamo mu rodbinu. Ovdje mu žive braća i sestre. Ovo "braća i sestre" neka nas nimalo ne zbuni. Ima i kod nas krajeva gdje se prvi rođaci zovu "brat od strica" ili "sestra od strica". A mi znamo da Isus nije imao braće ni sestara jer je začet od Djevice Marije po Duhu Svetome.

Dakle, jasno nam je: Isus je bio pravi čovjek, ali i pravi Bog. Sam je to o sebi više puta rekao. Govorio je da će ga ljudi vidjeti na koncu svijeta kada dođe na oblacima suditi žive i mrtve. Isto to je rekao kad veli: "Ja sam u Ocu i Otac u meni" (Iv 14,11).

Dokazivao čudesima da je Bog

Nije samo o sebi govorio da je pravi Bog, nego je i djelima dokazivao koja su kod ljudi pobuđivala udivljenje i čuđenje. Ozdravljao je bolesne, i to ne lijekovima nego svojom riječju, pogledom ili snagom svoje volje. Kao onda kad je onom čovjeku rekao: "Idi, sin tvoj živi" (Iv 4,50). I kad je čovjek tek sutradan stigao kući, dotrčaše mu sluge u susret s radosnom viješću da je sinu sasvim dobro. Čovjek zaključi da se djetetu okrenulo na bolje baš onoga trena kad mu je jučer Isus rekao one riječi.

I nije ozdravljao samo bezbroj bolesnika, nego je i nekoliko mrtvaca pozvao ponovo u život. I svakomu je moralo biti jasno da Isus nije samo čovjek nego i Bog.

Njemački je filozof Nietzsche napisao bogohulne riječi: "Kad nedjeljom čujem zvonjavu zvona pitam se: kako je to moguće da već dvije tisuće godina zvone zvona u čast jednom čovjeku koji je bio raspet i za sebe govorio da je Sin Božji, ali bez dokaza" (Toth)... Nije taj jadni

filozof opazio da govori protiv sebe. Naime da Isusu zvona zvone već dvije tisuće godina, to je dovoljan dokaz da je Isus Bog. I te kakav dokaz! Isusu kao Bogu zvone zvona u najrazvijenijim i najkulturnijim dijelovima zemaljske kugle.

Braćo i sestre, Isus je pravi čovjek i pravi Bog. Razmišljali smo i o jednoj i o drugoj istini. Razmišljat ćemo o tom i dalje. A kada kod ove svete mise dođe čas pretvorbe ili podizanja, to je čas kada dolazi među nas živi Isus, na oltar, i postaje živi Kruh. Onda recimo: Isuse, vjerovao sam i vjerovat ću Tebi i tvom evanđelju, a Ti mi pomozi da u ovoj vjeri živim i umrem.

15. NEDJELJA KROZ GODINU

Am 7,12–15; Ef 1,3–14; Mk 6,7–13.

NAVJESTITELJI RADOSTI U BOGU

Isus šalje dvojicu po dvojicu

Čovjek bez čovjeka na može živjeti. Nitko od nas nije došao s nekog drugog planeta, nego nas je Bog dao u ruke naših roditelja, a oni nas prihvatili i na noge postavili. Nitko od nas nije svoje znanje sam sticao, nego su ga drugi poučavali, osposobili da i sam može nešto učiniti. I kad je Bog postao čovjekom, stvari je tako podesio da bude ovisan o nekim ljudskim osobama. Od Marije je uzeo svoje tijelo i predao se u ruke sv. Josipa da ga hrani, a mogao je izabrati stotinu drugih načina da dođe na zemlju. Htio je da mu ljudi budu potrebni.

I kad je Isus počeo javno naučavati, hodati od sela do sela, od grada do grada navješćujući svima Radosnu vijest o Božjem kraljevstvu, odmah je na početku sakupio oko sebe skupinu vjernih i odanih ljudi. Kasnije je između njih izabrao dvanaest apostola. Nije ih vodio sa sobom da ga brane od napadaja, a nije ih vodio ni da mu plješću i odobravaju, nego da slušaju šta on govori, pa da mogu kasnije tumačiti narodu njegovu nauku.

Upravo nam o tome govori današnje evanđelje. Kada su se apostoli uz Isusa već dovoljno osposobili, onda ih je slao po dvojicu u sela i gradove da ljudima tumače njegovu nauku. Po dvojicu. Ne da jedan drugoga nadzire i špijunira, nego da jedan drugome pomaže. I evanđelje nam veli da im je Isus dao upute kako će poći, kako će se vladati na putu, šta će učiniti ako ljudi ne prihvate ono što budu govorili...

Čovjek ima dva oka. Može nekako i s jednim živjeti, ali uvijek osjeća njegov nedostatak. Čovjek ima dvije noge, dvije ruke. I bez jedne noge i bez jedne ruke može se nekako živjeti, ali jadno i teško. Čovjek ima dušu i tijelo. Opet eto dvoje. I o jednom i o drugom mora voditi računa, jedno i drugo čuvati i paziti. Sve po dvoje.

Dvoje: otac i majka

Znamo li još slučaj gdje Bog šalje po dvojicu da drugima kazuju Isusov nauk? Znamo! To je svaka obitelj. Oca i majku Bog je udvojio i spojio da oni tako u dvoje budu djeci tumači Isusove Radosne vijesti i da od svoje djece odgoje Isusove prijatelje.

Kako je to Bog divno smislio i uredio kada djeci daje dvoje koji će ih na noge podizati i odgajati: oca i majku. Očeve čvrste ruke i majčino

meko srce, očevu ozbiljnost i majčinu toplinu, očev rad izvan kuće i majčinu prisutnost u kući. Sve se to divno dopunjuje, svatko ima svoje područje, a oboje jednaku brigu i želju da djecu podignu na noge, da od njih učine ljude. A još obadvoma Isus po sakramentu ženidbe daje nalog da od svoje djece učine njegove prijatelje.

Novi obrednik krštenja traži da kod krštenja budu prisutna oba roditelja, upravo zato da oboje čuju šta od njih Bog traži i Crkva. Tamo roditelji slušaju ove riječi: po rođenju to je vaše dijete, a po krštenju to je Božje dijete. I dalje: "Vašoj se brizi roditelji povjerava da se božanski život u ovom djetetu razvija i da iz dana u dam raste" (Iz obrednika krštenja).

Eto, dragi roditelji, kao što Isus šalje apostole po dvojicu da budu tumači njegova evanđelja, tako Isus i vas dvoje šalje u život da po vama daje na svijet djecu i da ih vi odgojite da budu Isusovi prijatelji.

Tko od vas ne želi svojoj djeci sreću? Tko od vas ne želi pokraj svoje djece biti sretan i ponosan? Znaj, da ti nema sigurnijeg puta da djetetu učiniš život sretnim, da sebe vidiš sretna uz čestitu djecu kao što je: učiniti djecu Isusovim prijateljima. Jer kad je tvoje dijete Isusov prijatelj, nećeš ti od njega doživjeti sramotu, nećeš od njega doživjeti tešku uvredu, nećeš doživjeti od njega da ti rani srce i dušu, nećeš doživjeti od njega da te zaboravi i prezire... Dakle, kada svoje dijete učiniš Isusovim prijateljem, učinio si ga i svojim prijateljem. Dvoje vas je Bog dao, dvoje vas među djecu metnuo, obadvoma je dao nalog da svoju djecu učinite prijateljima i Isusu i sebi, da ih učinite sretnima i u ovom i u budućem životu.

Uvijek dva i dva

Da nešto rodi na njivi treba vlage i topline, kiše i sunca. Da dijete doživi normalan razvoj, da ne zakržlja treba hrane, treba savjeta, treba fizičkog razvoja, treba i duhovnog odgoja, treba ići u školu. Ne samo u državnu, nego i u Božju školu.

Krist je po dvojicu apostola slao da njegovu nauku tumače. To me nekako nadahnjuje da vam reknem: sve po dvoje treba da se uskladi, pa da bude sretna budućnost obitelji i naroda: dva roditelja, a oba pametna; škola i Crkva, roditelj i svećenik, tvoj i moj odgojni utjecaj, naš rad i Božja pomoć.

Sve po dva. A na koncu još dva čimbenika: moja riječ i tvoje razmišljanje.

16. NEDJELJA KROZ GODINU

Jr 23,1–6; Ef 2,13–18; Mk 6,30–34.

KRIST JE KRUH ŽIVOTA

Ovce bez pastira

Prošle nedjelje smo čuli kako Isus okuplja oko sebe ljude koji su dan za danom uza nj bili, slušali njegove pouke, pa kad ih je Isus osposobio, onda ih je dvojicu po dvojicu slao u sela i gradiće da oni svijetu kazuju Radosnu vijest o Božjem kraljevstvu.

Današnje nam evanđelje nastavlja razlagati dalje o tom. Opisuje nam kako su se apostoli vratili sa svog misionarskog puta i onda Isusu kazuju što su sve na svom putu čuli, vidjeli i doživjeli. Na to im je Isus rekao: "Hajdete i vi u osamu, na samotno mjesto, i otpočinite malo" (Mk 6,31). I upravo su sjeli u lađu da se prevezu u neko seoce, kad li masa otkri njihove namjere, pa okolo jurnu i dođe tamo prije njih. I evanđelje dalje nastavlja: "Kad Isus izađe iz lađe i ugleda silan svijet, sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira, pa ih stane poučavati mnogočemu" (Mk 6,34).

Mogao bi nekakav današnji zanesenjak, kome je glava puna bijesa, reći: ma, pusti te priče! To je bio neuki, bijedni i zaostali svijet. Trčao je za Isusom, pa kad ga je čuo, što je imao od toga...? Isto tako bi rekao i za nas, za sav ovaj Božji puk koji se svake nedjelje okuplja oko Božjega stola – ne zato da blaguje obični kruh, nego Kruh života.

Ne živi čovjek samo o kruhu

Da, svi mi znamo da Isus ne podiže tvornice, Isus ne gradi hidroelektrane, Isus ne vrši rekonstrukciju cesta i njihovo asfaltiranje, Isus ne stvara trgovačku mrežu, ali i ondašnjem je čovjeku Isus rekao kao i današnjem i reći će to i onom sutrašnjem: "Ne živi čovjek samo o kruhu..." (Mt 4,4), a to znači: ne živi čovjek samo o materijalnim dobrima... Ja sam to i te kako osjetio ove zime hodajući po svijetu. Vidio sam ljude koji su svoje materijalno stanje dobro riješili, nabavili sve što se može za novac nabaviti, ali se ni blizu ne osjećaju sretnima i zadovoljnima.

Kad sam davno čitao jednu izjavu nekog američkog liječnika, onda mu nisam vjerovao, a sada vjerujem. A njegova izjava govori o bolesti koju donosi suvremena tehnika i civilizacija, a glasi ovako: "U bolnicar ıa SAD svaki drugi bolesnik jest živčani bolesnik. A uzrok tomu jest naš nemirni život".

To sam vidio i u Australiji: mnogo ljudi živčano iscrpljenih. Način je života takav da čovjek živi neprestano u živčanoj napetosti, a onda po-

slije dužeg perioda od takve napetosti živci klonu.

Pa što želim time reći: eto to, kad napraviš divnu kuću i sve u nju nabaviš, što ti današnja tehnika pruža, sve udobnosti sebi omogućiš, sa svim time ne možeš zadovoljiti posve ni tijelo, a kamo li onaj drugi dio čovjekova bitka, dušu.

Da, Isus ne podiže gradove, ne pruža mašine, ne usavršava tehniku. Bog je čovjeku dao pamet i ruke da čovjek to uradi. A čovjek mora biti toliko pametan da osim onog što je on uradio svojim rukama i postigao svojim mozgom, ima mnogo stvari koje mu može dati samo Bog i gdje ga može zadovoljiti samo Bog.

Tko nam je kriv

I nikad Bog nije bio potrebniji čovjeku nego danas. Ne mislim sad upotrijebiti kao dokaz ovu ljetnu žegu gdje sva naša tehnika ne može pružiti zaštitu od žege ni natopiti isušenu zemlju. Može doći vrijeme kad će ljudi doskočiti i vrućini i suši, a i onda će im trebati Isus i njegova nauka.

Evo ti samo jedna slika: što je kamion teži, to moraju biti snažnije kočnice. Kad ide "OM" s prikolicom niz strminu, što bi njemu vrijedile "Fićine" kočnice? Današnji čovjek dobiva u svoje ruke sve jača i jača sredstva i sile, pa ako ne bude rasla i duhovna snaga čovjekova, njegova svijest odgovornosti, svu tu svoju moć mogao bi upotrijebiti sebi na zlo.

Vi sada možda pomišljate na zategnute međunarodne odnose, na to kako velesile vazda negdje u svijetu imaju suprotne interese, pa one jadne golaće nahuškaju da se među se krve, a oni se ovamo sastaju, posjećuju, jedan s drugim sjedi, jedan se drugome osmjehuju, jedan drugom priređuje svečane ručkove i večere. – Pa i na tim relacijama, ako se ne priznaju Božji zakoni, ljudi nisu u stanju donijeti mir, ljudi su u stanju donositi samo nemir. Jer su ljudi sebični i slijepi u svom egoizmu. Sebični i slijepi za račun svoje ideologije, za račun svojih interesa. A da čovjek u čovjeku gleda brata i u onom Afrikancu i u onom Azijcu, potrebno je da svi priznamo Boga za zajedničkog Oca. Jer ne može biti braće gdje nema zajedničkog oca. – I kad čovjek prizna Boga, pa onda u svakom čovjeku gleda brata, onda neće rasuđivati po svojim simpatijama i antipatijama, nego po Božjem mjerilu. Onda neće ljudi mjeriti ovako: kad moj onoga ubije, onda je to junak, a onaj ubije moga, onda je to zločinac, nego će ljudi, vođeni Božjim mjerilima, zločin uvijek nazivati zločinom.

Jedna njemačka liječnica napisala je knjigu doživljaja iz svoje prakse. "Dolazi mi čovjek i veli: 'Gospođo doktorice, bilo bi mi potrebno da dođete kod mene, u moju kuću' – A zašto? 'Pa znate, imam bolesna oca, već mu je 70 godina, svaki je dan sve nervozniji, pa zašto da muči sebe i nas, dođite, dajte mu jednu injekciju, pa neka smirom ide s ovoga svijeta' ".

Drugi slučaj: Dolazi sin. Ima veli, staricu majku. Stara je i bolesna. Sin veli: "Dajte joj, molim vas, injekciju neka umre; tamo gdje je njezin krevet trebam metnuti ormar, smeta mi..."

Treći slučaj: "Gospođo doktorice, znate onaj sve popije, a uz to je i obolio, nema snage da sam sebe ubije, pa ga vi uklonite; znate – učinit ćete korisno djelo. Njegova će se žena bez njega lakše snalaziti".

Eto, vidite, što biva od onog društva gdje nema mjesta za Krista i za njegov zakon. Roditelji se najprije ustežu da se žrtvuju za djecu, da ih rode i odgoje, a onda se djeca ustežu da se žrtvuju za svoje roditelje. "Makni ga da ti ne smeta". Ta parola pomalo se uvlači i u neke naše obitelji. Gdje je razlog? Ako mjesto Boga i njegova zakona u nama prevladava zakon sebičnosti, kukavičluka, obijesti, užitka, izbjegavanja svake žrtve, vidjet ćemo da smo tu negdje i da krivca ne trebamo tražiti izvan sebe.

17. NEDJELJA KROZ GODINU

2 Kr 4,42–44; Ef 4,1–6; Iv 6,1–15.

BRATSKA DJELOTVORNA LJUBAV

Narod ga nije razumio

Najprije dva pitanja iz katekizma: Kaži mi nekoliko čudesa koje je učinio Isus? – Isus je pretvorio vodu u vino, utišao oluju na moru, nahranio u pustinji pet tisuća ljudi, ozdravljao bolesne i uskrisivao mrtve.

Drugo pitanje: A zašto je Isus to činio? Isus je činio čudesa zato da ljudi upoznaju da je On pravi Bog. – Dakle, Isus je olakšao mnoge ljudske nevolje, otro mnoge ljudske suze, ali ipak mu nije bio cilj da sve nevolje ukloni, nije mu bio cilj da ljude oslobodi svake brige, uzdaha i suza, nego da ljudi gledaju čudesna djela što ih on učini, da preko tih djela upoznaju kako je Isus svemogući Bog, pa da vjeruju onim poukama koje im on govori, da ljudi shvate da iza svake Isusove riječi stoji božanski autoritet, a čudesa su bila i odraz Isusove dobrote i brige za ugrožene ljude.

A sada prijeđimo na današnje evanđelje. U pustom i nenaseljenom kraju našlo se oko Isusa nekoliko tisuća ljudi koji su ga tri dana slušali. Mnogi su došli iz daleka, ponestalo im je hrane. I da na povratku ne popadaju od gladi, Isus ih je čudesno nahranio. Na početku je bilo, ljudi su to vidjeli, nekoliko kruščića i dvije ribe. Kad su svi do sita jeli, apostoli su pokupili ulomke i nakupili dvanaest košarica viška. I to su ljudi opazili. I u svom oduševljenju htjedoše Isusa učiniti kraljem. Mislili su ljudi: divno ti je imati takva vladara koji može i bolesti liječiti i kruhom hraniti, a ništa od tebe ne traži.

A Isus nije svojim čudom to želio postići. Nije želio da ljudi tako tumače njegov gest. Nego je htio da preko ovih vidljivih dobara, koje On čini, ljudi vjeruju u nevidljiva dobra koja im obećaje. Isusu nije bila životna zadaća na zemlji učiniti ljude sretnima kroz nekoliko godina zemaljskog života, nego da ih učini sretnima po sve vijeke.

E, baš ovo nisu razumjeli oni ljudi koje je Isus čudesno u pustinji nahranio, a ovo ne razumijemo ni mi. Ne razumijemo, pa se pitamo: zašto Bog daje potrese, poplave, bolesti... a može to spriječiti?

Bog nam je dao razum da razmišljamo o svemu. Razmislimo i o tom. Možemo li mi Bogu reći: Bože, kad si stvorio rijeku, zašto nisi stvorio asfaltirani put u svako selo, a svemoguć si? Do sada smo te pitali, kad si svemoguć, zašto ne daš da svake godine rode njive, a sad ćemo te pitati: ne samo da rod daš, nego i da ovršeš i u kuću uneseš... Vidite, kad čovjek prema Bogu postane drzak, na kakva sve pitanja dolazi. Jasno, Bog bi nam rekao: a što biste vi onda radili ako ja sve uradim. Bog je stvorio svijet, a nama je dao razum i moć da ga dotjerujemo i uređujemo. Zato se divimo djelima ljudskih ruku...

Vidite, kad mi Boga pitamo: zašto dolaze potresi, poplave, bolesti, zašto to, Bože, ne spriječiš, Bog bi nam mogao reći: Kad bi zemlja bila bez ikakva zla i nevolje, kako biste onda pokazali svoje ljudstvo, svoje milosrđe? A i svoje neljudstvo?

U Peruu za vrijeme nedavnog potresa bijaše pedeset tisuća mrtvih, a na tisuće djece ostalo bez roditelja. Bog je eto dopustio taj potres i ljudima pružio priliku da pokažu koliko imaju u srcu ljubavi i smilovanja. Da se vidi koliko su pripravni učiniti za svoju dušu i za dobro nevoljnika.

U jednom broju Glasa Koncila piše ovako: Ti vjerniče, kažeš, boli te psovka što je slušaš, boli te kad slušaš grešnike i nevjernike... a pošto bi ti za obraćenje grešnika učinio jedno ovakvo dobro djelo?! – U istom članku piše kako je nepoznati darovatelj darovao za potrebne 45.000 n.d. I neće da mu se ime zna. Misli u sebi: zna Bog i neće zaboraviti... To su eto, primjeri ljudstva, a mnogo takvih primjera možete naći svaki put u Glasu Koncila i ostalim našim katoličkim listovima.

Kako pomoći potrebnome?

Kadgod vidiš tuđu nevolju, sjeti se: to je prilika da pokažeš svoje ljudstvo. Bolesni i nemoćni u tvom susjedstvu, to je prilika da pokažeš svoje ljudstvo. Taj bijednik i nevoljnik – to je prilika da pokažeš koliko držiš do Boga, do duše, koliko imaš milosrđa.

Ona osoba u Zagrebu daje 100.000 dinara za gladnu djecu. Zar misliš da je to bogataš? Zakleo bih se da nije, jer bogataš ne daje. To je sigurno osoba koja ništa bolje ne stoji s novcem nego pola nas, ali zato stoji bolje sa srcem i dušom nego mi.

Jedan od najbogatijih ljudi na svijetu je grčki brodovlasnik Aristotel Onasis. Ima vile i kuće po raznim dijelovima svijeta. Svaki dan troši on i njegova obitelj u prosjeku 66 milijuna starih dinara. Ali i 10 puta toliko zaradi. Novinari su dobro pratili njegov život i ustanovili da cijelog života nije dao ni jednog drama u dobrotvorne svrhe.

Sjetimo se što sam govorio neke nedjelje, kako bogataši rijetko i teško dolaze u nebo. Što je netko bogatiji to ima manje srca i teže se s novcem rastaje.

Sirotinja pomaže sirotinju. Ovu crkvu nisu izgradili bogataši, malo su u nju dali i nabavili oni iz bogatog sloja ljudi, ne uzdržavaju je bogataši – ne uzdržavaju ni crkvu ni svećenika oni koji se računaju da mogu, nego sve ovo uzdržava onaj svijet koji ne nosi reklamu o velikim primanjima i dohocima. Crkvu ne uzdržava onaj koji je bogata džepa, nego onaj tko je bogate duše.

Tkogod ima duše i u duši dobrote, ima dovoljno prilike da to i pokaže.

18. NEDJELJA KROZ GODINU

Izl 16,2–4.12–15; Ef 4,17.20–24; Iv 6,24–35.

ZAHVALNOST ZA KRUH DUŠE

Zakon mase

Bog od nas valjda to očekuje, a Crkva nam zapovijeda da se svake nedjelje nađemo na okupu i da zajednički proslavimo misno slavlje. A evanđelja koja se nedjeljom čitaju predpostavljaju da ćemo mi Crkvu i u ovoj stvari poslušati pa se čitanje današnjeg evanđelja nadovezuje na evanđelje prošle nedjelje.

Podsjetit ćemo na ono što smo čuli prošle nedjelje. U pustom i nenastanjenom mjestu našlo se oko Isusa mnoštvo svijeta. Mnogi su došli iz daleka. I prije nego se raziđu Isus ih je čudesno nahranio.

I to mnoštvo je trebalo znati što znači Isusovo čudesno djelo. Mnoštvo je trebalo pročitati što Isus s time hoće? Nisu to shvatili. Htjeli su Isusa proglasiti vladarom – kraljem. Pa da, kud ćeš boljeg vladara; može ti svaki dan pružiti kruha a i ribe prismočiti. I nemaš nikakve brige. A Isus nije htio da oni iz njegova čudesnog djela to zaključe. Htio je Isus da ti ljudi koji su na tako čudesan način nahranjeni, povjeruju njegovim riječima i njegovim obećanjima. I kad im je rekao da će im dati drugačiji kruh, nebeski kruh za hranu duše, svoje tijelo koje će njihove duše hraniti za vječni život, to su trebali shvatiti!

Premda ih je Isus brižno i oprezno, metodički i pedagoški vodio dotle da im to saopći, to mnoštvo naroda, od vrućih Isusovih simpatizera, postade prema Isusu hladna i čudnog držanja. I počeše se naglo od Isusa udaljavati i odlaziti gunđajući. Što bi se danas reklo: Krist i taj narod nisu našli zajednički jezik. Ljudi k'o ljudi. Dok ih je hranio kruhom izgledao im je Isus pametan, a kad im je rekao da će im dati svoje tijelo za hranu rekli su: ne zna što govori. – Svojim čudom Isus je bio osvojio njihove simpatije, a što im je time htio kazati to nisu razumjeli. Da treba vjerovati svim Isusovim riječima, svoj njegovoj nauci – to nisu htjeli. Da treba u njemu gledati Boga i Spasitelja, to nisu mogli. Dok se Isus brinuo za njihovo tijelo, bio im je zlatan, a kad je počeo govoriti o nekakvoj hrani duše, odmah se ohladiše.

Današnji čovjek

Zamislimo: da je Isus u tom času zaista odgovorio njihovim očekivanjima, da ih je počeo svaki dan hraniti prvorazrednim kruhom, pa da im je na čudesan način dao i sve druge artikle koji su potrebni za život i opstanak, bi li ih time usrećio?

Ni govora! Današnji evropski čovjek ima toliko kruha, toliko je sit da je danas njemu jedina briga kako će manje jesti da smanji tjelesnu težinu i održi liniju. U zapadnoj Njemačkoj je jedna vijest u novinama pobudila senzaciju i vrlo neugodne komentare. Novine su naime javile da njemačka djeca svaki dan bace u kante za smeće 30 tona kruha. Pojedinci su počeli nakon toga pisati: zar to nije užas da se tako radi, a po svijetu milijuni umiru od gladi. I zbog toga nam ne treba ići u Njemačku. Kante za smeće po našim gradovima pune su također bačenog kruha.

Dakle, hrani Bog ovaj dio svijeta obilato. Ima civilizirani čovjek Evrope, Amerike i još nekih krajeva svijeta toliko dovoljno kruha, toliko dovoljno potrošnih dobara, toliko je zadovoljan sa svime što tijelu daje ugođaj da je postao obijestan. – I zanimljivo, štogod mu Bog više daje, manje mu je taj čovjek standarda zahvalan. I ne samo manje zahvalan, nego štogod više Bog daje, čovjek je sve bjesniji i Bogu prkosniji.

Ne mislim o tome govoriti koliko je sit čovjek pobjesnio i koliko se uzoholio, nego mi je zapravo želja istaknuti ovo: sitost i materijalna sigurnost ne znače još sreću za čovjeka. Nikad čovjek čovjeku nije govorio: Bog ti dao kruha i ruha, nego Bog ti dao zdravlje i rahatluk. Zdravlje znamo što je, a rahatluk to je zadovoljstvo. Ni Krist nije imao za cilj da ljudima svaki dan daje kruh, nego da im donese sreću i zadovoljstvo. I da ta sreća ne traje samo koji tjedan, nego da se produlji u vječnost. Radi toga Isus veli da će im dati kruh koji ostaje za život vječni, svoje Tijelo za hranu. Ali po koji put to spominjemo: nisu ga razumjeli i otišli su od njega mrzovoljni.

Nemojmo im ništa ružno reći. Takva je približno i naša pamet. Mi smo bezbroj puta čuli da je kod sv. mise Isus među nama. Kad u sredini mise svećenik izgovori: "Ovo je tijelo moje...", to je čas kada Isus dolazi među nas. Znamo da je tako, a što za nas znači misa? Pitam vas, zar nas ne bi bilo svaki put više da se ovdje svaki puta dijeli neko materijalno dobro? Čak da se svaki put tu dijeli i topla štruca, zar nas ne bi bilo više kod mise? A mi bismo morali znati da nam Isus daje neusporedivo više i ljepše darove nego što su ova prolazna dobra. Zar nije radost, što je ti imaš u djeci, vrijednija nego milijuni? Zar nije roditeljska toplina koju osjeća dijete uz oca i majku vrijednija nego svi novci i sve ovozemaljsko blago. Zar nije međusobna ljubav i vjernost roditelja vrijednija nego bilo šta na ovome svijetu. A sve nam to daje Isus. Isus zapovijeda djeci da ljube roditelje i roditeljima da ljube djecu. Isus daje zapovijed supruzima o ljubavi i vjernosti. Isus daje mir duše i vedrinu čiste savjesti. I Isus daje snagu da sve to čovjek ispuni. Svaki put kad se nađemo kod sv. mise, vraćamo se duhovno jači kući, snažniji i vjerniji. A pogotovo, ako još svoju dušu hranimo Isusovim Tijelom.

19. NEDJELJA KROZ GODINU

1 Kr 19,4–8; Ef 4,30–5; Iv 6,41–51.

USTANI I JEDI

Zajedno kod njegova stola

Bog vas poživio, junački narode, junačko koljeno. Ne znam zapravo kad pokazujete više junaštva, ili u zimi kad po studeni i nevremenu dolazite na slavlje sv. mise, ili sad kad dolazite po ovakvoj žegi. Budite na čistu: ne veselim se tome radi nikakve dobiti jer, jasno je, ja nemam od toga ništa ili vas tu bilo 50 ili pet stotina. Ako vas je više, više mi je znoja i truda. Veselim se tome, jer – kako ono reče jedan crkveni pisac: želiš li znati koliko ima u župi vjernih katolika koji su spremni za naše svetinje živjeti i umrijeti, pogledaj koliko ih nedjeljom ima u crkvi.

Sjećate se kako se govorilo nekad: mlađarija ide u crkvu radi kola i zabave, a kad bude u svakom selu nogometna lopta i televizor, neće više u crkvu ići. Ima u selu dosta lopta, ima i televizora, ali ni lopta ni televizor nisu jači od Božje zapovijedi da se nedjeljom ovdje nađemo uz Isusa.

Ustani i jedi

U današnjem prvom čitanju čuli ste o proroku Iliji. Eto, kakvo vam je bilo vrijeme u kojem je živio ovaj Božji čovjek. Dovoljno je spomenuti kako su i njemu dolazili časovi tuge i malodušnosti. Jednom je rekao Gospodinu: Bože, što sam doživio! Oltare tvoje porušiše, svećenike tvoje poubijaše, ostadoh ja sam da se rvem za tvoj zakon. Ne mogu ni ja više... A Bog mu veli: Nemoj govoriti da si sam! U ovom gradu ima još sedam tisuća onih koji još ne saviše svoje koljeno pred prokletim idolima. Svi se oni rvu protiv zla kao i ti. Drugom prilikom kad je Iliju ponovno obuzela malodušnost, otišao je u pustinju, sjeo pod smrijek i veli Gospodinu: Daj mi, Gospodine, da umrem. Sve ode po zlu, a ni ja nisam bolji od ostalih, pošalji mi lijepu smrt. I u toj tuzi Ilija zaspi. Probudi ga anđeo i veli mu: Ustani i jedi. Ilija pogleda oko sebe i ugleda kod uzglavlja pečen kruh i vrč vina. Ilija je ustao i jeo i ponovno zaspao. Opet ga anđeo probudi veli mu: "Ustani i jedi, jer pred tobom je još dalek put" (1 Kr 19,7). Ustao je i jeo. I okrijepljen tom hranom putovao je 40 dana...

Evo, ovdje je u svetohraništu božanski kruh, presveto Tijelo Isusovo. Snaga toga kruha može nas držati da ne klonemo pod tegobama života, da ne posrnemo u napastima. Snaga ovog božanskog kruha učinit će da budemo čvrsta duhovnog zdravlja. Neka prilike idu svojim tokom, ako se mi budemo hranili ovim kruhom, presvetim Tijelom Isusovim, nema straha da ćemo klonuti ni u vjeri ni u poštenju. Ne treba nam kukati kao sv. Iliji da je sve pošlo niz brdo. Ako mi budemo znali da je Isus među nama i da nam daje sebe za hranu, u stanju smo se uvijek oduprijeti legijama đavola.

Jedan je evropski svećenik pohodio poslije rata neko selo u Kini, gdje je bilo mnogo katolika koji kao odrasli ljudi primiše katoličku vjeru. Evropski im svećenik držao nedjeljnu sv. misu. Poslije je opisao svoje dojmove. Veli: "Kad sam došao u sv. misi do Jaganjče Božji, najednom u crkvi gibanje. Začudio sam se, skoro sav narod krenu na sv. pričest". – Iza toga su kineski katolici doživjeli teške progone vjere. Ali ja sam uvjeren da su ti ljudi i danas tvrdi vjernici. Mogli su im porušiti crkvu, ali im sigurno nisu porušili vjeru u srcu. Mogli su im iz kuće odnijeti sv. slike, ali im nisu mogli oteti svetinja iz srca.

Eto, to bi još nama trebalo postići. Kad je Crkva dopustila da možemo jesti sve do sat prije sv. pričesti, to je učinila zato da se što češće pričešćujemo.

Tko smije?

Znam što većina od vas misli: tko smije pristupiti sv. pričesti, a da se ne ispovijedi. A tko će se ispovijedati svake nedjelje? Niti to može izdržati svećenik, ni vi.

Nije ni potrebno svaki put se ispovijediti. Kad god znaš da nemaš teškog grijeha na duši, slobodno idi na sv. pričest. Lake grijehe oprašta nam Bog, kad se na ulazu u crkvu pobožno prekrižimo sv. vodom. Oprašta nam lake grijehe kad pobožno slušamo sv. misu, a na početku mise zajednički se kajemo za takve grijehe.

I kad bi Bog tražio da može na sv. pričest doći samo onaj tko nema nikakve mane ni pogreške, onda se nitko živ na svijetu ne bi smio pričestiti: ni svećenik, ni časne sestre, ni biskup... A srećom, Bog traži samo da ne budemo s teškim grijesima na duši, a od lakih grijeha baš po sv. pričesti liječimo dušu.

Čitao sam jedan slučaj iz rata. Ranjeni vojnik leži u bolnici. Dočuo za to njegov otac, spremio torbu i krenuo na put da vidi sina. Pronašao ga u bolnici. Kad ga je mladić vidio, s mukom se podiže na jastucima da zagrli oca. Kad su se zagrlili i poljubili, sin veli: "Kad sam te vidio, sad mi nije žao ni umrijeti".

– "Ma o čemu govoriš, sine moj. Doma te čeka majka, čekaju te sestre i braća. Da možeš ovdje samo malo prizdraviti, kod kuće ćeš se ti oporaviti, imamo mi hrane".

– "Nemam volje ni za kakvu hranu", veli sin. Rane mu zar dodijale. I spusti se umoran na ležaj.

Jadni otac jedva se strpljuje. Misli: evo prešao sam ovaj dugi i opasni put da vidim sina, a sad ću možda kući voziti njegovu lešinu. I samo što ne pukne od boli. Najednom se sjeti, pa kaže:

— "Sine, evo donio sam ti kruha, znaš što je pekla tvoja mama; pekla ga je na našem ognjištu, pod sačem. Hajde, okusi malo".

Sinu se oči malo razvedriše: "Hoću, kad je od naše kuće, a mamina ga ruka pripremila". I sin poče jesti. Jede sve bolje i slađe. I kao da mu s tim domaćim kruhom snaga uđe u tijelo... Veli ocu: "O, kako je sladak kruh sa domaćeg ognjišta..."

Ovo je naša kuća. Tu nam se daje kruh koga je Isus pripremio svojim prijateljima... Pripremio je Isus ovaj kruh da njime daje snagu svojim prijateljima.

Čuli ste kako nam u današnjem evanđelju kaže: "Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijeke" (Iv 6,51). Kad je Isus to rekao, Židovi ga nisu razumjeli. A razumijemo li mi Isusa?

Gledaš nedjeljom kako jedan dio vjernika ide na sv. pričest. Da li im se možda u sebi čudiš? Ne, nemoj im se čuditi, nego se čudi sebi zašto i ti ne ideš s njima. Isus i tebe zove i očekuje isto kao i njih. Jer "ako ne jedete Tijela Sina čovječjega... nemate života u sebi" (Iv 6,53).

20. NEDJELJA KROZ GODINU

Izr 9,1–6 + Ef 5,15–20 + Iv 6,51–58

KRUH S NEBA

Mana u pustinji

Težak je put iz ropstva u slobodu, iz tuđe zemlje u svoju. Toliko puta slušamo, kako su Izraelci četrdeset dugih godina krčili put kroz pustinju, dok su došli u obećanu zemlju. I svaki čovjek žuri u neku "obećanu zemlju". I svaki dan osjeti, da je još daleko od tog obećanja. Da je pod njegovim izranjenim stopalama još uvijek opori pustinjski pijesak, put bez kraja, oaza bez vode, beskonačnost. Put u beskonačno — to je čovjekov put na zemlji.

I svatko se buni. Bunili su se i Izraelci pitajući se: zašto nas Bog toliko kuša? Zar ih nije mogao u nekom "stupu oblaka" vrlo brzo prevesti preko pustinje, očistiti tu obećanu zemlju od židovskih neprijatelja, uspostaviti mirno židovsko kraljevstvo, u kojem bi uvijek "teklo mlijeko i med?" Pa onda ta mana, ta čudnovata hrana! Ispočetka, hajde de. Gladan čovjek nema očiju. Ali kad se najedoše, onda da im je mesa, da im je luka (salate), da im je... šta sve ne bi poželjeli ti gladni i nezasitni Izraelci, a u pustinji...?! I ništa se od tada do danas promjenilo nije. Svi oni kršćani, vjernici, koji ne idu više za nekim "stupom oblaka", nego za živim Bogom, ne idu više za "Bogom vojska", nego za Božjim Sinom, koji uzima za se ime Ljubav..., svejedno, svi se brzo na tom putu umore. Sve im pređe u monotoniju, dosadu. Svi bi nešto novo, neke "druge pečene prepelice" i tko zna šta sve ne bi!

"Zaista, zaista vam kažem..." (Iv 6,26)

Nema tu alternative: jesti ili nejesti! Tko ne jede, umire. I to posve sigurno. Tko želi živjeti, alternative nema nego jesti! Zato Isus, gdje ne postoji alternativa, obično upotrebljava te riječi: "Zaista, zaista vam kažem!" — Čuli smo odlomak iz današnjeg evanđelja. Pošto je Isus čudesno nahranio mnoštvo u pustinji, sutradan nije mogao putem proći od mase. Mase: gladne, nezasitne, pohlepne, buntovne, prevrtljive. Mase, koje bi samo htjele čudesa. Kruha i igara. Mase, koje povuku u svoje redove i one dobre, čestite, pobožne, željne Božije riječi, istine, ljubavi. Bezoblična masa, kad krene u nepoznato, gazi sve pred sobom. Sve obzire, stečene vrline, dobre običaje. A Isus izlazi pred takvu masu, nakon noći provedene u molitvi, i govori riječi, koje masa niti može niti želi shvatiti: "Ja sam kruh živi, koji je s neba sišao..."(Iv 6,51). "Zaista, zaista vam kažem: Ako ne jedete tijela Sina čovječjega, i ne

pijete krvi njegove, nemate života u sebi..." (Iv 6,53)." Ovo je kruh, koji je s neba sišao, ne kao onaj koji jedoše očevi vaši i pomriješe. Tko jede ovaj kruh, živjet će uvijeke" (Iv 6,58). "Zaista, zaista vam kažem!" – poručuje Isus i nama i svim pokoljenjima do kraja vremena. I svoje riječi neće promjeniti. Jer njegova je riječ istinita. Tu nema povlačenja. Tu nema alternative za one, koji žele život. Uzalud će vjekovi ponavljati eho one židovske mase, što je gunđala u sebi: "Tvrda je to besjeda!" (Iv 6,60). Jest tvrda, jest teško shvatljiva. Ustvari nadilazi ono što bismo mi bili spremni nekome učiniti, ostaviti u baštinu, pokloniti, a to Bogu nije bilo teško učiniti za nas. Shvaćate li sada: nikada čovjek neće biti sposoban Boga ljubiti, kao što Bog ljubi čovjeka. Nikada! I u tome je sva "tvrdoća" Isusovih riječi.

Brate i sestro! Uvijek slušaš ove ili slične riječi o živom Kruhu. Ja sam vrlo radoznao: kako one sada, nakon već mnogo godina slušanja, zvuče u tvojim ušima?

Kruh za jednim stolom

Pričao mi je jedan moj prijatelj: Došao on u grad sinu. Sin napravio, u centru grada, kućetinu, pa sav ponosan pokazuje ocu sobu po sobu. Vraćaju se opet u kuhinju, a otac pita: "Moj sine, vas je dvoje i četvero djece, a u kuhinji vam ovako malen stol?!" – Što će nam, stari?!" – brani se sin. "Djeca u školi, mi na poslu, i nikad mi skupa ne jedemo. I ovaj nam je prevelik!" – "E, moj sine", ozbiljno će otac, "nema ti tu sreće. Ne jedete li vi skupa, šta će vam i kuća?!"

Prijatelji dragi! Ne ispričah vam ovo samo slučajno. I nije to neki slučaj, nego se tako može redom nažalost vidjeti. Nego sam vam mislio ovo reći: Ako mi dolazimo na misu i samo se molimo ili pjevamo, a ne pristupamo k stolu Gospodnjem, svake nedjelje, šta će nam onda crkva (ova kuća Božija)? Šta li će nam ovaj Božji stol ovdje u sredini, ako ne pristupamo k njemu, ako ne blagujemo svi (a ne po koja pobožna bakica). SVI za ovim jednim stolom! Tvrd je ovo govor, zar ne? Ako tako svi mislite, onda se ništa od Isusovih vremena do danas nije promijenilo. A ja bih vruće želio, Isus bi to želio: da njegovi vjernici ne misle isto kao one mase. Jer, alternative tu nema: Samo onaj tko bude jeo ovaj Kruh – živjet će uvijeke!

21. NEDJELJA KROZ GODINU

Jš 24,1–2a.15–17.18b; Ef 5,21–32; Iv 6,60–69.

ZASLUŽIO JE DA MU VJERUJEMO

Svi naši veći gradovi imali su prilike gledati avion kako leti iznad grada, a ispod trupa drži se čovjek zubima za avion koji ga nosi iznad cijelog grada. Je li taj čovjek lud? Nije. Je li on od gvožđa? Nije, nego od mesa i kostiju kao i svi drugi. Ako bi mu zubi popustili pa on pao odozgo, razbio bi se kao boca, kao i svaki drugi čovjek. Pa zar se ne boji izložiti opasnosti? Ne boji se, jer ima povjerenja u prijašnje uspjehe. Prije toga mnogo puta je iskušao svoju vještinu i snagu, pa vjeruje u se i u svoje sposobnosti.

Drugi slučaj. Žica je razapeta na visini 30 metara i po toj žici vještak vozi bicikl. Da se odozgo obori, ostao bi na mjestu mrtav, ali prije je toga vježbao na manjim visinama, pa vjeruje u prijašnje uspjehe.

Treći slučaj. Vojnik padobranac skače s nekoliko tisuća metara visine. Ne bi to nikad učinio da se ne pouzdaje da će se padobran na vrijeme otvoriti i omogućiti mu da se živ i zdrav spusti na zemlju. Vjeruje u onu padobransku svilu, u konopce što ga vežu s tim umjetnim krilima.

Dakle, kad se čovjek gore visoko iznad zemlje drži zubima za avion, vjeruje u snagu svojih zuba. Kad ide biciklom po visokoj žici, vjeruje u svoju vještinu. Kada pada s padobranom, vjeruje u padobransku svilu. Sve je to prije mnogo puta iskušao, pa tek onda stekao povjerenje.

Kad roditelj nešto djetetu govori, dijete mu vjeruje. Ako ikome vjeruje, vjeruje roditelju, jer se dijete prije osvjedočilo da ga roditelj voli, da mu dobro želi – i da ga neće gurnuti u jamu. Ako je roditelj pravi roditelj, dijete će steći povjerenje u nj. Ako je roditelj u bezbroj slučajeva pokazao svoje poštenje, svoju ljubav prema djetetu, svoju dobronamjernost, svoju brigu o sreći djeteta, dijete bi bilo nepametno ako ne bi imalo povjerenja u roditelja.

A sad se susrećemo u današnjem evanđelju s jednim slučajem kad su ljudi imali sve razloge, sve uvjete da Isusu pokažu svoje povjerenje, a pokazali su jadno i tragično nepovjerenje, pokazali su sumnju u njegove riječi – pa su mnogi, koji su do tada vjerovali u njega, odstupili i zauvijek ga napustili.

Kad je na svadbi u Kani na očigled mnogih pretvorio vodu u vino, ljudi su razmišljanjem morali zaključiti da je u Isusu božanska moć. U to su se još više mogli uvjeriti kad su vidjeli kako je utišao oluju na moru, kad su gledali kako ozdravlja bolesnike svih vrsta, a pogotovo se u njegovu božansku moć mogla uvjeriti ona masa od pet tisuća ljudi koju je čudesno nahranio u pustinji. I kad je tako mnogim božanskim znakovima ljude osvjedočio o tom da je on pravi i svemogući Bog, on-

da im je najavio da će svojom božanskom snagom učiniti čudo nad čudesima – da će ljudima ostaviti svoje Tijelo za hranu.

Do toga časa mnogu su u nj vjerovali. I vjerovali sve što je govorio, ali kad su to čuli, mnogi ostadoše začuđeni, iznenađeni pa i razočarani. Počeše mrmljati: ”Tvrda je to besjeda! Tko je može slušati?“ (Iv 6,60). ”Kako nam ovaj može dati tijelo svoje za jelo?“ (Iv 6,52).

Da je tada kod tih ljudi radila pamet i logika, oni bi u sebi ovako mislili: kad je mogao učiniti sve ovo što smo do sada vidjeli, može učiniti i to. Kad nas ni u čem do sada nije prevario, neće ni u ovome. Ali pamet im nije radila. Zlovoljni i smušeni ostaviše Isusa. Ostade uza nj samo onih 12 najvjernijih, njegovi apostoli. I njih pita Isus: ”Da možda i vi ne kanite otići?“ (Iv 6,66). Umjesto svih povika Petar: ”Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga“ (Iv 6,68).

Ni apostoli nisu razumjeli, niti su znali na koji će način to Isus izvesti, kako će to učiniti, ali vidjeli su prije njegovu svemogućnost, znali su da je njegova riječ istinita – pa su vjerovali toj riječi. I na posljednjoj večeri su vidjeli na koji način je to obećanje Isus ostvario. Uzeo je kruh i nad njim rekao: Ovo je tijelo moje. I nad kaležom vina je rekao: Ovo je krv moja. – Onog časa od kruha je postalo Isusovo tijelo, a od vina njegova krv.

Ovo se veliko i čudesno djelo događa kod svake naše sv. mise. Mi vjerujemo Isusovoj riječi. Kad ne bismo vjerovali da je on ovdje među nama, da se njemu u sv. misi klanjamo, da njega u sv. pričesti primamo, kad to ne bismo vjerovali, onda bi naš dolazak ovamo bio besmislen.

Kad nam Isus govori: Ne ubij, ne ukradi, ne čini preljuba, ljubi bližnjega svoga. Sve su to njegove zapovijedi. Ali ako neku od tih zapovijedi i prekršimo, ipak to ne znači da smo od Isusa pobjegli; to ne znači da smo ga napustili, da smo ga ostavili... Posrnemo, pa se opet dignemo. Ali ako ne bismo vjerovali ovoj Isusovoj riječi da je on među nama, to bi značilo ne vjerovati Isusu, to bi značilo reći mu da nas on vara – a to bi bio strašan grijeh.

Dosta bi bila vjernicima njegova riječ u evanđelju. Ali Isus je kroz ovu dugu povijest učinio da se sumnjičavi i na drugi način osvjedoče da je on prisutan u presvetom oltarskom Sakramentu.

Akrobat vjeruje da ga neće prevariti i izdati njegovi zubi i drži se za avion.

Drugi akrobat vjeruje da ga neće prevariti njegova ekvilibristika, pa ide biciklom po žici na 30 m visine.

Padobranac vjeruje da ga neće iznevjeriti padobran i da će sigurno sići živ na zemlju.

Mogu prevariti i tvrdi zubi, može iznevjeriti i padobran, ali Isus neće iznevjeriti i prevarti!

Zaslužio je da imamo u njega povjerenje. Zaslužio je da vjerujemo u njegovu dobrotu, u njegovu ljubav i da budemo sigurni da nas neće prevariti.

22. NEDJELJA KROZ GODINU

Pnz 4,1–2.6–8; Jak 1,17–18.21b–22.27; Mk 7,8a.14–15.21–23.

NUTRINA I VANJŠTINA

Jednom sam čitao ovaj slučaj: u jednom kraju Francuske nekoliko je žena ubijeno i opljačkano. Policija je istraživala i mučila se da pronađe zločinca. Tragali su za njim duže vremena. I najednom zgrabe jednog čovjeka koga je svatko držao mirnim i poštenim. Iznenadila se njegova žena i djeca. Nisu imali pojma da su kroz nekoliko godina živjeli s teškim zločincem. I oni su ga smatrali čestitim, dobrim i poštenim.

Eto, događa se tako često. Mi možemo živjeti godine i godine u istom selu, pa i u istoj kući s nekom osobom, a da je ne poznamo. Ljudi imaju načina da nas zavaraju. Izvana se pokazuju dobri i pošteni, pa nas iznenadi kad otkrijemo i doživimo da nisu takvi.

Nikakvo čudo. Mi svi znamo za slučaj Jude. Tri je godine bio s apostolima, može se reći dan i noć. Tri godine su ga oni imali priliku promatrati i provjeravati, a nisu imali ipak pojma s kime žive, tko je među njima. Kad je Isus na posljednjoj večeri rekao: ”Jedan će me od vas izdati“ (Iv 13,21), nitko od apostola nije upro prstom u Judu: ”Ti si...“ Nitko nije u nj posumnjao.

Jedno je u srcu, a drugo je na vani. To je eto ono što u današnjem evanđelju Isus predbacuje farizejima, to je ono što Isus ne trpi.

Dobrota koju mi na vani pokazujemo; poštenje koje mi riječima usvajamo; pobožnost koju drugi u nama vide – sve to i vrijedi i ne vrijedi!

Vrijedi, ako je u srcu isto što i vani. A ne vrijedi ništa ako na vani jedno pokazujemo, a srce je sasvim drugačije.

Mi se često iznenadimo: netko nam izgleda lijep, mekan, zgodan, sa svake strane oblanjan i poliran, ali najednom se otkrije da ta osoba ima i oštre zube i ubojit jezik. A drugi nam izgleda oštar i osoran, ali kad dođe do potrebe, vidiš da nije oštar i osoran, nego da ima ljudsko srce.

Židovski farizeji, (to je bila ona vrsta ljudi koji su se vani vladali dobro), davali su izgled strogo poštenih ljudi; davali su izgled ljudi koji su neobično zauzeti za Božji zakon. I mnogi su ih ljudi zaista držali i uzorima čestitosti i poštenja.

Pišu novine kako su se nedavno pojavile lažne njemačke novčanice od 50 maraka. Ljudi su ih primili i nosili u džepu kao prave, ali stručnjaci odmah znaju koji je novac pravi, a koji krivi.

Vidite, mi smo ljudi naivčine. Nas mogu drugi prevariti svojim tobožnjim poštenjem, ali Isus ne. Mi možemo ljude varati svojom falsificiranom dobrotom, ali Isus ne.

Farizeji su se tako htjeli Isusu predstaviti kao bolji čuvari Božjeg zakona nego što je On: Isusu predbacuju da njegovi učenici ne peru ruke prije jela, pa Ga kore kako mu učenici griješe; a Isus im veli: vi držite te svoje običaje kao svetinju, a pravih svetinja ne poštujete. To znači: te starinske običaje držite, a Božjih zapovijedi ne držite. I dalje im kaže: Ne kalja čovjeka ono što ulazi kroz usta u njega, nego ga kalja ono što izlazi iz njega. Iznutra, iz čovječjeg srca izlaze zle misli: bludništva, krađe, mržnje i ubojstva, prevare i razuzdanost, psovka i oholost. Sva ta zla iz čovjeka izlaze i čine ga grešnim, a ne ono što kroz usta ulazi.

Kako nam izgledaju bijedni ti farizeji koji hoće da Isusa uče kako se Božji zakon poštuje. Tako bismo i mi današnji kršćani ispali jadni kad bismo poučavali biskupe i sv. oca Papu kako se čuva vjera i Božji zakon. Mi ispadamo kao farizeji kad se tužimo: a što nema posta o Petrovdanu, v. Gospi, a što se ne posti od ponoći pa do pričesti kao prije... Te bismo davne običaje držali, a što nam Bog zapovijeda, preko toga bismo prelazili.

Kad nam Crkva naglašava vrijednost sv. mise i našu nedjeljnu dužnost, to nam se čini previše. A kad nam Crkva olakšava post, kažemo da popušta u vjeri. Kad nam Crkva naglašava svetost ženidbenog i bračnog života, to nam izgleda teško, smatramo da je to nepotrebno, a ovamo se pravimo višim kršćanima od Pape i biskupa. – Isus nam naglašava da nije toliko važno postiti od onoga što ulazi kroz usta koliko je važnije postiti od zla koje izlazi iz srca kroz usta, tj. od bludništva i mržnje, od prijevare i krađe, od psovke i oholosti...

Što ćemo mi iz današnjeg evanđelja ponijeti sa sobom? To, da ne budemo glumci koji pred ljudima glume dobrotu, a u nutrini te dobrote nema. Što bi koristilo da u knjigovodstvu stoje zabilježeni milijuni, a kasa prazna! Našu vanjsku dobrotu mora pratiti unutarnja dobrota.

23. NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 35,4–7a; Jak 2,1–5; Mk 7,31–37.

EFFATA – OTVORI SE

Današnje nam evanđelje govori o jadniku koji bijaše gluh i nijem. Velim jadniku jer je bio jadniji od gubavca i slijepca. I gubavci i slijepci mogli su vikati, zvati Isusa u pomoć. Ovaj je jadnik samo motrio oko sebe očima, vidio da se svijet okuplja oko nekog neobičnog čovjeka i da taj nešto govori, ali nije mogao ni čuti ni razumjeti o čemu se radi. Isus ga je ugledao, poveo malo na stranu, pomoću pljuvačke načinio malo kala, dotakao se jezika gluhonijemoga. Namah mu se razvezao jezik i govorio je pravilno.

Nama je Bog dao od rođenja dar da umijemo i možemo govoriti. Možda mu nismo nikada zahvalili na tom daru.

Po Isusovom primjeru naređuje Crkva svećeniku da na krštenju učini isto na kršteniku: blagoslovi djetetu jezik, nos i uši izgovarajući Isusovu riječ: Effata tj. otvori se. Po krštenju postajemo djeca, pa naš jezik i tjelesna osjetila blagoslovljena su i određena da hvale Boga.

Grob se sv. Antuna nalazi u Padovi. Cijelo je tijelo istrunulo, ali je sačuvan jezik svečev, svjež kao u živa čovjeka. Tako traje stoljećima. Htio je Bog na taj način proslaviti sv. Antu i očito pokazati koliko ga je Svetac slavio svojim jezikom.

To Bog i od nas očekuje da ga svojim jezikom slavimo. Nije nas stvorio nijemima, te očekuje da u određenim prilikama ne budemo nijemi. Otvori usta kad čuješ da netko govori laži na tvoj narod, na tvoju vjeru, tvoje svetinje. Koliko se puta dogodi da se javno govore laži o vjeri i njezinim predstavnicima. Koji govori zna da govori laž, i svi koji ga slušaju znadu da se radi o laži, ali nema čovjeka koji će kazati da se radi o laži. Otvori usta i razveži jezik u takvim časovima jer to od tebe traži Bog, tvoja vjera i ponos.

Otvorite usta, roditelji, kad treba da obranite djecu od bestidnih šala i razgovora što ih stariji pred njima govore. Makar te šale govorili tvoji najbliži, tužno je ako šutite i dopustite da se dijete naopako uči. U takvim časovima ne budite nijemi! Otvori usta kad vidiš da dijete ne postupa kako treba prema starijima u kući ili u susjedstvu. Ne budi nijem kad vidiš da se čini nepravda sirotama, nevoljnima, udovicama...

Opisuje jedan hrvatski svećenik svoj put po Italiji, a posebno posjet Torinu gdje se nalazi bolnica "Božje Providnosti" što ju je u prošlom stoljeću osnovao sv. Josip Cotolengo. To je čitav grad. Više od tisuću sestara i više od deset tisuća bolesnika. Tu su najsiromašniji koji ne mogu plaćati. Sve se uzdržava milodarima. Opisuje putopisac osobito odjel gluhonijemih. Kako se sestre muče da ih nauče nekom govoru.

Vidio je kako se jedna djevojčica mučila da dade neki glas iz sebe izgovarajući Zdravo Mariju. Svi su bili ganuti do suza. Uvidjeli koliki je Božji dar govor.

Koliko je energije i ljubavi uložila ona djevojčica dok je naučila Zdravo–Mariju! A koliki od nas kod zdrava jezika i pameti ne sjeti se jutrom izmoliti ni Zdravo–Mariju, a kamo li Anđeo Gospodnji, a kamo li još jutarnju molitvu. Otvori usta kada se jutrom digneš, pomoli se makar kratko. Otvorite usta kada se uvečer zajednički moli. Nemoj biti tada nijem i jedva čekati da se molitva svrši.

Eto, Bog ti je dao jezik da govoriš kad treba, a dao ti je i pamet da šutiš kad to zatreba. "Dobro je govoriti, ali je pametnije šutjeti (Narodna poslovica).

24. NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 50,5–9; Jak 2,14–19; Mk 8,27–35.

APPAGE SATANAS

Lako Isusu

Neki je pisac napisao: "Lako je Isusu govoriti, on ne zna šta to znači svaki dan se znojiti, njega nisu mučili problemi obitelji, on ne zna što znači imati pogana i svadljiva susjeda. On ne zna šta to znači kad nekom učiniš dobro, a on ti vrati zlom".

Taj pisac govori ovako nepromišljeno jer ga je dotle dovela napuhanost i oholost. A netko slično govori jer ga je pritisla nevolja. Ali u oba slučaja razum ne radi, pamet je razvaljena.

Sjetimo se samo nekih podataka iz Isusova života. Znaš li gdje je Isus rođen? U štali gdje se stoka zatvara. A nitko od nas nije tako mučno, ni teško započeo prve časove svoga života. Što je radio u djetinjstvu, u ranoj mladosti? Pomagao je svom hranitelju Josipu. Tu je osjetio što je znoj i što su žuljevi. Živio kao najsiromašniji među susjedima.

Nitko od nas nije toliko pomagao drugima u nevolji kao Isus, nitko nije toliko suza otro, toliko srca umirio, a nitko nije doživio toliko nezahvalnosti, podvala, laži i kleveta kao Isus. Jedan od njegovih najbližih prodao ga je i predao mučiteljima. U nevolji je svima pomagao, a u njegovoj nevolji i muci nitko njemu. Svi su ga ostavili. Mi se znojimo i mučimo, ali se ipak ne znojimo krvavim znojem kao Isus. Nas ujedaju muhe komarci, a njega su ujedali gvozdeni čavli.

Isus najavljuje svoje trpljenje

U odlomku iz današnjeg evanđelja Isus pita nasamo apostole: Šta ljudi govore o njemu tko je on. Odgovore, da neki vele da je Isus Ivan Krstitelj, drugi da je prorok Ilija ili neki od proroka. Tada pita apostole: a što vi kažete? Petar odgovara: Mi držimo da si ti Spasitelj koga svi čekamo (Prema Mk 8,27–30).

Isus im počne kazivati da ispravno drže. Ali im počne govoriti o budućnosti. To da će on morati trpjeti od starješina i poglavara, da će biti osuđen na smrt i ubijen, ali će treći dan uskrsnuti.

Nakon ovih riječi nasta među apostolima zaprepaštenje. Petar je povukao Isusa nasamo i počeo ga od toga odvraćati. Isus se tada glasno otrese na Petra da su svi čuli: "Nosi se od mene, sotono, jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!" (Mk 8,33). Tada Isus poviče svemu narodu: Tko hoće ići za mnom, neka se odreče mnogih užitaka i želja, neka bude pripravan na patnju, neka strpljivo nosi svoj križ...

Htio je Isus reći: ja hoću u cijelosti izvršiti što Otac od mene traži, hoću se pokoriti volji svog Oca. I tko god me od toga odvraća on je sotona jer me nagovara da se usprotivim Ocu.

Tko je tvoj prijatelj?

Petar se htio napraviti Isusu prijateljem, ali na taj način da se Božji plan gazi. Zato je Isus oštro odvratio. Sjetimo se ovoga često u životu. Kad ti se netko pravi prijateljem na račun Božjega zakona, sjeti se šta je u takvom slučaju Isus rekao Petru. Kad ti netko npr. reče: šta će ti tolika djeca, ima načina... Reci mu: odlazi sotono. Kad ti netko kaže: nedjelja je, počini. Šta ćeš danas u crkvu... Dakle, pravi ti se prijateljem na račun Božje zapovijedi. Reci mu: odlazi sotono. Kad ti netko reče: lijepo se Bogu moliti, ali i vragu se ne treba zamjeriti tj. nigdje se ne ističi da si vjernik. Ili kad ti netko rekne: mlad si, iskoristi život. Tada mu reci: odlazi sotono od mene.

Isto ti ne može biti prijatelj koji ti kaže šta se mučiš i znojiš. Ostani doma. Znaš da, ako ga poslušaš, neće biti u kući ničega, a djeca će ostati gola i gladna. Šta ćeš mu reći? Reći ćeš mu svašta i nećeš ga poslušati. Tako ti nije prijatelj koji te nagovara da kršiš Božje zapovijedi radi svoje koristi ili olakšanja.

Kad bi netko govorio đaku: šta se mučiš uz knjigu, šta li hodaš u školu, lakše ti je doma sjediti, bio bi to ograničen prijatelj, ludi savjetnik. Ali i mi imamo ludih prijatelja koji nam svjetuju nekakve olakšice na račun Boga i duše. Zato, idući kroz život, otvori oči, pa takve lažne prijatelje na vrijeme uoči. Dobro ih se pazi. Reci im kao što je Isus rekao: odlazi sotono.

Ako Božji zakon traži od nas neke žrtve, prihvatimo ih drage volje jer veli Isus: tko hoće da ide za mnom, neka se odreče tjelesnih ugodnosti, neka prihvati svoj životni križ.

Dok majka umiva malo dijete, dijete ponekad kriči i plače. Majka se ne obazire na plač, nego dalje radi svoj posao. Zna dobro šta je korisno djetetu. Kad neku nevolju Bog pošalje na nas, nije nam ugodno, ali budimo sigurni da nam Bog nije dušmanin. Zna Bog zašto to radi... Kada se uputiš zubaru, dođeš u ambulantu, sjedneš na stolicu, a zubar uzme onaj svrdlić. Kad počne zujati, koža ti se naježi. Ti si od svoje volje došao u ambulantu. Nitko te nije zvao ni natjerao. Primaš drage volje onu bol, jer imaš povjerenje da će zubar učiniti što je za te najbolje... Pođeš na operaciju. Doktor siječe, ali ti si pristao. Imaš povjerenje u njegovo znanje.

Mnogo puta u životu doživimo nešto što nam siječe, para dušu i boli nas. Ako imamo povjerenje u zubara, u kirurga, imajmo povjerenje i u Boga. Ako nas pohodi nekom nevoljom, sigurno nas želi izliječiti.

Patnje su teške samo onome koji zaboravlja da ga Bog voli.

25. NEDJELJA KROZ GODINU

Mudr 2,12.17–20; Jak 3,16–4,3; Mk 9,29–37.

BITI KAO DIJETE

Opet su oživjeli putovi koji vode prema školama. Djeca se u gomilama tiskaju kroz školska vrata. Veselo žamore, na licu im čitaš bezbrižnost. A roditelji kod kuće hukću kad vide koliko treba dati za knjige... Mora se ipak priznati da nikada nije bilo ljepše biti dijete kao danas. Roditelji davaju rado povelike svote da dijete postigne nešto u životu. Radosni su ako dijete hoće učiti, ako ima volje da nešto postigne. Najteže je roditelju gledati neshvaćanje djeteta. Sve mu daj, sve mu omogući da uči, a ono neće pa neće. A kad prođe dvadeseta, onda bi nešto učilo i polagalo, ali je obično kasno. A da su njihovi roditelji imali takve uvjete za školovanje, kako bi danas bili ugledni ljudi. Koliko je prije sposobne djece ostajalo bez škole jer nije bilo uvjeta za njihovo školovanje. Doista, ni u prijašnja vremena djeca nisu bila baš gola i bosa, ali su u kući bila zadnja. Sve je bilo važnije od njih. A danas se svako dijete gleda kao da je neki princ. Dijete je u kući važnije od odraslih. Svi oko njega skaču, trče i tepaju mu.

Ako ne budete kao djeca

U tumačenju današnjeg evanđelja doći ćemo na to zašto vam govorim o prijašnjoj i sadašnjoj djeci. Kad je Isus doznao kako se apostoli prepiru tko je od njih veći i važniji i tko će kao takav biti u Isusovom ostvarenom kraljevstvu, pozvao je među njih dijete. Pokazujući na dijete, poučava Isus apostole: "Tko primi jedno ovako dijete, mene prima" (Mk 9,37).

To znači, dragi roditelju, kada ti primaš djecu koju Bog po tvojem braku šalje na svijet, ti primaš Isusa. Ali je još jednu pouku htio Isus kazati apostolima. Govorio im je: Vi se međusobno prepirete tko je od vas veći i važniji, a ja vam kažem, ako ne budete kao djeca nećete ući u raj. Tko od vas želi biti najveći, neka bude sluga svima... Drugim riječima: neka bude ponizan kao dijete.

Odrastao čovjek smatra nedoličnim da bi bio kao dijete. Stvarno i jest tako u nekim stvarima. Dijete bi se po čitav dan igralo i dangubilo, ne bi se sjetilo da se prihvati korisna posla. Dijete će nekada napraviti i veliku štetu jer ne zna procijeniti zlo. U stanju je napraviti kojekakve djetinjarije koje ne dolikuju odraslu i pametnu čovjeku... No, nije Isus u tome smislu rekao da budemo kao djeca. Mislio je kako dijete neće nikada psovati teške psovke. U tome su primjer starijima. Dijete će se s djetetom posvađati, ali će se do minutu opet skupa igrati. Ne zna za

mržnju. Dijete ne mrzi da bi drugom jamu kopalo. Može učiniti štetu susjedu, ali ne da ga unesreći ni postupkom ni jezikom. U tome se moraju stariji ugledati u djecu.

Tko hoće biti prvi...

U ono doba uistinu je dijete bilo sluga svima u kući. Zadnji u kući. Poslušno svakom, ponizno svakom. Zato Isus veli apostolima da se ne smiju laktati i prepirati tko je veći i važniji. Stoga i apostoli moraju biti međusobno: Tko želi biti prvi, neka bude sluga svima.

Nema sumnje da je u obitelji glava: domaćin, muž. Pita se za sve u kući, ali je zapravo sluga svih u kući. Mora raditi, trčati, zarađivati za obitelj. Prvi na poslu, a zadnji na počinku. Sve mora podmiriti, sve zadovoljiti, a njemu što ostane. Ne može on biti nekakav beg za koga djeca i čeljad rade i služe. Zapravo on svima služi... Kao što je domaćin u kući sluga svih tako je sličan položaj svećenika u župi. Onoga mora podmiriti za ispovijed, onoga u bolesti, djeci držati vjeronauk, s vjernicima slaviti misu, držati im pouku. Sluga svima... Tako i biskup u biskupiji. Po odgovornosti prvi, a po službi sluga svih... Sluge svih, na uslugu svima.

Meni ste učinili

Želi nas Isus poučiti da se nikada ne uznosimo nad druge, da budemo na uslugu drugima. Zašto bi morala biti sramota zdravom i snažnom mladiću da nekom starcu nešto prenese, donese, pomogne? Zašto bi bila nekoj djevojci sramota da nekoj siroti, bolesnici priskoči u pomoć? To je zaista služenje, ali im takvo služenje služi na čast. Nipošto nije nekakvo poniženje, već znači razumjeti Isusa i poslušati njegove riječi.

U prometnim nesrećama propis je da tko prvi naiđe i vidi unesrećene, mora im pružiti pomoć. Ne učini li tako, odgovarat će. Dakle, mora biti drugome na uslugu. Tako želi Isus od nas u životu. Tko hoće biti velik, ne smije svoju veličinu tražiti u tom da se nad drugim izdiže, nego da drugima olakša život, da drugima pomogne. Ne da druge iskorištava, nego da drugima bude na korist.

Rekoh: tko nastradalom na cesti ne pruži pomoć, bit će kažnjen po zakonu. A ako pruži pomoć, odgovorni ne daje nagradu. Kod Boga nije tako. Tko drugima ne pruži pomoć, uskratio je uslugu Bogu. I Bogu će za to odgovarati. Ali tko pruži pomoć, uslugu, to bilježi Bog kao da si njemu uslugu pružio.

Poznata vam je Isusova riječ: "Što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste" (Mt 25,40).

26. NEDJELJA KROZ GODINU

Br 11,25–29; Jak 5,1–6; Mk 9,38–48.

BIJEG OD SABLAZNI

Francuzi su u svojoj prošlosti imali književnika imenom Jean Jacques Rousseau. Poznat kao književnik, ali poznatiji kao neprijatelj vjere. Zna se kako je do toga došlo. Majka mu je umrla u porodu, a u kući je ostala sila loših knjiga, bestidnih romana. Kad je narastao, otpočeo je čitati knjige. Već od osme godine upio je iz njih mnogo otrova koji ga je smutio i učinio neprijateljem vjere.

Ja ne znam da li je itko na svijetu postao sam od sebe opak, nesretan, moralno osakaćen. Teško da je itko sam od sebe postao kriminalac. Uvijek je netko od starijih bio ili u kući, ili u selu ili u svijetu koji je uzrok propasti.

Kažu da majmun voli promatrati što radi čovjek, pa onda to oponaša. A još više dijete voli gledati šta rade odrasli pa isto radi, oponaša. Dragi brate, koji voliš svoju djecu, a ni tuđoj nisi neprijatelj, imaj to na pameti. Kad vi stariji međusobno razgovarate, kada se pred djecom šalite, tada vodite računa šta pred djecom govorite jer i manje ružna šala može dijete smutiti i dovesti do ružnih misli i loših nakana.

Zar te ne bi boljela duša da djetetu hotimice ili nepažnjom odsiječeš prst, pa da bude cijeli život sakato? A gore ga osakatiš i unesrećiš kad ga hotimice ili nehotice upućuješ na zlo. Ako ima među djecom onih koji su postali teška nevolja roditeljima, kući, selu, to pada na dušu nekome koji je dijete na zlo naputio i zlu naučio.

Tko sablazni...

Nije od nekakve šale Isus izgovorio riječi što ih čusmo u današnjem evanđelju: "Onome tko bi sablaznio jednoga od ovih najmanjih što vjeruju, daleko bi bolje bilo da s mlinskim kamenom o vratu bude bačen u more" (Mk 9,42). Stoga, kršćanine, kad ti dođe napast da psuješ, a okolo te slušaju djeca, pomisli na Isusove riječi, pomisli da je bilo ljudi koji su radije išli u smrt nego pred mladima učinili nešto nevaljalo (Sjeti se iz Biblije starca Eleazara). Pomisli na sve ovo kad ti dođe napast da u šali besramno govoriš. A trebalo bi da ti ovo padne na pamet i nedjeljom kada se premišljaš bi li išao u crkvu ili ne. – Dolazi li ti u svijest da bi tvoj izostanak možda bio uzrok da drugi ohladi i izostane. Nije lako zanemariti Isusovo upozorenje: Tko sablazni jednoga od najmanjih, bolje bi mu bilo...

Ako te ruka, noga, oko sablažnjava...

Ne samo da nas Isus opominje da se čuvamo kako ne bismo drugome dušu upropastili nego nas također opominje da ne upropastimo ni svoju dušu. Čuli ste kako veli: "Ako te ruka sablažnjava, odsijeci je. Bolje ti je sakatu ući u život, nego s obje ruke otić u pakao. I ako te noga sablažnjava, odsijeci je. Bolje ti je hromu ući u život, nego s obje noge biti bačen u pakao. I ako te oko sablažnjava, iskopaj ga. Bolje ti je jednooku ući u kraljevstvo Božje, nego s oba oka biti bačen u pakao" (Mk 9,43–48). Razumijemo li šta ovo Isus govori? Čovjeku je drago oko, drag mu je svaki prst, a kamo li mu ne bi bila draga cijela ruka. Ali kad nevolja dođe, kad se život nađe u opasnosti, onda žrtvuje čovjek jedno oko da spasi drugo oko. Žrtvuje jednu ruku, jednu nogu ili obje da spasi život. Žrtvuje da dulje poživi. Tako bi morao biti spreman žrtvovati mnogo toga da dušu spasi i postigne vječni život.

Kad nadođe poplava, vatra ili slična velika nevolja, pa ako ne možeš sve spasiti, spasavaš ono što je vrijednije i potrebnije. Pa ako ništa ne možeš spasiti, sretan si što si spasio djecu i sebe. Isto tako moraš postupiti kada se radi o vječnom spasenju. Dobro je imati lijepo namještenje, kuću... Sve je to dobro. Ali ako ti sve to i ne uspije, ipak si postigao mnogo ako sebe i svoju djecu sačuvaš u vjeri i poštenju, ako sebi i njima spasiš dušu. Postigao si što je glavno. Spasio si što je bitno.

Spasiti dušu

Englezi su u davnoj prošlosti imali predsjednika vlade koji je kasnije proglašen svecem. To je Toma Morus. Poginuo je za svoju katoličku vjeru. Evo zbog čega. Kralj Henrik VIII odvojio je Englesku od Katoličke Crkve. Tražio od kancelara Tome Morusa da se i on odrekne i ne prizna Papu za poglavara vjere. Nek prizna njega, engleskog kralja, za poglavara Crkve. Toma nije htio pristati. Rekao je: ja jesam državni, kraljev službenik, ali sam prije toga Božji službenik. Kralj ga je zatvorio. U zatvor mu je slao ženu i kćer da ga nagovore da se pokori kralju. Inače će izgubiti glavu. A on reče svojoj ženi i kćerki: "Upravo mi strah ne dopušta da se pokorim kralju. Ako se kralju pokorim, Bogu ću se iznevjeriti i moram čekati njegovu kaznu. Volim da me kralj pogubi, nego da me Bog osudi". I poginuo je na stratištu od mača.

Toma je volio živjeti, volio je svoju obitelj i djecu, ali više je volio Boga i svoje spasenje... To nam Isus želi reći. Voli svoje oko, voli svoju ruku, voli steći i imati. Sve je to dobro i lijepo. Ali Isus hoće reći: sve je to manje vrijedno nego spasenje duše. Čovjek da spasi život žrtvuje ruku i nogu i oko. Goni ga na to zdravi razum.

A da dušu spasimo, šta smo spremni žrtvovati? I Isus i naš razum nas uče: da bismo za svoju dušu, morali biti spremni sve žrtvovati.

27. NEDJELJA KROZ GODINU

Post 2,18–24 + Heb 2,9–11 + Mk 10,2–16

NEMA RASTAVE BRAKA

"Što je Bog sjedinio"

Kad ono jedamput na Isusov govor promrmljaše Židovi: Tvrd je to govor, kako li su tek reagirali na ove Isusove riječi o ženidbi i nerazrješivosti onoga što je Bog sjedinio?! Ne znam kako ovo pitanje zvuči u vašim ušima: "Je li mužu dopušteno otpustiti ženu?" (Mk 10,2). To muškarac postavlja pitanje, a u ta vremena ne bi se ženska ni usudila pitati: "Može li, odnosno smije li, žena napustiti svoga muža?" Nama je posve jednako tko koga napušta, ostavlja, bježi, pa i ono što neki zovu "sporazumno" – uvijek ostaje pitanje: je li dopušteno? Mi se nalazimo, u ovo naše presudno doba, u potpuno zaraženoj klimi, gdje je bračni moral pao na niske grane, gdje muškarac mijenja žene kao modne kapute: danas ovaj, sutra drugi. U takvoj, velim, nemogućoj situaciji, gdje sve mahnita, luduje, povodi se za televizijskim i filmskim reklamama, glumi život, a stvarno ga ne živi, teško je reći, a još teže prihvatiti trijeznu, odmjerenu, pametnu riječ. Kad se govori o stalnosti i nerazrješivosti ženidbe, u ušima i onih možda dobrih i čestitih vjernika, opet to zvuči kao nešto staromodno, nešto kao "pričam ti priču..."

Isusove riječi nisu "priča"

Iako, općenito, posve lak i razumljiv u svom govoru, ovdje Isus kao da nije shvatio težinu pitanja i razne situacije, koje mogu zadesiti ljude, pa u svom odgovoru ostaje nekako krut, neelastičan, što bismo rekli. Ne dopušta nikakve iznimke. Ponavlja neoborivi princip: Što je Bog sjedinio, čovjek neka ne rastavlja! Nikada i ni u kojem slučaju! Zašto? Jer, ženidbom, muškarac i žena nisu više dva tijela, nego jedno. I još nešto. Valja razumijeti i onaj prizvuk s kojim su Židovi Isusa pitali: "Je li mužu dopušteno...?" Kao da žena i ne postoji?! Zato Isus u ženinu obranu govori: "Tko otpusti svoju ženu, pa se oženi drugom, čini preljub!" (Mk 10,11). U židovstvu je žena bila u svemu podložna muškarcu. Pa ako je muškarac htio otjerati svoju ženu, lako je mogao naći neku rupu u Mojsijevu zakonu, dati joj otpusnicu i bio bi miran (mogao se oženiti drugom!). Isus u svom odgovoru pobija takvo pravo muškarca, koji se mogao olako poigrati sa svojom ženom kao s običnom lutkom–igračkom. I muškarac i žena su pred Bogom jednaki. Nemaju muškarac i žena iste osobine. Po tom se razlikuju. Radi se o pravima pred Bogom. Isus u svom odgovoru odbacuje društvo u kojem

bi muškarac imao pravo jačega. Isus osuđuje egoizam jedne strane na račun druge. Tako ustanova braka dobiva svoju punu vrijednost, jer su zajamčena jednaka prava obadvoma. Svaka rastava znači egoizam jedne osobe prema drugoj. Raskida se jedno tijelo, jedan organizam, u kojeg i desna i lijeva ruka trebaju, i desna i lijeva noga trebaju, i desno i lijevo oko jednako trebaju i vrijede.

Složenost današnje situacije

Na svijetu nema ništa savršeno. Pa ni kršćanskog braka nema posve savršenog. Lako je reći: jedno tijelo, jedan duh, jedna misao! Ali vrlo je to teško ostvariti. Međutim, mi zaboravljamo, da je ženidba sakramenat, svetinja. Da u ženidbi i Bog daje svoju milost i snagu supružnicima, da mogu ustrajati u međusobnoj ljubavi i vjernosti. Prazna ljubav, napuhana, besplodna, bez djece ili s vrlo ograničenim brojem djece lako će nestati kao pjena od sapunice. Djeca su blagoslov u obitelji. Nije zato čudno, da u današnjem evanđelju nakon, rekao bih, žučne rasprave s farizejima i tvrdoglavim Židovima nastupa razvedravanje i vrlo ugodan trenutak u onom Isusovu susretu s djecom. Baš radi te djece isplati se sve žrtvovati. I sve nesporazume zaboraviti. I sve nesuglasice izravnati. I oprostiti jedno drugome: ta to je prvi zahtjev zajedničkog života. Teško je to. Znam. Ali drugoga puta nema. Ni izlaza. Tko traži ”izlaz“ na drugi način, zalutat će. Upropastit će i sebe i ženu i djecu. I kuću. Šta će mu sve to što je zgrtao? Šta će mu kuća, namještaj, televizor, automobil...? Šta će mu sve to, ako mu djeca budu pjevala onu tužnu pjesmu: ”Svi me vole samo tata ne...“ – ili ”Svi me vole samo mama ne!“ – jednako tužno i ružno. Jednako tragično.

Završit ću s Isusovim riječima. Roditelji: Pustite malene, da dođu k njemu! Pustite, da se rode u zajedničkoj ljubavi! Nemojte sprečavati njihov dolazak na ovaj svijet. I kad ih rodite, dovedite ih što prije k Isusu. Da postanu Božja djeca po krštenju, da rastu na Isusovu krilu, u njegovoj blizini. Nek ih on uvijek miluje i blagoslivlja, pa će to onda biti i vaš blagoslov, a neće vam ludorije padati napamet, niti ćete farizejska pitanja postavljati meni ili kome drugome: ”Smije li se ovo... smije li se ono?“

28. NEDJELJA KROZ GODINU

Mudr 7,7–11; Heb 4,12–13; Mk 10,17–30.

DEVA I IGLENE UŠICE

Lakše će deva...

U današnjem evanđelju opisan nam je Isusov susret s bogatim mladićem. Mladić je dobar i pošten: ne krade, ne laže, ne bludniči i ne čini zla. Pita Isusa: ”Dobri učitelju, što moram činiti da baštinim život vječni?“ (Mk 10,17). Isus mu odgovara: ”Znaš zapovijedi: Ne ubij, ne čini preljuba, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ne varaj, poštuj oca i majku... i još jedno ti nedostaje: hajde, prodaj sve što imaš, podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebesima. Onda dođi, slijedi me“ (Mk 10,18–22). Takvom se odgovoru nije mladić nadao. Ode tužan, jer je bio vrlo bogat.

Tada Isus reče prisutnima: ”Teško će bogataš u kraljevstvo nebesko! Lakše je devi kroz iglene uši nego bogatašu u kraljevstvo Božje“ (Mt 19,23–24). Kolika je deva, a kako su male ušice igle!

Nemojmo Isusa krivo razumjeti. Isus ne želi da budemo lijenčine. Kad je stvorio čovjeka dao mu je ruke i pamet da sebi stvara život, da svagdano sebi poboljšava uvjete života, da mu život bude svagdano zgodniji i udobniji. Bog ne voli lijenost, a marljivost blagoslivlje. Bog nema ništa protiv toga da radiš u poduzeću, da imaš dobar zanat, da ideš u svijet da zaradiš novac za sebe i obitelj. Bog blagoslivlje i fizički i umni rad i želju da sebi stalno poboljšavamo životne uvjete.

A ipak stoji Isusova riječ da će lakše deva kroz iglene uši nego bogataš u nebo. Zašto? Jer mnogi ljudi, kada se dočepaju novca, izgube ljudske i kršćanske oznake. Novac ima nesretno svojstvo: štogod ga više ima, čovjek postaje bezosjećajniji, sve ga više želi pa postane rob novcu. Čovjek se može nasititi svakom hranom te mu postane odvratna, ali novcem ne. Što ga više ima postaje gladniji. A kad čovjek gladuje novca, spreman je na svako nedjelo samo da ga se dočepa.

Činjenica je da će ljudi i sa skromnim sredstvima lakše dati nastradalima, za svaku dobru svrhu i Crkvi, nego bogataši. Činjenica je da su mnogi dok su skromno živjeli, bili više ljudski, pristupačni, manje napuhani, manje oholi nego kada se ekonomski podigoše. Koliko se ljudi, kad osjeti da ima više nego susjed, hvale i na susjeda s visoka gledaju. Koliko puta čuješ: on ne zna ništa. Da je mene slušao, danas bi imao... Činjenica je da su mnogi ljudi dok su skromno živjeli, poštivali nedjeljnu sv. misu, a kada se malko podigoše onda im nedjelja služi za izlete ili posjete prijateljima. Zar nije ovako?

Bog nije protiv blagostanja

Dakle, nije Bog protivan našem balgostanju i ekonomskom usponu. Kriv je čovjek koji kad nešto ima, ne zna tada razumno vladati, ne zna se čuvati od bijesa i ludosti, ne zna ostati skroman pred Bogom i ljudima. Bog ne želi da živimo kao prosjaci. Kolikogod je teško sačuvati dušu i pamet u bogatstvu, toliko je teško sačuvati dušu i pamet u bijedi i siromaštvu.

Pametno je molio mudri Salomon Boga: Ne daj mi Bože, ni siromaštva ni bogatstva, daj mi ono što mi je za život potrebno. Ne daj mi bogatstva jer bi se moglo dogoditi ako se presitim da rečem: tko je Bog? Ne daj mi ni siromaštva jer ako osiromašim mogla bi doći napast da kradem pa bih osramotio Tebe, Bože, i sebe!

Dobro je i pametno savjetovao stari Tobija na smrti svoga sina: "Sine moj... Sve dane života svoga imaj Boga pred očima... Daji milostinju od imetka svoga i ne odvraćaj nikad lica svoga od siromaha..." (Tob 4,6–7). Na isto nas potiče i Isus da ne činimo dobra da nas ljudi vide ili radi reklame ili da se time hvalimo. Tada naše dobro djelo gubi vrijednost pred Bogom. Neka ne zna ljevica što čini desnica. Naplatit će Otac nebeski... Tako uči Isus.

Nije novac proklet

Braćo i sestre, nije novac proklet, nego onaj koji ne zna razumno s novcem postupati. Nije proklet novac, nego čovjek komu je novac važniji i vrijedniji od ljudstva, poštenja i duše. Nije novac proklet, nego onaj koji drži više do novca nego do Boga. Nije novac proklet. Sve ovo u našoj crkvi i okolo izgrađeno je novcem. Sagrađeno na Božju slavu i na čast pokoljenjima i njihovoj vjeri. Sagrađeno novcem, i to ne iz bogataškog džepa, nego novcem onih kojima novac nije bio svetinja ni idol. Oni se nisu rastajali od novca kao da im netko vadi džigerice. Drage su volje ulagali u dobre svrhe, dobro računajući da Bog neće nikome ostati dužan.

Kažu da je nekad neki čovjek imao i gonio u planinu 80 goveda. Negdje u blizini vježbala vojska. Jedan vojnik upita čovjeka: "Čija su ti ova goveda?" Odgovori: "Moja". Gleda ga vojnik onako bijedno odjevena i iscrpljena, pa mu reče: "Jadni brate, goveda imaju tebe, a ne ti njih"

Radimo, trudimo se, uljepšavamo sebi život, ali nemojmo da novac posjeduje nas, nego mi novac. To jest, neka nam novac služi za potrebe tijela i duše, a ne da mi služimo i robujemo novcu. Tad i pred Bogom i pred ljudima ispadamo bijednici i kukavice.

29. NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 53,10–11; Heb 4,14–16; Mk 10,35–45.

"DOĐI KRALJEVSTVO TVOJE..."

Odmah bih na početku postavio jedno pitanje i muškima i ženskima, i starijima i mlađima: jesi li ti ikad osjetio ponos i radost što si kršćanin? Ako jesi, što te u tvojoj vjeri najviše veseli? Veseli te sigurno to, što je naša vjera bila nosilac kulture, naša je katolička vjera Evropu učinila rasadnikom kulture i civilizacije, i kudgod je naša vjera doprla, u Aziji, u Africi, a prije toga u obe Amerike, donijela je sa sobom i križ i prosvjetu, i evanđelje i kulturu. Ne želimo druge podcjenjivati, ali neka i oni pogledaju kartu svijeta: gdje se još nalazi zaostalost? Gdje se nalazi mrak neznanja i bijeda jadna života i nehigijenskih uvjeta? Gdje? Tamo gdje nema kršćanstva.

Tko je prvi osnivao škole od onih najnižih pa do sveučilišta? Katolička Crkva. I osnivala i vodila stoljećima dok su se kraljevi, carevi, i vladari osposobili da to preuzmu u svoje ruke.

Tko je prvi osnivao bolnice i sve druge humane ustanove? Katolička Crkva! I osnivala i vodila stoljećima dok se drugi nisu sjetili da ih preuzmu u svoju nadgležnost.

Mogli bismo još spomenuti mnogo ovakvih stvari radi kojih možemo biti ponosni na svoju vjeru. Evo, spomenut ćemo još jednu. Zbog čega je naša Katolička Crkva mnogo puta na udaru? Radi toga što ne želi nikom biti sluškinja, ne želi nikom biti pod nogama, nego uvijek naglašava dostojanstvo ljudske osobe i prava svakog čovjeka, ljudska prava u koja mu ne smije nitko dirati! I mi i radi toga možemo biti ponosni na svoju Crkvu, ponosni na svoju vjeru koja u nama odgaja ono što čovjeka prosvjetljuje, uzdiže, oplemenjuje i daje mu ljudski ures.

Međutim, sve su to donekle mali i sitni razlozi radi kojih bi se veselili što smo kršćani–katolici. Ima puno važniji razlog. Pravi razlog naše radosti i našeg ponosa što smo kršćani jest u tom što smo djeca Božja, što znamo da nas ovaj životni pravac koji mi držimo vodi vječnoj sreći u nebesima. Jasno nam je da je ovdje na zemlji sve kratko i nestalno. I naše je zdravlje od danas do sutra, i naše je zadovoljstvo od danas do sutra, i naš život od danas do sutra, sve sreće i sva dobra ovoga svijeta od danas su do sutra, pa nam je jasno koliko je važno osigurati sebi sreću i radost koja će vječno trajati. A kršćanski živeći mi idemo putem koji vodi vječnoj sreći. I to je što nas u našoj vjeri najviše veseli.

U sv. evanđelju stoji (Lk 10,17–20) kako su učenici poslije propovijedanja Božje riječi došli veseli Isusu, pa mu sa zadovoljstvom pričali o svojim uspjesima, pa su Isusu kazivali kako su liječili bolesne u njegovo ime, pa kako su im se zli duhovi pokoravali. A Isus im veli da se ne

trebaju radovati zbog tih čudesnih stvari, nego im svečano veli ovo: "Radujte se što su vaša imena zapisana na nebesima" (Lk 17,20).

Dragi moj brate kršćanine, shvaćaš li to? Kad ti slučajno igraš lutriju ili loto, pa ti netko doleti i kaže: eno pročitao sam da si dobio 10 milijuna, eno ti je ime zapisano u novinama... Vjerujem, bio bi zadovoljan onaj čas. Jučer sam bio na jednom tužnom sprovodu. Gledao sam majku kako plače za sinom i sitnu djecu kako plaču za svojim tatom. Tužna slika koja razdire srce. Što će, zamisli, onom pokojnom milijuni, što će njegovima milijuni, što će meni i tebi milijuni, kad dođemo u takove momente. Veseli se moj kršćanine što je tvoje ime upisano na nebesima, upisano je tvoje ime kao kandidata za vječnu radost uz Boga! Eto, to je ono zadovoljstvo koje nam pruža naša kršćanska vjera, tvrda nada da ćemo vječno biti spašeni i sretni!

Ovu sreću, sreću Božjeg svjetla u duši, sreću vječnog spasenja na nebu mi kršćani trebamo željeti svakom ljudskom biću. I ne samo željeti nego i nešto učiniti da se i drugi spase po Kristovoj nauci. Radi toga se svake godine slavi ova misijska nedjelja po svem katoličkom svijetu da kršćani učine nešto za one koji nisu kršćani, da mi koji smo obasjani Božjim svjetlom učinimo nešto da i drugi upoznaju Boga i da se osjete sretni.

Dakle, što se na misijsku nedjelju potiču svi kršćani da učine nešto za širenje kraljevstva Božjega, to nije da se naš broj poveća, ne – nego da pomognemo da se što više ljudi spase po Kristu i po njegovu evanđelju. Mi to možemo sebi nekako predočiti ako uzmemo ovu sliku: u nekoj kući buknula vatra, a ti si potaknut ljudskim osjećajem poletio da spasiš čeljad iz vatre. Nije pitanje da li ih poznaješ, ljudi su kao i ti, treba im pomoći. I osjećaš se vedar i zadovoljan ako si nekoga izvukao iz požara. Pomogao si mu da koju godinu duže živi. A ti, kao vjernik znaš, kad pomažeš misijsku djelatnost Crkve, pomažeš da se ljudi spase za sve vijeke.

Kad se kuća gradi, ne grade nju samo zidari. Sami zidari ne mogu puno napraviti ako nema radnika, treba i onih koji pomažu, dodaju, donose vodu, treba i onih koji spremaju hranu. Svi oni sudjeluju u gradnji kuće.

Isto tako kad je u pitanju širenje Kristove Radosne Vijesti u dalekim zemljama, ne šire je samo misionari. Istina je oni su najglavniji, ali malo oni mogu učiniti ako ih drugi ne pomažu. Danas u misijama radi više od 50 tisuća svećenika, više od 80 tisuća časnih sestara, pa još desetak tisuća onih koji nisu ni svećenici ni časne sestre, ali rade u misijama kao liječnici, kao zanatlije itd. Oni svi mogu tamo raditi samo ako im katolici svega svijeta pomažu. Zato je misijska nedjelja ustanovljena da svi katolici svega svijeta učine što mogu za širenje evanđelja.

Prije nekih 150 godina ovakav se razgovor vodio između dvoje djece u Lionu u Francuskoj. Mali dječak slušao i čitao o misijama i svojoj

komšinici Paulini Jaricot veli svoju želju: Kad odrastem ići ću i ja u misije. A ona kaže: i ja ću poći u misije. Dječak joj veli: ti si žensko, ne možeš ti ići u misije. A ona se zamisli: pa kad ne mogu ići u misije, ja ću skupljati sredstva pa ću slati tebi i drugim misionarima da možete raditi.

Dječak je zaista postao misionar, ali je za misije puno više uradila njegova komšinica Paulina. Kad je odrasla, osnovala je u Francuskoj misijsko društvo, koje je silnim sredstvima pomagalo misije. Eto, upravo toj Paulini i njezinom misijskom društvu imamo mi zahvaliti što se u našem Stocu prije 110 godina sagradila župska kuća koja i danas služi svojoj svrsi. Onda naš svijet ne bi mogao sagraditi kuću da nije bilo Pauline Jaricot i njezinih suradnika koji su davali sredstva. Danas smo mi u mogućnosti da na sličan način pomognemo na drugim stranama. Jednu kavu popiti manje, jednu rakijicu popiti manje – i eto mogućnosti da damo svoj doprinos.

Ali ne radi se samo o doprinosu. Važnije je nešto drugo: željeti i moliti da svi ljudi Boga upoznaju, priznaju i ljube. Svaki dan molimo u Očenašu dođi kraljevstvo tvoje. To znači, mi molimo da se kraljevstvo Božje raširi po svoj zemlji i da Bog zavlada svakim srcem.

30. NEDJELJA KROZ GODINU

Jr 31,7–9; Heb 5,1–6; Mk 10,46–52.

POSLUH VLASTITOJ SAVJESTI

Jadan je onaj tko nikoga ne sluša, a još jadniji onaj tko sluša svakoga. Tko nikoga ne sluša, ničiji savjet ne prima, naopako će uraditi mnoge stvari u životu. A opet tko svakoga sluša, tko svačiji savjet prima, uradit će još naopačnije i nesretnije.

Ova mi se misao nameće dok sam čitao današnje evanđelje. Slijepac kraj puta sjedi, prosi. Ljudi prolaze. Pita: šta je... Prolazi Isus... Viče Isusu da mu pomogne... Umiruju ga da šuti... Još više viče... Čuje Isus i naredi da ga dovedu... Potiču ga da žuri k Isusu... Isus ga ozdravi.

Sada se zamislimo. Da je slijepac poslušao one koji su ga ušutkivali, ostao bi do groba slijepac. Sreća njegova što ih nije poslušao. Sreća njegova što je poslušao nutarnji glas koji mu je davao nadu i pouzdanje.

U životu se namjerimo na mnoge koji su nam spremni davati savjete, ali je malo onih koji su zaista zainteresirani za našu sreću. I ako je čovjek lakovjeran pa svakoga posluša, zna se kamo će stići!

Čini pravo bez obzira na to što tko govori

Jedno pravilo mora čovjeku biti za život: Čini što je pravo i pošteno bez obzira što će ti tko reći.

Izrazit nam je u tom primjer onog ozdravljenog gubavca. Bilo ih je deset. Jednom su ugledali ljude kako hrle za Isusom. Izdaleka su ga zvali. Šalje ih u Jeruzalem da se jave vlastima. Putem ozdraviše. Jedan se jedini vratio Isusu zahvaliti. Devetorica nisu. Jedini je on postupio onako kako traži savjest, obraz, ljudstvo i poštenje. Nije se obazirao koliko će ih poći s njime, da li će oni odobriti ono što on radi. Ostade zabilježen u evanđelju kao primjer zahvalnosti, a oni kao primjer nezahvalnosti.

Što mi moramo iz toga zaključiti za sebe i svoj život? Kad je u pitanju nešto što je ljudski, što je pošteno, ne obaziri se na to hoće li to i drugi učiniti. Ti čini što ti nalaže savjest i duša. Ti vrši ono što od tebe traži Bog i njegov zakon. – Tako npr. kada dođe nedjelja, ne obaziri se da li će ovaj ili onaj poći k misi. Znaš svoju dužnosti. Vrši je. Koliki se ispričavaju: kad neće nitko neću ni ja. Pred Bogom i pred svojom savješću takva isprika ništa ne vrijedi. Da se slijepac obazirao što će drugi reći, što uraditi, ostao bi bijednik do vijeka.

I kad je u pitanju obiteljski i bračni život po Božjem zakonu, ne obaziri se što će drugi reći, nego što će reći Bog i duša. Drugi će reći: a što će ti djeca?! Tko će ti ih hraniti?! Ali neće oni doći da te bolesna

okrenu, da te iznemogla hrane. Ako budemo slušali svakoga, propadosmo i na ovom i onom svijetu. Imamo mi svoj razum da mislimo.

I kad je u pitanju naša vjernost Bogu, zar je važno što će nam drugi reći, što o nama misliti. Obazirati se na to bio bi znak nezrelosti.

Poslušajte kako je jedan misionar izliječio skupinu ljudi od takve djetinjarije. U župi bile Misije. Gradska župa gdje ima puno ljudi u službama. Htio je ljude izliječiti od straha. Rekao im je: tko želi da se ispovjedi noći neka dođe u crkvu poslije 9 sati. Mnogi su pristali i ulazili u tamnu crkvu. Po koracima se osjetilo da ih ima više, ali u mraku nije nitko nikoga vidio, pogotovo prepoznao. Uto je ušao misionar i upalio sva svjetla. Rekao im je: Hvala vam prijatelji, što ste došli u ovako lijepom broju na ispovijed. Pogledajte dobro jedan drugoga. Tko zna koliko si se puta ti bojao njega, a on tebe. Je li to pametno? Vrijeme je da odbacimo taj djetinjasti strah... Ljudi se pogledaše. Počeše se prepoznavati i smijati: Pa zar i ti ovdje? Zar i ti? A ja se baš tebe bojao kao groma. A ja bježao od crkve radi tebe! Svi su se smijali ludom strahu.

Ne činiti djela iz straha

Pazite! Ne smijemo činiti dobra djela radi straha što će nam drugi reći. Razjasnit ću vam. Možda ima ljudi koji se mole Bogu samo zato što tako i drugi rade. Ali onda kada dođe među one koji to ne rade, neće ni on... Možda ima ljudi koji pođu na sv. ispovijed samo zato što svatko ide. A kada dođe među one koji to ne rade, neće ni on... Možda ima ljudi koji u svom kraju nikad ne bi u nedjelju radili ni na kući, ni na njivi jer nitko ne radi. Ali kada dođe u drugi kraj gdje vlada drukčija praksa, i on će zaboraviti nedjelju... Eto to znači: takav čovjek nema svoga stava, svoga uvjerenja, svoga mišljenja, nego se vlada kako drugi hoće, igra kako drugi svira.

Završit ću onom rečenicom s kojom sam i počeo. Jadan je onaj tko svakoga sluša. A jadan je i onaj tko nikoga ne sluša. Koga onda slušati? Svoj razum i svoju savjest. A onda one koji nam pomažu da naš razum i naša savjest pravilno rade.

31. NEDJELJA KROZ GODINU

Pnz 6,2–6; Heb 7,23–28; Mk 12,28b–34.

LJUBAV PREMA BOGU I BLIŽNJEMU

Ima pjesama koje se zapjevaju u kolu, u veselim prigodama, ali osobe iako pjevaju, ne misle baš onako kako se pjeva u pjesmi. Pjesma je jedno, a tvoje mišljenje drugo. Tada se obično kaže: to se samo tako pjeva; tko ti ozbiljno misli na to.

Može nam doći u glavu čudna misao da tako smatramo i neke riječi iz evanđelja pa i rečenicu iz današnjeg evanđelja: "Ljubi Gospodina Boga svim srcem, svom dušom i svom misli svojom; a bližnjega svoga kao samoga sebe" (Prema Mk 12,30–31). Za tu zapovijed kaže Isus: To je prva i najveća zapovijed i o njoj ovisi sve. A netko bi mogao pomisliti za ovu Isusovu riječ i za neke druge: to se samo tako govori, tako se pjeva a drukčije se živi.

Ljubi Gospodina, Boga svojega

Bog je na prvom mjestu. Isus ne kaže da moramo pred Bogom drhtati, strahovati, tresti se, nego ga ljubiti, voljeti. Donekle shvatiti tko je Bog, pa nam neće biti teško razumjeti zašto ga moramo ljubiti. Bog nije goropadni gospodar našeg života i smrti komu nije stalo do naših radosti i naše tuge, nego je onaj koga zovemo Ocem koji je na nebesima. I roditeljska ljubav može imati granica i nesavršenosti, ali nam je roditeljska ljubav na zemlji najbliža i najočitija. Po njoj možemo razumjeti kolika je ljubav Boga prema nama. Samo divlja pamet može ne voljeti nekoga tko ti dobro želi, tko ti dobro čini, tko te voli.

Često doživiš da ti netko pristupi s umiljatim riječima, nasmiješena lica, a nisi siguran je li to zato što te voli ili jer te treba ili radi interesa. Ali kod Boga nema interesa ni prijevare. Čime smo ja i ti mogli učiniti da nas Bog treba? Nema kod njega interesa ni koristoljublja. Nikad mene i tebe ne bi bilo na svijetu da Bog nije htio. Bog je htio da se pojaviš, da imaš zdravo tijelo, lijep izgled, zdravu pamet. Do danas te održao na životu, da se pojaviš u kršćanskoj obitelji koja ti je dala zdravi odgoj. Sve je to Božji dar. Logično slijedi da Boga moramo ljubiti iznad svega.

Ljubiti znači **Boga poštovati** i vršiti njegovu volju. Koliko sam puta čuo odraslog: Ne bih nešto učinio roditelju na žao, ni za život. Tu nije po srijedi strah od roditelja, nego ljubav prema njemu; ne bi ga želio ražalostiti i uvrijediti. I ako se mi kršćani čuvamo zla i grijeha to je zato što Boga ljubimo i ne bismo željeli da ga uvrijedimo. To je glavni razlog što kršćanin ne psuje, ne krade, ne laže jer zna da to Bog ne odobrava.

Jer Boga ljubimo, ne samo da se moramo čuvati onoga što Bog ne voli, nego moramo nastojati **činiti što Bog želi**. To je glavni razlog što mi molimo, što sudjelujemo u sv. misi. Bog želi da njegova djeca s njim razgovaraju, a molitva je razgovor s Bogom. Znamo da Bog želi vidjeti svoje prijatelje na svojoj gozbi na misi, zato se iz ljubavi prema njemu ovdje i okupljamo.

No, čovjek je nesavršen i nestalan. Voli roditelje, a ipak je nekada prema njima drzak i bezobrazan. Dokle god je čovjek živ može to ispraviti. Prema živom roditelju lijepim postupkom, a prema mrtvom, molitvama, jer je spasonosna molitva za pokojne!

Slično je i u našem odnosu prema Bogu. Volimo ga, ali se nekad dogodi da napravimo prema njemu ispade ili propuste. Dok je čovjek živ može to popraviti, može nedostatke odstraniti. I dugove Bogu namiriti. I ovdje vrijedi ona: živa glava dugovanje plaća.

Ljubi bližnjega kao sebe samoga

Kad je Isus govorio o najvažnijoj i najglavnijoj zapovijedi, nije se zaustavio samo na: Ljubi Gospodina Boga svoga..., nego je dodao: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.

Kao sebe samoga...! Tko mrzi sebe? Tko je dušmanin sebi? Tko ne želi sebi dobro? Eto, kao što ne mrziš sebe, ne smiješ ni drugoga ako ćeš se držati Isusovih uputa. Ako sebi želiš dobro, a želiš, onda ga moraš i drugome željeti ako hoćeš Isusa slušati.

Često se čuje i među onima koji vjeruju: živi i pusti drugoga da živi. Želiš u kući mir i slogu, nemoj ni ti drugome unositi nemir jer i on želi slogu. Želiš osigurati djeci budućnost, želi i drugi svojoj; nemoj mu smetati. Želiš u nevolji imati prave susjede, prijatelje koji će ti priskočiti u pomoć. Želi to i drugi, pa kad dođe teško, priskoči, pomozi, posebno u muci.

Čovjek je sklon sebičnosti. Ako želimo ispuniti Isusovu zapovijed: Ljubi Boga svim srcem i svom dušom, a bližnjega kao samoga sebe – tada čovjek mora potiskivati svoje interese, žrtvovati svoju sebičnost, križati neke svoje račune, pustiti da iz njega progovori ljudstvo i duša.

Zar da te u tom drugi preteknu? Ti se moliš, Boga štuješ, ideš u crkvu, ali kada dođe prilika da pokažeš svoje ljudsko srce i plemenitu dušu, zar ćeš dopustiti da te preskoče oni koji se ne mole i ne vjeruju? A tebi i pamet kazuje i Bog zapovijeda da ljubiš bližnjega.

32. NEDJELJA KROZ GODINU

1 Kr 17,10–16; Heb 9,24–28; Mk 12,38–44.

BOGATSTVO SRCA

U danima rata, nevolje i glada netko je s tobom podijelio zadnji zalogaj kruha. Taj te nije najeo, ali ti je dao sve što je imao. Poslije mnogo godina nanovo ste se sastali, u drugačije vrijeme kad je već svatko bio sit, odjeven i zadovoljan. Nađeš tog čovjeka što ti u ratu dade zalogaj kruha i pozoveš ga na ručak. Obilno ga počastiš. Reci mi: tko je kome više valjao? Tko je kome više pokazao prijateljstva i ljubavi? To i ne treba pitati. Jasno više se tražilo ljubavi, duše i darežljivosti onda kad je s tobom podijelio zadnji komad kruha nego kad si sada ti njega u punoj kući dočekao i počastio. Dakle, nije važan toliko dar koliko je važno s kakvom ga voljom daješ i u kakvim ga okolnostima daješ. To jest: da li daješ od srca, spremno, a ne kao da sebi kidaš crijeva, preko volje ili da se kasnije hvališ ili da kasnije prigovaraš kako te je skupo stajalo.

Ubacila je više od svih

Slušali smo danas na početku čitanja doživljaj sv. Ilije. Trogodišnja je suša ispraznila kuće i unijela neimaštinu i glad. Ilija dolazi u Sareptu nekoj udovici i veli joj da mu dade kruha. Ona mu kazuje da ima još samo toliko brašna da može zamijesiti i ispeći jedan kruh, a ima i malo ulja. I kad to ona i sin potroše, tada mogu leći i umrijeti od gladi. Ilija joj veli: "Ispeci mi kruh, a ja ti jamčim da u posudi neće nestati brašna ni u loncu ulja".

Posluša ga sirota udovica. Zamijesi zadnju šaku brašna i ispeče Iliji kruh. A Bog je tu njezinu velikodušnost i darežljivost nagradio. Nije nestalo brašna ni ulja sve dok se nisu prilike popravile.

Opis se ovoga slučaja čita danas kad nam evanđelje donosi opis sličnog slučaja. Promatrao je Isus u hramu kako ljudi daju svoje priloge. Davali su milostinju za uzdržavanje hrama. Mnogi su bogataši ubacivali mnogo. A dođe jedna siromašna udovica i metnu dva sitna novčića. Sve je to Isus pazio i promatrao. A onda dozva svoje učenike, pa im reče: "Doista, kažem vam, ova je sirota udovica ubacila više od svih koji ubacuju u riznicu" (Mk 12,43).

Kako "više?" Zar je više metnuti onih sićušnih dvaput po pet para nego ubaciti onu višu sumu? Naravno da nije. Ali ne trebamo se mučiti i domišljati zašto Isus reče da onaj udovički sitni prilog ipak više vrijedi, nego onaj bogataški krupni novac. Isus sam tumači: bogataši su ubacili od svog viška, zapravo Bog je njima dao mnogo, a oni Bogu beznačajnu sitnicu. Dali su krupnu svotu, ali ostalo im je toliko da se na njima neće ni poznati. A ona udovica metnula je samo dva sitna novčića, ali je metnula sve što je imala. Darovala je Bogu sve. I stoga je njezin dar pred Bogom vrjedniji nego bogataški darovi.

Bog gleda srce

Mi savršeno razumijemo zašto Isus ovako govori. Više netko pokaže ljudstva, prijateljstva i ljubavi kad ti u nevolji dadne zalogaj kruha, nego kad ti u redovnim okolnostima priredi banket. Ne gleda Bog koliki je naš dar, nego s koliko je ljubavi pružen taj dar.

Nije Bogu do našeg novca nego do našeg srca. A svakako više srca i ljubavi pokaže prema Bogu onaj tko ima malo bar srca te ono malo dade Bogu, nego bogataš koji ima mnogo, pa ako i dadne mnogo, na njemu se neće ni poznati. I nikakvu žrtvu nije time učinio.

Jedan se Poljak našao kao bjegunac 1942. u Rimu. Iako je bio intelektualac s diplomom, živio je bijedno u sobici u potkrovlju. Došao je Božić. Jedna obitelj, koja je stanovala u toj kući, sjetila se na Božić tog Poljaka u potkrovlju i pozvala ga na ručak. Rat je bio, pa je i njihov ručak bio siromašan, ali su mu htjeli pružiti malo obiteljske topline. Poljak se kasnije prebacio u Ameriku, postao ugledan filmski režiser, bogataš. Nije zaboravio onu obitelj koja je u vrijeme rata podijelila s njim sirotinjski ručak. Sinu te obitelji ostavio je milijunsko nasljeđe.

Nećeš pomisliti da je Bog slabije pameti od ovog Poljaka kad mu od svojih skromnih mogućnosti pružiš dar. Nećeš pomisliti da je Bog manje plemenit od ovog čovjeka, pa da ne zna cijeniti tvoju žrtvu. Bog bolje pamti i zna bolje cijeniti veličinu naše žrtve nego bilo koji čovjek.

Prema tome ne smeta što su tvoje mogućnosti male, glavno je da imaš veliko srce. Zato Isus veli da je ona udovica s ona dva sitna novčića više učinila Bogu nego bogataš darivajući velike svote. Ne hvali Isus onu udovicu radi ona dva novčića koja je darovala, nego je hvali zbog njezine ljubavi prema Bogu. Dva novčića su sitnica, ali je velika i silna ljubav prema Bogu koju je pokazala svojim činom. Bogu je drag njezin dar, ne zato što je darovala Bogu dva novčića nego što je sebe Bogu darovala.

Mnogi su kršćani slični udovici, ali samo polovično. Daju ponajviše sitniš. Imaju malo srce, pa i mali dar. U nje je bio mali dar, ali veliko srce.

Shvatimo dakle pouku. Kad dajemo darove, milostinju ili u crkvi ili siromahu, to vijedi i ne vrijedi. Ako dajemo radi svoje reklame, da se o nama čuje i govori, to ne vrijedi mnogo pred Bogom. Ako dajemo iz ljubavi prema Bogu i svetinjama, onda sve što dajemo u Božjim je očima zlato.

Boga veseli naša vjernost i naša ljubav, a ne naš novac.

33. NEDJELJA KROZ GODINU

Dn 12,1–3; Ps 16(15); Heb 10,11–14.18; Mk 13,24–32.

SIJAČI KUKOLJA

Mi smo kršćani u ovom vremenu često prisiljeni razmišljati, razmišljati i tražiti uzroke: zašto je ovo ovako, zašto ono, onako. Jedno nas pitanje često muči: ovo čujemo od malih nogu kako je Isus Spasitelj svijeta, slušamo njegove riječi iz evanđelja, uvjereni smo da je svaka njegova riječ put sreći u ovom i u drugom životu, prema tome znamo da je naš ovakav životni pravac za nas jedini ispravni i sretno izabrani pravac, i taj bismo pravac iz sve duše poželjeli svakom čovjeku. I kad bismo nekoga doveli na taj pravac, najveću bismo mu životnu sreću dali. Sve to znamo. Ali vidi ti ovo: baš to što u Isusa vjerujemo, što nastojimo njegovo evanđelje provoditi u život, baš to na nas stavlja crnu oznaku u očima nekih ljudi. U svemu bismo mi bili dobri, sjajni, zlatni i divni kad bismo se htjeli udaljiti od Isusa. A bili bismo još zlatniji kad bismo ga javno napadali i pogrđivali. I znamo da su mnogi na tom zaradili i u društvu poskočili. Ne, nitko ne kaže da nas je Isus učio krađi, lopovluku, međusobnoj mržnji i ubijanju, lijenosti i neradu. Šta mu zapravo zamjeraju, to nitko ne zna.

Manja je zamjerka pijanici, lažovu, seksualnom manijaku, sirovom psovaču, nego jednom vjerniku.

I mi se ponekad u sebi pitamo: Bože moj, zašto je to tako? A onda gledajući i prateći prilike u širokom svijetu, vidiš kako vlada zloba, mržnja, tiranija, nepravde, glad i jad, zločini – i nikakva ljudska pravda ne ispravlja taj nered. Štoviše, takva je mnogo puta ljudska pravda da ona samo stvara nered i zločine. Pa onda pratite ovu zbrku u svijetu: očiti zločini nazivaju se junaštvom, a na drugoj strani, npr. papini divni potezi za mir u svijetu nazivaju se lukavštinom i taktikom.

Iako mi često postavljamo sebi pitanje zašto je to tako, zašto zlo buja, nadima se, dobiva priznanja, a ono što je dobro ubija se u mozak i u glavu, ipak mi vjernici znamo jedno: postoji Božja pravda, koja ispravlja sve ljudske nepravde, koja stiže i sve one koje ljudska pravda nije stigla. Postoji neminovnost i odredba: svaki čovjek umire i dolazi k Onom koji savršeno poznaje njegova djela, savršeno ih može izmjeriti, pa prema tome može savršeno pravedno nagraditi ili kazniti. I da nam nije nitko nikad ni govorio o Bogu, ni kazao za nj, čovjek bi sam svojom pameću zaključio: mora postojati Bog i njegova pravda koji će sve ove ljudske nepravde od početka do svršetka svijeta ispraviti.

A sad, dalje: ljudi umiru svaki dan, svaki dan dolaze pred sudište Božje pravde i primaju po zasluzi, ispravlja se slaba i jadna ljudska pravda na pojedinoj osobi, ali kad će ljudski rod doživjeti to da dobro bude javno nazvano dobrom, a zlo zlom, kad će ljudski rod doživjeti to da

poštenje bude javno proglašeno poštenjem, a prljavština prljavštinom?

Moj dragi vjerniče, na to ti odgovara današnje evanđelje. Posve jasno, ali u sklopu sa onim Isusovim riječima koje je u drugim zgodama izgovorio.

Prisjetimo se kako je Isus na ovakve naše poteškoće odgovorio ovako: čovjek u jesen posijao njivu. Sjeme je dobro urodilo, bilo je čisto žito bez ikakva drugog nepoželjnog sjemena. Ali, kad je ponicalo, uz žito pojavio se korov, kukolj i travina. I dolaze sluge domaćinu, pa mu kažu: odakle kukolj i nered na njivi, kad si posijao samo probrano sjeme? A domaćin veli: to je moj komšija–dušmanin po noći uradio. Došao je i po njivi razasuo šuljine. A na to mu sluge vele: "Kako bi bilo da zađemo po njivi, pa počupamo svu tu travinu?" – Ne, veli domaćin. Jer moglo bi se desiti da uz travinu čupate i žito. Nek stoji sve do žetve, a kad bude žetva reći ću žeteocima da kukolj i ostali korov odbace na stranu da se spali, a žito na drugu stranu".

Eto, to je Isus ispripovijedao da nas pouči. Njiva: to je ovaj svijet, a sjeme koje je Bog posijao, to su ljudi. Ali dolazi zloduh–đavao pa je po svijetu posijao i ljudski korov, posijao je zlo u mnoge pameti. I kad vjernici govore: Bože, što dopuštaš da se zlo ovako razmnožilo po svijetu, što to ne pročistiš, Bog odgovara: neka stoji sve do žetve. A žetva je sudnji dan. Tad će Bog na jednu stranu odijeliti pšenicu, čisto i vrijedno zrno, a na drugu stranu odbaciti korov i kukolj i baciti ga u vatru pakla.

Ovo današnje evanđelje treba da svakom vjerniku podigne nadu i životni optimizam. Božja pravda već poslije smrti svakom čovjeku daje prema zasluzi, ali na koncu svijeta, na sudnjem danu zlo će doživjeti javnu i sveopću i trajnu osudu, a čestitost i poštenje doživjet će trajnu pohvalu i priznanje – i nagradu koja će značiti sreću po sve vijeke.

Tad će spaseni zahvaljivati Bogu i govoriti mu: Hvala Ti Bože, što nismo posumnjali u tvoju pravdu i u tvoju snagu. Živjeli smo u vremenu, kad je bilo poteško imati pouzdanje u Tebe, kad je mnogima bilo smiješno uzdati se u Tvoju moć i u Tvoju pravdu. A mi smo uz Tvoju pomoć izdržali. A Bog će tada spasenima reći: "Dođite blagoslovljeni Oca mojega! Primite u baštinu Kraljevstvo, pripravljeno za vas od postanka svijeta" (Mt 25,34).

A oni drugi, odbačeni i osuđeni reći će: kako smo se žalosno prevarili u svojim računima. Kako smo bili jadni kad smo se rugali Bogu i onima koji se uzdaju u njegovu pravdu!

Evo, moj vjerni slušatelju, Isus nam je davno već rekao da će doći dan kad će zlo biti nazvano zlim, kad će nepravda biti nazvana nepravdom, kad će prljavština biti nazvana prljavštinom, poganluk poganlukom, blesotinja blesotinjom.

A istog toga dana bit će poštenje nazvano poštenjem, čestitost čestitošću, vjernost vjernošću.

34. NEDJELJA KROZ GODINU – KRIST KRALJ

Dn 7,13–14 + Otk 1,5–8 + Iv 18,33–37

BUDIMO JOŠ VJERNIJI

Velikani svijeta

Francuska je godine 1970. pokopala velikog sina generala de Gaullea. Velik je bio pojavom i stasom, ali je kudikamo bio veći po svom značenju za Francusku i Evropu. Još prije 18 godina mislio je da će jednom i njemu doći neminovni čas smrti. Već je tada odredio da ne želi nikakve parade na sprovodu, nikakvih govora, posmrtnih počasti i odlikovanja. Kako je imao svoju kuću u selu Colombey les deux Eglises, odredio je da ga seoski mladići prenesu u groblje. – Bio je znamenit čovjek, ali je bio svjestan da je svaki čovjek samo privremeni stanovnik ove zemlje, da je čovjek sićušan i malen pred Bogom. Ali današnja Francuska nije mogla dopustiti da njihov de Gaulle ode tako nečujno s ovog svijeta, pa kad već nisu mogli učiniti svečani sprovod, zakazali su katoliku de Gaulleu svečanu misu u pariškoj katedrali Notre Dame.

Na toj se Misi sakupilo više od 80 šefova država ili izaslanika. Cijeli je svijet onih dana govorio o velikom državniku. Evo ga i mi spominjemo, ali ne zato što je bio šef države nego zato što je bio uzoran i vjeran katolik.

Upravo je naše doba doživjelo da je nekoliko velikih državnika zadivilo svijet svojom hrabrošću, pameću i ljudskim vrlinama. Bili su to de Gaulle, John i Robert Kenedy. Ali su zadivili svijet svojom vjernošću Kristu i njegovoj Crkvi. Sav svijet ih smatra velikanima, a mi katolici gledamo u njih s ponosom kao u svoju braću po vjeri. Bili su putokaz mnogim slabićima. General de Gaulle nikada nije, ni u ratu ni kao šef države, propustio nedjeljnu misu, pa ni onda kada se nalazio u pohodu istočnim zemljama.

Vrijedno je to istaknuti danas kad slavimo blagdan Krista Kralja, kad ispitujemo svoju vjernosti Kristu i kad ćemo mu obnoviti vjernost tijekom sv. mise. Vrijedno je to naglasiti kao primjer bezbrojnim milijunima katolika koji se ne mogu ni po pameti ni po ulozi i značenju približiti Kenedyu i de Gaulleu, ali se mogu približiti po vjernosti Kristu.

Velikani obitelji: roditelji i djeca

Pogledajmo naše očeve obitelji. Brinu se za zajedničku obiteljsku molitvu, za poštivanje Boga i njegovih zapovijedi, bore se protiv psovke u svojim kućama i pogrdnih riječi, bore se da djeca pohađaju vjeronauk, da dolaze u crkvu i radosno sudjeluju u sv. misi itd. Većina naših očeva je zrele pameti pa znaju da vjera i svetinje nisu samo briga svećenika nego briga i posao svakog katolika. Naši očevi obitelji znaju i razumiju da svi mi kršćani činimo zajednicu i da ova naša crkva predstavlja tu našu zajednicu u očima naših susjeda, pa rado vode brigu da se čuva, popravlja i uzdržava. Stoga bih želio danas reći Isusu neka blagoslovi svaku pamet koja vodi računa da on i članovi njegove obitelji ostanu vjerni Bogu. Neka blagoslovi svako srce koje se veseli napretku Kristova kraljevstva, neka blagoslovi svaku ruku koja nije stisnuta kad se radi o održavanju naših vjerskih objekata i čvrstog zajedništva.

Istu bih takvu pohvalu želio danas reći i našim majkama. Za znanje vjeronauka, za posjet crkvi treba ponajviše pohvaliti majke. One znaju da odgajajući djecu za Krista, grade i sebi i djeci sreću.

Mi svagdano molimo: dođi kraljevstvo tvoje. To znači da molimo i želimo da Bog zavlada u svakom ljudskom srcu i svakoj pameti. Kad roditelj odgaja svoju djecu u ljubavi prema Bogu, kad ih uči vjernosti Kristu, on se na taj način zalaže i radi da Isus zavlada i u njegovu srcu i u srcu njegove djece. Na taj se način brine za učvršćenje i pobjedu Božjeg kraljevstva.

Slavila se 25. travnja 1962. mlada misa u selu i župi Conco u Italiji. Mlada misa kao i tolike druge, ali ne kao i sve druge jer je mladomisnik imao više od 30 godina, a sva su mjesta u crkvi zauzeli zrakoplovni časnici. Bili su bivši prijatelji i starješine mladomisnika Hilarija, rođena u toj župi, ali odrasla u N. Zelandu. Tamo je bio pilot, a kasnije pilot tri godine civilne avijacije u Irskoj. Kao pilot upisao se na bogosloviju, postao svećenik i došao u svoju župu za prvu misu. Vazda je bio čestit mladić, dobar kršćanin. Ali je u jednom času života pomislio: zar ja ne bih mogao nešto više u svom životu učiniti za Božje kraljevstvo? Tako je njegov život dobio drugi pravac. Postao je svećenik.

Draga mladosti, vama rekoh ovaj primjer. Ne žive na svijetu samo oni koji se opijaju seksusom i drogama. Ima i idealnih duša. I svi vi koji sudjelujete u svetoj misi, koji se nastojite držati u blizini Kristovoj, spadate među idealne Božje junake koji plivaju i bore se da ih mutna i prljava struja ne ponese nizbrdicom.

Danas slavimo blagdan Krista kralja. Uza nj stojimo i za njega živimo. Upitajmo se danas: Bismo li mu mogli biti još vjerniji? Bismo li mu mogli biti još sigurniji prijatelji?

Isuse, pomozi nam i odusevi nas da Ti budemo još vjerniji. Daj da mi svojim žarom zagrijemo i one koji su hladni.

Blagdani

SVETI JOSIP

2 Sam 7,4–5a. 12–14a. 16 + Rim 4,13.16–18.22 + Lk 2,41–51

VELIKI SURADNIK BOŽJI

Bogu smo svi potrebni

Naš Kačić na početku svog djela "Razgovor ugodni" ovako piše: "Retorike ni poezije, nakićena ni napirlitana verza kod mene naći nećeš, nego jednu zgradu vrhu tvrdoga temelja od istine sazidanu stinama naravnim..."

To vam je i moja misao vodilja danas.

Možda ćeš mi reći, dragi prijatelju: što nam možeš reći suvremeno i korisno za blagdan sv. Josipa, makar je bio hranitelj sv. obitelji, poočim Isusov u koga je Bog imao izvanredno povjerenje. Sve to znamo, ali od njega nas dijele vjekovi. Ako treba shvaćati svece ne samo kao one koji se za nas zauzimaju u nevoljama nego i kao uzore prema kojima treba oblikovati život, kakav uzor može biti sv. Josip današnjem čovjeku?! Njemu bi trebao svetac za volanom, svetac iz tvornice i ureda, svetac za rješavanje tekućih problema...

Da, trebali bi i takvi sveci. Ali ću vam pokušati u nekoliko riječi pokazati da je nama sveti Josip i te kako suvremen uzor, da njegov život i primjer može mnogo toga reći današnjem čovjeku i u mnogome pomoći.

Iza smrti pok. amer. predsjednika Kenedy-a preuzima kormilo zemlje Johnson i poziva jednog po jednog od Kenedijevih suradnika i savjetnika i svakome govori jednako: "Potreban sam vaše pomoći, vaše suradnje". Jasno. Čovjek, makar bio ne znam kako učen, sposoban, okretan i snalažljiv, potreban je suradnika i pomagača. Bez suradnje i pomoći drugih, čovjek je jadan, spleten i nemoćan.

Bog? Bog je po svojoj naravi samodovoljan. Ali i Bog hoće i želi našu suradnju. Ne zato što bismo mu mi ljudi trebali, nego zato što želi da naglasi naše ljudsko dostojanstvo, da podigne naš ponos, da naglasi našu vrijednost.

Eto, kakvu je suradnju Bog tražio od sv. Josipa. Mogao se Bog sam brinuti za svoga Sina i naći mu prenoćište u Betlehemu i izbaviti ga od Herodova bijesa i hraniti ga i odijevati. Ali Bog je htio sve te poslove povjeriti sv. Josipu. Bog je tražio njegovu suradnju. I sva je veličina sv. Josipa u tom što je Božjem očekivanju savršeno odgovorio i Božjoj želji u potpunosti udovoljio. Sva je veličina njegova u tom što je Bog želio da mu Josip bude potreban.

Poštujemo ljudski um, ali nije njime sv. Josip zaslužio svoju veličinu. Poštujemo ljudske žuljeve, radine i čestite ruke, i Josip je njima hranio

Sina Božjega pod svojim krovom, ali ni sami žulji ne bi Josipa doveli do veličine i slave. Josipova je sreća što su njegove umne i fizičke sposobnosti bile potrebne Bogu. Josip ih je spremno stavio Bogu na raspolaganje, a Bog je tu Josipovu uslugu obilato nagradio.

U tome je veličina i Isusovih apostola. Bog je i bez njihve suradnje mogao pronaći načina da do ljudi dopre njegova Radosna Vijest, ali Bog je sudbinu svog evanđelja stavio u njihove ruke. Isus je tako želio i odredio. Postalo je ovisno o ljudima. Naglašavam ovu misao: Bog hoće da mu ljudi budu potrebni. Korisnu primjenu plodova svoje muke i svojih zasluga Isus je učinio ovisnim o ljudima, o njihovoj volji i njihovoj suradnji.

Tako je bilo tada, i danas je tako. I kad bi čovjek postavio pitanje: jesmo li mi Bogu potrebni. Odgovor bi bio: i jesmo i nismo. Bog je bio Bogom i prije nego smo se mi pojavili. I bit će Bogom i onda kad nas nestane. I nimalo se neće opažati da nas nema. Doći će vrijeme kad više nećeš biti potreban ni svojoj obitelji, a kamo li okolini u kojoj živiš. Umiru šefovi država i život teče dalje. Umire papa, a život se nastavlja. Pa kad oni nisu potrebni ljudskom rodu, zašto bi bili potrebni Bogu?!

S druge strane Bog je htio da mu svaki od nas bude donekle potreban. Na tu sam misao želio nadoći kad sam na početku rekao da životni put i primjer sv. Josipa mnogo govori i današnjem čovjeku. Kao što je Bog želio da mu Josip bude potreban, tako smo mu u nekom smislu potrebni i ti i ja.

Bog je mogao ljudsku vrstu održavati na stotinu načina, ali Bog je izabrao da to čini preko roditelja. Želio je da nove naraštaje daje na svijet pomoću svojih suradnika i pomagača — bračnih drugova. Jasnije govoreći: želio je da mu oni budu potrebni.

Bog je mogao i sam uliti djeci u glavu ispravno odgojno usmjerenje, ali Big je taj posao prepustio roditeljima. Njima je dao i čast i dužnost da svoje potomke podižu ne samo tjelesno, nego da im budu prvi učitelji dobrog odgoja, čestitosti, poštenja. Ne zaboravimo: roditeljima je Bog dao čast da oni prvi svojoj djeci progovore o Njemu,Bogu i Stvoritelju i da prvi kažu svojoj djeci kakav mora biti njihov odnos prema Bogu.

Indijski mislilac Rabindranat Tagore napisao je ovu priču: Prosjak išao putem i nosio u vreći nešto isprošenog brašna. Odjednom u susret mu dođe sjajna kočija i u njoj kralj. "Što imaš u toj vreći?"- pita ga kralj. "Nešto malo brašna" — odgovara prosjak. "Hoćeš li meni dati jednu šaku?" Čudi se prosjak što će kralju njegovo jadno brašno. Ali ne smije se protiviti, nego odrješuje vreću i pruža kralju. Kralj zavuče ruku u vreću i zbilja izvuče šaku brašna. Ne bijaše prosjaku baš drago, ali pozdravi kralja i svaki ode svojim pravcem. Kad je odmakao za okuku, spusti vreću i veli sam sebi: "Idem pogledati koliku mi je štetu načinio

kralj". Kad je vreću odriješio, ima što vidjeti. Unutra puna šaka dukata. Veseo i sretan bijaše što je kralj zatražio onu bezvrijednu šačicu brašna.

Možda se i ti nekad pitaš: što Bogu treba moja molitva? Što Bogu treba moja prisutnost kod mise, što mu treba moje priznavanje. Zaista, kralj nije trebao prosjačkog brašna, a Bog još manje naših darova, molitava i priznanja. Ali je kralj postupio vrlo otmjeno. Da je prosjaku dao dukate iz ruke u ruku, naglasio bi i svoju nadmoć i prosjakovu niskost. Ali ovako. Prosjak je imao dojam da je on kralju dobročinitelj.

Bog ovako otmjeno i s puno finoće od nas traži naše prijateljstvo, našu vjersku praksu, daje nam dojam kao da smo mi njemu potrebni, a u stvari želi nas uzvisiti, počastiti i pozlatiti.

Blago svetom Josipu što ga je Bog učinio sebi potrebnim. Blago tebi i meni kršćanine što nas je Bog učinio sebi potrebnima. Tek blago nama, ako Božjem očekivanju odgovorimo, kao što je odgovorio sv. Josip.

PETROVDAN

Dj 12,1–11 + 2 Tim 4,6–8.17–18 + Mt 16,13–19.

PETAR – STIJENA

Katolička Crkva ostaje kroz sve vjekove ista. Doduše, ima u toj Crkvi mnogo stvari što se, na oko, mijenjaju, pa i naš svijet zna reći: "Sve se mijenja, pa i Crkva." Međutim, ima nešto što je u Crkvi tako stalno i čvrsto, da to ni vrata paklena neće moći pomaknuti ni promijeniti a to je ustvari, temelj te Crkve: Petar, stijena! Isus je, u svojoj dalekovidnosti, odredio da apostoli budu nosioci njegove Radosne vijesti, a poslije njih svi biskupi i svećenici – a glava svih je Petar – poslije Petra sv. otac Papa. Na Petrovu je prijestolju već 265. papa. Bilo je teških trenutaka u povijesti, kad se to prijestolje strahovito ljuljalo, kao ono lađa u kojoj je Isus zaspao. Ali bi se, poslije svake takve bure i oluje, Gospodin probudio i ukorio malovjerne: "Šta ste se poplašili, kukavice?! Zar nisam ja s vama?" Njegovo stalno boravljenje s nama – to i jest garancija, da smo još uvijek na nogama. Pa, i kad posrnemo, opet u Njemu imamo glavnog zagovornika.

Možda nigdje, u zadnje vrijeme, nije tako oštar postupak protiv katolika vjernika kao u Albaniji i Kini. Još od 1951. god. bio je u Kini papin diplomatski predstavnik. A onda su vlasti sazvale veliki narodni miting u gradu Čung–kingu. Morali su doći i katolici i nekatolici. Od tog skupa katolika se zahtijevalo, da oni sami zatraže izgon paina izaslanika.

Na govornicu se popeo jedan mladi čovjek. Između ostaloga rekao je ovo: "Od nas se danas traži, da govorimo protiv papina poslanika, sutra će se tražiti da govorimo protiv Pape, a prekosutra da govorimo protiv Krista. Ako ja na to pristanem, bit ću obična kukavica. Duše lako ne dam, a tijelo... ako ga tko želi komadati, evo ga..." – Mi smo sami mnogo puta slušali ili čitali kako se govori protiv Pape. Ne smeta on nikome s drugog razloga, osim zato što nosi to ime, što je predstavnik jedne velike zajednice i namjesnik Krista na zemlji. Krist mnogima smeta, pa je onda jasno, zašto smeta i njegov zamjenik.

A mi Petra i Papu, sadašnjega i svakoga dok smo živi – poštivamo samo radi Kristova auktoriteta. Može i Papa pokazati svoje ljudske slabosti. Bilo je i toga u dugoj povijesti Crkve. Konačno, ako je prvi papa, Petar u jednom trenutku života, ispao kukavica, to se moglo dogoditi i ponekom njegovu nasljedniku. Dopuštamo, da poneki papa nije bio na visini odgovorne službe, ali nijedan od njih nije Crkvu prevrnuo, nije u stvarima vjere i morala podigao krivi glas i nešto krivo naučavao,

jer bi se to protivilo Kristovoj oporuci: Ne bojte se, ja sam s vama... Protivilo bi se to Duhu, koji u stvarima vjere i morala upravlja i Crkvom i papom.

Moramo ustvrditi i to, da smo mi katolici posebno ponosni da u ovim našim vremenima imamo pape, koji i po svetosti života i po izvanrednim sposobnostima nadilaze druge glave, koje današnjim svijetom vladaju i upravljaju. To će nam biti i danas poticaj, da molimo Gospodina, da današnjem našem papi (Ivanu Pavlu) dade snage, da do kraja života, dokle god vodi Crkvu Božju, bude ovome našem vremenu živi simbol i znak Krista i Njegova susreta sa svakim čovjekom – a to znači znak spasenja.

UZNESENJE MARIJINO NA NEBO

Otk 11,19a; 12,1–6a.10ab; 1 Kor 15,20–27a; Lk 1,39–56

SINU U ZAGRLJAJ

Velika Gospa

Velika Gospa! To je dan koji nas sjeća kako je B.D. Marija s dušom i tijelom uznesena na nebo. Došao je kraj njezina života i Gospa je sa tijelom i dušom uznesena na nebo i postala kraljica svih svetih i anđela, kraljica neba i zemlje.

Ona mala djevojčica koja je od roditelja došla na svijet bez istočnog grijeha začeta, ona prečista Djevica, koja rano osta bez roditelja i Bogu zavjetova da će do smrti živjeti u čistoći i djevičanstvu, ona ponizna Djevica koja po Duhu Svetom postade Majkom Sina Božjega i na zemlji proživje uz svoga Sina Njegovu patnju, siromaštvo, progone, muku i Kalvariju, pa je za svog života nosila bezbrojne rane u srcu. – Ona, ponizna službenica Gospodinova doživje čas, kad je postala Velika Gospa – velika, slavna i moćna po sve vijeke.

Mi smo često stajali kraj groba. S tugom smo gledali onu jamu koja će primiti u se našeg dragog pokojnika. S tugom smo gledali onu gomilu zemlje i kamenja pod kojom će to tijelo trunuti. Ali šta možemo u tom času nego pustiti kako je Bog odredio, a sebe tješiti da će to tijelo na sudnjem danu ipak uskrsnuti, ponovo se sjediniti s dušom i sebe tješiti nadom da nas čeka ponovni radosni susret sa onim koga pokopavamo.

Gospi je došao kraj zemaljskog života kao i svakom živom biću. Ali njezin Božanski Sin, koji je davno prije Majke uzašao na nebo, nije pustio da trune u zemlji Gospino tijelo koje je Njega nosilo i hranilo, nego je odmah poslije smrti svoju Majku i s tijelom i dušom uzeo u nebo, da joj dade nagradu za njezine brige i patnje,da joj u vječnoj radosti zaliječi rane i žalosti, da ona ponizna službenica Gospodnja bude u nebu prva iza Boga i najveća od svih žena.

Svaki od nas bi to rado učinio svojoj Majci kad bi mogao. Isus je Krist Sin Božji. On je to svojoj Majci mogao učiniti, pa je i učinio.

Jedna osoba nije bila okaljana istočnim grijehom. B.D. Marija je došla na svijet bez istočnog grijeha, zato je otišla s ovoga svijeta ne da trune u grobu, nego je s dušom i tijelom uznesena na nebesa.U to vjerujemo, jer imamo dokaze. Tome se veselimo, jer imamo razloge. Tome se svi zajedno nadamo, jer imamo temelja za takvu nadu.

Na koncu Vjerovanja mi molimo: Vjerujem u uskrsnuće tijela i u život vječni. To znači Bog koji je B.D. Mariju odmah poslije njezina zemaljskog života dušom i tijelom na nebo uzeo, uskrisit će i naša mrtva tjelesa, oživjet će ih na novi život na sudnjem danu. Ovdje su na zemlji i duša i tijelo služili Bogu, pa će poslije sudnjeg dana i duša i tijelo osjetiti kako Bog nagrađuje vjernost.

Istina o Gospinu Uznesenju na nebesa ima za nas današnje ljude posebno značenje. Ovo je vijek najviših tehničkih dostignuća, a ujedno u nutrini vijek najdubljeg mraka. Vijek materijalne izgradnje, a ujedno vijek duhovnih i moralnih ruševina.

I potrebno je slaveći Uznesenje Gospino doviknuti: osim ovog vidljivog svijeta ima i nevidljivi. Osim ove zemlje ima i nebo, osim tijela ima i duša.

Bilo da neko radi ovdje gdje se rodio, bilo da je otišao u Slavoniju ili u Njemačku, mi smo svagdje stranci i došljaci. Ovdje nam nije stalna domovina. Nije ni smrt posljednja riječ. Iza smrti ostaje duša. Nije grob posljednje prebivalište.

Nije nas Bog stvorio samo zato da se mučimo, znojimo, patimo u sirotinjstvu, da gledamo kako drugi uživaju – nego nas je stvorio za vječnu sreću u nebu.

Svoju je Majku Isus–Bog volio više nego što itko od nas može svoju majku voljeti. A ipak joj je zemaljski život protekao u siromaštvu i muci. Ali zato joj je pripremio slavu neba.

Svima bolesnima, patnicima, ojađenima i klonulima ovaj blagdan jest poticaj na veliku nadu. Govori nam o Majci Gospi, koja je na nebo uznesena i u nebu proslavljena. A ova dobra Majka – Velika Gospa – neka nas svojim zagovorom pomogne da mi njezina djeca dođemo k njoj – i da se s Njom, svojom Majkom skupa veselimo po sve vijeke.

SVI SVETI

Otk 7,2–4,9–14; Ps 24 (23); Iv 3,1–3; Mt 5,172a.

NEPREGLEDNA VOJSKA SVETIH

Poziva nas Crkva da se radujemo u Gospodinu slaveći svečani dan u čast Svih svetih. Zašto i čemu da se veselimo? Kakvo oduševljenje može zahvatiti čovjeka u ovu jesen kad gledamo kako lišće opada, trava vene, a život u prirodi umire. Čemu da se veseli čovjek kad je jesen, jasna slika čovjekove budućnosti. Sve sahne i vene, tako ćemo i mi usahnuti, uvenuti i isčeznuti. Čemu da se veseli čovjek kad ćemo danas poslije podne i sutra na Dušni dan s tugom u srcu obnoviti uspomenu na pokojne, te se ponovo rastužiti, a možda i oči suzama okvasiti?

Zašto nas onda Crkva poziva da se veselimo? Crkva nam danas stavlja pred oči uspomenu na nepreglednu vojsku svetih kojima je smrt otvorila vrata vječne slave, koji se nalaze u radosti, bez straha da će ikada doći kraj njihovoj sreći i slavi.

Dok se sjećamo njihove slave, u srcu nam se podiže nada da smrt nije svršetak svega, nego početak novoga života. Bog je pravedni Bog. Jedni u svom životu uživaju trajno zdravlje, a drugi provode mučenički dane u bolestima i tjelesnim jadima. Jedni provde dane u radosti i smijehu, a drugi u patnji i suzama. Zato će Bog jedom otrti tvoje suze, zaliječiti tvoje rane, dati da u veselju zaigra i tvoje srce. To je nada koja nam puni dušu upravo danas kada se sjećamo svetih u nebu. Svi smo pozvani na tu radost, pozvani da budemo Kristova pratnja po sve vijeke. Kako to postići? Crkva nam pokazuje nepreglednu četu svetih koji nam služe za primjer.

Tko su sveti u nebu? Svi su oni bili ljudi kao i mi. Hrvali se s istim strastima, napastima kao i mi. Borili se za istinu i mnogo puta s težim neprilikama nego mi. Imali su istu vjeru kao i mi, primali iste sakramente, ispovijedali se kao i mi. Oni su već pregazili put koji mi moramo prijeći.

Svetom Ivanu apostolu bilo je dano da u viđenju ugleda nebo s njegovim svetim stanovnicima. Piše u knjizi Otkrivenja: "I vidjeh veliko mnoštvo koje nije nitko mogao prebrojati od svakoga naroda i plemena i puka i jezika gdje stoje pred prijestoljem i Janjetom obučeni u bijele haljine i palme u rukama njihovim". I pita Ivan: "Tko su oni i odakle dođoše?" I začu glas: "To su oni koji dođoše iz velike nevolje i opraše svoje haljine i očistiše ih u krvi Janjeta".

Tko su sveti u nebu? Osim onih koje bilježi kalendar i koje slavimo na oltarima ima i neznanih junaka iz svih naroda i zemalja. Ima među njima sigurno i naše braće i rodbine koji umriješe u prijateljstvu s Bogom. Pogotovo su tamo mala dječica što umriješe u nevinosti. Ima tu

bezbroj onih koji stigoše u nebo iz "velike nevolje" tj. nakon teške borbe sa samim sobom i s napastima oko sebe, pa sretno prispješe na cilj života. Ima tu bezbroj onih koji žrtvovaše svoju krv za Krista i umriješe kao mučenici. Sva ova nepregledna vojska sretnih nebeskih stanovnika očekuje i naš dolazak i mole se u nebu za nas,svoju braću i sestre da ne klonemo u napastima i nevoljama, da poslije ovoga života sretno stignemo k njima u nebo.

Možda si na ove riječi nekako malodušan: Kako da ja dođem u nebo? Ne usuđujem se pomisliti da sam dostojan da stanem u društvo svetaca, ja grešan čovjek. Ne usuđujem se pomisliti da sam dostojan da se umiješam u društvo sv. Ante, sv. Alojzija, sv. Lucije, sv. Male Terezije itd., ja koji sam davno izgubio nevinost srca i ljepotu duše.

Nemojte se plašiti! U nebu nisu samo oni koji nisu nikada sagriješili. Osim njih u nebu ima i onih koji su teško Boga vrijeđali, ali su u ispovijedi i u pokori svoja zla popravili i postali sveci.

Ako bi u časovima slabosti zatajio i izdao Boga, sjeti se da je i Petar zatajio Krista i mnogi drugi kao Petar, ali nisu očajavali nego su pokorom svoj život popravili i postali sveci. Ako si u časovima ludosti bio psovač i bogohulitelj, nemoj očajavati u svoje spasenje. Sjeti se da je nekada i veliki sv. Pavao bio bogohulitelj i progonitelj Krista. Sam o sebi ovako piše: "Prije bijah hulitelj, progonitelj i nasilnik. Ali, pomilovan sam, jer sam to u neznanju učinio, još u nevjeri" (1 Tim 1,13). Ima još u Boga milosrđa i za psovače i za huljitelje samo ako još ima u njima svijesti i snage da se iskreno ispovjede i svoje zlo poprave.

Ako te zanijela mladost i mladenački vihori, pa si izgubio poštenje i čistoću duše, nemoj misliti da je za te nebo izgubljeno. Sjeti se sv. Augustina koji je u mladosti još teže posrtao nego ti, ali je na ulazu u zrelu dob, u 30. godini, ostavio svoju ludost i postao veliki svetac i crkveni učitelj. Ako si mu bio sličan u grijehu, budi mu sličan i u iskrenom obraćenju, i naći ćeš se s njim u slavi neba.

Ako si grešnim, sablažnjivim životom drugima krivac grijeha, ne očajavaj. Mnogo ima svetih koji su kao Marija Magdalena, kao Margarita Kortonska teško griješili i besramnim životom bili spoticaj drugima, ali su obraćenjem, dugom i teškom pokorom, otvorili sebi vrata neba.

DUŠNI DAN

Mudr 3,1–9; Ps 27 (26); Rim 8,31b–35.37–39; Lk 24,13–26

ZAMIŠLJENI NAD SMRĆU

Nemojmo misliti mi ljudi 20. stoljeća da je nama nemoguće živjeti po Božjim zapovijedima, da je nama nebo zatvoreno. Na početku ovog stoljeća umro je sveučilišni profesor Konrado Ferrini. Poznat i priznat učenjak, a čovjek sveta života. Njegovu je svetost Bog potvrdio čudesima, pa je 1947. proglašen blaženim. Dakle i u 20. stoljeću Crkva ima svetaca. Našoj ljubavi prema Bogu ne mogu smetati asfaltirane ceste, automobili, mlazni zrakoplovi ni svemirski sateliti. Sve to mi možemo stvarati i upotrebljavati, a opet u srcu zadržati vruću ljubav i vjernost Bogu. A to se zove svetost.

Dragi slušatelji, koji teškim radom, znojem i žuljevima zarađujete kruh sebi i svojoj obitelji, nemojte računati da je vama teško sačuvati ljubav prema Bogu i očuvati se od grijeha. Nema dugo da je proglašen svetim irski radnik Matt Talbot iz Dublina. Radnik koji je hodao u zamazanom i masnom radnom odijelu, a pred njim sada mole i bogataši i siromasi. To je čovjek 20. stoljeća. Najprije bijaše velika propalica. Odao se piću. Njegova braća i roditelji stalno su molili Boga za njegovo obraćenje. I doživješe. Matt Talbot prestade piti i počne činiti veliku pokoru za svoje prijašnje grijehe. Iako je i dalje ostao fizički radnik, živio je vrlo sveto i umro na glasu svetosti.

Vjernici, ako samo imamo volju ljubiti, Boga, nikakve prilike, okolnosti ne mogu nas natjerati da mi tu ljubav pogazimo. Ali gdje nedostaje unutarnja volja i svijest da živiš među samim svetima, možeš biti Juda i đavao. Hoće se volja. Ima li u nama te volje? Volje da se borimo za spas duše barem toliko koliko se borimo za novac.

Šta je čovjek? Kakvu on veličinu pretstavlja? Sjetite se vi stariji prijašnjih vremena. Oni pred kojima su nekada ljudi ovdje drhtali, ili su danas u zemlji–hrpica prašine ili negdje provode staračke dane sitni i zaboravljeni. John Kenedy, prvi čovjek u najmoćnijoj zemlji svijeta, u historiji te zemlje najmlađi njezin predsjednik, zdrav tjelesno, bistar umno – danas je šačica praha. Žalio ga je cijeli svijet. – I svaki dan netko za nekim plače. Smrt nema godišnjeg odmora, nema ni određenog radnog vremena. Radi neprekidno. Jedne obara, a druge ostavlja za kasnije.

To je tragična i žalosna ljudska sudbina. A valja znati da Bog nije tako zamislio ljudsku sudbinu, nego su ljudi istočnim grijehom sebi pribavili tu tragediju. Bog im je rekao: Ako budete jeli od ovoga stabla,

umrijet ćete. A đavao je rekao drugačije: Kako umrijeti? Vi ćete biti kao bogovi. I nesretni Adam i Eva povjerovaše više đavlu nego Bogu; pomisliše da će ih bolje usrećiti đavao nego Bog. Sagriješiše i donesoše i duhovnu i tjelesnu tugu svojim potomcima. – Po grijehu dođe na svijet smrt, trulež, raspadanje.

Napisao je jedan ruski pisac pripovijetku s ovakvim sadržajem. U jednom selu živio seljak. Nije bio bogat, ali poprilično živio. Čuo da se nekud na jugu Rusije nalazi zemlja Baškira gdje se za malo novaca može dobiti dosta dobre i plodne zemlje. Proda svoje imanje i ode tamo. Javi se poglavici Baškira. Ujutro ga poglavica izvede na jedan brežuljak i upita: "Gdje su ti novci?" Odgovori seljak: "Evo ih, ali ih nemam baš mnogo". Odvrati mu: "Ne smeta. Dat ću ti zemlje koliko hoćeš. Ostavi ovdje svoj novac a ti kolikogod optrčiš zemlje do zalaska sunca, sve je tvoje. Ali, pazi prije nego sunce zađe da si ovdje. Inače gubiš i novac i zemlju..." Seljak stade trčati po divnim poljima, livadama. Sunce je žeglo. Nije se obazirao već se unaprijed veselio budućem bogatstvu. Već je davno odmaklo podne. Valja misliti na povratak inače propade novac i zemlja. Ali zar nije šteta još ne optrčati onu poljanu, livadu? Zatim se svom brzinom stade vraćati onom brežuljku gdje ga čeka poglavica. Sunce se približuje zapadu, a on trči da stigne na vrijeme. Trči do iznemoglosti. Još kolut sunca malo viri, a on dotrči na brežuljak. Dotrči na vrijeme, ali pade mrtav. Srce ga je izdalo. Poglavica veli svojim ljudima: "Iskopajte mu grob. Mislio jadnik obuhvatiti svu zemlju, a dosta mu je dva metra zemlje".

I mi smo slični ovom seljaku. Htjeli bismo zgrnuti sve, a najposlije neće nam trebati ništa osim dva metra zemlje. Htjeli bismo zgrnuti što više novaca, a doći će čas kad nam neće novac trebati. Jedino će nam u tom času trebati: naša dobra djela. To je novac s kojim se može u nebo.

Sveci nas uče životnoj mudrosti da mislimo i radimo za svoju budućnost. Ne za onu budućnost sutra, ne za budućnost prekosutra, nego za onu budućnost koja će trajati po sve vijeke.

Što danas siješ to ćeš onda žeti. Za tu budućnost: radimo, živimo i umrimo.

BEZGREŠNO ZAČEĆE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Post 3,9–15.20 + Ef 1,3–6.11–12 + Lk 1,26–38

RUŽA BEZ TRNJA

Na ovaj dan često se u misi moli ova molitva: "Sva si lijepa o Marijo i ljage grijeha nema na tebi". Ako gledate Gospine slike i kipove, svagdje je Gospa prikazana kao lijepa, mlada djevojka. Oni koji su je gledali očima govorili su da takve ljepote nisu vidjeli.

Mi zapravo ne znamo kako je Gospa izgledala. U ono doba nije bilo fotografije, ali za čovjeka i nije bitna vanjska ljepota. Vanjska ljepota bez unutarnje dobrote isto je što i neke lijepe bobe na nekom grmu. Izvana lijepe, a iznutra kisele i otrovne.

Ljepota Gospina bila je u prvom redu ljepota duše. To znamo iz onih riječi kojima je nju anđeo pozdravio: Zdravo, milosti puna, Gospodin s tobom. I te nam riječi kazuju više nego fotografija. Bog koji prodire svojim pogledom u nutrinu i u srce, priznaje preko anđela Gospi ljepotu duše i dobrotu srca. I Gospa je to posjedovala u jačem stupnju nego ijedno ljudsko biće.

Poznat je i kod ljudi omiljen cvijet ruže. Kažu da je to najljepši cvijet. I ljudi su sebi dali truda da raznim križanjima pronađu takve vrste ruža koje ne cvjetaju samo u proljeće, nego svaki mjesec. Pronašli su isto tako ruže raznih boja. Ali jedno nisu pronašli: ružu bez trnja. Svaka ruža nosi na sebi bodljike. Tako je i kod ljudi. Ima osoba pametnih, dobrih, poštenih, milosrdnih, uvijek nasmijanih i umiljatih, složnih i pobožnih, ali nema na ovoj zemaljskoj kugli osobe koja uz cvijet dobrote nema i po koji trn. Nema toga čovjeka koji ne nosi uza se i po neku manu. Razumljivo, svi smo opterećeni istočnim grijehom i po tom grijehu svi imamo neku mrlju na duši.

Ali te mrlje ipak na jednoj duši nema. Jedna je osoba živjela na ovoj zemlji kao ruža koja nije imala na sebi trnja. To je bl. Djevica Marija. Još se nije bila ni rodila kad je bila milosti puna, tj. bez mrlje istočnoga grijeha na duši. Da je onda postojalo sv. krštenje, njoj taj sakramenat ne bi bio potreban jer na njezinoj duši ne bi imao što čistiti i prati. Na našoj duši sv. krštenje pere istočni grijeh, a Gospa ni jednog časa nije bila u tom grijehu. Eto, to je ona njezina odlika koju danas slavimo.

Već od časa njezina začeća Bog ju je pripremao da se rodi bez istočnog grijeha, da raste i odraste bez ikakva grijeha, a kad odraste da postane majka Spasitelju svijeta.

Lijepo, dobro, zgodno – možda u sebi misliš. Čuli smo mi to puno puta, a nikad to nismo baš posve razumjeli. Mi se možemo tome diviti, to štovati. Ali ona je čista, divna bezgrešna Gospa. Nama je Bog na krštenju zbrisao s duše Adamovo zlo, oprao s nas istočni grijeh, ali mi se svaki dan hrvemo ne s Adamovim grijehom, nego sa svojim grijesima, svaki dan nam se štogod sitnije i krupnije omakne. Što nama koristi što je ona bez grijeha i začeta i na svijet došla i rasla kad mi s grijesima i rastemo i živimo i liježemo i ustajemo.

Moramo znati da nije Gospa svojom zaslugom začeta bez istočnog grijeha, nego je to njoj čisti Božji dar. Ona je također spašena krvlju Isusovom, ali na drugi način nego mi. Spašena je prije nego što je ta krv potekla. Prema tome Gospa kao i mi zahvaljuje Kristovoj otkupiteljskoj žrtvi.

Gospa, ako i nije imala grijeha, zna kako je zlo grijeh. Zna u kakve nas nevolje to zlo baca. I nama, koji se moramo hrvati sa sotonom i sa grijehom, nema u životu boljeg saveznika nego što je Gospa. Mi se stoga ne zadržavamo samo na tom da se divimo što je ona bez grijeha začeta, nego je pozivamo i molimo i zazivamo da nama pomogne u borbi protiv grijeha i sotone.

Iako smo mi vjernici, iako nastojimo da se grijehu odupiremo, iako se u sv. ispovijedi od grijeha često peremo, ipak smo mi svjesni da uz to cvijeće ima u našoj nutrini i mnogo trnja. I ja svećenik to trnje osjećam. I ti čovječe, i ti mladiću i djevojko. Svi mi znamo kolikogod to zlo čupaš ono uvijek ponovo raste.

Mi imamo neprijatelje, a da za njih i ne znamo. A imamo valjda i po kojeg prijatelja, a da za nj i ne znamo. Jednog sigurno prijatelja imamo koji nam je mnogo puta pomogao, a da mi i ne znamo. To je bezgrešna Djevica. Tko zna koliko bi se trnja u našoj duši namnožilo, da nije bilo nje i njezina zagovora. Tko zna da li bismo se danas i zvali vjernicima i priznavali Boga da nije bilo Gospine zaštite i zagovora?!

Ne molimo mi badava naše krunice, ne slavimo mi badava našu Gospu. A ona bez grijeha začeta, neka nam pomogne da se grijehu odupiremo, a u zlu ne podlegnemo nego da skupa s Bogom slavimo pobjedu nad zlom!

S A D R Ž A J

Strana

NEDJELJE KROZ GODINU:

BLAGDANI:

BIBLIOTEKA 'CRKVE NA KAMENU'

Mons. ANĐELKO BABIĆ



Pisac ove knjige don Anđelko Babić rođen je 17. kolovoza 1918. godine u Gracu kod Neuma. U svom rodnom mjestu završio je osnovnu školu u razdoblju od 1926. do 1930. godine. Klasičnu gimnaziju završio je u sjemeništu u Travniku 1938. godine, a teološke nauke u Sarajevu 1943. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1942. Mladu misu slavio je na spomendan slavenskih apostola sv. Ćirila i Metoda iste godine, također u Sarajevu. – Nakon završenih studija dolazi u Mostar za tajnika biskupu dr Petru Čuli (1943–45), zatim obavlja kapelansku službu u Kašini kod Zagreba (1946–47), a potom postaje župnik Stoca i Prenja (1947–52). U Stocu ostaje do 1980. Te godine biskup Čule imenuje ga za prvog katedralnog župnika u Mostaru. U toj službi zatiče ga i smrt 14. travnja 1983. godine.

Don Anđelko Babić bijaše ugledan hercegovački svećenik. Pisao je redovno nedjeljne i blagdanske propovijedi. Mnoge od njih objavio je u homiletskom časopisu " Homilije – Izvori istine ". Mnogi svećenici su rado čitali njegove propovijedi i po njima se pripremali za euharistijska slavlja. Upravo ta činjenica potakla je i nas na izdavanje njegovih propovijedi. – Osim pisanja propovijedi don Anđelko je slao svoje priloge i u druge katoličke časopise i listove, npr. u "Vrelo Života", "Ministrant", "Glasnik sv. Ante", "Glas koncila", "Naša ognjišta", "Radosnu vijest", "Glasnik Srca Isusova i Marijina", "Vjesnik đakovačke biskupije", "Crkvu na kamenu" i dr.

Knjiga propovijedi za godinu "B" "Iziđe sijač..." dobro će doći svakome svećeniku – sijaču Božje riječi!

CnaK